

Sisältö

I Lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset

ASETUKSET

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta 69
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/697, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta ⁽¹⁾ 149

II Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset

PÄÄTÖKSET

- ★ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/698, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021, unionin turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavien unionin avaruusohjelman yhteydessä käyttöön otettujen, toimivien ja käytettyjen järjestelmien ja palvelujen turvallisuudesta sekä päätöksen 2014/496/YUTP kumoamisesta 178

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2021/695,

annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021,

tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan 3 kohdan, 182 artiklan 1 kohdan, 183 artiklan ja 188 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin tavoitteena on lujittaa tieteellistä ja teknologista perustaansa vahvistamalla eurooppalaista tutkimusalueetta, jolla tutkijat, tieteellinen tietämys ja teknologia voivat liikkua vapaasti, ja kannustamalla unionia parantamaan kilpailukykyään, myös teollisuuden osalta, sekä edistää samalla kaikkea tutkimus- ja innovaatio toimintaa unionin strategisten prioriteettien saavuttamiseksi; viime kädessä tarkoituksena on edistää rauhaa, unionin arvoja ja sen kansojen hyvinvointia.
- (2) Jotta tämä yleinen tavoite saataisiin muutettua tieteellisiksi, teknologisiksi, taloudellisiksi, ympäristöön liittyviksi ja yhteiskunnallisiksi vaikutuksiksi ja jotta unionin tekemistä tutkimus- ja innovointi-investoinneista saatava lisäarvo voitaisiin maksimoida, unionin olisi investoitava tutkimukseen ja innovointiin, jäljempänä myös 'T&I', tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027), jäljempänä 'ohjelma', avulla. Ohjelmalla olisi tuettava korkeatasoisen huippuosaamisen ja korkeatasoisten teknologioiden luomista, parempaa levittämistä ja siirtoa unionissa, houkuteltava osajia kaikilla tasoilla ja edesautettava unionin lahjakkuusreservin saamista kaikilta osin mukaan, helpotettava yhteistoimintaan liittyvien yhteyksien ylläpitoa sekä vahvistettava tutkimuksen ja innovoinnin vaikutusta unionin politiikkojen kehittämiseen, tukemiseen ja täytäntöönpanoon, tuettava ja tehostettava innovatiivisten ja kestävien ratkaisujen käyttöönottoa ja käyttöä unionin taloudessa, erityisesti pienissä ja keskiuurissa yrityksissä, jäljempänä 'pk-yritykset', ja yhteiskunnassa, vastattava maailmanlaajuisiin haasteisiin, mukaan lukien ilmastonmuutos ja YK:n kestävä kehityksen tavoitteet, luotava uusia työpaikkoja, edistettävä talouskasvua, parannettava teollisuuden kilpailukykyä sekä edistettävä unionin houkuttelevuutta tutkimuksen ja innovoinnin alalla. Ohjelman olisi edistettävä kaikkia innovoinnin muotoja, myös läpimurtoinnovointia, ja tuettava innovatiivisten ratkaisujen markkinoille saattamista sekä optimoitava tällaiset investoinnit sellaisiksi, että ne tuottavat entistä suuremman vaikutuksen entistä vahvemalla eurooppalaisella tutkimusalueella.

⁽¹⁾ EUVL C 62, 15.2.2019, s. 33 ja EUVL C 364, 28.10.2020, s. 124.

⁽²⁾ EUVL C 461, 21.12.2018, s. 79.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 17. huhtikuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 16. maaliskuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

- (3) Ohjelma olisi perustettava neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093 (*) säädetyksi vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten keston ajaksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta neuvoston asetuksessa (EU) 2020/2094 (**) vahvistettujen määräaikojen soveltamista.
- (4) Ohjelmalla olisi osaltaan lisättävä julkisia ja yksityisiä investointeja tutkimukseen ja innovointiin jäsenvaltioissa, millä autetaan saavuttamaan tavoite, jonka mukaan vähintään kolme prosenttia unionin bruttokansantuotteesta (BKT) investoidaan tutkimukseen ja kehittämiseen. Kyseisen tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi, että jäsenvaltiot ja yksityinen sektori täydentävät ohjelmaa omilla tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin liittyvillä tehostetuilla investointitoimillaan.
- (5) Jotta ohjelman tavoitteet voidaan saavuttaa, ohjelmalla olisi huippuosaamisen periaatetta kunnioittaen pyrittävä muun muassa vahvistamaan yhteistoimintaan liittyviä yhteyksiä Euroopassa, millä edistetään tutkimus- ja innovointikuilun kaventamista.
- (6) Jotta voitaisiin edistää unionin politiikan tavoitteiden saavuttamista, tästä ohjelmasta tuetuissa toimenpiteissä olisi tapauksen mukaan hyödynnettävä innovaatioystävällistä sääntelyä ja edistettävä sen kehittämistä innovointiperiaatteen mukaisesti siten, että tuetaan unionin huomattavan osaamispääoman nopeampaa ja tehokkaampaa muuntamista innovaatioiksi.
- (7) Käsitteillä ”avoin tiede”, ”avoin innovointi” ja ”avoimuus maailmalle” olisi varmistettava huippuosaaminen ja unionin tutkimus- ja innovointi-investointien vaikutukset samalla kun turvataan unionin taloudelliset edut.
- (8) Avoin tiede, johon sisältyy tieteellisten julkaisujen ja tutkimusdatan avoin saatavuus, sekä tiedon optimaalinen jakaminen ja hyödyntäminen antavat mahdollisuuden parantaa tieteen laatua ja lisätä sen vaikutusta ja hyötyjä. Ne antavat myös mahdollisuuden nopeuttaa tietämyksen edistymistä tekemällä siitä luotettavampaa, tehokkaampaa ja tarkempaa, yhteiskunnalle helpommin ymmärrettävää ja yhteiskunnallisiin haasteisiin reagoivaa. Olisi vahvistettava säännökset, joilla varmistetaan, että rahoituksen saajat huolehtivat vertaisarvioitujen tieteellisten julkaisujen avoimesta saatavuudesta. Samalla tavoin olisi varmistettava, että rahoituksen saajat huolehtivat tutkimusdatan avoimesta saatavuudesta noudattaen periaatetta ”niin avointa kuin mahdollista ja niin suljettua kuin välttämätöntä”, mutta samalla olisi varmistettava mahdollisuus tehdä poikkeuksia ottaen huomioon rahoituksen saajien oikeudet edut. Enemmän huomiota olisi kiinnitettävä erityisesti tutkimusdatan vastuulliseen hallintaan, jossa olisi noudatettava löydettävyyden, saatavuuden, yhteentoimivuuden ja uudelleenkäytettävyyden periaatteita, jäljempänä ’FAIR-periaatteet’, etenkin valtavirtaistamalla datanhallintasuunnitelmien käyttö. Soveltuvien osin rahoituksen saajien olisi hyödynnettävä eurooppalaisten avoimen tieteen pilvipalvelujen ja Euroopan datainfrastruktuurin tarjoamia mahdollisuuksia sekä noudatettava muita avoimen tieteen periaatteita ja käytäntöjä. Avoimen tieteen vastavuoroisuuden soveltamiseen olisi kannustettava kaikissa kolmansien maiden kanssa tehtävissä assosiaatio- ja yhteistyösopimuksissa.
- (9) Ohjelmasta rahoitusta saavia, erityisesti pk-yrityksiä, on määrä kannustaa hyödyntämään unionin nykyisiä välineitä, kuten Euroopan teollis- ja tekijänoikeuksien tukipalvelua (European IP Helpdesk), joka tukee pk-yrityksiä ja muita ohjelman osallistujia niiden teollis- ja tekijänoikeuksien suojelussa ja täytäntöönpanossa.
- (10) Ohjelman konseptilla ja suunnittelulla olisi vastattava tarpeeseen koota kriittinen massa tuettuja toimenpiteitä koko unionissa edistämällä kaikkien jäsenvaltioiden huippuosaamiseen perustuvaa osallistumista ja tekemällä kansainvälistä yhteistyötä kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman, jäljempänä ’Agenda 2030 -toimintaohjelma’, kestävän kehityksen tavoitteiden sekä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyin Pariisin sopimuksen (°), jäljempänä ’Pariisin sopimus’, mukaisesti. Ohjelman täytäntöönpanon olisi tuettava pyrkimistä kestävän kehityksen tavoitteisiin sekä unionin ja sen jäsenvaltioiden sitoutumista Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanoon ja sen kolmen ulottuvuuden – taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöön liittyvän ulottuvuuden – saavuttamiseen johdonmukaisesti ja yhdenmukaisesti.
- (11) Ohjelmassa tuettujen toimenpiteiden olisi edistettävä unionin tavoitteiden ja prioriteettien saavuttamista sekä kansainvälisten sitoumusten täyttämistä.

(*) Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

(**) Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

(°) EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (12) Ohjelmassa olisi hyödynnettävä keskinäistä täydentävyyttä asiaankuuluvien olemassa olevien eurooppalaisten tutkimusta ja innovointia koskevien etenemissuunnitelmien ja strategioiden sekä tapauksen mukaan Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden (IPCEI) kanssa edellyttäen, että asiaan liittyvät tutkimus- ja innovointitarpeet yksilöidään ohjelman strategisessa suunnittelussa.
- (13) Ohjelmassa olisi varmistettava tutkimus- ja innovointihankkeiden julkisen rahoituksen avoimuus ja sitä koskeva vastuuvollisuus ja siten turvattava yleinen etu.
- (14) Ohjelman olisi tuettava tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden alalla. Tähän kuuluu tieteellisen tietämyksen edistäminen kyseisellä alalla sekä yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden alan saavutusten ja edistysaskelten hyödyntäminen ohjelman taloudellisen ja yhteiskunnallisen vaikutuksen lisäämiseksi. Pilarin ”Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky” mukaisesti yhteiskuntatieteet ja humanistiset tieteet olisi integroitava täysimittaisesti kaikkiin klustereihin. Sen lisäksi, että yhteiskuntatieteitä ja humanistisia tieteitä edistetään eri hankkeissa, yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden integroimista olisi tuettava myös sisällyttämällä asiantuntijakomiteoihin ja arviointipaneelisiin tarvittaessa riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden alalta sekä seuraamalla oikea-aikaisesti yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden asemaa rahoitetuissa tutkimustoimissa ja raportoimalla siitä. Yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden valtavirtaistamisen toteutumisastetta olisi erityisesti seurattava koko ohjelmassa.
- (15) Ohjelmassa olisi säilytettävä tasapainoinen lähestymistapa tutkimuksen ja innovoinnin välillä sekä alhaalta ylös (tutkija- tai innovoijalähtöisesti) määräytyvän rahoituksen ja ylhäältä alas (strategisesti määritellyistä prioriteeteista käsin) määräytyvän rahoituksen välillä ottaen huomioon ohjelmaan eri puolilla unionia osallistuvien tutkimus- ja innovointiyhteisöjen luonne, toteutettavien toimenpiteiden tyyppi ja kohde sekä tavoiteltavat vaikutukset. Näiden tekijöiden yhdistelmän pohjalta olisi valittava lähestymistapa ohjelman asiaankuuluviin osiin, jotka kaikki edistävät ohjelman kaikkia yleisiä ja erityisiä tavoitteita.
- (16) Ohjelman osaan ”Osallistumisohjan laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen” kuuluvan osa-alueen ”osallistumisohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen” kokonaistalousarvion olisi oltava vähintään 3,3 prosenttia ohjelman kokonaistalousarviosta, ja sen olisi hyödytettävä ensisijaisesti osallistumisohjaa laajentaviin maihin sijoittautuneita oikeussubjekteja.
- (17) Huippuosaamisaloitteilla olisi pyrittävä vahvistamaan tutkimuksen ja innovoinnin huippuosaamista kelpoisuusehdot täyttävissä maissa muun muassa tukemalla koulutusta, jolla parannetaan tutkimukseen ja innovointiin liittyviä johtamistaitoja, palkinnoilla, vahvistamalla innovaatioekosysteemejä sekä perustamalla tutkimus- ja innovointiverkostoja, myös unionin rahoittamien tutkimusinfrastruktuurien pohjalta. Hakijoiden olisi selkeästi osoitettava, että hankkeet liittyvät kansallisiin ja/tai alueellisiin tutkimus- ja innovointistrategioihin, jotta niille voidaan hakea rahoitusta ohjelman osaan ”Osallistumisohjan laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen” kuuluvan osa-alueen ”osallistumisohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen” yhteydessä.
- (18) Olisi oltava mahdollista soveltaa FTRI-menettelyä (Fast Track to Research and Innovation), jossa avustuksen myöntämisaajan olisi oltava enintään kuusi kuukautta, jotta mahdollistetaan nopeampi ja alhaalta ylöspäin suuntautuva varojen saatavuus pienille yhteistoimintaan perustuville konsortioille toimiin, jotka ulottuvat perustutkimuksesta kaupalliseen soveltamiseen.
- (19) Ohjelmasta olisi tuettava tutkimuksen ja innovoinnin kaikkia vaiheita erityisesti yhteistoimintaan perustuvissa hankkeissa ja tarvittaessa missioissa ja eurooppalaisissa kumppanuuksissa. Perustutkimus on olennainen resurssi ja tärkeä edellytys sille, että unioni kykenee entistä paremmin houkuttelemaan parhaita tutkijoita, jotta siitä tulisi maailmanlaajuinen huippuosaamisen keskittymä. Ohjelmassa olisi varmistettava tasapaino perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen välillä. Innovointiin yhdistettynä kyseisellä tasapainolla tuetaan unionin talouden kilpailukykyä, kasvua ja työllisyyttä.
- (20) On olemassa näyttöä siitä, että moninaisuus kaikissa muodoissaan on keskeisen tärkeää laadukkaan tieteellisen toiminnan kannalta, koska tiede hyötyy moninaisuudesta. Moninaisuus ja osallistavuus edistävät huippuosaamista yhteistoimintaan perustuvissa tutkimus- ja innovointitoimissa: yhteistoiminta kaikilla tieteenaloilla ja sektoreilla ja koko eurooppalaisella tutkimusalueella tuottaa parempaa tutkimusta ja korkealaatuisempia hanke-ehtouksia, se saattaa lisätä tulosten hyödyntämistä yhteiskunnassa ja edistää innovoinnista saatavia hyötyjä ja hyödyttää siten Eurooppaa.
- (21) Ohjelman vaikutusten maksimoimiseksi olisi kiinnitettävä erityistä huomiota monitieteisiin ja tieteidenvälisiin toimintatapoihin, joilla on keskeinen merkitys tieteen merkittävälle edistymiselle.

- (22) Pilarissa ”Huipputason tiede” toteutettavat tutkimustoimenpiteet olisi määriteltävä tieteellisten tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan, ja niillä olisi edistettävä tieteellistä huippuosaamista. Tutkimusohjelma olisi vahvistettava tiiviissä yhteistyössä tiedeyhteisön kanssa, ja siinä olisi myös painotettava uusien tutkimuksen ja innovoinnin alan kykyjen ja alkuvaiheessa olevien tutkijoiden houkuttelemista sekä vahvistettava eurooppalaista tutkimusalueita, vältettävä aivovuotoa ja edistettävä osaamiskiertoa.
- (23) Ohjelman olisi tuettava unionia ja sen jäsenvaltioita kyvykkäimpien osaajien houkuttelemisessa ottaen huomioon käytännön kova kansainvälinen kilpailu.
- (24) Pilarin ”Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky” olisi muodostuttava tutkimus- ja innovaatiotoimenpiteiden klustereista, jotta voidaan maksimoida integroituminen vastaavilla temaattisilla aloilla ja varmistaa samalla, että unionia hyödyttävä vaikutus pysyy korkealla ja kestävällä tasolla suhteessa käytettäviin resursseihin. Sillä tuettaisiin monitieteistä, monialaista, eri politiikkoja kattavaa ja rajat ylittävää yhteistoimintaa, jolla edistetään kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista noudattamalla Agenda 2030 -toimintaohjelman ja Pariisin sopimuksen periaatteita ja unionin teollisuudenalojen kilpailukykyä. Tutkimus- ja innovointimissioiden muodossa toteutettujen kunnianhimoisten ja laaja-alaisen aloitteiden ansiosta ohjelma voisi muuttaa koko yhteiskuntaa kestävä kehityksen tavoitteiden kannalta myönteiseen suuntaan, myös kansainvälisen yhteistyön ja tiedediplomatian avulla. Kyseiseen pilariin kuuluvien toimenpiteiden olisi katettava kaikenlaiset tutkimus- ja innovaatiotoimenpiteet, jotta varmistetaan, että unioni pysyy huipputasolla strategisesti määriteltyjen prioriteettien alalla.
- (25) Klusterin ”Kulttuuri, luovuus ja osallisuutta edistävä yhteiskunta” olisi edistettävä merkittävällä tavalla tutkimusta, joka koskee kulttuurialaa ja luovia toimialoja, unionin kulttuuriperintö mukaan lukien, ja erityisesti mahdollistettava eurooppalaisen kulttuuriperinnön yhteistyöympäristön perustaminen.
- (26) Elinkeinoelämän kokonaisvaltainen ja oikea-aikainen osallistuminen ohjelmaan kaiken tyyppisten yritysten osalta, yksittäisistä yrittäjistä ja pk-yrityksistä aina suuryrityksiin, edistäisi merkittävällä tavalla ohjelman tavoitteiden saavuttamista ja mahdollistaisi erityisesti kestävä työllisyyttä ja kasvua unionissa. Elinkeinoelämän tällaista osallistumista toimiin olisi tuettava vähintään vastaavalla tasolla kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1291/2013 ⁽⁷⁾ perustetussa puiteohjelmassa ”Horisontti 2020”, jäljempänä ’Horisontti 2020 -ohjelma’.
- (27) Ohjelman toimilla edistettäisiin merkittävästi unionin strategisten alojen, mukaan lukien unionin teollisuuspoliittisen strategian tavoitteiden mukaiset keskeiset mahdollistavat teknologiat, potentiaalin vapauttamista.
- (28) Monta eri sidosryhmää, myös kansalaisyhteiskunnan ja teollisuuden, käsittävän kuulemisprosessin olisi annettava panoksensa strategisen suunnittelun kautta tapahtuvaan tulevien näkymien ja prioriteetteihin määrittelyyn. Tuloksena olisi oltava strateginen T&I-suunnitelma, joka hyväksytään määräajoin täytäntöönpanosäädöksillä työohjelman sisällön valmistelemiseksi.
- (29) Tietyn yksittäisen toimen rahoittamista varten työohjelmassa olisi otettava huomioon erityisten aiempien hankkeiden lopputulos sekä tieteen, teknologian ja innovoinnin nykytila kansallisella, unionin ja kansainvälisellä tasolla sekä asianomaisen alan poliittisen, yhteiskunnallisen ja markkinakehityksen nykytila.
- (30) On tärkeää tukea unionin teollisuutta, jotta se voi säilyttää tai saavuttaa maailmanlaajuisesti johtavan aseman innovoinnissa, digitalisaatiossa ja ilmastonutraaliudessa, erityisesti investoimalla keskeisiin mahdollistaviin teknologioihin, jotka ovat perustana huomispäivän elinkeinoelämälle. Ohjelman toimilla olisi puututtava markkinoiden toimintapuutteisiin tai epätyydyttäviin investointitilanteisiin sekä vauhditettava investointeja oikeasuhteisella ja avoimella tavalla välttäen päällekkäisyyttä tai yksityisen rahoituksen syrjäyttämistä, ja toimista olisi saatava selkeää lisäarvoa Euroopan tasolla sekä julkista tuottoa investoinneille. Näin varmistetaan johdonmukaisuus ohjelman toimien ja unionin valtioneuvostojen välillä, jotta luodaan kannustimia innovoimiseen ja vältetään kilpailun vääristyminen sisämarkkinoilla.

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1291/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta ”Horisontti 2020” (2014–2020) ja päätöksen N:o 1982/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 104).

- (31) Ohjelmalla olisi tuettava tutkimusta ja innovointia yhdenmetyllä tavalla noudattaen kaikkia asiaankuuluvia sääntöjä Maailman kauppajärjestön puiteissa. ”Tutkimuksen” käsitettä, johon sisältyy myös kokeellinen kehittäminen, olisi sovellettava taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) laatiman Frascati-käsikirjan mukaisesti, ja ”innovoinnin” käsite olisi ymmärrettävä OECD:n ja Eurostatin laatiman Oslon käsikirjan mukaisesti; jälkimmäisessä noudatetaan laaja-alaista lähestymistapaa, joka kattaa sosiaalisen innovoinnin ja suunnittelun. Kuten Horisontti 2020 -ohjelmassa, teknologisen valmiuden tasoa koskevat OECD:n määritelmät olisi otettava huomioon teknologian tutkimusta, tuotekehittelyä ja demonstrointia koskevien toimenpiteiden luokittelussa sekä ehdotuspyynnöissä tarjolla olevien toimityyppien määrittelyssä. Avustuksia ei olisi myönnettävä toimille, joiden toiminnot menevät teknologisen valmiuden tasoa 8 pidemmälle. Työohjelmassa olisi oltava mahdollista myöntää avustuksia laajamittaiselle tuotteiden validoinnille ja markkinareplikoinnille pilarin ”Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky” yksittäisen ehdotuspyynnön kohdalla.
- (32) Ohjelmalla olisi tuettava avaruusalan tavoitteita rahoituksella, jonka suhteellinen taso vastaa vähintään Horisontti 2020 -ohjelmasta annettua rahoitusta.
- (33) Komission 11 päivänä tammikuuta 2018 antama tiedonanto ”Horisontti 2020 -ohjelman väliarviointi: EU:n tutkimus- ja innovointitoimien vaikutuksen maksimointi”, Euroopan parlamentin 13 päivänä kesäkuuta 2017 antama päätöslauselma Horisontti 2020 -ohjelman täytäntöönpanon arvioinnista sen väliarvioinnin ja yhdeksättä puiteohjelmaa koskevan ehdotuksen perusteella ⁽⁸⁾ sekä neuvoston 1 päivänä joulukuuta 2017 antamat päätelmät ”Horisontti 2020 -puiteohjelman väliarvioinnista kohti yhdeksättä puiteohjelmaa” sisältävät ohjelmaa koskevia suosituksia, mukaan lukien suositukset ohjelmaan osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä. Kyseiset suositukset perustuvat Horisontti 2020 -ohjelmasta saatuihin kokemuksiin ja unionin toimielimiltä ja sidosryhmiltä saatuun palautteeseen. Kyseisiin suosituksiin sisältyy ehdotus toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on edistää osaamiskiertoa ja helpottaa tutkimus- ja innovointiverkostojen avoimuutta kunnianhimoisempiin investointeihin, jotta voitaisiin saavuttaa kriittinen massa ja maksimoida vaikutukset; tukea läpimurtoinnovointia; priorisoida tutkimukseen ja innovointiin tehtäviä unionin investointeja keskittymällä aloihin, joihin liittyy suuri lisäarvo erityisesti missiolähtöisyyden, kansalaisten täysimääräisen, tietoon perustuvan ja oikea-aikaisen osallistumisen ja laajan tiedottamisen kautta; järjeittää unionin rahoitusympäristöä, jotta koko unionin tutkimus- ja innovointipotentiaali, mukaan lukien tutkimusinfrastruktuurit, voidaan hyödyntää täysimääräisesti, muun muassa yksinkertaistamalla eurooppalaisten kumppanuusaloitteiden ja yhteisrahoitusjärjestelmien nykyistä kirjoa; luoda enemmän ja konkreettista synergiaa unionin eri rahoitusvälineiden välillä etenkin poistamalla ongelmia, jotka liittyvät toimintalogiikan puutteelliseen toisiaan täydentävyyteen ja eri varainhoito- ja muiden sääntöjen monimutkaisuuteen, sekä pyrkiin saamaan vajaan yhdeksän tutkimus- ja innovointipotentiaali käyttöön kaikkialla unionissa; vahvistaa kansainvälistä yhteistyötä ja avata enemmän ovia kolmansien maiden osallistumiselle; sekä jatkaa yksinkertaistamista Horisontti 2020 -ohjelman täytäntöönpanosta saatujen kokemusten pohjalta.
- (34) Koska unionin eri politiikkojen koordinointiin ja täydentävyyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota, ohjelmassa olisi pyrittävä synergiaan muiden unionin ohjelmien kanssa, mikä kattaa strategisen ja muun suunnittelun, hankkeiden valinnan, hallinnon, viestinnän, tulosten levittämisen ja hyödyntämisen, seurannan, tilintarkastuksen ja hallinnon. Tutkimus- ja innovointitoimien rahoituksen osalta synergian olisi vaikutettava niin, että sääntöjä, mukaan lukien kustannuksiin sovellettavia tukielpoisuussääntöjä, voidaan yhdenmukaistaa niin pitkälle kuin mahdollista. Jotta voidaan välttää kaksinkertaista työtä tai päällekkäisyyksiä, lisätä unionin rahoituksen vipuvaikutusta ja vähentää rahoituksen hakijoille ja saajille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta, olisi oltava mahdollista edistää synergiavaikutuksia erityisesti vaihtoehtoisella, yhdistetyllä ja kumulatiivisella rahoituksella ja varojen siirroilla.
- (35) Ohjelman yhteydessä olisi toteutettava asetuksen (EU) 2020/2094 mukaisesti ja siinä osoitettujen varojen rajoissa elpymis- ja palautumistoimenpiteitä, joilla voidaan lievittää covid-19-kriisin ennennäkemättömiä seurauksia. Tällaisia lisävaroja käytettäessä olisi varmistettava asetuksessa (EU) 2020/2094 säädettyjen määräaikaisten noudattaminen. Tällaiset lisävarat olisi osoitettava yksinomaan tutkimus- ja innovointitoimiin, joilla vastataan covid-19-kriisin seurauksiin, erityisesti sen taloudellisiin, sosiaalisiin ja yhteiskunnallisiin seurauksiin.
- (36) Jotta unionin rahoituksella olisi suurin mahdollinen vaikutus ja jotta se tukisi mahdollisimman tehokkaasti unionin politiikan tavoitteita ja sitoumuksia, unionin olisi voitava toteuttaa eurooppalaisia kumppanuuksia yksityisen ja/tai julkisen sektorin kumppaneiden kanssa. Näitä kumppaneita ovat teollisuus, pk-yritykset, yliopistot, tutkimusorganisaatiot, T&I-alan sidosryhmät, julkisen palvelun tehtävää paikallisella, alueellisella, kansallisella tai kansainvälisellä tasolla hoitavat yhteisöt tai kansalaisjärjestöt, mukaan lukien tutkimusta ja innovointia tukevat ja/tai harjoittavat säätiöt ja hallituksista riippumattomat järjestöt; edellytyksenä on, että toivotut vaikutukset voidaan saavuttaa tehokkaammin kumppanuuksilla kuin pelkästään unionin toimilla.

⁽⁸⁾ EUVL C 331, 18.9.2018, s. 30.

- (37) Kyseessä olevan jäsenvaltion päätöksestä riippuen Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+), Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) yhteisrahoittamista ohjelmista myönnettyt rahoitusosuudet olisi voitava katsoa osallistuvan jäsenvaltion tämän ohjelman puitteissa eurooppalaisiin kumppanuuksiin osoittamaksi rahoitusosuudeksi. Tämä mahdollisuus ei kuitenkaan saisi rajoittaa kaikkien näihin rahoitusosuuksiin sovellettavien, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annettavassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa, jäljempänä 'yhteisiä säännöksiä vuosiksi 2021–2027 koskeva asetus', ja rahastokohtaisissa asetuksissa vahvistettujen säännösten soveltamista.
- (38) Ohjelmassa olisi lujitettava eurooppalaisten kumppanuuksien ja yksityisen ja/tai julkisen sektorin kumppaneiden välistä yhteistyötä kansainvälisellä tasolla, myös tuomalla yhteen tutkimus- ja innovointiohjelmaa ja rajat ylittäviä tutkimus- ja innovointi-investointeja, mikä tuottaa keskinäisiä hyötyjä kansalaisille ja yrityksille ja varmistaa samalla, että unioni voi ylläpitää etujaan strategisesti tärkeillä aloilla.
- (39) Kehitteillä olevien teknologioiden (Future Emerging Technologies, FET) lippulaivahankkeet ovat osoittautuneet vaikuttavaksi ja tehokkaaksi välineeksi, sillä ne tuovat etuja yhteiskunnalle unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteisen koordinoitun toiminnan kautta. Horisontti 2020 -ohjelmasta tuettavien FET-lippulaivahankkeiden Graphene, Ihmisaivoprojekti ja Kvanttitekniologia puitteissa toteutettavia toimenpiteitä tuetaan edelleen ohjelmasta työohjelmaan sisältyvien ehdotuspyyntöjen kautta. Horisontti 2020 -ohjelman FET-lippulaivahankkeiden osasta tuettavia valmistelutoimia hyödynnetään ohjelman strategisessa suunnitteluprosessissa, ja niistä saadaan taustatietoa missioiden, yhteisrahoitettujen ja/tai yhteissuunniteltujen eurooppalaisten kumppanuuksien ja tavallisten ehdotuspyyntöjen parissa tehtävää työtä varten.
- (40) Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) olisi edelleen tarjottava unionin politiikoille riippumatonta asiakaslähtöistä tieteellistä näyttöä ja teknistä tukea politiikkasyklin kaikissa vaiheissa. Yhteisen tutkimuskeskuksen suorat toimet olisi toteutettava joustavasti, tehokkaasti ja avoimesti ottaen huomioon unionin politiikkojen tarpeet ja Yhteisen tutkimuskeskuksen käyttäjien asiaankuuluvat tarpeet ja varmistaa unionin taloudellisten etujen suojelun. Yhteisen tutkimuskeskuksen olisi jatkossakin tuotettava lisää resursseja.
- (41) ”Innovatiivinen Eurooppa” -pilarissa olisi otettava käyttöön useita toimenpiteitä kokonaisvaltaisen tuen tarjoamiseksi sellaisten yrittäjien ja yrittäjyyden tarpeisiin, jotka pyrkivät luomaan ja nopeuttamaan läpimurtoinnovaatioita nopeaa markkinakasvua varten sekä edistämään unionin strategista riippumattomuutta samalla, kun säilytetään talouden avoimuus. Sen olisi tarjottava keskitetty asiointipiste, joka houkuttelee ja tukee kaiken tyyppisiä innovoijia ja innovatiivisia yrityksiä, kuten pk-yrityksiä, mukaan lukien startup-yritykset ja poikkeustapauksessa pienet midcap-yritykset, joilla on mahdollisuuksia laajentua unionin ja kansainvälisellä tasolla. Pilarilla olisi tarjottava nopeasti ja joustavasti avustuksia ja yhteisinvestointeja, mukaan lukien yksityisten sijoittajien kanssa toteutettavat investoinnit. Näihin tavoitteisiin olisi pyrittävä perustamalla Euroopan innovaationeuvosto (EIC). Pilarin olisi tuettava myös Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituuttia (EIT) ja yleensä Euroopan innovaatioekosysteemejä erityisesti kansallisten ja alueellisten innovointia tukevien toimijoiden kanssa toteutettavien eurooppalaisten kumppanuuksien avulla.
- (42) Tätä asetusta sovellettaessa ja erityisesti Euroopan innovaationeuvoston alaisuudessa toteutettujen toimenpiteiden osalta 'startup-yrityksellä' tarkoitetaan elinkaarensa varhaisessa vaiheessa olevaa pk-yritystä, mukaan lukien yliopiston tutkimustoimintaan perustuvina spin-off-yrityksinä luotavat startup-yritykset, joka pyrkii löytämään innovatiivisia ratkaisuja ja skaalautuvia liiketoimintamalleja ja joka on komission suosituksen 2003/361/EY (*) liitteessä olevassa 3 artiklassa tarkoitettulla tavalla riippumaton, 'midcap-yrityksellä' yritystä, joka ei ole pk-yritys ja jossa on 250–3 000 työntekijää, kun työntekijöiden lukumäärä lasketaan mainitun suosituksen liitteessä olevan I osaston 3–6 artiklan mukaisesti, ja 'pienellä midcap-yrityksellä' midcap-yritystä, jossa on enintään 499 työntekijää.

(*) Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskiuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (43) Ohjelman toimintapolitiittisiin tavoitteisiin on määrä pyrkiä myös InvestEU-ohjelman rahoitusvälineillä ja talousarviotakuulla, millä edistetään näiden kahden ohjelman välisiä synergiavaikutuksia.
- (44) Euroopan innovaationeuvoston olisi yhdessä ohjelman muiden osien kanssa stimuloitava kaikkia innovoinnin muotoja asteittaisesta innovoinnista läpimurtoinnovointiin ja disruptiiviseen innovointiin keskittyen erityisesti markkinoita luovaan innovointiin. Euroopan innovaationeuvoston olisi pyrittävä Pathfinder- ja Accelerator-välineidensä avulla kaikenlaisien korkean riskin innovaatioiden yksilöintiin, kehittämiseen ja käyttöönottoon asteittaiset innovaatiot mukaan luettuina siten, että keskitytään erityisesti läpimurtoinnovaatioihin, disruptiivisiin innovaatioihin ja syväteknologiainnovaatioihin, joilla on mahdollisuus kehittyä markkinoita luoviksi innovaatioiksi. Euroopan innovaationeuvoston olisi tarjottava johdonmukaista ja virtaviivaistettua tukea, jotta voidaan korjata nykyinen tilanne, jossa läpimurtoinnovointiin ei suunnata julkista tukea eikä yksityisiä investointeja. Euroopan innovaationeuvoston välineet edellyttävät oikeudellisia ja hallinnollisia erityispiirteitä, jotta voidaan ottaa huomioon sen tavoitteet ja erityisesti markkinoille saattamista koskevat toimet.
- (45) Accelerator-välineen tarkoituksena on auttaa sen haastavan vaiheen ylittämässä, jossa siirrytään tutkimuksesta laajamittaisen kaupallistamisen esivaiheeseen ja yritysten laajentumiseen. Accelerator-välineestä tarjotaan tukea operaatioille, joihin liittyy paljon potentiaalia mutta joita ei niiden teknologisten, tieteellisten, rahoituksellisten, hallinnollisten tai markkinariskien takia pidetä vielä pankkirahoituskelpoisina ja jotka eivät sen vuoksi pysty houkuttelemaan merkittäviä investointeja markkinoilta; tällä tavoin väline täydentää InvestEU-ohjelmaa.
- (46) Accelerator-välineen olisi sekarahoituksen ja pääomarahituksen tukimuodoissaan tiiviissä synergiassa InvestEU-ohjelman kanssa rahoitettava hankkeita, joita vetävät pk-yritykset, mukaan lukien startup-yritykset, ja poikkeustapauksissa pienet midcap-yritykset, jotka eivät joko vielä pysty tuottamaan tuloja tai eivät vielä ole kannattavia tai eivät vielä pysty houkuttelemaan riittäviä investointeja, jotta niiden hankkeiden liiketoimintasuunnitelmat voitaisiin panna täysin täytäntöön. Tällaisia kelpoisuusehdot täyttäviä yhteisöjä pidettäisiin ei-pankkirahoituskelpoisina, vaikka osa niiden rahoitustarpeista olisi voitu tai voitaisiin saada yhdeltä tai useammalta investoijalta, kuten yksityiseltä tai julkiselta pankilta, perheyrittäjältä, riskipääomarahastolta tai bisnesenkeliltä. Accelerator-välineen tarkoituksena on näin korjata markkinoiden toimintapuute ja rahoittaa lupaavia mutta ei vielä pankkirahoituskelpoisia yhteisöjä, jotka osallistuvat markkinoita luoviin läpimurtoinnovointihankkeisiin. Kun näistä hankkeista tulee pankkirahoituskelpoisia, niitä voitaisiin rahoittaa InvestEU-ohjelman kautta.
- (47) Vaikka Accelerator-välineen määrärahat olisi pääasiallisesti jaettava sekarahoituksen kautta, siitä 48 artiklan tarkoitusta varten pk-yrityksille, startup-yritykset mukaan luettuina, pelkästään avustuksena myönnettävän tuen olisi vastattava Horisontti 2020 -ohjelman pk-yritysvälineen määrärahoista annettua tukea.
- (48) EIT:n olisi pyrittävä ensisijaisesti osaamis- ja innovaatioyhteisöjensä kautta ja alueellista innovaatiojärjestelmäänsä laajentaen vahvistamaan maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaavia innovaatioekosysteemejä. Tähän olisi päästävä edistämällä innovoinnin, tutkimuksen, korkea-asteen koulutuksen ja yrittäjyyden integroitumista. EIT:n olisi Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutista annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen, jäljempänä 'EIT-asetus', ja Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) strategisesta innovaatio-ohjelmasta vuosiksi 2021–2027 annettavassa päätöksessä tarkoitettua strategisen innovaatio-ohjelmansa mukaisesti edistettävä toimenpiteillään innovointia ja lisättävä merkittävästi tukeaan, joka koskee korkea-asteen koulutuksen integroimista innovaatioekosysteemiin, erityisesti edistämällä yrittäjyyskoulutusta ja vahvaa tieteenalojen rajat ylittävää yhteistoimintaa teollisuuden ja tiedemaailman välillä sekä yksilöimällä mahdollisia taitoja, joita tulevaisuuden innovoijilta vaaditaan maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi, mukaan lukien pitkälle kehittyneet digitaaliset ja innovointitaidot. EIT:n tarjoamien tukijärjestelmien olisi oltava avoinna Euroopan innovaationeuvoston rahoituksen saajille, ja EIT:n osaamis- ja innovaatioyhteisöistä alkunsa saaneilla startup-yrityksillä olisi oltava mahdollisuus päästä yksinkertaisemmalla menettelyllä ja siten nopeammin Euroopan innovaationeuvoston toimien piiriin. Vaikka EIT:n keskittyminen innovaatioekosysteemiin tekee siitä luonnollisen toimijan pilarissa "Innovatiivinen Eurooppa", sen olisi tarvittaessa tuettava myös muita pilareita. Olisi vältettävä tarpeetonta päällekkäisyyttä osaamis- ja innovaatioyhteisöjen ja muiden saman alan välineiden, erityisesti muiden eurooppalaisten kumppanuuksien, välillä.
- (49) Yksittäisellä markkina-alueella kilpaileville yrityksille olisi varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset, ja niitä olisi pidettävä yllä, koska ne ovat olennaisia sille, että kaikenlaisen innovointi, mukaan lukien läpimurtoinnovointi sekä disruptiivinen ja asteittainen innovointi, voi kukoistaa, jolloin etenkin monet pienet ja keski- ja suuret innovoijat voivat kehittää T&I-valmiuksiaan, hyödyntää investointinsa tuloksia ja saada itselleen markkinaosuuden.

- (50) Ohjelmalla olisi edistettävä ja integroitava yhteistyötä, jota tehdään kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa, sekä aloitteita, jotka perustuvat unionin etunäkökohtiin, molemminpuolisiin hyötyihin, kansainvälisiin sitoumuksiin, tiedediplomatiaan ja mahdollisimman suuressa määrin vastavuoroisuuteen. Kansainvälisellä yhteistyöllä olisi pyrittävä vahvistamaan unionin tutkimus- ja innovointitoiminnan huippuosaamista, houkuttelevuutta, kykyä pitää kiinni kyvykkäimmistä osaajista samoin kuin sen talouden ja teollisuuden kilpailukykyä, jotta voitaisiin vastata globaaleihin haasteisiin, myös kestävä kehityksen tavoitteisiin, noudattamalla Agenda 2030 -toimintaohjelman ja Pariisin sopimuksen periaatteita, ja tukea unionin ulkoista politiikkaa. Olisi noudatettava lähestymistapaa, jossa osallistuminen avataan yleisesti kansainvälisille osallistujille ja kohdennetuille kansainvälisille yhteistyötoimille; tähän sisältyy soveltuvin osin myös matalan ja keskitulotason maihin sijoittautuneiden yhteisöjen rahoituskelpoisuus. Unionin olisi pyrittävä tekemään kansainvälisiä yhteistyösopimuksia kolmansien maiden kanssa tutkimuksen ja innovoinnin alalla. Samaan aikaan olisi edistettävä kolmansien maiden assosioitumista ohjelmaan, erityisesti sen yhteistoimintaan perustuvien osien osalta, assosiaatiosopimusten mukaisesti ja unionille koituvaa lisäarvoa painottaen. Määrittäessään assosioituneiden maiden rahoitusosuuksia ohjelmaan komission olisi otettava huomioon se, missä määrin kyseisten kolmansien maiden oikeussubjektit osallistuvat ohjelman eri osiin.
- (51) Jotta voitaisiin syventää tieteen ja yhteiskunnan välisiä suhteita ja maksimoida hyödyt niiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta, ohjelman olisi osallistettava ja otettava kaikki yhteiskunnan toimijat, kuten kansalaiset ja kansalaisjärjestöt, mukaan suunnittelemaan ja luomaan vastuullisen tutkimuksen ja innovoinnin linjauksia ja sisältöä ja mukaan menettelyihin, joissa vastataan kansalaisten ja kansalaisyhteiskunnan huolenaiheisiin, tarpeisiin ja odotuksiin, niin että edistetään tiedekasvatusta, saatetaan tieteellinen tietämys julkisesti saataville ja helpotetaan kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen osallistumista ohjelman toimenpiteisiin. Näin olisi tehtävä koko ohjelman laajuudelta ja erityisillä toimenpiteillä osassa ”Osallistumispuolelman laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen”. Kansalaisten ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista tutkimukseen ja innovointiin olisi tuettava yleisille kohdistetuilla tiedotustoimenpiteillä, jotta ohjelmalle voidaan saada yleisön jatkuva tuki. Ohjelmalla olisi myös pyrittävä poistamaan esteitä tieteen, teknologian, kulttuurin ja taiteiden väliltä ja tukemaan niiden keskinäistä synergiaa, jotta saataisiin aikaan uudenlaatuista kestävä innovointia. Kansalaisten ja kansalaisyhteiskunnan tuettuihin hankkeisiin osallistumisen parantamiseksi toteutettuja toimenpiteitä olisi seurattava.
- (52) Ohjelmassa olisi soveltuvalta osin otettava huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 349 artiklassa yksilöityjen syrjäisimpien alueiden erityispiirteet komission 24 päivänä lokakuuta 2017 antaman, neuvoston tyytyväisenä merkille paneman tiedonannon ”Vahvempi ja uudistettu strateginen kumppanuus EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa” mukaisesti.
- (53) Ohjelman puitteissa kehitetyissä toiminnoissa olisi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 ja 3 artiklan ja SEUT 8 ja 157 artiklan mukaisesti pyrittävä poistamaan sukupuolten eriarvoisuutta, parantamaan työ- ja yksityiselämän tasapainoa ja edistämään naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tutkimuksessa ja innovoinnissa sukupuolten palkkatasa-arvon periaate mukaan lukien. Sukupuoliulottuvuus olisi otettava huomioon tutkimus- ja innovaatioisällössä tutkimusryhmien kaikissa vaiheissa. Lisäksi ohjelmasta tuetuilla toimenpiteillä olisi pyrittävä poistamaan eriarvoisuutta ja lisäämään yhdenvertaisuutta ja moninaisuutta kaikissa tutkimukseen ja innovointiin liittyvissä näkökohdissa iän, vammaisuuden, rodun tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen ja sukupuolisen suuntautumisen osalta.
- (54) Puolustusteollisuuden erityispiirteiden johdosta yksityiskohtaiset säännökset puolustusalan tutkimushankkeisiin myönnettävästä unionin rahoituksesta olisi vahvistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/697⁽¹⁰⁾, jäljempänä ’Euroopan puolustusrahasto’, jossa määritellään säännöt osallistumisesta puolustusalan tutkimukseen. Euroopan puolustusrahaston puitteissa toteutettavien toimenpiteiden yksinomaisena kohteena olisi oltava puolustusalan tutkimus ja kehittäminen, kun taas neuvoston päätöksellä (EU) 2021/764⁽¹¹⁾ perustetun erityisohjelman, jäljempänä ’erityisohjelma’, ja EIT:n puitteissa toteutettavien toimenpiteiden yksinomaisena kohteena olisi oltava siviilialan sovellukset. Tarpeetonta päällekkäisyyttä olisi vältettävä.

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/697 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta (katso tämän virallisen lehden sivu 149).

⁽¹¹⁾ Neuvoston päätös (EU) 2021/764 annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” täytäntöönpanoa koskevan erityisohjelman perustamisesta ja päätöksen 2013/743/EU kumoamisesta (EUVL L 167, 12.5.2021, s. 1).

- (55) Tässä asetuksessa vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen⁽¹²⁾ 18 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä. Nämä rahoituspuitteet sisältävät 580 000 000 euroa käyppinä hintoina päätöksellä (EU) 2021/764 perustettua erityisohjelmaa ja EIT:tä varten tiettyjen ohjelmien vahvistamisesta ja perussäädösten mukauttamisesta 16 päivänä joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisen julistuksen⁽¹³⁾ mukaisesti.
- (56) Tähän ohjelmaan sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹⁴⁾, jäljempänä 'varainhoitoasetus'. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita, rahoitusapua ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista koskevat säännöt.
- (57) Varainhoitoasetuksen 193 artiklan 2 kohdan mukaisesti avustusta voidaan myöntää jo aloitettuun toimeen, jos hakija voi osoittaa, että toimi oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista. Ennen avustushakemuksen jättämispäivää aiheutuneet kustannukset eivät kuitenkaan ole avustuskelpoisia, paitsi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa. Sellaisten häiriöiden välttämiseksi unionin tuen tarjonnassa, jotka voisivat olla unionin edun kannalta haitallisia, rahoituspäätöksessä olisi voitava säätää, että rajoitetun ajan vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen alussa ja vain asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa toimenpiteet ja kustannukset ovat avustuskelpoisia varainhoitovuoden 2021 alusta lähtien, vaikka toimenpiteet olisi toteutettu ja kustannukset olisivat aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämistä.
- (58) Kaikkialla ohjelmassa olisi jatkuvasti pyrittävä hallinnon yksinkertaistamiseen ja erityisesti rahoituksen saajille aiheutuvan hallinnollisen rasitteen vähentämiseen. Komission olisi yksinkertaistettava edelleen välineitään ja ohjeitaan siten, että ne aiheuttavat mahdollisimman pienen rasitteen rahoituksen saajille. Komission olisi erityisesti harkittava ohjeiden lyhennetyn version julkaisemista.
- (59) Digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttaminen ja digitaalisten ja fyysisten teknologioiden lähentymisen luomat kasvavat mahdollisuudet edellyttävät investointien lisäämistä. Ohjelmalla olisi tuettava näihin liittyvää työtä lisäämällä merkittävästi rahoitusta keskeisille digitaalitalouden ja -teknologian tutkimus- ja innovointitoimenpiteille Horisontti 2020 -ohjelmaan verrattuna⁽¹⁵⁾. Tällä on määrä varmistaa, että Eurooppa pysyy jatkossakin globaalin digitaalitalouden tutkimuksen ja innovoinnin eturintamassa.
- (60) Pilariin II kuuluvassa klusterissa "Digitaalitalous ja -teknologia, teollisuus ja avaruusala" olisi asetettava etusijalle kvanttitutkimus ottaen huomioon sen ratkaiseva rooli digitaalisessa muutoksessa, laajentamalla eurooppalaista tieteellistä johtajuutta ja huippuosaamista kvanttiteknologioiden alalla, jotta voidaan saavuttaa vuonna 2018 asetettu määrärahatavoite.

⁽¹²⁾ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁽¹³⁾ EUVL C 444 I, 22.12.2020, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Komission 14 päivänä helmikuuta 2018 antaman tiedonannon "Uuden, modernin monivuotisen rahoituskehityksen avulla tuloksiin EU:n painopistealoilla vuoden 2020 jälkeen" mukaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan "Horisontti 2020" kuuluvien keskeisten digitaalisten toimenpiteiden rahoitus oli 13 miljardia euroa.

- (61) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013⁽¹⁶⁾ sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95⁽¹⁷⁾, (Euratom, EY) N:o 2185/96⁽¹⁸⁾ ja (EU) 2017/1939⁽¹⁹⁾ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet.

Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁽²⁰⁾ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOlle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (62) Kolmannet maat, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, voivat osallistua unionin ohjelmiin Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksessa⁽²¹⁾ vahvistetun yhteistyön puitteissa; ETA-sopimuksessa määrätään ohjelmien toteuttamisesta kyseisen sopimuksen mukaisesti hyväksytyyn päätöksen perusteella. Kolmannet maat voivat osallistua myös muiden oikeudellisten välineiden perusteella. Tähän asetukseen olisi lisättävä erityinen säännös, jossa edellytetään, että kolmannet maat myöntävät toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.
- (63) Merentakaisiin maihin tai merentakaisille alueille sijoittautuneet henkilöt ja yhteisöt voivat neuvoston päätöksen 2013/755/EU 94 artiklan⁽²²⁾ nojalla saada rahoitusta ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.
- (64) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen⁽²³⁾ 22 ja 23 kohdan nojalla tätä ohjelmaa olisi arvioitava erityisten raportointi- ja seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämällä ylimääräistä ja erityisesti jäsenvaltioille ja ohjelman rahoituksen saajille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällyttävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan ohjelman käytännön vaikutuksia.

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁹⁾ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽²¹⁾ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁽²²⁾ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisien maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

⁽²³⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (65) Jotta varmistetaan tuloksellinen arviointi, jolla mitataan ohjelman edistymistä tavoitteidensa saavuttamisessa, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä V vaikutuspolkuindikaattoreiden osalta tarpeen mukaan ja jotta voidaan määritellä perustasoja ja tavoitearvoja sekä täydennetään tätä asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (66) Ohjelman ja unionin avaruusohjelman keskinäinen johdonmukaisuus ja synergia edistävät globaalisti kilpailukykyistä ja innovatiivista Euroopan avaruusalaan, lujittavat Euroopan riippumattomuutta avaruuteen pääsyssä ja sen käytössä turvatussa ja turvallisessa ympäristössä ja vahvistavat Euroopan asemaa maailmanlaajuisena toimijana. Ohjelman tutkimuksen huippuosaamista, läpimurtoratkaisuja ja jatkokäyttäjiä tuetaan unionin avaruusohjelmasta käyttöön saatavalla datalla ja palveluilla.
- (67) Ohjelman ja Erasmus+-ohjelman keskinäinen johdonmukaisuus ja synergia edistävät tutkimustulosten käyttöönottoa koulutustoimenpiteiden avulla, levittävät innovointihenkeä koulutusjärjestelmään ja varmistavat sen, että koulutus perustuu tuoreimpiin tutkimus- ja innovointitoimenpiteisiin. Näiltä osin ja Erasmus+-ohjelman (2014–2020) puitteissa käynnistettyjen Eurooppalaiset yliopistot -aloitteeseen liittyvien pilottitoimien pohjalta ohjelmasta täydennetään tarvittaessa synergisellä tavalla sitä tukea, jota Erasmus+-ohjelmasta on myönnetty Eurooppalaiset yliopistot -aloitteelle.
- (68) Jotta lisättäisiin ohjelman vaikutusta unionin prioriteettien toteuttamiseen, olisi kannustettava luomaan synergioita ja haettava mahdollisuuksia synergioiden luomiseen sellaisten ohjelmien ja välineiden kanssa, joilla pyritään vastaamaan unionin tuleviin tarpeisiin, kuten oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin, elpymis- ja palautumistuki-välineen ja EU:n terveysalan toimintaohjelman (EU4Health).
- (69) Osallistumista ja tulosten levittämistä koskevilla säännöissä olisi otettava asianmukaisesti huomioon ohjelman tarpeet sekä kysymykset ja suositukset, joita ovat esittäneet eri sidosryhmät ja jotka on tuotu esiin riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla tehdystä Horisontti 2020 -ohjelman väliarvioinnissa.
- (70) Koko ohjelmaa koskevilla yhteisillä säännöillä olisi varmistettava johdonmukainen kehys, joka helpottaa osallistumista ohjelman budjetista rahoitustukea saaviin ohjelmiin, mukaan lukien osallistuminen rahoituselinten, kuten EIT:n, hallinnoimiin ohjelmiin, yhteisyrityksiin ja muihin SEUT 187 artiklan mukaisiin rakenteisiin sekä osallistuminen jäsenvaltioiden SEUT 185 artiklan mukaisesti toteuttamiin ohjelmiin. Erityissääntöjen hyväksymisen olisi oltava mahdollista, mutta tällaiset poikkeukset olisi rajoitettava koskemaan tiukasti sitä, mikä on tarpeen, ja niiden olisi oltava hyvin perusteltuja.
- (71) Ohjelman soveltamisalaan kuuluvissa toimissa olisi kunnioitettava perusoikeuksia ja noudatettava etenkin Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'perusoikeuskirja', tunnustettuja periaatteita. Tällaisissa toimissa olisi noudatettava kaikkia oikeudellisia velvoitteita, myös kansainvälistä oikeutta, ja asiaan liittyviä komission päätöksiä, kuten 28 päivänä kesäkuuta 2013 annettua komission ilmoitusta ⁽²⁴⁾, sekä eettisiä periaatteita, joihin sisältyy myös tutkimuksen integriteetin mahdollisen loukkauksen välttäminen. Toiminnassa olisi otettava soveltuvin osin huomioon luonnontieteiden ja uusien teknologioiden etiikkaa käsittelevän eurooppalaisen työryhmän, Euroopan unionin perusoikeusviraston ja Euroopan unionin tietosuojavaltuutetun lausunnot. Tutkimustoimenpiteissä olisi myös otettava huomioon SEUT 13 artikla, ja eläinten käyttöä tutkimuksissa ja kokeissa olisi vähennettävä pyrkien viime kädessä sen lopettamiseen kokonaan.
- (72) Tieteellisen huippuosaamisen varmistamiseksi ja perusoikeuskirjan 13 artiklan mukaisesti ohjelmalla olisi edistettävä akateemisen vapauden kunnioittamista kaikissa ohjelmasta rahoitusta saavissa maissa.

⁽²⁴⁾ EUVL C 205, 19.7.2013, s. 9.

- (73) SEUT 180 ja 186 artiklaan sisältyvien kansainvälistä yhteistyötä koskevien tavoitteiden mukaisesti olisi edistettävä kolmansiin maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien sekä kansainvälisten järjestöjen osallistumista yhteisten sekä unionin etunäkökohtien pohjalta. Ohjelman täytäntöönpanon olisi oltava sopusoinnussa SEUT 75 ja 215 artiklan mukaisesti hyväksytyjen toimenpiteiden sekä kansainvälisen oikeuden kanssa. Unionin strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen liittyvien toimien osalta osallistuminen ohjelman tiettyihin toimiin olisi voitava rajoittaa oikeussubjekteihin, jotka ovat sijoittautuneet ainoastaan jäsenvaltioihin, tai oikeussubjekteihin, jotka ovat jäsenvaltioiden lisäksi sijoittautuneet tiettyihin assosioituneisiin tai muihin kolmansiin maihin. Sellaisten unioniin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien poissulkemisessa, jotka ovat suoraan tai välillisesti assosioitumattomien kolmansien maiden tai assosioitumattomien kolmansien maiden oikeussubjektien määräysvallassa, olisi otettava huomioon yhtäältä riskit, joita tällaisten oikeussubjektien sisällyttämisestä voisi aiheutua, ja toisaalta niiden osallistumisen tuomat hyödyt.
- (74) Ohjelmassa tunnustetaan ilmastomuutos yhdeksi suurimmista globaaleista ja yhteiskunnallisista haasteista ja otetaan huomioon ilmastomuutoksen torjumisen merkitys Pariisin sopimuksen ja kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon liittyvien unionin sitoumusten mukaisesti. Tämän mukaisesti ohjelmalla olisi edistettävä ilmastotoimien valtavirtaistamista ja sen yleisen tavoitteen saavuttamista, että unionin talousarviomenoista 30 prosentilla tuetaan ilmastotavoitteita. Ilmastotoimien valtavirtaistaminen olisi sisällytettävä asianmukaisella tavalla tutkimus- ja innovaatioisälttöön, ja sitä olisi sovellettava tutkimusyökin kaikissa vaiheissa.
- (75) Ilmastoön liittyvän vaikutuspolun osalta komission olisi raportoitava ilmaston kannalta merkityksellisten hankkeiden tuloksista, innovaatioista ja arvioiduista yhteenlasketuista vaikutuksista myös ohjelman kutakin osaa ja täytäntöönpanotapaa kohden. Analyysiaan laatiessaan komission olisi otettava huomioon ohjelman toimenpiteistä unionin kansalaisille aiheutuvat pitkän aikavälin taloudelliset, yhteiskunnalliset ja ympäristöön liittyvät kustannukset ja hyödyt, mukaan luettuina ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvien innovatiivisten ratkaisujen hyödyntäminen, arvioitu vaikutus työpaikkojen ja yritysten syntymiseen, talouskasvuun ja kilpailukykyyn, puhtaaseen energiaan, terveyteen ja hyvinvointiin mukaan lukien ilman, maaperän ja veden laatu. Tämän vaikutustenarvioinnin tulokset olisi julkistettava, niitä olisi arvioitava unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden yhteydessä ja tuloksilla olisi edistettävä myöhempää strategista suunnittelua ja tulevia työohjelmia.
- (76) Ottaen huomioon, että on tärkeää puuttua luonnon monimuotoisuuden merkittävään vähenemiseen, ohjelman tutkimus- ja innovointitoimenpiteillä olisi edistettävä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä ja ennallistamista sekä yleistä pyrkimystä osoittaa monivuotisen rahoituskehityksen vuotuisista menoista luonnon monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin 7,5 prosenttia vuonna 2024 ja 10 prosenttia vuosina 2026 ja 2027, ottaen samalla huomioon ilmastotavoitteiden ja luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden väliset nykyiset päällekkäisyydet, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen mukaisesti.
- (77) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseisissä varainhoitoasetukseen sisältyvissä säännöissä vahvistetaan varsinkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla hyväksyttäviin sääntöihin sisältyy myös yleinen ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (78) Arkaluonteisen tausta-aineiston käyttö tai luvaton pääsy arkaluonteisiin tuloksiin saattaa vaikuttaa haitallisesti unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion etuihin. Luottamuksellisten ja turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn olisi sen vuoksi sovellettava kaikkea asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä, myös toimielinten sisäisiä sääntöjä, kuten komission päätöstä (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Komission päätös (EU, Euratom) 2015/444, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista säännöistä (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 53).

- (79) On tarpeen määrittää osallistumista koskevat vähimmäisehdot sekä yleissääntönä, jonka mukaan konsortioon olisi kuuluttava vähintään yksi oikeussubjekti jostakin jäsenvaltiosta, että ohjelman yksittäisten toimintamuotojen erityispiirteiden huomioon ottamiseksi.
- (80) On tarpeen määrittää ehdot ja edellytykset, joiden mukaisesti unionin rahoitusta myönnetään ohjelman toimien osallistujille. Avustusten olisi oltava tämän ohjelman pääasiallinen tukimuoto. Yksinkertaistamisen edistämiseksi avustukset olisi toteutettava ottaen huomioon kaikki varainhoitoasetuksessa esitetyt maksumuodot, mukaan lukien kertakorvaukset, kiinteät korvausosuudet ja yksikkökustannusten mukaiset korvaukset. Avustussopimuksessa olisi määriteltävä rahoituksen saajien oikeudet ja velvollisuudet, mukaan lukien tarvittaessa koordinaattorin asema ja tehtävät. Avustussopimuksen mallin laatimisessa ja tehtäessä siihen merkittäviä muutoksia, muun muassa sen yksinkertaistamiseksi entisestään rahoituksen saajia varten, olisi varmistettava tiivis yhteistyö jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa.
- (81) Korvausosuuksiin viitataan tässä asetuksessa enimmäismääräisinä yhteisrahoitusperiaatteen noudattamiseksi.
- (82) Varainhoitoasetuksen mukaisesti ohjelman olisi mahdollistettava, että rahoituksen saajien tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt hyväksytään laajemmin henkilöstökustannusten sekä sisäisesti laskutettujen tavaroiden ja palvelujen yksikkökustannusten osalta, mukaan luettuina suuret tutkimusinfrastruktuurit sellaisina kuin ne ymmärretään Horisontti 2020 -ohjelmassa. Kaikkien rahoituksen saajien olisi voitava valita sisäisesti laskutettujen tavaroiden ja palvelujen osalta rahoituksen saajien tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti lasketut välittömät ja välilliset kustannukset yhdistävä yksikkökustannusten käyttö. Tältä osin rahoituksen saajien olisi voitava ottaa jakoperusteisesti huomioon sisäisesti laskutettujen tavaroiden ja palvelujen todelliset yksikkökustannukset.
- (83) Nykyistä todellisten henkilöstökustannusten korvausjärjestelmää olisi edelleen yksinkertaistettava Horisontti 2020 -ohjelman yhteydessä kehitetyn hankepohjaista palkkausta koskevan lähestymistavan pohjalta ja yhdenmukaistettava varainhoitoasetuksen kanssa pyrkien kaventamaan palkkaeroja ohjelmaan osallistuvien unionin tutkijoiden välillä.
- (84) Horisontti 2020 -ohjelman nojalla perustettu osallistujien takuurahasto, jota komissio hallinnoi, on osoittautunut tärkeäksi suojaimeksi, joka vähentää sellaisiin saataviin liittyviä riskejä, joita sääntöjen vastaisesti toimineet osallistujat eivät maksa takaisin. Näin ollen osallistujien takuurahaston, jota kutsutaan nyt keskinäiseksi vakuutusjärjestelmäksi, jäljempänä 'vakuutusjärjestelmä', toimintaa olisi jatkettava ja laajennettava koskemaan myös muita rahoituselimiä sekä erityisesti SEUT 185 artiklan mukaisia aloitteita. Vakuutusjärjestelmä olisi voitava ulottaa koskemaan muiden suoralla hallinnoinnilla toteutettavien unionin ohjelmien rahoituksen saajia. Komission olisi toteutettava vakuutusjärjestelmästä tehtyjen sijoitusten mahdollisten negatiivisten tuottojen tiiviin seurannan pohjalta asianmukaisia lieventäviä toimenpiteitä, jotta vakuutusjärjestelmä voi jatkaa toimiaan unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja palauttaa maksuosuudet rahoituksen saajille loppumaksun yhteydessä.
- (85) Olisi vahvistettava tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevat säännöt, jotta voidaan varmistaa, että rahoituksen saajat tarvittaessa suojaavat tuloksensa, hyödyntävät ja levittävät niitä ja huolehtivat niiden saatavuudesta. Olisi kiinnitettävä enemmän huomiota näiden tulosten hyödyntämiseen, ja komission olisi yksilöitävä ja autettava maksimoimaan rahoituksen saajien mahdollisuudet hyödyntää tuloksia erityisesti unionissa. Tulosten hyödyntämisessä olisi otettava huomioon ohjelman periaatteet, mukaan luettuna innovoinnin edistäminen unionissa ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen.
- (86) Horisontti 2020 -ohjelman ehdotusten arviointi- ja valintajärjestelmän keskeiset osatekijät ja sen erityispainotus huipputaustaan ja soveltuvin osin vaikutukseen sekä toteutuksen laatuun ja tehokkuuteen olisi säilytettävä. Ehdotukset olisi edelleen valittava riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden suorittaman arvioinnin perusteella. Arviointimenettely olisi suunniteltava siten, että vältetään eturistiriidat ja puolueellisuus. Olisi otettava huomioon mahdollisuus kaksivaiheiseen ehdotusten jättämismenettelyyn, ja tarpeen mukaan ehdotukset voitaisiin arvioinnin ensimmäisessä vaiheessa arvioida anonyymissä muodossa. Komission olisi vastedeskin otettava tapauksen mukaan riippumattomia tarkkailijoita mukaan arviointimenettelyyn. Pathfinder-toimenpiteiden ja missioiden osalta sekä työohjelmassa esitetyissä muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voidaan ottaa huomioon tarve varmistaa hankekokonaisuuden johdonmukaisuus edellyttäen, että ehdotukset ovat ylittäneet sovellettavat kynnyksarvot. Tähän liittyvät tavoitteet ja menettelyt olisi julkistettava etukäteen. Varainhoitoasetuksen 200 artiklan 7 kohdan mukaisesti hakijoille olisi annettava palautetta ehdotusten arvioinnista, mukaan lukien tapauksen mukaan erityisesti hylkäämisen syyt.

- (87) Arviointien ja tarkastusten järjestelmällinen vastavuoroinen hyödyntäminen muiden unionin ohjelmien kanssa olisi mahdollisuuksien mukaan pantava täytäntöön varainhoitoasetuksen 126 ja 127 artiklan mukaisesti ohjelman kaikissa osissa, jotta voidaan vähentää unionin varojen saajille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta. Vastavuoroisesta hyödyntämisestä olisi nimenomaisesti säädettävä ottamalla huomioon myös muut takeet, kuten järjestelmien ja prosessien auditoinnit.
- (88) Tutkimuksen ja innovoinnin alojen erityisten haasteiden ratkaisemiseksi olisi käytettävä apuna palkintoja, mukaan lukien tarvittaessa yhteiset tai yhdessä toteutettavat palkinnot, jotka komissio tai asianomainen rahoituselin jakaa muiden unionin elinten, assosioituneiden maiden, muiden kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen tai voittoa tavoittelemattomien oikeussubjektien kanssa. Palkintojen olisi tuettava ohjelman tavoitteiden saavuttamista.
- (89) Tämän asetuksen mukaiset rahoitusmuodot ja toteutustavat olisi valittava sen perusteella, miten niillä voidaan saavuttaa toimien erityistavoitteet ja saada tuloksia, ottaen erityisesti huomioon tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasitus ja ennakoitu noudattamatta jättämisen riski. Tässä yhteydessä olisi harkittava kertasuoritusten, kiinteiden määrien ja yksikkökustannustaulukoiden käyttämistä.
- (90) Jotta varmistetaan jatkuvuus tuen tarjonnassa asiaankuuluvalla toimintapolitiikan alalla ja jotta toteutus voidaan käynnistää vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyyksen alusta, tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti ja sitä olisi sovellettava taannehtivasti 1 päivästä tammikuuta 2021.
- (91) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan päällekkäisyyksien välttämisen vuoksi sekä sen vuoksi, että saavutetaan kriittinen massa keskeisillä aloilla ja maksimoidaan unionin tason lisäarvo, saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (92) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1290/2013 ⁽²⁶⁾ ja asetus (EU) N:o 1291/2013 olisi näin ollen kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa”, jäljempänä ’ohjelma’, vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyyksen keston ajaksi, ja siinä vahvistetaan ohjelman epäsuoriin toimiin liittyvät osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt ja määritellään saman keston ajaksi kehys, jonka mukaisesti unioni tukee tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä.

Tässä asetuksessa vahvistetaan ohjelman tavoitteet, talousarvio kaudeksi 2021–2027, unionin rahoituksen muodot ja tällaisen rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt.

2. Ohjelma toteutetaan

- a) päätöksellä (EU) 2021/764 perustetulla erityisohjelmalla;
- b) EIT-asetuksella perustetulle Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutille suoritettavalla rahoitusosuudella;

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1290/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020 (2014–2020) osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 1906/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 81).

c) asetuksella (EU) 2021/697 perustetulla puolustusalan tutkimusta koskevalla erityisohjelmalla.

3. Tätä asetusta ei sovelleta tämän artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun puolustusalan tutkimusta koskevaan erityisohjelmaan, lukuun ottamatta 1 ja 5 artiklaa, 7 artiklan 1 kohtaa ja 12 artiklan 1 kohtaa.

4. Tässä asetuksessa käytetyillä termeillä "Horisontti Eurooppa -ohjelma", "ohjelma" ja "erityisohjelma" viitataan asioihin, jotka ovat merkityksellisiä ainoastaan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen erityisohjelman kannalta, jollei erikseen toisin mainita.

5. EIT panee ohjelman täytäntöön kautta 2021–2027 koskevien strategisten tavoitteidensa mukaisesti, sellaisina kuin ne on vahvistettu EIT:n strategisessa innovaatio-ohjelmassa, ja ottaen huomioon 6 artiklassa ja tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua erityisohjelmassa tarkoitettua strategisen suunnittelun.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'tutkimusinfrastruktuureilla' laitoksia ja välineitä, joiden tarjoamia resursseja ja palveluja tutkimusyhteisöt voivat käyttää tutkimustyön tekemiseksi ja innovoinnin edistämiseksi omalla alallaan; tämä käsittää tarvittavat henkilöresurssit, merkittävät laitteistot tai välineistöt; tietämykseen liittyvät resurssit, kuten kokoelmat, arkistot tai tieteelliset datainfrastruktuurit; tietojenkäsittelyjärjestelmät, viestintäverkot ja muun luonteeltaan ainutkertaisen infrastruktuurin, joka on avoin ulkopuolisille käyttäjille ja jota tarvitaan huippuosaamisen saavuttamiseksi tutkimuksessa ja innovoinnissa; niitä voidaan tarvittaessa käyttää muihin kuin tutkimustarkoituksiin, esimerkiksi koulutukseen tai julkisiin palveluihin, ja ne voivat olla yhdessä paikassa sijaitsevia, virtuaalisia tai hajautettuja;
- 2) 'älykkäällä erikoistumisstrategialla' kansallisia tai alueellisia innovaatiostrategioita, joissa asetetaan prioriteetteja kilpailuedun luomiseksi kehittämällä tutkimus- ja innovaatiovahvuuksia ja soveltamalla niitä liiketoiminnan tarpeisiin, jotta voidaan reagoida esiin tuleviin mahdollisuuksiin ja markkinakehitykseen johdonmukaisella tavalla välttämällä samalla päällekkäisyydet ja toimien pirstoutuminen, mukaan lukien älykkäät erikoistumisstrategiat, jotka ovat kansallisen tai alueellisen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan strategisen toimintapolitiittisen kehyksen muodossa tai sen osa, ja jotka täyttävät yhteisiä säännöksiä vuosiksi 2021–2027 koskevan asetuksen asiaankuuluvassa säännöksessä vahvistetut edellytykset;
- 3) 'eurooppalaisella kumppanuudella' aloitetta, jonka valmisteluun jäsenvaltiot ja assosioituneet maat osallistuvat varhaisessa vaiheessa ja jossa unioni yksityisen ja/tai julkisen sektorin kumppanien (kuten elinkeinoelämän, yliopistojen, tutkimusorganisaatioiden, julkisen palvelun tehtävää paikallisella, alueellisella, kansallisella tai kansainvälisellä tasolla hoitavien yhteisöjen tai kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, mukaan luettuina säätiöt ja kansalaisjärjestöt) kanssa sitoutuu yhdessä tukemaan tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä koskevan ohjelman kehittämistä ja täytäntöönpanoa, mukaan lukien toimenpiteet, jotka liittyvät tulosten hyödyntämiseen markkinoilla, sääntelyssä tai politiikassa;
- 4) 'avoimella saatavuudella' ohjelman mukaisista toimista syntyvien tutkimustulosten loppukäyttäjälle maksutta tarjottavaa saatavuutta verkossa 14 artiklan ja 39 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- 5) 'avoimella tieteellä' tieteen tekemisessä sovellettavaa toimintamallia, joka perustuu avoimeen yhteistyöhön, välineistöön ja tiedon levittämiseen ja sisältää 14 artiklassa luetellut seikat;
- 6) 'missiolla' eri tieteenalojen ja sektoreiden välisistä huippuosaamiseen perustuvista ja vaikutuslähtöisistä tutkimus- ja innovointitoimenpiteistä muodostettua hankekokonaisuutta, i) jolla on tarkoitus asetetun määräajan puitteissa saavuttaa mitattavissa oleva tavoite, jota ei voitaisi saavuttaa yksittäisillä toimilla; ii) jolla on tarkoitus vaikuttaa yhteiskuntaan ja politiikantekoon tieteen ja teknologian kautta; ja iii) jonka on tarkoitus olla merkityksellinen huomattavalle osalle Euroopan väestöstä ja laajalle kirjolle Euroopan kansalaisia;
- 7) 'esikaupallisella hankinnalla' tutkimus- ja kehittämisspalvelujen hankintaa, joka perustuu riskien ja hyötyjen jakamiseen markkinaehdoilla ja kehittämissuunnan kilpailuttamiseen vaiheittain, kun hankitut tutkimus- ja kehittämisspalvelut on selkeästi erotettu lopputuotteiden kaupallisten määrien käyttöönotosta;
- 8) 'innovatiivisten ratkaisujen julkisella hankinnalla' hankintaa, jossa hankintaviranomaiset toimivat ensimmäisenä asiakkaana innovatiivisille tavaroille tai palveluille, joita ei ole vielä laajamittaisesti kaupallisesti saatavilla, ja johon voi kuulua vaatimustenmukaisuuden testaus;

- 9) 'käyttöoikeuksilla' oikeuksia käyttää tuloksia tai tausta-aineistoa tämän asetuksen mukaisesti vahvistetuin ehdoin ja edellytyksin;
- 10) 'tausta-aineistolla' kaikkea aineellista tai aineetonta dataa, taitotietoa tai tietoa riippumatta sen muodosta tai luonteesta, mukaan lukien oikeudet, kuten teollis- ja tekijänoikeudet, i) joka on rahoituksen saajien hallussa ennen niiden liittymistä yksittäiseen toimeen; ja ii) jonka rahoituksen saajat ovat yksilöineet kirjallisessa sopimuksessa tarpeelliseksi toimen toteuttamisen tai sen tulosten hyödyntämisen kannalta;
- 11) 'levittämisellä' tulosten julkistamista tarkoituksenmukaisella tavalla, lukuun ottamatta tulosten suojaamisesta tai hyödyntämisestä johtuvaa julkistamista, mukaan lukien julkistaminen tieteellisissä julkaisuissa missä tahansa julkaisumuodossa;
- 12) 'hyödyntämisellä' tulosten käyttöä muissa tutkimus- ja innovointitoimenpiteissä, lukuun ottamatta kyseiseen toimeen kuuluvia tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä, mukaan luettuina muun muassa kaupallinen hyödyntäminen, kuten tuotteen tai prosessin kehittämisen, luominen, valmistaminen ja markkinointi tai palvelun tuottaminen ja tarjoaminen, taikka standardointitoimenpiteissä;
- 13) 'oikeudenmukaisilla ja kohtuullisilla ehdoilla' tarkoituksenmukaisia ehtoja, myös mahdollisia taloudellisia ehtoja tai rajoitavapautta, joissa otetaan huomioon käyttöoikeuspyyntöön liittyvät erityisolosuhteet, esimerkiksi käyttöoikeuspyynnön kohteena olevien tulosten tai tausta-aineiston todellinen tai potentiaalinen arvo ja/tai kaavailun hyödyntämisen laajuus, kesto tai muut ominaisuudet;
- 14) 'rahoituselimestä' varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua elintä tai organisaatiota, jolle komissio on siirtänyt talousarvion toteuttamistehtäviä ohjelman puitteissa;
- 15) 'kansainvälisellä eurooppalaisella tutkimusjärjestöllä' kansainvälistä järjestöä, jonka jäsenistä suurin osa on jäsenvaltioita tai assosioituneita maita ja jonka ensisijaisena tavoitteena on edistää tiede- ja teknologiyhteistyötä Euroopassa;
- 16) 'oikeussubjektilla' luonnollista henkilöä tai unionin, kansallisen tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi omissa nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua oikeussubjektia, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä;
- 17) 'osallistumisohjain laajentavilla mailla' tai 'T&I-suorituskyvyltään heikommilla mailla' maita, joihin oikeussubjektien pitää olla sijoittautuneina, jotta ne voivat toimia ohjelman osaan "Osallistumisohjain laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen" kuuluvan osa-alueen "osallistumisohjain laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen" koordinaattoreina; jäsenvaltioista kyseisiä maita ovat Bulgaria, Kroatia, Kypros, Tšekki, Viro, Kreikka, Unkari, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Portugali, Romania, Slovakia ja Slovenia koko ohjelman keston ajan; assosioituneiden maiden osalta niillä tarkoitetaan kelpoisuusehdot täyttävien maiden luetteloa sellaisena kuin se määritellään indikaattorin pohjalta ja julkaistaan työohjelmassa. Myös SEUT 349 artiklassa määritellyille syrjäisimmille alueille sijoittautuneet oikeussubjektit voivat toimia tämän osa-alueen koordinaattoreina;
- 18) 'voittoa tavoittelemattomalla oikeussubjektilla' oikeussubjektia, joka ei yhtiömuotonsa mukaan tavoittele voittoa tai jolla on lain tai perustamiskirjansa perusteella velvollisuus pidättäytyä voittojen jakamisesta osakkeenomistajilleen tai yksittäisille jäsenilleen;
- 19) 'pienellä tai keskisuurella yrityksellä' tai 'pk-yrityksellä' komission suosituksen 2003/361/EY ⁽²⁷⁾ liitteessä olevassa 2 artiklassa määriteltyä mikroyritystä taikka pientä tai keskisuurta yritystä;
- 20) 'pienellä midcap-yrityksellä' toimijaa, joka ei ole pk-yritys ja jossa on enintään 499 työntekijää, kun työntekijöiden lukumäärä lasketaan suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevan 3–6 artiklan mukaisesti;
- 21) 'tuloksilla' kaikkia yksittäisen toimen aineellisia tai aineettomia vaikutuksia, kuten toimessa tuotettavaa dataa, taitotietoa tai tietoa, riippumatta niiden muodosta tai luonteesta taikka siitä, voidaanko ne suojata, sekä niihin liittyviä oikeuksia, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet;

⁽²⁷⁾ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- 22) 'tutkimustuloksilla' yksittäisestä toimesta saatavia tuloksia, jotka voidaan antaa käyttöön tieteellisinä julkaisuina, datana tai muussa muodossa muokattuina tuloksina ja prosesseina, kuten ohjelmistoina, algoritmeina, protokollina ja verkkomuistioina;
- 23) 'huippuosaamismerkillä' laatumerkintää, joka osoittaa, että ehdotuspyynnön johdosta jätetty ehdotus on ylittänyt kaikki työohjelmassa esitetyt arvioinnin kynnyksarvot, mutta jota ei ole voitu rahoittaa, koska kyseiseen ehdotuspyyntöön työohjelmassa varatut määrärahat eivät ole riittäneet, ja joka saattaisi saada tukea muista unionin rahoituslähteistä tai kansallisista rahoituslähteistä;
- 24) 'strategisella T&I-suunnitelmalla' täytäntöönpanosäädöstä, jossa vahvistetaan työohjelman sisällön toteuttamista koskeva strategia ja joka kattaa enintään neljän vuoden jakson ja joka laaditaan laajan pakollisen monta eri sidosryhmää käsittävän kuulemisprosessin jälkeen ja jossa määritellään prioriteetit, soveltuvat toimintatavat ja käytettävät täytäntöönpanomuodot;
- 25) 'työohjelmalla' asiakirjaa, jonka komissio hyväksyy erityisohjelman täytäntöönpanoa varten päätöksen (EU) 2021/764 14 artiklan mukaisesti, tai rahoituselimen hyväksymää, sisällöltään ja rakenteeltaan vastaavaa asiakirjaa;
- 26) 'sopimuksella' sopimusta, jonka komissio tai asianomainen rahoituselin tekee sellaisen oikeussubjektin kanssa, joka toteuttaa innovointiin ja markkinoille saattamiseen tähtäävän toimen ja jota tuetaan Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoituksella tai Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksella;
- 27) 'takaisinmaksettavalla ennakolla' sitä osaa Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoituksesta tai Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksesta, joka vastaa lainaa varainhoitoasetuksen X osaston mukaisesti mutta jonka unioni myöntää suoraan voittoa tavoittelemattomalta pohjalta kattamaan innovointitoimea vastaavista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset ja joka rahoituksen saajan on maksettava takaisin unionille sopimuksen ehtojen mukaisesti;
- 28) 'turvallisuusluokitelluilla tiedoilla' päätöksen (EU, Euratom) 2015/444 3 artiklassa määriteltyjä Euroopan unionin turvallisuusluokiteltuja tietoja sekä jäsenvaltioiden turvallisuusluokiteltuja tietoja, sellaisten kolmansien maiden turvallisuusluokiteltuja tietoja, joiden kanssa unioni on tehnyt turvallisuussopimuksen, ja sellaisen kansainvälisen järjestön turvallisuusluokiteltuja tietoja, jonka kanssa unioni on tehnyt turvallisuussopimuksen;
- 29) 'rahoitusta yhdistävällä toimella' unionin talousarviosta, myös varainhoitoasetuksen 2 artiklan 6 alakohdassa määritellyistä rahoitusta yhdistävästä välineestä tai foorumista, tuettavaa toimea, joka yhdistää unionin talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, ja/tai rahoitusvälineitä ja kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten takaisin maksettavia tukimuotoja sekä kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoitustukea;
- 30) 'Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoituksella' innovointiin ja markkinoille saattamiseen tähtäävää toimea toteuttavalle ohjelmalle myönnettävää taloudellista tukea, joka koostuu avustuksen tai takaisinmaksettavan ennakon ja pääomasijoituksen tai muun takaisinmaksettavan tukimuodon tietystä yhdistelmästä;
- 31) 'Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksella' Euroopan innovaationeuvoston innovointiin ja markkinoille saattamiseen tähtäävälle toimelle suoraan antamaa taloudellista tukea, joka koostuu avustuksen tai takaisinmaksettavan ennakon ja pääomasijoituksen tai muun takaisinmaksettavan tukimuodon tietystä yhdistelmästä;
- 32) 'tutkimus- ja innovointitoimella' toimea, jonka sisältämällä toimenpiteillä pyritään ensisijaisesti luomaan uutta tietämystä tai tutkimaan uuden tai parannellun teknologian, tuotteen, prosessin, palvelun tai ratkaisun toteuttamiskelpoisuutta. Tähän voi sisältyä perus- ja soveltava tutkimus, teknologian kehittäminen ja integraatio, testaus, demonstrointi ja validointi pienimuotoisesti prototyypillä laboratorioissa tai simuloidussa ympäristössä;
- 33) 'innovointitoimella' toimea, jonka sisältämällä toimenpiteillä on ensisijaisesti suoraan tarkoitus laatia suunnitelmia ja järjestelyjä tai konsepteja uusille, muutetuille tai parannetuille tuotteille, prosesseille tai palveluille, mukaan lukien mahdollisesti prototyypointi, testaus, demonstrointi, pilotointi, suuressa mittakaavassa tapahtuva validointi ja markkinareplikointi;
- 34) 'Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) tieteen eturintamassa olevalla tutkimustoimella' päätökijän johtamaa tutkimustoimea, mukaan lukien konseptin toimivuuden osoittaminen ERC:n kautta, joita isännöi yksi tai useampi ERC:n rahoituksen saaja;
- 35) 'koulutus- ja liikkuvuustoimella' toimea, jonka tarkoituksena on parantaa tutkijoiden taitoja, osaamista ja uranäkymiä maiden välisen ja tapauksen mukaan sektorien tai tieteenalojen välisen liikkuvuuden kautta;

- 36) 'ohjelman yhteisrahoitustoimella' toimea, jolla tarjotaan monivuotista yhteisrahoitusta toimenpideohjelmalle, jonka perustavat tai toteuttavat tutkimus- ja innovaatio-ohjelmien hallinnoinnista tai rahoituksesta vastaavat oikeussubjektit, jotka eivät ole unionin rahoituselimiä; tällainen toimenpideohjelma voi tukea verkostoitumis- ja koordinointi-, tutkimus-, innovointi- ja pilottitoimia sekä innovointiin ja markkinoille saattamiseen tähtäviä toimia, koulutus- ja liikkuvuustoimia, tietoisuuden lisäämistä ja tiedottamista sekä tulosten levittämistä ja hyödyntämistä ja tarjota asiaankuuluvaa taloudellista tukea esimerkiksi avustusten, palkintojen tai hankintojen muodossa tai Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoituksena tai näiden yhdistelmänä. Ohjelman yhteisrahoitustoimen toteuttamisesta voivat vastata kyseiset oikeussubjektit suoraan tai niiden puolesta toimivat kolmannet osapuolet;
- 37) 'esikaupallista hankintaa koskevalla toimella' toimea, jonka ensisijaisena tavoitteena on toteuttaa esikaupallinen hankinta, jonka toteuttajina ovat rahoituksen saajat, jotka ovat hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä;
- 38) 'innovatiivisten ratkaisujen julkista hankintaa koskevalla toimella' toimea, jonka ensisijaisena tavoitteena on toteuttaa yhteinen tai koordinoitu innovatiivisten ratkaisujen julkinen hankinta, jonka toteuttajina ovat rahoituksen saajat, jotka ovat hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä;
- 39) 'koordinointi- ja tukitoimella' ohjelman tavoitteita edistävää toimea, pois lukien tutkimus- ja innovointitoimenpiteet, paitsi, jos toimenpiteet toteutetaan osaan "Osallistumisohjelman laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen" kuuluvan osa-alueen "osallistumisohjelman laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen" yhteydessä, ja alhaalta ylöspäin suuntautuvaa koordinoitua, johon ei kuulu tutkimustoimenpiteiden yhteisrahoitus unionista ja joka mahdollistaa yhteistyön jäsenvaltioista ja assosioituneista maista tulevien oikeussubjektien välillä eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistamiseksi;
- 40) 'kannustuspalkinnolla' palkintoa, jolla kannustetaan investointeja tiettyyn suuntaan määrittämällä tavoite ennen työn suorittamista;
- 41) 'tunnustuspalkinnolla' palkintoa, jolla palkitaan saavutuksista ja erinomaisesta työstä sen jälkeen, kun se on suoritettu;
- 42) 'innovointiin ja markkinoille saattamiseen tähtäävällä toimella' toimea, johon sisältyy innovointitoimi ja muita toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen innovaation saattamiseksi markkinoille, mukaan lukien yritysten laajentuminen, Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoitus tai Euroopan innovaationeuvoston sekarahoitus;
- 43) 'epäsuorilla toimilla' tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä, joihin unioni myöntää rahoitustukea ja jotka ovat osallistujien toteuttamia;
- 44) 'suorilla toimilla' tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä, jotka komissio toteuttaa Yhteisen tutkimuskeskuksensa kautta;
- 45) 'hankinnalla' varainhoitoasetuksen 2 artiklan 49 alakohdassa määriteltyä hankintaa;
- 46) 'sidosyhteisöllä' varainhoitoasetuksen 187 artiklan 1 kohdassa määriteltyä yhteisöä;
- 47) 'innovaatioekosysteemillä' ekosysteemiä, jossa saatetaan unionin tasolla yhteen toimijoita tai yhteisöjä, joiden toiminnallisena päämääränä on mahdollistaa teknologian kehittäminen ja innovointi; siihen kuuluvat yhteydet aineellisten resurssien (kuten rahoitusvarojen, laitteistojen ja laitosten), institutionaalisten yhteisöjen (kuten korkeakoulujen ja tukipalvelujen, tutkimus- ja teknologiaorganisaatioiden, yritysten, riskipääomittajien ja rahoituksen välittäjien) sekä kansallisten, alueellisten ja paikallisten päättäjien ja rahoittajayhteisöjen välillä;
- 48) 'hankeohjaisella palkalla' palkkaa, joka kytkeytyy henkilön osallistumiseen hankkeisiin, on osa rahoituksen saajan tavanomaisia palkkauskäytäntöjä ja joka maksetaan johdonmukaisella tavalla.

3 artikla

Ohjelman tavoitteet

1. Ohjelman yleisenä tavoitteena on saada aikaan tieteellisiä, teknologisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia unionin tutkimus- ja innovointi-investoinneista, jotta voidaan lujittaa unionin tieteellistä ja teknologista perustaa ja edistää unionin kilpailukykyä kaikissa jäsenvaltioissa, myös sen elinkeinoelämän osalta, saavuttaa unionin strategiset prioriteetit ja edistää unionin tavoitteiden ja politiikkojen toteuttamista, vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin, myös kestävä kehityksen tavoitteisiin, noudattamalla Agenda 2030 -toimintaohjelman ja Pariisin sopimuksen periaatteita, sekä vahvistaa eurooppalaista tutkimusalueita. Ohjelma maksimoi täten unionin tasolla saatavan lisäarvon pääkohteenaan tavoitteet ja toimenpiteet, joita jäsenvaltiot eivät voi toteuttaa tehokkaalla tavalla yksin vaan ainoastaan yhteistyöllä.

2. Ohjelman erityistavoitteina on
- kehittää, edistää ja viedä pitemmälle tieteellistä huippuosaamista, tukea sitä, että luodaan ja levitetään korkealaatuista uutta perustutkimukseen liittyvää ja soveltavaa tietämystä, taitoja, teknologioita ja ratkaisuja, edistää tutkijoiden koulutusta ja liikkuvuutta, houkutella osajia kaikilla tasoilla ja edesauttaa unionin lahjakkuusreservin saamista kaikilta osin mukaan ohjelmalla tuettuihin toimiin;
  - tuottaa tietoa, vahvistaa tutkimuksen ja innovoinnin vaikutusta unionin politiikan kehittämiseen, tukemiseen ja täytäntöönpanoon sekä tukea innovatiivisten ratkaisujen saatavuutta ja käyttöönottoa Euroopan teollisuudessa, erityisesti pk-yrityksissä, ja yhteiskunnassa, jotta voidaan vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin ilmastonmuutos ja kestävä kehityksen tavoitteet mukaan lukien;
  - edistää kaikkia innovoinnin muotoja, helpottaa teknologian kehittämistä, demonstrointia ja tiedon ja teknologian siirtoa sekä tehostaa innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa ja hyödyntämistä;
  - optimoida ohjelman vaikutus eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistamiseksi sekä sen vaikutuksen ja houkuttelevuuden lisäämiseksi, edistää huippuosaamiseen perustuvaa osallistumista Euroopan horisontti -ohjelmaan kaikkien jäsenvaltioiden osalta, mukaan lukien T&I-suorituskyvyltään heikommät maat, sekä helpottaa Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin yhteistoimintaan liittyvien yhteyksien ylläpittoa.

4 artikla

Ohjelman rakenne

1. Edellä 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettun erityisohjelman ja EIT:n osalta ohjelma jakaantuu seuraaviin osiin, jotka edistävät 3 artiklassa esitettyjä yleisiä ja erityisiä tavoitteita:
- Pilari I "Huipputason tiede", joka käsittää seuraavat osa-alueet:
    - ERC;
    - Marie Skłodowska-Curie -toimet;
    - tutkimusinfrastruktuurit.
  - Pilari II "Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky", joka käsittää seuraavat osa-alueet, ottaen huomioon, että yhteiskuntatieteille ja humanistisille tieteille annetaan tärkeä osa kaikissa klustereissa:
    - klusteri "Terveys";
    - klusteri "Kulttuuri, luovuus ja osallisuutta edistävä yhteiskunta";
    - klusteri "Kansalaisturvallisuus yhteiskunnassa";
    - klusteri "Digitaalitalous ja -teknologia, teollisuus ja avaruusala";
    - klusteri "Ilmasto, energia ja liikkuvuus";
    - klusteri "Elintarvikkeet, biotalous, luonnonvarat, maatalous ja ympäristö";
    - Yhteisen tutkimuskeskuksen muut kuin ydinalan suorat toimet.
  - Pilari III "Innovatiivinen Eurooppa", joka käsittää seuraavat osa-alueet:
    - Euroopan innovaationeuvosto;
    - Euroopan innovaatioekosysteemit;
    - EIT.
  - Osa "Osallistumispohjan laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen", joka käsittää seuraavat osa-alueet:
    - osallistumispohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen;
    - Euroopan T&I-järjestelmän uudistaminen ja parantaminen.
2. Ohjelman toimenpiteiden päälinjat esitetään tämän asetuksen liitteessä I.

5 artikla

Puolustusalan tutkimus ja kehittäminen

Toimenpiteet, jotka toteutetaan 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa erityisohjelmassa ja joista säädetään asetuksessa (EU) 2021/697, koskevat yksinomaan puolustusalan tutkimusta ja kehittämistä niin, että tavoitteilla ja toimenpiteiden päälinoilla pyritään edistämään Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä, tehokkuutta ja innovointikapasiteettia.

6 artikla

Strateginen suunnittelu ja unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Ohjelma toteutetaan suoralla hallinnoinnilla, tai rahoituselimet toteuttavat sen välillisellä hallinnoinnilla.
2. Ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta epäsuorilla toimilla missä tahansa varainhoitoasetuksessa vahvistetussa muodossa, mutta avustukset ovat ohjelman pääasiallinen tukimuoto. Ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta myös palkintoina, hankintoina ja sellaisina rahoitusvälineinä, jotka kuuluvat rahoitusta yhdistäviin toimiin, sekä Accelerator-välineen yhteydessä pääomatukena.
3. Epäsuoriin toimiin sovelletaan tässä asetuksessa säädettyjä osallistumista ja tulosten levittämistä koskevia sääntöjä.
4. Ohjelmassa käytettävät keskeiset toimintamuodot määritellään 2 artiklassa. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja rahoitusmuotoja käytetään joustavalla tavalla kaikissa ohjelman tavoitteissa, ja niiden käyttö määräytyy kulloistenkin tavoitteiden tarpeiden ja erityispiirteiden perusteella.
5. Ohjelmasta tuetaan myös suoria toimia. Jos kyseisillä suorilla toimilla edistetään SEUT 185 tai 187 artiklan nojalla käynnistettyjä aloitteita, kyseistä osuutta ei pidetä osana näihin aloitteisiin osoitettua rahoitusta.
6. Edellä 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna erityisohjelman ja EIT:n osaamis- ja innovaatioyhteisöjen täytäntöönpanoa tuetaan 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna erityisohjelman mukaisesti tutkimus- ja innovointitoimenpiteiden avoimella ja strategisella suunnittelulla erityisesti pilarissa "Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky", ja täytäntöönpano kattaa myös muiden pilarien asiaankuuluvat toimenpiteet sekä osan "Osallistumisohjelman laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen".

Komissio varmistaa, että jäsenvaltiot osallistuvat prosessiin alkuvaiheesta lähtien ja että Euroopan parlamentin kanssa käydään laajoja keskusteluja, joita täydentävät sidosryhmien ja suuren yleisön kuulemiset.

Strategisella suunnittelulla varmistetaan yhdenmukaisuus unionin muiden asiaankuuluvien ohjelmien kanssa sekä johdonmukaisuus unionin prioriteettien ja sitoumusten kanssa sekä lisätään täydentävyyttä ja synergioita kansallisten ja alueellisten rahoitusohjelmien ja -prioriteettien kanssa ja siten vahvistetaan eurooppalaista tutkimusalueutta. Mahdollisten missioiden ja mahdollisten institutionaalisten eurooppalaisten kumppanuuksien alat vahvistetaan liitteessä VI.

7. Jotta voidaan tarvittaessa nopeuttaa pienten yhteistoimintaan perustuvien konsortioiden mahdollisuuksia saada rahoitusta, voidaan ehdottaa FTRI-menettelyä (Fast Track to Research and Innovation) joidenkin sellaisten ehdotuspyyntöjen yhteydessä, jotka koskevat valikoituja pilarin "Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky" ja Euroopan innovaationeuvoston Pathfinder-välineen mukaisia tutkimus- ja innovointitoimia tai innovointitoimia.

FTRI-menettelyn mukaisella ehdotuspyynnöllä on oltava seuraavat kumulatiiviset ominaisuudet:

- a) ehdotuspyyntöihin sovelletaan alhaalta ylöspäin -lähestymistapaa;
- b) lyhyt avustuksen myöntämisaika, joka saa olla enintään kuusi kuukautta;
- c) tuki myönnetään vain pienille yhteistoimintaan perustuville konsortioille, jotka koostuvat enintään kuudesta erilaisesta ja itsenäisestä kelpoisuusehdot täyttävästä oikeussubjektista;

d) taloudellisen tuen enimmäismäärä on 2,5 miljoonaa euroa konsortiota kohti.

Työohjelmassa yksilöidään FTRI-menettelyn mukaiset ehdotuspyynnöt.

8. Ohjelman toimenpiteet toteutetaan pääasiassa avointen, kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen kautta muun muassa missioiden ja eurooppalaisten kumppanuuksien osina.

7 artikla

Ohjelman periaatteet

1. Edellä 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen erityisohjelman puitteissa ja EIT:n alaisuudessa toteutettavien tutkimus- ja innovointitoimenpiteiden yksinomaisten kohteena on oltava siviilialan sovellukset. Määrärahasiirrot 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettulle erityisohjelmalle ja EIT:lle osoitetun määrän ja 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettulle erityisohjelmalle osoitetun määrän välillä eivät ole sallittuja, ja on vältettävä luomasta tarpeettomia päällekkäisyyksiä näiden kahden ohjelman välille.

2. Ohjelmassa varmistetaan monitieteisyys ja säädetään tarvittaessa yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden integroimisesta kaikkiin ohjelman puitteissa kehitettyihin klustereihin ja toimenpiteisiin, kyseisiin tieteisiin liittyviä aiheita koskevat erityiset ehdotuspyynnöt mukaan luettuina.

3. Ohjelman yhteistoiminnallisissa osissa varmistetaan tasapaino matalamman ja korkeamman teknologisen valmiuden tason välillä ja katetaan näin koko arvoketju.

4. Ohjelmalla varmistetaan, että edistetään ja integroidaan tehokkaasti kolmansien maiden ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa tehtävää yhteistyötä sekä aloitteita, jotka perustuvat molemminpuolisiin hyötyihin, unionin etuun, kansainvälisiin sitoumuksiin ja aiheellisissa tapauksissa vastavuoroisuuteen.

5. Ohjelmalla autetaan osallistumis pohjaa laajentavia maita lisäämään osallistumistaan siihen ja edistämään laajaa maantieteellistä kattavuutta yhteistoimintaan perustuvissa hankkeissa, myös levittämällä tieteellistä huipputaustaa, edistämällä uusia yhteistoiminnallisia yhteyksiä, edistämällä aivokiertoa sekä panemalla täytäntöön 24 artiklan 2 kohta ja 50 artiklan 5 kohta. Jäsenvaltioiden on edistettävä näitä toimia vastaavilla oikeasuhteisilla toimenpiteillä, myös maksamalla tutkijoille houkuttelevaa palkkaa, unionin, kansallisten ja alueellisten rahastojen tuella. Kyseisen tutkimus- ja innovointialan tilanne huomioon ottaen kiinnitetään erityistä huomiota maantieteelliseen tasapainoon arviointilautakunnissa ja muissa elimissä, kuten johtokunnissa ja asiantuntijaryhmissä, tinkimättä kuitenkaan huipputaustan kriteereistä.

6. Ohjelmalla varmistetaan kaikille tarjottavien yhtäläisten mahdollisuuksien tehokas edistäminen ja sukupuolinköylyä vähentämisen toteuttaminen, myös sukupuolittomuuden sisällyttäminen tutkimus- ja innovaatioisältöön. Sillä pyritään puuttumaan sukupuolten epätasapainon syihin. Erityistä huomiota kiinnitetään mahdollisuuksien mukaan sukupuolten tasapuolisen edustuksen varmistamiseen arviointilautakunnissa ja muissa asiaankuuluvissa neuvonantavissa elimissä, kuten johtokunnissa ja asiantuntijaryhmissä.

7. Ohjelma pannaan täytäntöön synergiassa unionin muiden ohjelmien kanssa, ja samalla pyritään yksinkertaistamaan hallintoa mahdollisimman pitkälle. Ei-tyhjentyvä luettelo synergioista unionin muiden ohjelmien kanssa sisältyy liitteeseen IV.

8. Ohjelma auttaa lisäämään julkisia ja yksityisiä investointeja tutkimukseen ja innovointiin jäsenvaltioissa, millä autetaan saavuttamaan tavoite, jonka mukaan vähintään kolme prosenttia unionin BKT:stä investoidaan tutkimukseen ja kehittämiseen.

9. Komissio pyrkii ohjelman täytäntöönpanon yhteydessä edelleen yksinkertaistamaan hallintoa ja vähentämään rahoituksen hakijoille ja saajille aiheutuvaa rasitetta.

10. Osana unionin yleistä tavoitetta ilmastotoimien valtavirtaistamisesta unionin alakohtaisiin politiikkoihin ja unionin rahastoihin tämän ohjelman toimilla tuetaan ilmastotavoitteita tarvittaessa vähintään 35 prosentilla ohjelman menoista. Ilmastotoimien valtavirtaistaminen sisällytetään riittävässä määrin tutkimus- ja innovaatioisältöön.

11. Ohjelmalla edistetään yhdessä luomista ja yhdessä suunnittelemista ottamalla kansalaiset ja kansalaisyhteiskunta mukaan.

12. Ohjelmassa varmistetaan tutkimus- ja innovointihankkeiden julkisen rahoituksen avoimuus ja sitä koskeva vastuuvetävyys ja siten turvataan yleinen etu.

13. Komissio tai asianomainen rahoituselin varmistaa, että kaikkien mahdollisten osallistujien saatavilla on ehdotuspyynnön julkaisemisajankohtana riittävästi ohjeistusta ja tietoa, erityisesti sovellettava avustussopimuksen malli.

8 artikla

Missiot

1. Missiot suunnitellaan osana pilaria ”Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky”, mutta ne voivat hyötyä myös ohjelman muissa osissa toteutettavista toimista sekä unionin muiden ohjelmien puitteissa toteutettavista täydentävistä toimista. Missioiden on mahdollistettava keskenään kilpailevat ratkaisut, joilla saadaan luotua koko Euroopan tasolla lisäarvoa ja vaikutuksia.

2. Missiot määritellään ja toteutetaan tämän asetuksen ja erityisohjelman mukaisesti varmistuen, että jäsenvaltiot osallistuvat prosessiin aktiivisesti ja alkuvaiheesta lähtien ja että Euroopan parlamentin kanssa käydään laajoja keskusteluja. Missiot ja niiden tavoitteet, määrärahat, kohteet, laajuus, indikaattorit ja välitavoitteet on yksilöitävä tapauksen mukaan strategisissa T&I-suunnitelmissa tai työohjelmissa. Missioihin kuuluvat ehdotukset arvioidaan 29 artiklan mukaisesti.

3. Ohjelman kolmen ensimmäisen vuoden aikana pilarin II vuotuisesta talousarviosta enintään 10 prosenttia kohdennetaan missioiden toteutusta koskevien erityisten ehdotuspyyntöjen avulla. Tätä prosenttiosuutta voidaan nostaa ohjelman jäljelle jäävien vuosien osalta edellyttäen, että mission valinnasta ja hallintaprosessista on tehty myönteinen arviointi. Komissio ilmoittaa kunkin työohjelman osalta missioille tarkoitetun osuuden kokonaisrahoituksesta.

4. Missioilta edellytetään, että

- a) niissä on otettu kestävä kehityksen tavoitteet suunnittelun ja täytäntöönpanon lähtökohdiksi, niillä on selkeä tutkimus- ja innovaatioisältö, ne tuottavat lisäarvoa unionin tasolla ja ne auttavat saavuttamaan unionin prioriteetit ja sitoumukset sekä 3 artiklassa tarkoitetut ohjelman tavoitteet;
- b) ne kattavat koko Euroopan kannalta merkitykselliset alat, ovat osallistavia, edistävät julkisen ja yksityisen sektorin eri sidosryhmien, myös kansalaisten ja loppukäyttäjien, laajaa sitoutumista ja aktiivista osallistumista ja niillä saadaan aikaan T&I-tuloksia, jotka voivat hyödyttää kaikkia jäsenvaltioita;
- c) ne ovat rohkeita ja inspiroivia siten, että niillä on laajaa tieteellistä, teknologista, yhteiskunnallista, taloudellista tai ympäristöön liittyvää tai poliittista merkitystä ja vaikutusta;
- d) ne osoittavat selkeän suunnan ja niillä pyritään selkeisiin tavoitteisiin ja ne ovat kohdennettuja, mitattavissa olevia ja aikasidonnaisia ja niillä on selvät talousarviopuitteet;
- e) ne valitaan läpinäkyvällä tavalla ja ne on kohdistettu kunnianhimoisiin, huippuosaamiseen perustuviin ja vaikutuslähtöisiin mutta samalla realistisiin tavoitteisiin sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovointitoimenpiteisiin;
- f) niillä on tarvittava soveltamisala ja laajuus ja niillä otetaan käyttöön sellaiset resurssit ja julkisen ja yksityisen lisärahoituksen vipuvaikutukset, jotka ovat tarpeen niiden lopputuloksen aikaansaamiseksi;
- g) ne edistävät toimenpiteitä tieteenalojen välisesti (mukaan lukien yhteiskuntatieteet ja humanistiset tieteet) ja kattavat laajan toimenpiteiden kirjon eri teknologisen valmiuden tasoilla, myös matalammilla tasoilla;
- h) ne ovat avoimia moninlaisille, alhaalta ylöspäin suuntautuville toimintaperiaatteille ja ratkaisuille, joissa otetaan huomioon inhimilliset ja yhteiskunnalliset tarpeet ja hyödyt ja tiedostetaan erilaisten panosten merkitys niiden toteuttamisen kannalta;
- i) hyödyntävät avoimella tavalla synergioita muiden unionin ohjelmien kanssa sekä kansallisten ja tapauksen mukaan alueellisten innovaatioekosysteemien kanssa.

5. Komissio seuraa ja arvioi kutakin missiota 50 ja 52 artiklan sekä liitteen V mukaisesti, myös edistymistä lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteissa, kattaen missioiden toteutuksen, seurannan ja vaiheittaisen lopettamisen. Ohjelmaan kuuluvia ensimmäisiä missioita arvioidaan viimeistään vuonna 2023 ja ennen kuin päätetään luoda uusia missioita taikka jatkaa, päättää tai suunnata uudelleen meneillään olevia missioita. Tämän arvioinnin tulokset julkistetaan, ja tuloksiin sisällytetään muun muassa analyysi niiden valintaprosessista, hallinnoinnista, määrärahoista, kohteesta ja siihen mennessä saavutetusta edistymisestä.

*9 artikla***Euroopan innovaationeuvosto**

1. Komissio perustaa Euroopan innovaationeuvoston, joka on keskitetysti hallinnoitu keskitetty asiointipiste niiden pilariin III ”Innovatiivinen Eurooppa” kuuluvien toimien toteuttamista varten, jotka liittyvät Euroopan innovaationeuvostoon. Euroopan innovaationeuvosto keskittyy pääasiassa läpimurto- ja disruptiiviseen innovointiin ja tähtää erityisesti markkinoita luovaan innovointiin mutta tukee samalla kaiken tyyppistä innovointia, myös asteittaista innovointia.

Euroopan innovaationeuvosto noudattaa toiminnassaan seuraavia periaatteita:

- a) selkeä unionin tason lisäarvo;
- b) riippumattomuus;
- c) riskinotto-kyky;
- d) tehokkuus;
- e) vaikuttavuus;
- f) avoimuus;
- g) vastuuvollisuus.

2. Euroopan innovaationeuvosto on avoin kaiken tyyppisille innovoijille, mukaan lukien yksityishenkilöt, yliopistot, tutkimusorganisaatiot ja yritykset (pk-yritykset, myös startup-yritykset sekä poikkeustapauksissa pienet midcap-yritykset) sekä yksittäiset rahoituksen saajat ja monialaiset konsortiot. Vähintään 70 prosenttia Euroopan innovaationeuvoston talousarviosta osoitetaan pk-yrityksille, mukaan lukien startup-yritykset.

3. Euroopan innovaationeuvoston johtokunta ja hallinnon ominaisuudet kuvataan päätöksessä (EU) 2021/764.

*10 artikla***Eurooppalaiset kumppanuudet**

1. Osia ohjelmasta voidaan toteuttaa eurooppalaisten kumppanuuksien avulla. Unionin osallistuminen eurooppalaisiin kumppanuuksiin tapahtuu millä tahansa seuraavassa esitetyllä tavalla:

- a) osallistuminen eurooppalaisiin kumppanuuksiin, jotka on perustettu komission ja 2 artiklan 3 alakohdassa tarkoitettujen kumppaneiden välisillä yhteisymmärryspöytäkirjoilla tai sopimus pohjaisilla järjestelyillä, joissa määritellään eurooppalaisen kumppanuuden tavoitteet, unionin ja muiden kumppaneiden asiaan liittyvät sitoumukset, jotka koskevat niiden rahallisia ja/tai luontoissuorituksia, keskeiset suorituskyky- ja vaikutusindikaattorit, saavutettavat tulokset ja raportointijärjestelyt. Niissä yksilöidään myös kumppanien ja ohjelman toteuttamat täydentävät tutkimus- ja innovointitoimenpiteet (yhteissuunnitellut eurooppalaiset kumppanuudet);
- b) osallistuminen ja rahoitusosuuden suorittaminen tutkimus- ja innovointitoimenpiteiden ohjelmaan ja tavoitteiden, keskeisten suorituskyky- ja vaikutusindikaattorien ja saavutettavien tulosten määrittäminen, mikä perustuu kumppaneiden rahallisia ja/tai luontoissuorituksia koskeviin sitoumuksiin ja niiden asiaankuuluvien toimenpiteiden integrointiin käyttämällä ohjelman yhteisrahoitustoimea (yhteisrahoitetut eurooppalaiset kumppanuudet);
- c) osallistuminen ja rahoitusosuuden suorittaminen tutkimus- ja innovointiohjelmiin, joita toteuttavat useat jäsenvaltiot SEUT 185 artiklan mukaisesti tai SEUT 187 artiklan nojalla perustetut elimet, kuten yhteisyritykset, tai EIT:n osaamis- ja innovaatioyhteisöt EIT-asetuksen mukaisesti (institutionaaliset eurooppalaiset kumppanuudet).

Institutionaaliset eurooppalaiset kumppanuudet pannaan täytäntöön vain, jos muilla ohjelman osilla, eurooppalaisten kumppanuuksien muut muodot mukaan lukien, ei voitaisi saavuttaa tavoitteita tai saada aikaan tarvittavia odotettuja vaikutuksia ja jos ne ovat perusteltuja pitkän aikajänteen ja pitkälle viedyn integroitumisen kannalta. SEUT 185 tai 187 artiklan mukaisissa eurooppalaisissa kumppanuuksissa hoidetaan keskitetysti kaikkien rahoitusosuuksien hallinnointi, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia. Mikäli kaikkia rahoitusosuuksia hallinnoidaan keskitetysti, yhden osallistujavaltion hanketason maksuosuudet on maksettava kyseiseen osallistujavaltioon sijoittautuneiden oikeussubjektien esittämissä ehdotuksissa haetun rahoituksen perusteella, elleivät kaikki osallistuvat valtiot sovi toisiin.

Institutionaalisia eurooppalaisia kumppanuuksia koskevilla säännöissä määritellään muun muassa tavoitteet, keskeiset suorituskyky- ja vaikutusindikaattorit sekä saavutettavat tulokset samoin kuin niihin liittyvät kumppaneiden rahallisia ja/tai luontoissuorituksia koskevat sitoumukset.

2. Eurooppalaisten kumppanuuksien edellytyksenä on, että
  - a) niitä perustetaan Eurooppaa koskeviin tai maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi vain tilanteissa, joissa ohjelman tavoitteet voitaisiin eurooppalaisella kumppanuudella saavuttaa tehokkaammin kuin unioni yksin voisi ja kun vertailukohtana ovat muut ohjelmaan sisältyvät tukimuodot; asianmukainen osuus ohjelman määrärahoista myönnetään eurooppalaisen kumppanuuden avulla toteutettaviin ohjelman toimiin; pilarin II määrärahoista suurin osa osoitetaan eurooppalaisten kumppanuuksien ulkopuolisiin toimiin;
  - b) niissä noudatetaan seuraavia periaatteita: unionin tasolla saatava lisäarvo, läpinäkyvyys ja avoimuus sekä vaikutus Euroopassa ja Euroopalle, riittävän laajuinen vahva vipuvaikutus, kaikkien osapuolten sitoutuminen pitkällä aikavälillä, joustavuus täytäntöönpanossa, johdonmukaisuus, koordinointi ja täydentävyys suhteessa unionin aloitteisiin sekä paikallisiin, alueellisiin, kansallisiin ja soveltuvin osin kansainvälisiin aloitteisiin tai muihin eurooppalaisiin kumppanuuksiin tai missioihin;
  - c) niissä ajatellaan selkeästi koko elinkaarta, ne ovat määräaikaaisia ja sisältävät ehdot ohjelman rahoituksen lopettamiselle asteittain.
3. Tämän artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaiset eurooppalaiset kumppanuudet on yksilöitävä strategisissa T&I-suunnitelmissa ennen niiden täytäntöönpanoa työohjelmissa.
4. Eurooppalaisten kumppanuuksien valintaa, täytäntöönpanoa, seurantaa, arviointia ja asteittaista lopettamista koskevat säännökset ja perusteet esitetään liitteessä III.

11 artikla

Missioiden ja kumppanuusalojen uudelleentarkastelu

Komissio tarkastelee viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023 uudelleen tämän asetuksen liitettä VI osana ohjelman kokonaisseurantaa, mukaan lukien missiot ja SEUT 185 tai 187 artiklan mukaisesti perustetut institutionaaliset eurooppalaiset kumppanuudet, sekä raportoi tärkeimmistä tuloksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

12 artikla

Talousarvio

1. Rahoituspuitteet ohjelman toteuttamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2021 ja 31 päivänä joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 86 123 000 000 euroa käypinä hintoina 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettulle erityisohjelmalle ja EIT:lle ja 7 953 000 000 euroa käypinä hintoina 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettulle erityisohjelmalle.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen määrän ohjeellinen jakautuminen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettulle erityisohjelmalle ja EIT:lle on seuraava:
  - a) 23 546 000 000 euroa pilarille I ”Huipputason tiede” kaudelle 2021–2027, josta:
    - i) 15 027 000 000 euroa ERC:lle;
    - ii) 6 333 000 000 euroa Marie Skłodowska-Curie -toimille;
    - iii) 2 186 000 000 euroa tutkimusinfrastruktuureille;
  - b) 47 428 000 000 euroa pilarille II ”Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky” kaudelle 2021–2027, josta:
    - i) 6 893 000 000 euroa klusterille ”Terveys”;
    - ii) 1 386 000 000 euroa klusterille ”Kulttuuri, luovuus ja osallisuutta edistävä yhteiskunta”;
    - iii) 1 303 000 000 euroa klusterille ”Kansalaisturvallisuus yhteiskunnassa”;

- iv) 13 462 000 000 euroa klusterille "Digitaalitalous ja -teknologia, teollisuus ja avaruusala";
  - v) 13 462 000 000 euroa klusterille "Ilmasto, energia ja liikkuvuus";
  - vi) 8 952 000 000 euroa klusterille "Elintarvikkeet, biotalous, luonnonvarat, maatalous ja ympäristö";
  - vii) 1 970 000 000 euroa Yhteisen tutkimuskeskuksen muille kuin ydinalan suorille toimille;
- c) 11 937 000 000 euroa pilarille III "Innovatiivinen Eurooppa" kaudelle 2021–2027, josta:
- i) 8 752 000 000 euroa Euroopan innovaationeuvostolle;
  - ii) 459 000 000 euroa Euroopan innovaatioekosysteemeille;
  - iii) 2 726 000 000 euroa EIT:lle;
- d) 3 212 000 000 euroa osalle "Osallistumisohjelman laajentaminen ja Eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen" kaudelle 2021–2027, josta:
- i) 2 842 000 000 euroa osa-alueelle "osallistumisohjelman laajentaminen ja huipputason levittäminen";
  - ii) 370 000 000 euroa osa-alueelle "Euroopan tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän uudistaminen ja parantaminen".
3. Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 5 artiklassa säädetyn ohjelmakohtaisen mukautuksen seurauksena 1 kohdassa mainittuun, tämän asetuksen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua erityisohjelmaa ja EIT:tä koskevaan määrään lisätään 3 000 000 000 euroa asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 liitteessä II täsmennettyinä vuoden 2018 kiinteinä hintoina.
4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen määrän ohjeellinen jakautuminen on seuraava:
- a) 1 286 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina pilarille I "Huipputason tiede", josta:
- i) 857 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina ERC:lle;
  - ii) 236 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina Marie Skłodowska-Curie -toimille;
  - iii) 193 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina tutkimusinfrastruktuureille;
- b) 1 286 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina pilarille II "Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky", josta:
- i) 686 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina klusterille "Kulttuuri, luovuus ja osallisuutta edistävä yhteiskunta";
  - ii) 257 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina klusterille "Kansalaisturvallisuus yhteiskunnassa";
  - iii) 171 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina klusterille "Digitaalitalous ja -teknologia, teollisuus ja avaruusala";
  - iv) 171 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina klusterille "Ilmasto, energia ja liikkuvuus";
- c) 270 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina pilarille III "Innovatiivinen Eurooppa", josta:
- i) 60 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina Euroopan innovaatioekosysteemeille;
  - ii) 210 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina EIT:lle;
- d) 159 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina osalle "Osallistumisohjelman laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen", josta:
- i) 99 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina osa-alueelle "osallistumisohjelman laajentaminen ja huipputason levittäminen";
  - ii) 60 000 000 euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina osa-alueelle "Euroopan tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän uudistaminen ja parantaminen".

5. Voidakseen reagoida odottamattomiin tilanteisiin tai uusiin tapahtumiin ja tarpeisiin komissio voi vuotuisen talousarviomenettelyn puitteissa poiketa 2 kohdassa tarkoitetuista määristä enintään 10 prosenttia. Tällaista poikkeamista ei tehdä 2 kohdan b alakohdan vii alakohdassa tarkoitettujen määrien osalta ja 2 kohdassa osalle "Osallistumisohjelman laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen" osoitetun kokonaismäärän osalta.

6. Tämän artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettu määrä, joka on osoitettu 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettulle erityisohjelmalle ja EIT:lle, voi myös kattaa valmistelusta, seurannasta, valvonnasta, tilintarkastuksesta, arvioinnista ja muista toimenpiteistä aiheutuvia menoja sekä menoja, joita tarvitaan ohjelman hallinnointiin ja täytäntöönpanoon, mukaan lukien kaikki hallintokustannukset, sekä sen tavoitteiden saavuttamisen arviointiin. Epäsuoriin toimiin liittyvät hallinnolliset menot eivät saa ylittää 5:tä prosenttia 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettun erityisohjelman ja EIT:n epäsuorien toimien kokonaismäärästä. Lisäksi tämän artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettua määrää, joka on osoitettu 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettulle erityisohjelmalle ja EIT:lle, voidaan kattaa menoja, jotka liittyvät

- a) selvityksiin, asiantuntijoiden kokouksiin ja tiedotus- ja viestintätoimiin, sikäli kuin ne liittyvät ohjelman tavoitteisiin;
- b) tiedonkäsittelyyn ja -vaihtoon keskittyviin tietoteknisiin verkkoihin, mukaan lukien organisaation omat tietotekniikkavälineet ja muu tekninen ja hallinnollinen apu, jota tarvitaan ohjelman hallinnoinnissa.

7. Unionin talousarvioon voidaan 6 kohdassa tarkoitettujen kulujen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja myös vuoden 2027 jälkeen, jos se on tarpeen sellaisten toimien hallinnoinnin mahdollistamiseksi, joita ei ole saatu päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027.

8. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle vuodelle vuotuisiksi eriksi.

9. Varainhoitoasetuksen 193 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti tämän asetuksen perusteella tuettuja toimenpiteitä ja niihin liittyviä kustannuksia voidaan rahoituspäätöksessä täsmennetyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja rajoitetun ajan pitää avustuskelpoisina 1 päivästä tammikuuta 2021, vaikka toimenpiteet on toteutettu ja kustannukset ovat aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämistä.

13 artikla

Euroopan unionin elpymisvälineestä myönnettävät varat

1. Jollei asetuksen (EU) 2020/2094 3 artiklan 3, 4, 7 ja 9 kohdasta muuta johdu, kyseisen asetuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden pannaan ohjelmassa täytäntöön kyseisen asetuksen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitetuilla määrillä.

2. Asetuksen (EU) 2020/2094 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen määrät ovat kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Kyseiset lisämäärät on osoitettava yksinomaan tutkimus- ja innovointitoimiin, joilla vastataan covid-19-kriisin seurauksiin, erityisesti sen taloudellisiin, sosiaalisiin ja yhteiskunnallisiin seurauksiin. Innovatiiviset pk-yritykset on asetettava etusijalle, ja erityistä huomiota on kiinnitettävä niiden integroimiseen pilariin II kuuluviin, yhteistoimintaan perustuviin hankkeisiin.

3. Asetuksen (EU) 2020/2094 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen määrien ohjeellinen jakautuminen on seuraava:

- a) 25 prosenttia klusterille ”Terveys”;
- b) 25 prosenttia klusterille ”Digitaalitalous ja -teknologia, teollisuus ja avaruusala”;
- c) 25 prosenttia klusterille ”Ilmasto, energia ja liikkuvuus”;
- d) 25 prosenttia Euroopan innovaationeuvostolle.

14 artikla

Avoin tiede

1. Ohjelmalla on edistettävä avointa tiedettä tieteen tekemisessä sovellettavana toimintamallina, joka perustuu yhteistyöhön ja tiedon levittämiseen erityisesti seuraavien, tämän asetuksen 39 artiklan 3 kohdan mukaisesti varmistettavien perustekijöiden mukaisesti:

- a) ohjelmasta rahoitetun tutkimuksen tuloksena olevien tieteellisten julkaisujen avoin saatavuus;

b) tutkimusdatan, myös tieteellisten julkaisujen pohjana olevan datan, avoin saatavuus noudattaen periaatetta ”niin avointa kuin mahdollista ja niin suljettua kuin välttämätöntä”.

2. Avoimen tieteen vastavuoroisuutta koskevaa periaatetta on edistettävä ja sen soveltamiseen on kannustettava kaikissa kolmansien maiden kanssa tehtävissä assosiaatio- ja yhteistyösopimuksissa, myös ohjelman välillisestä hallinnoinnista vastaavien rahoituselinten allekirjoittamissa sopimuksissa.

3. Tutkimusdatan vastuullinen hallinnointi on varmistettava noudattaen löydettävyyden, saavutettavuuden, yhteentoinivuuden ja uudelleenkäytettävyyden periaatteita, jäljempänä ’FAIR-periaatteet’. Datat pitkän aikavälin säilyttämiseen on myös kiinnitettävä huomiota.

4. Muita avoimen tieteen käytäntöjä on edistettävä ja niiden soveltamiseen on kannustettava, myös pk-yritysten edun mukaisesti.

15 artikla

Vaihtoehtoinen, yhdistetty ja kumulatiivinen rahoitus ja varojen siirrot

1. Ohjelma pannaan täytäntöön synergiassa unionin muiden ohjelmien kanssa 7 artiklan 7 kohdassa vahvistetun periaatteen mukaisesti.

2. Huippuosaamismerkki myönnetään työohjelmassa määritellyille ehdotuspyynnöille. Yhteisiä säännöksiä vuosiksi 2021–2027 koskevan asetuksen asiaankuuluvan säännöksen ja YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen asiaankuuluvan säännöksen mukaisesti EAKR:stä, ESF+:sta tai maaseuturahastosta voivat saada tukea:

a) ohjelman puitteissa valitut yhteisrahoitetut toimet; ja

b) toimet, joille on myönnetty huippuosaamismerkki, jos ne täyttävät kaikki seuraavat ehdot:

i) ne on arvioitu ohjelmaan perustuvan ehdotuspyynnön yhteydessä;

ii) ne täyttävät kyseisessä ehdotuspyynnössä esitetyt laatua koskevat vähimmäisvaatimukset; ja

iii) niitä ei ole rahoitettu kyseisen ehdotuspyynnön perusteella yksinomaan talousarviorajoitteiden takia.

3. EAKR:n, ESR+:n, EMKVR:n ja maaseuturahaston yhteisrahoittamista ohjelmista myönnettävät rahoitusosuudet voidaan katsoa tämän asetuksen 10 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaiseksi osallistuvan jäsenvaltion rahoitusosuudeksi eurooppalaisiin kumppanuuksiin edellyttäen, että yhteisiä säännöksiä vuosiksi 2021–2027 koskevan asetuksen ja rahastokohtaisten asetusten asiaankuuluvia säännöksiä noudatetaan.

4. Toimi, joka on saanut rahoitusta jostakin muusta unionin ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös ohjelmasta edellyttäen, että rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia. Unionin asiaankuuluvan ohjelman sääntöjä sovelletaan sitä vastaavaan toimelle myönnettyyn rahoitusosuuteen. Kumulatiivisen rahoituksen määrä ei saa ylittää toimen avustuskelpoisia kokonaiskustannuksia. Unionin eri ohjelmista myönnettävä tuki voidaan laskea määräsuhteen mukaisesti tukiehtoja koskevissa asiakirjoissa vahvistetulla tavalla.

5. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä siirtää ohjelman käyttöön, jollei yhteisiä säännöksiä vuosiksi 2021–2027 koskevan asetuksen asiaankuuluvissa säännöksissä säädettyistä edellytyksistä muuta johdu. Komissio käyttää kyseisiä varoja suoraan varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti tai välillisesti mainitun alakohdan c alakohdan mukaisesti. Kyseiset varat on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi.

6. Jos komissio ei ole tehnyt oikeudellista sitoumusta suoran tai välillisen hallinnoinnin puitteissa 5 kohdan mukaisesti siirrettyjen varojen osalta, vastaavat sitomattomat varat voidaan siirtää takaisin yhteen tai useampaan asiaankuuluvaan rahoituslähteenä olevaan ohjelmaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä yhteisiä säännöksiä vuosiksi 2021–2027 koskevan asetuksen asiaankuuluvissa säännöksissä säädettyjen edellytysten mukaisesti.

16 artikla

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat

1. Ohjelmaan voivat assosioitua seuraavat kolmannet maat, jäljempänä 'assosioituneet maat':
    - a) Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat ETA:n jäseniä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti;
    - b) unioniin liittymässä olevat maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja yleisten ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettujen erityisten edellytysten mukaisesti;
    - c) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja yleisten ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettujen erityisten edellytysten mukaisesti;
    - d) kolmannet maat ja alueet, jotka täyttävät kaikki seuraavat ehdot:
      - i) hyvät tiede-, teknologia- ja innovointivalmiudet;
      - ii) demokraattisten instituutioiden tukema sitoutuminen sääntöihin perustuvaan avoimeen markkinatalouteen, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeuksien oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen;
      - iii) kansalaisten taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantamiseen tähtäävien politiikkojen aktiivinen edistäminen.
  2. Kunkin 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetun kolmannen maan assosioituminen ohjelmaan tapahtuu kyseisen kolmannen maan osallistumisesta mihin tahansa unionin ohjelmaan tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti edellyttäen, että kyseisellä sopimuksella
    - a) varmistetaan oikeudenmukainen tasapaino unionin ohjelmiin osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä;
    - b) vahvistetaan unionin ohjelmiin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien yksittäisiin ohjelmiin maksettavien rahoitusosuuksien laskentatapa, ja ohjelmien hallintokustannukset;
    - c) ei anneta kolmannelle maalle ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;
    - d) taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata unionin taloudellisia etuja.
- Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet ovat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan mukaisesti.
3. Ohjelmaan assosioitumisen laajuudessa on kunkin kolmannen maan osalta otettava huomioon analyysi unionille koituvista hyödyistä ja tavoite edistää talouskasvua unionissa innovoinnin kautta. Ohjelman osia voidaan näin ollen sulkea pois assosiaatiosopimuksesta jonkin tietyn maan osalta, lukuun ottamatta ETA:n jäseniä, unioniin liittymässä olevia maita, ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita.
  4. Assosiaatiosopimuksessa on mahdollisuuksien mukaan määrättävä unioniin sijoittautuneiden oikeussubjektien vastavuoroisesta osallistumisesta assosioituneiden maiden vastaaviin ohjelmiin kyseisissä ohjelmissa määriteltyjen edellytysten mukaisesti.
  5. Rahoitusosuuden suuruuden määrittävissä ehdoissa on varmistettava, että mahdollinen merkittävä epätasapaino suhteessa määrään, jonka assosioituneeseen maahan sijoittautuneet yhteisöt saavat ohjelmaan osallistumisen kautta, oikaistaan säännöllisesti ja automaattisesti ottaen huomioon kustannukset ohjelman hallinnoinnissa, täytäntöönpanossa ja toiminnassa. Rahoitusosuuksien määrittämisessä otetaan huomioon se, missä määrin assosioituneiden maiden oikeussubjektit osallistuvat ohjelman kuhunkin osaan.

II OSASTO

OSALLISTUMISTA JA TULOSTEN LEVITTÄMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT

I LUKU

Yleiset säännökset

17 artikla

Rahoituselimet ja Yhteisen tutkimuskeskuksen suorat toimet

1. Tämän osaston sääntöjä ei sovelleta Yhteisen tutkimuskeskuksen toteuttamiin suoriin toimiin.
2. Rahoituselimet voivat asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa poiketa tämän osaston säännöistä, lukuun ottamatta 18, 19 ja 20 artiklaa,
  - a) jos tällaisesta poikkeamisesta säädetään perussäädöksessä, jolla kyseinen rahoituselin perustetaan tai jolla sille annetaan talousarvion toteuttamistehtäviä; tai
  - b) kun kyseessä ovat varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii, iii tai v alakohdassa tarkoitetut rahoituselimet, jos siitä määrätään rahoitusosuussopimuksessa ja jos niiden erityiset toiminnalliset tarpeet tai toimen luonne sitä edellyttävät.

18 artikla

Rahoituskelpoiset toimet ja eettiset periaatteet

1. Rahoituskelpoisia ovat ainoastaan toimet, joilla pannaan täytäntöön 3 artiklassa tarkoitettuja tavoitteita, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan soveltamista.

Rahoitusta ei anneta seuraaville tutkimusaloille:

- a) lisääntymistarkoituksessa tehtävään ihmisen kloonaukseen tähtäävät toimenpiteet;
- b) toimenpiteet, joissa pyritään muuttamaan ihmisen geeniperimää siten, että tällaisista muutoksista voisi tulla periytyviä ⁽²⁸⁾;
- c) toimenpiteet, joissa pyritään luomaan ihmisalkioita ainoastaan tutkimustarkoituksiin tai kantasolujen tuottamista varten, myös somaattisten solujen tuman siirron avulla.

2. Ihmisen – sekä aikuisen ihmisen että ihmisalkion – kantasoluja koskevaa tutkimusta voidaan rahoittaa tutkimusehdotuksen sisällöstä ja asianomaisten jäsenvaltioiden lainsäädännöstä riippuen. Rahoitusta ei myönnetä unionin sisällä tai sen ulkopuolella sellaisille tutkimustoimenpiteille, jotka on kielletty kaikissa jäsenvaltioissa. Tietyissä jäsenvaltiossa kielletylle tutkimustoimenpiteelle ei myönnetä rahoitusta kyseisessä jäsenvaltiossa.

19 artikla

Etiikka

1. Ohjelmassa toteutettavissa toimissa on noudatettava eettisiä periaatteita sekä asiaankuuluvaa unionin, kansallista ja kansainvälistä oikeutta perusoikeuskirja sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty eurooppalainen yleissopimus ja sen lisäpöytäkirjat mukaan lukien.

Erityisesti on otettava huomioon suhteellisuusperiaate, oikeus yksityisyyteen, oikeus henkilötietojen suojaan, oikeus henkilön fyysiseen ja psyykkiseen koskemattomuuteen, oikeus syrjimättömyyteen sekä tarve varmistaa ympäristönsuojelu ja ihmisten terveyden korkeatasoinen suojelu.

⁽²⁸⁾ Sukurauhasten syövän hoitoon liittyvää tutkimusta voidaan rahoittaa.

2. Toimeen osallistuvien oikeussubjektien on toimitettava
  - a) eettinen itsearviointi, jossa yksilöidään ja eritellään kaikki rahoitettavien toimenpiteiden tavoitteeseen, täytäntöönpanoon ja todennäköiseen vaikutukseen liittyvät ennakoitavissa olevat eettiset kysymykset, mukaan lukien vahvistus 1 kohdan vaatimusten täyttämistä sekä kuvaus siitä, miten se varmistetaan;
  - b) vahvistus siitä, että toimenpiteissä noudatetaan tutkimustoiminnan integriteettiä koskevia eurooppalaisia käytäntösääntöjä (European Code of Conduct for Research Integrity, ALLEA) ja ettei rahoituksen ulkopuolelle jätettyjä toimenpiteitä toteuteta;
  - c) unionin ulkopuolella toteuttavien toimenpiteiden osalta vahvistus siitä, että samat toimenpiteet olisivat olleet sallittuja myös jossakin jäsenvaltiossa; ja
  - d) sellaisten toimenpiteiden osalta, joihin liittyy ihmisalkion kantasolujen käyttöä, soveltuvin osin tiedot lupa- ja valvontatoimenpiteistä, jotka asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava, sekä tiedot eettisistä hyväksynnöistä, jotka on saatava ennen kyseisten toimenpiteiden aloittamista.
3. Ehdotukset on seulottava järjestelmällisesti, jotta voidaan tunnistaa toimet, joihin liittyy monimutkaisia tai vakavia eettisiä kysymyksiä, ja teettää niistä eettinen arviointi. Eettisen arvioinnin suorittaa komissio, jollei tätä tehtävää siirretä rahoituselimelle. Kaikista toimista, joihin liittyy ihmisalkioiden kantasolujen tai ihmisalkioiden käyttöä, on tehtävä eettinen arviointi. Eettiset seulonnat ja arvioinnit on suoritettava eettisten kysymysten asiantuntijoiden tuella. Komissio ja rahoituselimet varmistavat eettisten menettelyjen läpinäkyvyyden, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta näiden menettelyjen sisällön luottamuksellisuuteen.
4. Toimeen osallistuvien oikeussubjektien on hankittava kaikki hyväksynyt tai muut pakolliset asiakirjat asianomaisilta kansallisilta tai paikallisilta eettisiltä komiteoilta tai muilta elimiltä, kuten tietosuojaviranomaisilta, ennen asianomaisten toimenpiteiden aloittamista. Nämä asiakirjat on säilytettävä ja toimitettava pyynnöstä komissiolle tai asianomaiselle rahoituselimelle.
5. Tarvittaessa eettiset tarkastukset suorittaa komissio tai asianomainen rahoituselin. Vakavien tai monimutkaisten eettisten kysymysten osalta tarkastukset suorittaa komissio, jollei komissio siirrä tätä tehtävää rahoituselimelle.

Eettiset tarkastukset on suoritettava eettisten kysymysten asiantuntijoiden tuella.

6. Toimet, jotka eivät täytä 1–4 kohdassa tarkoitettuja eettisiä vaatimuksia ja jotka eivät sen vuoksi ole eettisesti hyväksyttäviä, on hylättävä tai lopetettava heti kun havaitaan, että ne eivät ole eettisesti hyväksyttäviä.

20 artikla

Turvallisuus

1. Ohjelmassa toteutettavissa toimissa on noudatettava sovellettavia turvallisuussääntöjä ja erityisesti sääntöjä turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamiseksi luvattomalta paljastamiselta, mukaan lukien asiaankuuluvan unionin ja kansallisen oikeuden noudattaminen. Tapauksissa, joissa unionin ulkopuolella suoritettavassa tutkimuksessa käytetään tai tuotetaan turvallisuusluokiteltuja tietoja, on myös tarpeen edellyttää, että kyseisten vaatimusten noudattamisen lisäksi on ollut tehtävä turvallisuussopimus unionin ja sen kolmannen maan välillä, jossa tutkimus on määrää suorittaa.
2. Ehdotusten on tarvittaessa sisällettävä turvallisuutta koskeva itsearviointi, jossa yksilöidään mahdolliset turvallisuus-kysymykset ja eritellään, miten näihin kysymyksiin puututaan asiaankuuluvan unionin ja kansallisen oikeuden noudattamiseksi.
3. Tarvittaessa komissio tai asianomainen rahoituselin tekee turvallisuustarkastelun ehdotuksista, joihin liittyy turvallisuus-kysymyksiä.
4. Ohjelmassa toteutettavissa toimissa on soveltuvin osin noudatettava päätöstä (EU, Euratom) 2015/444 ja sen täytäntöönpanosääntöjä.

5. Toimeen osallistuvien oikeussubjektien on varmistettava toimessa käytettyjen tai tuotettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaaminen luvattomalta paljastamiselta. Niiden on esitettävä todisteet asiaankuuluvien kansallisten turvallisuusviranomaisten laatimasta henkilöturvallisuusselvityksestä tai yhteisöturvallisuusselvityksestä ennen kyseisten toimenpiteiden aloittamista.
6. Jos riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden on käsiteltävä turvallisuusluokiteltuja tietoja, heille on tehtävä asianmukainen turvallisuusselvitys ennen nimeämistä.
7. Tarvittaessa komissio tai asianomainen rahoituselin voi suorittaa turvallisuustarkastuksia.
8. Toimet, joissa ei noudateta tässä artiklassa säädettyjä turvallisuussääntöjä, voidaan hylätä tai lopettaa milloin tahansa.

II LUKU

Avustukset

21 artikla

Avustukset

Ohjelman mukaiset avustukset myönnetään ja niitä hallinnoidaan varainhoitoasetuksen VIII osaston mukaisesti, jollei tässä luvussa toisin säädetä.

22 artikla

Osallistumiskelpoiset oikeussubjektit

1. Jokainen oikeussubjekti sijoittautumispaikastaan riippumatta, mukaan lukien assosioitumattomien kolmansien maiden oikeussubjektit tai kansainväliset järjestöt, voi osallistua toimiin ohjelman puitteissa edellyttäen, että tässä asetuksessa säädetty sekä työohjelmassa tai ehdotuspyynnössä mahdollisesti esitetyt ehdot täyttyvät.
2. Lukuun ottamatta sellaisia asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, joissa työohjelmassa määrätään toisin, konsortion muodostavat oikeussubjektit voivat osallistua ohjelman toimiin, edellyttäen, että konsortioon kuuluu
  - a) vähintään yksi johonkin jäsenvaltioon sijoittautunut riippumaton oikeussubjekti; ja
  - b) vähintään kaksi muuta riippumatonta oikeussubjektia, joista kukin on sijoittautunut eri jäsenvaltioon tai assosioituneisiin maihin.
3. ERC:n tieteen eturintamassa olevat tutkimustoimet, Euroopan innovaationeuvoston toimet, koulutus- ja liikkuvuustoimet tai ohjelmien yhteisrahoitustoimet voi toteuttaa yksi tai useampi oikeussubjekti, edellyttäen että yksi kyseisistä oikeussubjekteista on sijoittautunut johonkin jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan 16 artiklan mukaisesti tehdyn sopimuksen perusteella.
4. Koordinointi- ja tukitoimet voi toteuttaa yksi tai useampi oikeussubjekti, joka voi olla sijoittautunut jäsenvaltioon, assosioituneeseen maahan tai poikkeustapauksissa johonkin muuhun kolmanteen maahan.
5. Unioniin strategisiin voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen liittyvien toimien osalta työohjelmassa voidaan määrätä, että osallistuminen voidaan rajoittaa oikeussubjekteihin, jotka ovat sijoittautuneet pelkästään jäsenvaltioihin, tai oikeussubjekteihin, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioiden lisäksi tiettyihin assosioituneisiin tai muihin kolmansiin maihin. Sellaisiin assosioituneisiin maihin, jotka ovat ETA:n jäseniä, sijoittautuneiden oikeussubjektien osallistumista koskevien rajoitusten on oltava asiaankuuluvan Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ehtojen mukaisia. Unionin ja sen jäsenvaltioiden strategisten etujen suojaamiseksi työohjelmassa voidaan asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa myös kieltää sellaisten unioniin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien osallistuminen yksittäisiin ehdotuspyyntöihin, jotka ovat suoraan tai välillisesti assosioitumattomien kolmansien maiden tai assosioitumattomien kolmansien maiden oikeussubjektien määräysvallassa, tai asettaa niiden osallistumiselle työohjelmassa vahvistettuja ehtoja.

6. Työohjelmassa voidaan aiheellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa määrätä 2–5 kohdassa esitettyjen kelpoisuusperusteiden lisäksi muista kelpoisuusperusteista toimintapoliittisten erityisvaatimusten tai toimen luonteen ja tavoitteiden huomioon ottamiseksi, myös oikeussubjektien lukumäärästä, oikeussubjektin tyypistä ja sijoittautumispaikasta.
7. Toimissa, jotka hyötyvät 15 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista määristä, osallistuminen rajoitetaan yhteen oikeussubjektiin, joka on sijoittautunut määrät siirtävän hallintoviranomaisen lainkäyttöalueelle, ellei kyseisen hallintoviranomaisen kanssa sovita toisin.
8. Yhteinen tutkimuskeskus voi osallistua toimiin, jos tästä mainitaan työohjelmassa.
9. Yhteisen tutkimuskeskuksen, kansainvälisten eurooppalaisten tutkimusjärjestöjen ja unionin oikeuden nojalla perustettujen oikeussubjektien katsotaan olevan sijoittautuneita muuhun jäsenvaltioon kuin niihin, joihin muut toimeen osallistuvat oikeussubjektit ovat sijoittautuneet.
10. ERC:n tieteen eturintamassa olevissa tutkimustoimissa, koulutus- ja liikkuvuustoimissa sekä silloin, kun siitä määrätään työohjelmassa, kansainvälisten järjestöjen, joiden päätoimipaikka on jossakin jäsenvaltiossa tai assosioituneessa maassa, katsotaan olevan sijoittautuneita kyseiseen jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan. Ohjelman muiden osien osalta muiden kansainvälisten järjestöjen kuin kansainvälisten eurooppalaisten tutkimusorganisaatioiden katsotaan olevan sijoittautuneita assosioitumattomaan kolmanteen maahan.

23 artikla

Rahoituskelpoiset oikeussubjektit

1. Oikeussubjektit voivat saada rahoitusta, jos ne ovat sijoittautuneet jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan. Ainoastaan oikeussubjektit, jotka ovat sijoittautuneet määrät siirtävän hallintoviranomaisen lainkäyttöalueelle, voivat saada rahoitusta toimiin, jotka hyötyvät 15 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista määristä, jollei kyseinen hallintoviranomainen toisin sovi.
2. Assosioitumattomaan kolmanteen maahan sijoittautuneet oikeussubjektit vastaavat omista osallistumiskustannuksistaan. Matalan ja keskitulotason assosioitumattomiin kolmansiiin maihin ja poikkeuksellisesti muihin assosioitumattomiin kolmansiiin maihin sijoittautunut oikeussubjekti saa kuitenkin rahoitusta yksittäiseen toimeen, jos
  - a) kyseinen kolmas maa yksilöidään komission hyväksymässä työohjelmassa; tai
  - b) komissio tai asianomainen rahoituselin katsoo, että kyseisen oikeussubjektin osallistuminen on toimen toteuttamisen kannalta olennaista.
3. Sidosyhteisöt voivat saada rahoitusta toimessa, jos ne ovat sijoittautuneet jäsenvaltioon, assosioituneeseen maahan tai komission hyväksymässä työohjelmassa yksilöityyn kolmanteen maahan.
4. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti tiedoksi assosioituneisiin ja assosioitumattomiin kolmansiiin maihin sijoittautuneille oikeussubjekteille myönnettyjen unionin rahoitusosuuksien määrän. Assosioituneiden maiden osalta tämä tiedoksianto sisältää tietoa myös niiden rahoitustasapainosta.

24 artikla

Ehdotuspyynnöt

1. Ehdotuspyyntöjen sisältö määritetään kaikkien toimien osalta työohjelmassa.
2. Poikkeustapauksissa voidaan järjestää rajoitettu ehdotuspyyntö täydentävien toimenpiteiden kehittämiseksi tai uusien kumppaneiden lisäämiseksi nykyisiin toimiin, jos tämä on tarpeen ehdotuspyynnön tavoitteiden saavuttamiseksi. Työohjelmassa voidaan lisäksi määrätä T&I-suorituskyvyltään heikommista maista tulevien oikeussubjektien mahdollisuudesta tulla mukaan jo valittuihin, yhteistoimintaan perustuviin tutkimus- ja innovointitoimiin, edellyttäen, että asiaankuuluva konsortio hyväksyy sen ja ettei tällaisista maista tulevia oikeussubjekteja ole vielä siinä osallistujina.

3. Ehdotuspyyntöä ei tarvita koordinointi- ja tukitoimille tai ohjelmien yhteisrahoitustoimille,
  - a) jotka Yhteinen tutkimuskeskus tai työohjelmassa mainitut oikeussubjektit suorittavat;
  - b) jotka eivät kuulu ehdotuspyynnön soveltamisalaan varainhoitoasetuksen 195 artiklan e alakohdan mukaisesti.
4. Työohjelmassa täsmennetään ehdotuspyynnöt, joille voidaan myöntää huippuosaamismerkki. Hakijan etukäteen antamalla luvalla hakemusta ja arviointia koskevat tiedot voidaan kiinnostuneiden rahoitusviranomaisten kanssa sillä varauksella, että tehdään luottamuksellisuutta koskevat sopimukset.

25 artikla

Yhteiset ehdotuspyynnöt

Komissio tai asianomainen rahoituselin voi järjestää yhteisen ehdotuspyynnön seuraavien kanssa:

- a) kolmannet maat, mukaan lukien niiden tieteelliset ja teknologiset järjestöt tai virastot;
- b) kansainväliset järjestöt;
- c) voittoa tavoittelemattomat oikeussubjektit.

Yhteisen ehdotuspyynnön tapauksessa hakijoiden on täytettävä 22 artiklassa säädetyt vaatimukset, ja ehdotusten valintaa ja arviointia varten vahvistetaan yhteiset menettelyt. Tällaisiin menettelyihin osallistuu kunkin osapuolen nimittämistä asiantuntijoista koottu tasapainoisen edustukseen perustuva ryhmä.

26 artikla

Esikaupallinen hankinta ja innovatiivisten ratkaisujen julkinen hankinta

1. Toimiin voi liittyä tai niiden ensisijaisena tarkoituksena voi olla esikaupallinen hankinta tai innovatiivisten ratkaisujen julkinen hankinta, jonka toteuttamisesta vastaavat rahoituksen saajat ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2014/24/EU⁽²⁹⁾ ja 2014/25/EU⁽³⁰⁾ määritellyjä hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä.
2. Hankintamenettelyissä
  - a) on noudatettava kilpailusääntöjä ja avoimuuden, syrjimättömyyden, tasapuolisen kohtelun, moitteettoman varainhoidon ja suhteellisuuden periaatteita;
  - b) voidaan sallia useampien hankintasopimusten tekeminen samassa menettelyssä (useiden hankintalähteiden käyttö);
  - c) on myönnettävä hankintasopimukset toimeksisaajille, jotka tarjoavat parhaan vastineen rahalle samalla kun varmistetaan, ettei synny eturistiriitoja.

Esikaupallisten hankintojen tapauksessa hankintamenettelyä voidaan tarvittaessa ja rajoittamatta a alakohdassa lueteltujen periaatteiden soveltamista yksinkertaistaa tai nopeuttaa, ja siinä voidaan määrätä erityisehdoista, kuten rajoittaa hankinnan kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamispaikka jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden alueelle.

3. Toimeksisaaja, joka tuottaa tuloksia esikaupallisen hankinnan yhteydessä, omistaa vähintään kyseisiin tuloksiin liittyvät teollis- ja tekijänoikeudet. Hankintaviranomaisilla on oltava vähintään tulosten maksuttomat käyttöoikeudet omaa käyttöä varten sekä oikeus myöntää tai velvoittaa osallistuvat toimeksisaajat myöntämään rinnakkaislisenssejä kolmansille osapuolille tulosten hyödyntämiseksi hankintaviranomaisen puolesta oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ilman oikeutta myöntää alilisenssejä. Jos toimeksisaaja ei hyödynnä tuloksia kaupallisesti tietyn sopimuksessa määritetyn ajanjakson kuluessa esikaupallisen hankinnan jälkeen, hankintaviranomaiset voivat kuultuaan toimeksisaajaa hyödyntämättä jättämisen syistä vaatia tätä siirtämään tulosten omistusoikeuden hankintaviranomaisille.

⁽²⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

*27 artikla***Hakijoiden taloudelliset valmiudet**

1. Varainhoitoasetuksen 198 artiklan 5 kohdassa mainittujen poikkeusten lisäksi taloudelliset valmiudet tarkistetaan vain koordinaattorin osalta ja ainoastaan, jos unionilta toimeen haettu rahoitus on 500 000 euroa tai enemmän.
2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos on syytä epäillä hakijan taloudellisia valmiuksia tai jos on olemassa suurempi riski, joka johtuu osallistumisesta useisiin käynnissä oleviin unionin tutkimus- ja innovointiohjelmista rahoitettaviin toimiin, komissio tai asianomainen rahoituselin tarkistaa myös muiden hakijoiden taloudelliset valmiudet tai koordinaattoreiden taloudelliset valmiudet, vaikka haetun rahoituksen määrä jäisi 1 kohdassa tarkoitetun kynnyksarvon alapuolelle.
3. Jos taloudelliset valmiudet takaa rakenteellisesti jokin muu oikeussubjekti, on tarkistettava kyseisen muun oikeussubjektin taloudelliset valmiudet.
4. Jos hakijan taloudelliset valmiudet ovat heikot, komissio tai asianomainen rahoituselin voi asettaa hakijan osallistumisen ehdoksi sidosyhteisön antaman yhteisvastuullisuutta koskevan vakuutuksen.
5. Osuuden suorittaminen tämän asetuksen 37 artiklan mukaiseen vakuutusjärjestelmään katsotaan riittäväksi takuuksi varainhoitoasetuksen 152 artiklan soveltamiseksi. Rahoituksen saajilta ei saa hyväksyä eikä vaatia muita takuita tai vakuuksia.

*28 artikla***Rahoituksen myöntämisperusteet ja valinta**

1. Ehdotus arvioidaan seuraavia rahoituksen myöntämisperusteita soveltaen:
  - a) huippuosaaminen;
  - b) vaikutus;
  - c) toteutuksen laatu ja tehokkuus.
2. ERC:n tieteen eturintamassa olevia tutkimustoimia koskeviin ehdotuksiin sovelletaan vain 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua perustetta.
3. Työohjelmassa määrätään tarkemmin 1 kohdassa mainittujen myöntämisperusteiden soveltamisesta, mukaan lukien mahdollinen painotus, kynnyksarvot ja tapauksen mukaan säännöt, joita sovelletaan samalla sijalla oleviin ehdotuksiin, ottaen huomioon ehdotuspyynnön tavoitteet. Samalla sijalla olevien ehdotusten käsittelyyn sovellettaviin edellytyksiin voivat kuulua muun muassa seuraavat perusteet: pk-yritykset, sukupuoli ja maantieteellinen jakauma.
4. Komissio ja muut rahoituselimet ottavat huomioon mahdollisuuden kaksivaiheiseen ehdotusten jättämis- ja arviointimenettelyyn, ja tarpeen mukaan ehdotukset voidaan arvioinnin ensimmäisessä vaiheessa arvioida anonyymissä muodossa yhden tai useamman 1 kohdassa tarkoitetun myöntämisperusteen perusteella.

*29 artikla***Arviointi**

1. Ehdotukset arvioi arviointikomitea, joka koostuu riippumattomista ulkopuolisista asiantuntijoista.

Euroopan innovaationeuvoston toimenpiteiden ja missioiden osalta ja komission hyväksymässä työohjelmassa esitetyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa arviointikomitean kokoonpanoon voi kuulua osittain, tai koordinointi- ja tukitoimien kohdalla osittain tai pelkästään, unionin toimielinten tai elinten edustajia varainhoitoasetuksen 150 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

Arviointimenettelyä voivat seurata riippumattomat tarkkailijat.

2. Tilanteesta riippuen arviointikomitea asettaa sovellettavat kynnysarvot ylittäneet ehdotukset paremmuusjärjestykseen seuraavin perustein:

- a) arvioinnin pistemäärät;
- b) ehdotusten myötävaikutus tiettyjen toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen, mukaan lukien johdonmukaisen hankekokonaisuuden muodostaminen erityisesti Pathfinder-toimenpiteitä ja missioita varten ja komission hyväksymässä työohjelmassa yksityiskohtaisesti esitetyissä muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Euroopan innovaationeuvoston toimenpiteiden ja missioiden osalta sekä komission hyväksymässä työohjelmassa yksityiskohtaisesti esitetyissä muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa arviointikomitea voi myös ehdottaa mukautuksia ehdotuksiin siinä määrin kuin kyseiset mukautukset ovat tarpeen hankekokonaisuusmenettelyn johdonmukaisuuden kannalta. Näiden mukautusten on oltava yhdenmukaisia osallistumisehtojen sekä yhdenveroisen kohtelun periaatteen kanssa. Ohjelmakomitealle ilmoitetaan näistä tapauksista.

3. Arviointimenettely on suunniteltava siten, että vältetään eturistiriidat ja puolueellisuus. Arviointiperusteiden ja ehdotusten pisteytysmenetelmän avoimuus on taattava.

4. Varainhoitoasetuksen 200 artiklan 7 kohdan mukaisesti hakijoille annetaan palautetta arvioinnin kaikissa vaiheissa, ja jos hakemus hylätään, ilmoitetaan syyt hylkäämiseen.

5. T&I-suorituskyvyltään heikompiin maihin sijoittautuneet oikeussubjektit, jotka ovat osallistuneet tuloksekkaasti osa-alueeseen "osallistumispohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen", saavat osallistumisestaan pyynnöstä todistuksen, joka voidaan liittää niihin ohjelman yhteistoiminnallisia osia koskeviin ehdotuksiin, joita ne koordinoivat.

30 artikla

Arvioinnin uudelleentarkastelumenettely, tiedustelut ja valitukset

1. Hakija voi pyytää arvioinnin uudelleentarkastelua, jos se katsoo, että sovellettavaa arviointimenettelyä ei ole sovellettu asianmukaisesti sen ehdotukseen ⁽³¹⁾.
2. Arvioinnin uudelleentarkastelupyynnön kohteena voivat olla ainoastaan arvioinnin menettelylliset näkökohdat. Ehdotuksen ansioiden arviointi ei voi olla arvioinnin uudelleentarkastelun kohteena.
3. Arvioinnin uudelleentarkastelupyynnön on liityttävä tiettyyn ehdotukseen, ja se on toimitettava käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa arviointitulosten ilmoittamisesta.

Arvioinnin uudelleentarkastelukomitea antaa arvioinnin menettelyllisistä näkökohdista lausunnon, ja sen puheenjohtajana toimii ja jäsenistöön kuuluu komission tai asianomaisen rahoituselimen henkilöstöä, jotka eivät osallistuneet ehdotusten arvioimiseen. Arvioinnin uudelleentarkastelukomitea voi suositella joko

- a) ehdotuksen uudelleenarviointia, jonka suorittavat ensisijaisesti sellaiset arvioijat, jotka eivät olleet mukana edellisessä arvioinnissa; tai
  - b) alkuperäisen arviointituloksen vahvistamista.
4. Arvioinnin uudelleentarkastelu ei saa viivästyttää valintaprosessia sellaisten ehdotusten osalta, jotka eivät ole kyseisen uudelleentarkastelun kohteena.

5. Komissio varmistaa, että käytössä on menettely, jonka avulla osallistujat voivat tehdä ohjelmaan osallistumista koskevia suoria tiedusteluja ja valituksia. Tiedot siitä, miten tiedusteluja tai valituksia esitetään, on julkaistava verkossa.

⁽³¹⁾ Menettely selitetään ennen arviointimenettelyn aloittamista julkaistavassa asiakirjassa.

*31 artikla***Avustuksen myöntämisaika**

1. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 194 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, sovelletaan seuraavia määräaikoja:
  - a) kaikille hakijoille ilmoitetaan heidän hakemuksensa arvioinnin lopputuloksesta viimeistään viiden kuukauden kuluttua täydellisten ehdotusten lopullisesta jättämispäivästä;
  - b) hakijoiden kanssa tehtävät avustussopimukset allekirjoitetaan viimeistään kahdeksan kuukauden kuluttua täydellisten ehdotusten lopullisesta jättämispäivästä.
2. Työohjelmassa voidaan vahvistaa lyhyemmät määräajat kuin määräajat, joista säädetään 1 kohdassa.
3. Sen lisäksi, että sovelletaan varainhoitoasetuksen 194 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa mainittuja poikkeuksia, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut määräajat voidaan ylittää ERC:n toteuttamien toimien osalta, missioiden osalta ja kun toimista tehdään eettinen arviointi tai turvallisuustarkastelu.

*32 artikla***Avustuksen täytäntöönpano**

1. Jos rahoituksen saaja ei noudata toimen teknistä toteutusta koskevia velvoitteitaan, muiden rahoituksen saajien on täytettävä kyseiset velvoitteet ilman ylimääräistä unionin rahoitusta, jollei niitä erikseen vapauteta tästä velvoitteesta. Kunkin rahoituksen saajan taloudellinen vastuu rajoittuu sen omiin velkoihin, jollei vakuutusjärjestelmää koskevista säännöksistä muuta johdu.
2. Avustussopimuksessa voidaan asettaa välitavoitteita ja määrätä niihin liittyvistä ennakkomaksueristä. Jos välitavoitteita ei saavuteta, toimi voidaan keskeyttää, sitä voidaan muuttaa tai asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa se voidaan lopettaa.
3. Toimi voidaan lopettaa myös, jos ennakoitujen tulokset ovat unionin kannalta menettäneet merkityksensä tieteellisistä tai teknologisista syistä tai Accelerator-välineen tapauksessa myös taloudellisista syistä tai Euroopan innovaationeuvoston ja missioiden tapauksessa myös syistä, jotka liittyvät niiden merkitykseen osana toimista muodostettua hankekokoaisuutta. Komissio käy menettelyn läpi toimesta vastaavan koordinaattorin ja tarvittaessa riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa ennen kuin se päättää toimen lopettamisesta varainhoitoasetuksen 133 artiklan mukaisesti.

*33 artikla***Avustussopimukset**

1. Komissio laatii tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa malleja tämän asetuksen mukaisia komission tai asianomaisen rahoituselimen ja rahoituksen saajien välisiä avustussopimuksia varten. Jos avustussopimuksen malliin on tarpeen tehdä huomattavia muutoksia muun muassa sen yksinkertaistamiseksi entisestään rahoituksen saajia varten, komissio tarkistaa kyseistä avustussopimuksen mallia asianmukaisella tavalla tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.
2. Avustussopimuksissa määritellään rahoituksen saajien ja joko komission tai asianomaisen rahoituselimen oikeudet ja velvollisuudet tämän asetuksen mukaisesti. Niissä määritellään myös niiden oikeussubjektien oikeudet ja velvollisuudet, joista tulee rahoituksen saajia toimen toteuttamisen aikana, sekä koordinaattorin asema ja tehtävät.

*34 artikla***Korvausosuudet**

1. Toimea kohti sovelletaan vain yhtä korvausosuutta kaikissa siinä rahoitettavissa toimenpiteissä. Toimikohtainen enimmäisosuus vahvistetaan työohjelmassa.

2. Ohjelman mukaisen toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista voidaan korvata enintään 100 prosenttia lukuun ottamatta seuraavia:
  - a) innovointitoimet, joiden osalta voidaan korvata enintään 70 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, lukuun ottamatta voittoa tavoittelemattomia oikeussubjekteja, joiden osalta voidaan korvata enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista;
  - b) ohjelmien yhteisrahoitustoimet, joiden osalta voidaan korvata vähintään 30 prosenttia ja erikseen määritellyissä ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa enintään 70 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.
3. Tässä artiklassa määriteltyjä korvausosuuksia sovelletaan myös toimiin, joissa koko toimea tai toimen osaa varten on vahvistettu kiinteinä korvausosuuksina, yksikkökustannusten mukaisina korvauksina tai kertakorvauksina myönnettävä rahoitus.

35 artikla

Välilliset kustannukset

1. Tukikelpoiset välilliset kustannukset ovat 25 prosenttia tukikelpoisten välittömien kustannusten kokonaismäärästä, johon ei lueta alihankinnan tukikelpoisia välittömiä kustannuksia, rahoitustukea kolmansille osapuolille eikä yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia, jotka sisältävät välillisiä kustannuksia.

Tarvittaessa yksikkökustannuksiin tai kertakorvauksiin sisältyvät välilliset kustannukset lasketaan rahoituksen saajien tavanomaisen kustannuslaskentakäytännön mukaisesti käyttäen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua kiinteämääräistä osuutta, lukuun ottamatta sisäisesti laskutettujen tavaroiden ja palvelujen yksikkökustannuksia, jotka on laskettava todellisten kustannusten perusteella.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, välilliset kustannukset voidaan ilmoittaa kertakorvauksen tai yksikkökustannusten muodossa.

36 artikla

Tukikelpoiset kustannukset

1. Sen lisäksi, että sovelletaan varainhoitoasetuksen 186 artiklassa esitettyjä perusteita, hankeperusteisesti palkkaa maksavien rahoituksen saajien henkilöstökustannusten tukikelpoisuus rajoittuu palkkaan, joka henkilölle maksettaisiin kansallisista järjestelmistä rahoitettavissa T&I-hankkeissa työskentelystä, mukaan luettuna sosiaaliturvamaksut ja muut toimeen määrätyn henkilöstön palkanmaksuun liittyvät kustannukset, jotka johtuvat kansallisesta lainsäädännöstä tai työsopimuksesta.

2. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 190 artiklan 1 kohdassa säädetään, kolmansien osapuolten luontoissuorituksina käyttöön antamien resurssien kustannukset ovat tukikelpoisia kolmannelle osapuolelle aiheutuneisiin tukikelpoisiin välittömiin kustannuksiin saakka.

3. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 192 artiklassa säädetään, tulosten hyödyntämisestä saatuja tuloja ei katsota toimen tuloiksi.

4. Rahoituksen saajat voivat tämän asetuksen ja varainhoitoasetuksen 186 artiklan mukaisesti käyttää tavanomaisia kustannuslaskentakäytäntöjään jonkin, kaikkien avustussopimuksessa vahvistettujen ehtojen ja edellytysten mukaisen toimen yhteydessä syntyneiden kustannusten yksilöimisessä ja ilmoittamisessa.

5. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 203 artiklan 4 kohdassa säädetään, kustannusvelvityksiä koskeva lausunto on pakollinen loppumaksun suorittamisen yhteydessä, jos tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti laskettuina todellisina kustannuksina ja yksikkökustannuksina maksatukseen haettu määrä on vähintään 325 000 euroa.

Kustannusvelvityksiä koskevan lausunnon voi laatia hyväksytty ulkopuolinen tilintarkastaja, tai, kun kyseessä on julkisyhteisö, sellaisen voi antaa varainhoitoasetuksen 203 artiklan 4 kohdan mukaisesti toimivaltainen ja riippumaton virkamies.

6. Kun kyse on Marie Skłodowska-Curie -toimiin liittyvistä koulutus- ja liikkuvuustoimista, unionin rahoitusosuudessa otetaan tarvittaessa huomioon mahdolliset lisäkustannukset, joita rahoituksen saajalle aiheutuu äitiyslomasta, vanhempainvapaasta, sairauslomasta, erityislomasta tai palvelukseen ottavan organisaation vaihtumisesta tai tutkijan perheaseman muuttumisesta avustussopimuksen voimassaoloaikana.

7. Avoimeen saatavuuteen liittyvät kustannukset, tietojen hallintasuunnitelmat mukaan luettuina, ovat tukikelpoisia avustussopimuksen mukaisesti.

37 artikla

Keskinäinen vakuutusjärjestelmä

1. Perustetaan keskinäinen vakuutusjärjestelmä, jäljempänä 'vakuutusjärjestelmä', joka korvaa asetuksen (EU) N:o 1290/2013 38 artiklan mukaisesti perustetun rahaston ja jatkaa sen seuraajana. Vakuutusjärjestelmästä katetaan riski siitä, ettei saada perityksi takaisin summia, jotka rahoituksen saajat ovat velkaa

- a) komissiolle Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1982/2006/EY⁽³²⁾ nojalla;
- b) komissiolle ja unionin elimille Horisontti 2020 -ohjelman nojalla;
- c) komissiolle ja unionin rahoituselimille ohjelman nojalla.

Ensimmäisen alakohdan c kohdassa tarkoitettuihin rahoituselimiin liittyvä riski voidaan kattaa käyttämällä sovellettavassa sopimuksessa vahvistettua järjestelyä, jolla riski katetaan välillisesti, ja ottaen huomioon rahoituselimen luonne.

2. Vakuutusjärjestelmää hallinnoi unioni, jota edustaa toimeenpanevana elimenä toimiva komissio. Komissio laatii erityiset säännöt vakuutusjärjestelmän toimintaa varten.

3. Rahoituksen saajien on suoritettava osuus, joka vastaa 5:tä prosenttia toimeen myönnetystä unionin rahoituksesta. Komissio voi määrääjoin tehtävien läpinäkyvien arviointien perusteella nostaa kyseisen osuuden enintään 8 prosenttiin tai vähentää sen alle 5 prosenttiin. Osuus, jonka rahoituksen saajat suorittavat vakuutusjärjestelmään, vähennetään ensimmäisestä ennakkorahoituserästä ja maksetaan vakuutusjärjestelmään rahoituksen saajien puolesta. Kyseinen osuus ei saa olla määrältään suurempi kuin ensimmäinen ennakkorahoituserä.

4. Rahoituksen saajien osuus palautetaan loppumaksun suorittamisen yhteydessä.

5. Vakuutusjärjestelmän tuotto lisätään sen varoihin. Jos tuotto ei riitä, vakuutusjärjestelmän varoja ei käytetä ja komissio tai asianomainen rahoituselin perii saatavan suoraan rahoituksen saajilta tai kolmansilta osapuolilta.

6. Takaisin perityt määrät ovat varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla vakuutusjärjestelmään sidottuja tuloja. Kun kaikki avustukset, joiden riskin vakuutusjärjestelmä kattaa suoraan tai välillisesti, on toteutettu, komissio perii vakuutusjärjestelmään jääneet määrät ja ne merkitään unionin talousarvioon, jollei lainsäädäntövallan käyttäjän päätöksistä muuta johdu.

7. Vakuutusjärjestelmä voidaan ulottaa koskemaan muiden suoralla hallinnoinnilla toteutettavien unionin ohjelmien rahoituksen saajia. Komissio hyväksyy muiden ohjelmien rahoituksen saajien osallistumista koskevat ehdot.

38 artikla

Tulosten omistusoikeus ja suojaaminen

1. Rahoituksen saajat omistavat tuottamansa tulokset. Niiden on varmistettava, että niiden työntekijöiden tai muiden osapuolten oikeuksia voidaan tuloksiin liittyen käyttää tavalla, joka on sopusoinnussa avustussopimuksessa olevien rahoituksen saajien velvoitteiden kanssa.

Kaksi rahoituksen saajaa tai useampi rahoituksen saaja omistaa tulokset yhdessä, jos

- a) ne ovat tuottaneet tulokset yhdessä; ja

⁽³²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1982/2006/EY, tehty 18 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan yhteisön seitsemännestä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta (2007–2013) (EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1).

b) ei ole mahdollista

- i) määritellä kunkin rahoituksen saajan osuutta; tai
- ii) erottaa niitä tulosten suojauksen hakemisen, saamisen tai ylläpitämisen yhteydessä.

Yhteisomistajien on sovittava kirjallisesti yhteisen omistusoikeuden jakamisesta ja käytön ehdoista. Jollei konsortiosopimuksessa tai yhteisomistusta koskevassa sopimuksessa toisin sovita, kukin yhteisomistaja voi myöntää kolmansille osapuolille rinnakkaislisensosejä (jotka eivät oikeuta alilisensoisien antamiseen) yhteisomistuksessa olevien tulosten hyödyntämiseksi, jos muille yhteisomistajille ilmoitetaan etukäteen ja näille suoritetaan oikeudenmukainen ja kohtuullinen korvaus. Yhteisomistajat voivat sopia kirjallisesti, että ne ottavat yhteisomistuksen sijasta käyttöön muun järjestelyn.

2. Rahoituksen saajien, jotka ovat saaneet unionin rahoitusta, on riittävällä tavalla suojattava tuloksensa, jos suojaaminen on mahdollista ja perusteltua, ottaen huomioon kaikki asiaan liittyvät näkökohdat, muun muassa mahdollisuudet kaupalliseen hyödyntämiseen, sekä mahdolliset muut oikeutetut edut. Suojaamisesta päättäessään rahoituksen saajien on otettava huomioon myös toimen muiden rahoituksen saajien oikeutetut edut.

39 artikla

Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen

1. Kunkin unionin rahoitusta saaneen rahoituksen saajan on tehtävä parhaansa omistamiensa tulosten hyödyntämiseksi taikka huolehdittava siitä, että jokin muu oikeussubjekti hyödyntää ne. Rahoituksen saajat voivat hyödyntää tuloksia suoraan tai välillisesti erityisesti tulosten siirron ja lisensoinnin kautta 40 artiklan mukaisesti.

Työohjelmassa voidaan määrätä tulosten hyödyntämistä koskevista lisävelvoitteista.

Jos siitä huolimatta, että rahoituksen saaja pyrkii parhaansa mukaan hyödyntämään tuloksiaan suoraan tai välillisesti, tuloksia ei hyödynnetä tietyn avustussopimuksessa vahvistetun ajan kuluessa, rahoituksen saajan on käytettävä asianmukaista avustussopimuksessa mainittua verkkoalustaa löytääkseen kyseisten tulosten hyödyntämisestä kiinnostuneita osapuolia. Rahoituksen saajan pyynnöstä tästä velvoitteesta voidaan luopua, jos pyyntö on perusteltu.

2. Rahoituksen saajien on levitettävä tuloksiaan mahdollisimman pian julkisesti saatavilla olevassa muodossa, jollei teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamiseen, turvallisuussääntöihin tai oikeutettuihin etuihin liittyvistä rajoituksista muuta johdu.

Työohjelmassa voidaan määrätä tulosten levittämistä koskevista lisävelvoitteista samalla kun turvataan unionin taloudelliset ja tieteelliset edut.

3. Rahoituksen saajien on varmistettava, että tieteellisten julkaisujen avointa saatavuutta sovelletaan avustussopimuksessa vahvistettujen ehtojen ja edellytysten mukaisesti. Erityisesti rahoituksen saajien on varmistettava, että niillä tai tekijöillä on riittävät teollis- ja tekijänoikeudet, jotta ne voivat noudattaa avointa saatavuutta koskevia vaatimuksiaan.

Tutkimusdatan avoin saatavuus on yleinen sääntö avustussopimuksessa vahvistettujen ehtojen ja edellytysten mukaisesti, mutta samalla on varmistettava mahdollisuus tehdä poikkeuksia noudattaen periaatetta ”niin avointa kuin mahdollista ja niin suljettua kuin välttämätöntä” sekä otettava huomioon rahoituksen saajien oikeutetut edut, mukaan lukien kaupallinen hyödyntäminen ja mahdolliset muut rajoitukset, kuten tietosuojasäännöt, yksityisyys, luottamuksellisuus, liikesalaisuudet, unionin kilpailulliset edut, turvallisuussäännöt tai teollis- ja tekijänoikeudet.

Työohjelmassa voidaan määrätä lisäkannustimista tai lisävelvoitteista avoimen tieteen käytäntöjen noudattamiseksi.

4. Rahoituksen saajien on hallinnoitava kaikkea ohjelman mukaisessa toimessa tuotettua tutkimusdataa FAIR-periaatteita noudattaen ja avustussopimuksen mukaisesti, ja niiden on laadittava datanhallintasuunnitelma.

Työohjelmassa voidaan perustelluissa tapauksissa määrätä lisävelvoitteista, jotka koskevat eurooppalaisten avoimen tieteen pilvipalvelujen käyttämistä tutkimusdatan tallentamiseksi ja antamiseksi käyttöön.

5. Rahoituksen saajien, jotka aikovat levittää tuloksiaan, on ilmoitettava tästä etukäteen toimen muille rahoituksen saajille. Kukaan muu rahoituksen saaja voi kieltäytyä hyväksymästä levittämistä, jos se voi osoittaa, että tulosten levittäminen vahingoittaisi merkittävästi sen oikeutettuja etuja suhteessa sen tuloksiin tai tausta-aineistoon. Tällaisissa tapauksissa tuloksia ei saa levittää ilman, että toteutetaan asianmukaiset toimet kyseisten oikeutettujen etujen turvaamiseksi.

6. Ellei työohjelmassa toisin määrätä, ehdotusten on sisällettävä suunnitelma tulosten hyödyntämisestä ja levittämisestä. Jos tulosten ennakoitu hyödyntäminen edellyttää tuotteen tai prosessin kehittämistä, luomista, valmistusta ja markkinointia taikka palvelun luomista ja tarjoamista, suunnitelmassa on oltava strategia tällaista hyödyntämistä varten. Jos suunnitelmassa määrätään tulosten hyödyntämisestä ensisijaisesti assosioitumattomissa kolmansissa maissa, oikeussubjektien on selitettävä, millä tavoin kyseistä hyödyntämistä voidaan siitä huolimatta pitää unionin edun mukaisena.

Rahoituksen saajien on avustussopimuksen mukaisesti päivitettävä tulosten hyödyntämistä ja levittämistä koskevaa suunnitelmaa toimen aikana ja sen päätyttyä.

7. Komission tai asianomaisen rahoituselimen suorittamaa seurantaa ja levittämistä varten rahoituksen saajien on annettava kaikki pyydettyt tiedot, jotka koskevat niiden tulosten hyödyntämistä ja levittämistä avustussopimuksen mukaisesti. Jollei rahoituksen saajien oikeutetuista eduista muuta johdu, kyseiset tiedot on julkistettava.

40 artikla

Siirto ja lisensointi

1. Rahoituksen saajat voivat siirtää tulostensa omistusoikeuden. Niiden on varmistettava, että niiden velvoitteet koskevat myös uutta omistajaa ja että uudella omistajalle on velvoite siirtää ne edelleen mahdollisten myöhempien siirtojen yhteydessä.

2. Jollei toisin ole sovittu kirjallisesti erikseen yksilöityjen kolmansien osapuolten, myös sidosyhteisöjen, osalta tai jolle se ole sovellettavan lainsäädännön mukaan mahdotonta, rahoituksen saajien, jotka aikovat siirtää tulosten omistusoikeuden, on ilmoitettava siitä etukäteen mahdollisille muille rahoituksen saajille, joilla on yhä tulosten käyttöoikeudet. Ilmoitukseen on sisällytettävä riittävät tiedot uudesta omistajasta, jotta kyseiset rahoitukset saajat voivat arvioida siirron vaikutuksia niiden käyttöoikeuksiin.

Jollei toisin ole sovittu kirjallisesti erikseen yksilöityjen kolmansien osapuolten, myös sidosyhteisöjen, osalta, rahoituksen saaja voi vastustaa toisen rahoituksen saajan suunnittelemaa tulosten omistusoikeuden siirtoa, jos se voi osoittaa, että siirto vaikuttaisi haitallisesti sen käyttöoikeuksiin. Tällaisessa tapauksessa siirtoa ei saa tehdä ennen kuin asianomaiset rahoituksen saajat ovat päässeet keskenään sopimukseen asiasta. Avustussopimuksessa on asetettava tätä koskevat määräajat.

3. Rahoituksen saajat voivat myöntää lisensointia tuloksiinsa tai antaa muuten oikeuden tulosten hyödyntämiseen, myös yksinomaisena, jos tämä ei vaikuta niiden velvoitteiden noudattamiseen. Tuloksiin voidaan myöntää yksinomaisia lisenssejä, jos kaikki muut asianomaiset rahoituksen saajat ovat vahvistaneet luopuvansa käyttöoikeuksistaan kyseisiin tuloksiin.

4. Perustelluissa tapauksissa avustussopimuksessa on annettava komissiolle tai asianomaiselle rahoituselimelle oikeus kieltäytyä hyväksymästä tulosten omistusoikeuden siirtoa tai tuloksia koskevan yksinomaisen lisenssin myöntämistä, jos

- a) rahoituksen saajat, jotka ovat tuottaneet tulokset, ovat saaneet unionin rahoitusta;
- b) tulokset siirretään tai lisenssi myönnetään assosioitumattomaan kolmanteen maahan sijoittautuneelle oikeussubjektille; ja
- c) siirto tai lisenssin myöntäminen ei ole unionin edun mukaista.

Jos vastustamisoikeus on annettu, rahoituksen saajan on annettava etukäteisilmoitus aikomuksestaan siirtää tulosten omistusoikeus tai myöntää tuloksia koskeva yksinomainen lisenssi. Vastustamisoikeudesta voidaan luopua kirjallisesti, kun kyse on erikseen yksilöidyille oikeussubjekteille siirrettävistä tuloksista tai myönnettävistä lisensseistä, jos käytössä ovat toimenpiteet unionin etujen suojaamiseksi.

41 artikla

Käyttöoikeudet

1. Käyttöoikeuksien käyttöä koskevat pyynnöt ja käyttöoikeuksista luopuminen on tehtävä kirjallisesti.
2. Jollei käyttöoikeuksien siirtäjän kanssa sovita toisin, käyttöoikeuksiin ei kuulu oikeus myöntää alilisenssejä.
3. Rahoituksen saajien on ilmoitettava toisilleen ennen liittymistään avustussopimukseen kaikista tausta-aineistonsa käyttöoikeuksien myöntämistä koskevista rajoituksista.
4. Jos rahoituksen saaja ei enää osallistu toimeen, tämä ei vaikuta sen velvoitteisiin myöntää käyttöoikeudet.
5. Jos jokin rahoituksen saaja laiminlyö velvoitteitaan, rahoituksen saajat voivat sopia, ettei kyseisellä rahoituksen saajalla ole enää käyttöoikeuksia.
6. Rahoituksen saajien on myönnettävä käyttöoikeudet
  - a) tuloksiinsa maksutta toimen muille rahoituksen saajille, jotka tarvitsevat niitä omien tehtäviensä toteuttamiseksi;
  - b) tausta-aineistoonsa toimen muille rahoituksen saajille, jotka tarvitsevat niitä omien tehtäviensä toteuttamiseksi, jollei 3 kohdassa tarkoitetuista rajoituksista muuta johdu; nämä käyttöoikeudet on myönnettävä ilman maksua, jolleivät rahoituksen saajat sovi toisin ennen liittymistään avustussopimukseen;
  - c) tuloksiinsa ja, jollei 3 kohdassa tarkoitetuista rajoituksista muuta johdu, tausta-aineistoonsa toimen muille rahoituksen saajille, jotka tarvitsevat niitä omien tulostensa hyödyntämiseksi; nämä käyttöoikeudet on myönnettävä sovittavin oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin.
7. Jolleivät rahoituksen saajat sovi toisin, niiden on myös annettava käyttöoikeudet tuloksiinsa ja, jollei 3 kohdassa tarkoitetuista rajoituksista muuta johdu, tausta-aineistoonsa oikeussubjektille, joka
  - a) on sijoittautunut johonkin jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan;
  - b) on suoraan tai välillisesti jonkin toisen rahoituksen saajan määräysvallassa tai saman suoran tai välillisen määräysvallan alainen kuin kyseinen rahoituksen saaja tai jonka määräysvallassa kyseinen rahoituksen saaja on suoraan tai välillisesti; ja
  - c) tarvitsee käyttöoikeuksia hyödyntääkseen kyseisen rahoituksen saajan tuloksia rahoituksen saajalle asetettujen, tulosten hyödyntämistä koskevien velvoitteiden mukaisesti.

Käyttöoikeudet on myönnettävä sovittavin oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin.

8. Käyttöoikeuksia voidaan pyytää tulosten hyödyntämistä varten enintään vuoden ajan toimen päättymisen jälkeen, jolleivät rahoituksen saajat sovi muusta määräajasta.
9. Rahoituksen saajien, jotka ovat saaneet unionin rahoitusta, on myönnettävä käyttöoikeudet tuloksiinsa maksutta unionin toimielimille, elimille, laitoksille tai virastoille unionin politiikkojen tai ohjelmien kehittämistä, täytäntöönpanoa ja seuranta varten. Käyttöoikeudet rajoittuvat muuhun kuin kaupallisessa tai kilpailutarkoituksessa tapahtuvaan käyttöön.

Tällaiset käyttöoikeudet eivät ulotu rahoituksen saajien tausta-aineistoon.

Klusteriin "Kansalaisturvallisuus yhteiskunnassa" kuuluvissa toimissa unionin rahoitusta saaneiden rahoituksen saajien on myös annettava käyttöoikeudet tuloksiinsa maksutta jäsenvaltioiden kansallisille viranomaisille niiden politiikkojen tai ohjelmien kehittämistä, täytäntöönpanoa ja seuranta varten kyseisellä alalla. Käyttöoikeuksien on rajoitettava muuhun kuin kaupallisessa tai kilpailutarkoituksessa tapahtuvaan käyttöön, ja niiden edellytyksenä on oltava kahdenvälinen sopimus, jossa määriteltävien erityisehtojen tarkoituksena on varmistaa kyseisten käyttöoikeuksien käyttäminen vain aiottuun tarkoitukseen ja asianmukaisten salassapitovelvoitteiden soveltaminen. Pynnön esittäneen jäsenvaltion tai unionin toimielimen, elimen, laitoksen tai viraston on annettava tällaiset pyynnöt kaikkien jäsenvaltioiden tiedoksi.

10. Työohjelmassa voidaan tarvittaessa määrätä lisäkäyttöoikeuksista.

*42 artikla***Erityismääräykset**

1. Omistusoikeuksiin, tulosten hyödyntämiseen ja levittämiseen, siirtoon ja lisensointiin sekä käyttöoikeuksiin voidaan soveltaa erityismääräyksiä, jotka koskevat ERC:n toimia, koulutus- ja liikkuvuustoimia, esikaupallista hankintaa koskevia toimia, innovatiivisten ratkaisujen julkista hankintaa koskevia toimia, ohjelmien yhteisrahoitustoimia sekä koordinointi- ja tukitoimia.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut erityismääräykset vahvistetaan avustussopimuksessa, eivätkä ne saa muuttaa avointa saatavuutta koskevia periaatteita ja velvoitteita.

*43 artikla***Palkinnot**

1. Jollei tässä luvussa toisin säädetä, ohjelman mukaiset kannustus- tai tunnustuspalkinnot myönnetään ja niitä hallinnoidaan varainhoitoasetuksen IX osaston mukaisesti.
2. Jollei työohjelmassa tai kilpailun säännöissä toisin määrätä, kaikki oikeussubjektit sijoittautumispaikastaan riippumatta voivat osallistua kilpailuun.
3. Komissio tai asianomainen rahoituselin voi järjestää palkintokilpailuja tarvittaessa seuraavien kanssa:
  - a) muut unionin elimet;
  - b) kolmannet maat, mukaan lukien niiden tieteelliset ja teknologiset järjestöt tai virastot;
  - c) kansainväliset järjestöt; tai
  - d) voittoa tavoittelemattomat oikeussubjektit.
4. Työohjelmiin tai kilpailun sääntöihin on sisällytettävä viestintää sekä tarvittaessa tulosten hyödyntämistä ja levittämistä, omistusoikeutta ja käyttöoikeuksia, mukaan luettuna lisensointimääräykset, koskevia velvoitteita.

*III LUKU***Hankinnat***44 artikla***Hankinnat**

1. Jollei tässä luvussa toisin säädetä, ohjelman mukaiset hankinnat suoritetaan varainhoitoasetuksen VII osaston mukaisesti.
2. Hankinnat voidaan tehdä myös esikaupallisten hankintojen tai innovatiivisten ratkaisujen julkisten hankintojen muodossa siten, että hankinnat suorittaa komissio tai asianomainen rahoituselin omaan lukuunsa tai yhdessä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden hankintaviranomaisten kanssa. Tällaisessa tapauksessa sovelletaan 26 artiklassa vahvistettuja sääntöjä.

IV LUKU

Rahoitusta yhdistävät toimet ja sekarahoitus

45 artikla

Rahoitusta yhdistävät toimet

Ohjelman mukaiset rahoitusta yhdistävät toimet toteutetaan InvestEU-ohjelman ja varainhoitoasetuksen X osaston mukaisesti.

46 artikla

Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoitus ja Euroopan innovaationeuvoston sekarahoitus

1. Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoituksen ja Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksen avustusosuuksiin ja takaisinmaksettaviin ennako-osuuksiin sovelletaan 34–37 artiklaa.
2. Euroopan innovaationeuvoston sekarahoitus toteutetaan tämän asetuksen 48 artiklan mukaisesti. Euroopan innovaationeuvoston sekarahoitukseen kuuluvaa tukea voidaan myöntää, kunnes toimi voidaan rahoittaa rahoitusta yhdistävänä toimenä tai rahoitus- ja investointitoimenpiteenä, jolla on täysi unionin takuu InvestEU-ohjelman puitteissa. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 209 artiklassa säädetään, kyseisen artiklan 2 kohdassa ja erityisesti sen a ja d alakohdassa säädettyjä ehtoja ei sovelleta Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksen myöntämisaikana.
3. Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoitusta voidaan myöntää ohjelmien yhteisrahoitustoimeen, jos jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden yhteisessä ohjelmassa määrätään rahoitusvälineiden käytöstä valikoitujen toimien tukemiseksi. Tällaiset toimet arvioidaan ja valitaan 15, 23, 24, 27, 28 ja 29 artiklan mukaisesti. Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoituksen täytäntöönpanoehdoissa noudatetaan 32 artiklaa, vastaavasti 48 artiklan 10 kohtaa sekä kaikkia työohjelmassa vahvistettuja perusteltuja lisäehtoja.
4. Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoituksen ja Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksen palautukset, mukaan lukien takaisinmaksetut ennakot ja tulot, katsotaan sisäiseksi käyttötarkoitukseensa sidotuksi tuloiksi varainhoitoasetuksen 21 artiklan 3 kohdan f alakohdan ja 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti.
5. Horisontti Eurooppa -ohjelman sekarahoitus ja Euroopan innovaationeuvoston sekarahoitus on myönnettävä tavalla, joka edistää unionin kilpailukykyä eikä vääristä kilpailua sisämarkkinoilla.

47 artikla

Pathfinder-väline

1. Pathfinder-välineestä tarjotaan avustuksia konsortioiden tai yksittäisten rahoituksen saajien toteuttamille suuririskisille kärkihankkeille, joilla pyritään kehittämään mullistavia innovaatioita ja uusia markkinamahdollisuuksia. Pathfinder-välineestä tuetaan tieteellisen, teknologisen tai syväteknologisen tutkimuksen ja kehittämisen alkuvaiheita, mukaan lukien konseptin oikeaksi todistaminen ja prototyypit teknologian kelpoisuuden vahvistamiseksi.

Pathfinder-väline toteutetaan pääasiassa avoimin alhaalta ylöspäin suuntautuvien ehdotuspyynnöin, joilla on säännölliset määräajat vuosittain, ja siihen kuuluu myös kilpailullisia haasteita sellaisten keskeisten strategisten tavoitteiden kehittämiseksi, jotka vaativat syväteknologista ja käänteentekevää ajattelua.

2. Pathfinder-välineen siirtymätoimenpiteillä autetaan kaiken tyyppisiä tutkijoita ja innovoijia luomaan työnsä tulosten kaupallistamiseksi unionissa tukeva etenemispolku, johon voi kuulua demonstrointitoimenpiteitä ja toteutettavuustutkimuksia mahdollisten liiketoimintamallien arvioimiseksi, sekä tuetaan spin-off- ja startup-yritysten luomista.

Pathfinder-välineen siirtymätoimenpiteiden osalta ehdotuspyyntöjen käynnistäminen ja sisältö määritetään ottaen huomioon tavoitteet ja talousarvio, jotka työohjelmassa vahvistetaan kyseisistä toimista muodostetulle hankekokonaisuudelle.

Kullekin ehdotukselle, joka on jo valittu ehdotuspyynnön perusteella Pathfinder-välineen ja tapauksen mukaan Pathfinder-välineen siirtymätoimenpiteiden puitteissa, voidaan myöntää kiinteämääräinen, enintään 50 000 euron suuruinen lisävastus hankekokonaisuuden rahoituksen saajien yhteisöä vahvistavien täydentävien toimenpiteiden, myös kiireellisten koordinointi- ja tukitoimien, kuten mahdollisten spin-off-vaikutusten tai markkinoita luovien innovaatioiden arvioinnin tai liiketoimintasuunnitelman laatimisen, toteuttamiseksi. Erityisohjelmassa perustetulle ohjelmakomitealla ilmoitetaan tällaisista tapauksista.

3. Pathfinder-välineeseen sovelletaan 28 artiklassa tarkoitettuja myöntämisperusteita.

48 artikla

Accelerator-väline

1. Accelerator-välineellä pyritään tukemaan pääasiallisesti markkinoita luovaa innovointia. Sillä tuetaan ainoastaan yksittäisiä rahoituksen saajia ja tarjotaan tukea pääasiassa sekarahoituksen muodossa. Tietyin ehdoin tukea voidaan myöntää myös pelkästään avustuksen tai pelkästään pääomatuen muodossa.

Accelerator-välineestä tarjotaan seuraavanlaisia tukia:

- a) sekarahoituksena myönnettävää tukea pk-yrityksille, mukaan luettuina startup-yritykset ja poikkeustapauksissa pienet midcap-yritykset, jotka harjoittavat ei-pankkirahoituskelpoista läpimurtoinnointia ja disruptiivista innovointia;
- b) pelkästään avustuksina myönnettävää tukea pk-yrityksille, mukaan luettuina startup-yritykset, jotka harjoittavat kaiken tyyppistä innovointia asteittaisesta innovoinnista läpimurto- ja disruptiiviseen innovointiin ja pyrkivät innovointivaiheen jälkeen laajentumaan;
- c) pelkkää pääomatukea voidaan myöntää myös ei-pankkirahoituskelpoisille pk-yrityksille, mukaan luettuina startup-yritykset, jotka ovat jo saaneet pelkästään avustuksina myönnettävää tukea.

Accelerator-välineestä pelkästään avustuksina myönnettävää tukea voidaan myöntää vain seuraavien kumulatiivisten ehtojen perusteella:

- a) hanke sisältää tietoa hakijan kyvystä ja halusta laajentua;
- b) rahoituksen saajana on startup- tai pk-yritys;
- c) Accelerator-välineestä pelkästään avustuksina myönnettävää tukea myönnetään rahoituksen saajalle vain kerran ohjelman toteutuskaudella ja korkeintaan 2,5 miljoonaa euroa.

2. Accelerator-välineen rahoituksen saajan on oltava startup-yritykseksi, pk-yritykseksi tai poikkeustapauksissa pieneksi midcap-yritykseksi katsottava oikeussubjekti, joka aikoo laajentua ja joka on sijoittautunut jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan. Ehdotuksen voi jättää joko rahoituksen saaja itse tai, edellyttäen että rahoituksen saaja hyväksyy asian ennakolta, yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka aikoo perustaa kyseisen rahoituksen saajan tai tukea sitä. Jälkimmäisessä tapauksessa rahoitussopimuksen allekirjoittaa yksin rahoituksen saaja.

3. Unionin rahoituksen myöntämisestä Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksen puitteissa tehdään vain yksi päätös, joka kattaa kaikki unionin rahoituksen muodot.

4. Riippumattomat ulkopuoliset asiantuntijat arvioivat ehdotukset niiden ehdotuskohtaisten ansioiden perusteella, ja ehdotukset valitaan rahoitettaviksi avoimen ehdotuspyynnön kautta tietyin koontipäivin 27, 28 ja 29 artiklan mukaisesti, jollei tämän artiklan 5 kohdasta muuta johdu.

5. Jätetyt ehdotukset arvioidaan seuraavien myöntämisperusteiden pohjalta:

- a) huippuosaaminen;
- b) vaikutus;
- c) toimeen liittyvä riskitaso, joka estäisi investoinnit, toteutuksen laatu ja tehokkuus ja tarve unionin tukeen.

6. Komissio tai ohjelman toteuttamisesta vastaavat rahoituselimet (myös EIT:n osaamis- ja innovaatioyhteisöt) voivat asianomaisten hakijoiden suostumuksella jättää suoraan arvioitavaksi 5 kohdan c alakohdassa tarkoitettua myöntämisperustetta vasten ehdotuksen innovointiin ja markkinoille saattamiseen tähtääväksi toimeksi, joka täyttää jo 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja myöntämisperusteita, edellyttäen että kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- a) ehdotuksen on saatava alkunsa jostain muusta toimesta, jota rahoitetaan Horisontti 2020 -ohjelmasta, ohjelmasta tai, sillä edellytyksellä, että ensimmäisen työohjelman puitteissa käynnistetään valmisteleva pilottivaihe, kansallisista ja/tai alueellisista ohjelmista, alkaen tällaiseen järjestykseen kohdistuvan kysynnän kartoituksesta; kyseisen järjestelyn yksityiskohtaiset säännökset vahvistetaan 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa erityisohjelmassa;
- b) ehdotuksella on perustanaan hankearviointi, joka on toteutettu edeltäneen kahden vuoden aikana ja jossa ehdotuksen huippuosaaminen ja vaikutus on arvioitu, ja siihen sovelletaan työohjelmassa tarkemmin määriteltyjä edellytyksiä ja menettelyjä.

7. Huippuosaamismerkki voidaan myöntää, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- a) rahoituksen saaja on startup-, pk- tai pieni midcap-yritys;
- b) ehdotus oli rahoituskelpoinen ja ylitti sovellettavat kynnysarvot 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen myöntämisperusteiden osalta;
- c) toimenpide olisi rahoituskelpoinen innovointitoimen puitteissa.

8. Riippumattomat ulkopuoliset asiantuntijat ehdottavat arvioinnin läpäiselle ehdotukselle vastaavaa Accelerator-välineen tukea sillä perusteella, mikä on innovaation markkinoille saattamiseen ja käyttöönottoon markkinoilla liittyvä riski sekä resurssi- ja aikatarve.

Komissio voi hylätä riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden valitseman ehdotuksen perustelluista syistä, mukaan lukien unionin politiikan tavoitteiden vastaisuus. Ohjelmakomitealle ilmoitetaan tällaisen hylkäämisen syyt.

9. Accelerator-välineen tuesta myönnettävä avustus tai takaisinmaksettava ennakko-osuus saa olla enintään 70 prosenttia valitun innovointitoimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

10. Accelerator-välineestä myönnettävän pääomatuen ja takaisinmaksettavan tuen osuuksiin sovellettavat täytäntöönpanoehdot vahvistetaan päätöksessä (EU) 2021/764.

11. Rahoitettavaksi valittua toimea koskevassa sopimuksessa vahvistetaan erityiset mitattavissa olevat välitavoitteet ja vastaavat Accelerator-välineen tuesta suoritettavat ennakkomaksuerät ja muut maksuerät.

Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksen tapauksessa innovointitoimeja vastaavat toimenpiteet voidaan käynnistää ja avustuksen tai takaisinmaksettavan ennakon ensimmäinen ennakkomaksu suorittaa ennen myönnetyn Euroopan innovaationeuvoston sekarahoituksen muiden osuuksien täytäntöönpanoa. Kyseisten osuuksien täytäntöönpano edellyttää sopimuksessa vahvistettujen erityisten välitavoitteiden saavuttamista.

12. Toimi keskeytetään, sitä muutetaan tai asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa se lopetetaan sopimuksen mukaisesti, jos mitattavissa olevia välitavoitteita ei saavuteta. Se voidaan myös lopettaa, jos ennakoituun markkinoille saattamiseen erityisesti unionissa ei voida päästä.

Poikkeustapauksissa ja Euroopan innovaationeuvoston johtokunnan neuvosta komissio voi päättää lisätä Accelerator-välineestä myönnettävää tukea riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden suorittaman hankearvioinnin perusteella. Ohjelmakomitealle ilmoitetaan näistä tapauksista.

V LUKU

Asiantuntijat

49 artikla

Riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden nimeäminen

1. Riippumattomat ulkopuoliset asiantuntijat yksilöidään ja valitaan käyttäen yksittäisille henkilöille suunnattuja kiinnostuksenilmaisupyynnöitä sekä asiaankuuluville organisaatioille, kuten tutkimusvirastoille, tutkimuslaitoksille, korkeakouluille, standardointielimille, kansalaisyhteiskunnan järjestöille tai yrityksille, kohdistettuja pyynnöitä, joiden avulla kootaan tietokanta ehdokkaista.

Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 237 artiklan 3 kohdassa säädetään, komissio tai asianomainen rahoituselin voi poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa valita avoimella menettelyllä yksittäisen asiantuntijan, joka ei ole tietokannassa mutta jolla on asianmukaista osaamista, jos kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella ei ole onnistuttu nimeämään sopivia riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita.

Tällaisten asiantuntijoiden on annettava ilmoitus riippumattomuudestaan ja valmiudestaan tukea ohjelman tavoitteita.

2. Varainhoitoasetuksen 237 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti riippumattomille ulkopuolisille asiantuntijoille maksetaan korvaus vakioehdoin. Perustelluissa ja poikkeuksellisissa tapauksissa voidaan myöntää vakioehdot ylittävä asianmukaisen suuruinen korvaus asiaankuuluvien markkinaehtojen perusteella, varsinkin erityisille korkean tason asiantuntijoille. Tällaiset kustannukset katetaan ohjelmasta.

3. Varainhoitoasetuksen 38 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi yksityishenkilöinä nimettyjen, avustushakemuksia arvioivien riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden nimet ja heidän erikoisalansa julkistetaan vähintään kerran vuodessa komission tai rahoituselimen verkkosivustolla. Tällaisten tietojen kokoamisessa, käsittelyssä ja julkistamisessa noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725⁽³³⁾.

4. Komissio tai asianomainen rahoituselin toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla estetään eturistiriidat riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden osallistumisen osalta varainhoitoasetuksen 61 artiklan ja 150 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

Komissio tai asianomainen rahoituselin huolehtii siitä, että asiantuntija, jolla on eturistiriita asiassa, josta hänen on määrä antaa lausunto, ei arvioi tätä nimenomaista asiaa eikä anna sitä koskevia neuvoja tai avusta siinä.

5. Komission tai asianomaisen rahoituselimen on riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita nimetessään toteutettava tarvittavia toimenpiteitä, joiden avulla haetaan asiantuntijaryhmissä ja arviointilautakunnissa osaamisen, kokemuksen sekä tietämyksen, myös erikoistumisen, erityisesti yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden alalta, maantieteellisen jakauman ja sukupuolten edustuksen kannalta tasapainoista kokoonpanoa ottaen huomioon tilanteen kyseessä olevan toimen alalla.

6. Tarvittaessa kutakin ehdotusta varten on varattava riittävä määrä riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita arvioinnin laadun varmistamiseksi.

7. Tiedot kaikkien riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden saaman korvauksen tasosta saatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.

III OSASTO

OHJELMAN SEURANTA, VIESTINTÄ, ARVIOINTI JA VALVONTA

50 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Komissio seuraa jatkuvasti ohjelman, 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun erityisohjelman ja EIT:n toimenpiteiden hallinnointia ja täytäntöönpanoa. Avoimuuden lisäämiseksi tiedot asetetaan myös julkisesti saataville komission verkkosivustolle, jossa ne ovat helposti saatavilla uusimman päivityksen mukaisina. Erityisesti tiedot ERC:n, eurooppalaisten kumppanuuksien, missioiden, Euroopan innovaationeuvoston ja EIT:n puitteissa rahoitetuista hankkeista on sisällytettävä samaan tietokantaan.

⁽³³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

Tietokantaan on sisällyttävä

- a) aikasidonnaiset indikaattorit, joiden avulla raportoidaan vuosittain ohjelman edistymisestä 3 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamisessa ja jotka vahvistetaan liitteessä V vaikutuspolkujen pohjalta;
- b) seuraavat tiedot: yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden valtavirtaistamisen aste, yhteistoiminnalliseen tutkimukseen liittyvän matalamman ja korkeamman teknologisen valmiuden tasojen suhde, osallistumisohjajaa laajentavien maiden osallistumisen edistyminen, konsortioiden maantieteellinen kokoonpano yhteistoimintahankkeissa, tutkijoiden palkkakehitys, kaksivaiheisen ehdotusten jättämis- ja arviointimenettelyn soveltaminen, toimenpiteet, joiden tavoitteena on helpottaa Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin yhteistoimintaan perustuvien yhteyksien ylläpitoa, arvioinnin uudelleentarkastelun käyttäminen ja valitusten määrä ja tyypit, ilmastotoimien valtavirtaistamisen aste ja niihin liittyvät menot, pk-yritysten osallistuminen, yksityissektorin osallistuminen, sukupuolten edustus rahoitetuissa toimissa, arviointilautakunnissa, johtokunnissa ja asiantuntijaryhmissä, huippuosaamismerkkit, eurooppalaiset kumppanuudet sekä yhteisrahoitusosuus, muista unionin ohjelmista saatava täydentävä ja kumulatiivinen rahoitus, tutkimusinfrastruktuurit, avustusten käsittelyaika, kansainvälisen yhteistyön aste ja kansalaisten ja kansalaisyhteiskunnan osallistumisen tukeminen;
- c) hankekohtaisesti eriteltyt menot, jotta voidaan tehdä erillinen analyysi, myös toiminta-aloittain;
- d) missä määrin ehdotuksia saatiin liikaa, etenkin niiden ehdotuspyyntökohtainen lukumäärä, keskimääräinen pisteytys ja laatua koskevat kynnsarvot ylittävien ja alittavien ehdotusten osuus.

2. Sen varmistamiseksi, että ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistymistä arvioidaan tehokkaasti, siirretään komissiolle valta antaa 55 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä V vaikutuspolkuindikaattoreiden osalta tarpeen mukaan ja jotta voidaan määrittellä perustasoja ja tavoitearvoja sekä täydennetään tätä asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä.

3. Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että ohjelman toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti ja lisäämättä rahoituksen saajille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta. Sitä varten unionin rahoituksen saajille, myös toimiin osallistuville tutkijoille, jotta voidaan seurata heidän uraansa ja liikkuvuuttaan, ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

4. Määrällisiä tietoja täydennetään mahdollisimman laajasti komission ja unionin tai kansallisten rahoituselinten tekemällä laadullisella analyysillä.

5. Toimenpiteitä, joiden tavoitteena on helpottaa Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin yhteistoimintaan liittyvien yhteyksien ylläpitoa, seurataan ja tarkastellaan uudelleen työohjelmien puitteissa.

51 artikla

Tiedotus, viestintä, julkisuus sekä tulosten levittäminen ja hyödyntäminen

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava kyseisen rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia (myös palkintoja varten), tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.

2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat ohjelmaa, ohjelman nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia. Lisäksi se toimittaa jäsenvaltioille ja rahoituksen saajille oikea-aikaisia ja perusteellisia tietoja. Näyttöön perustuvia, kumppanuuksien luomiseen tarkoitettuja palveluja, joissa toimitaan analytiikan ja verkostojen yhteensopivuuden perusteella, tarjotaan kiinnostuneille yhteisöille konsortioiden muodostamiseksi yhteistoimintaan perustuvia hankkeita varten kiinnittäen erityistä huomiota verkostoitumismahdollisuuksien löytämiseen oikeussubjekteille, jotka tulevat T&I-suorituskyvyltään heikommista maista. Tällaisen analyysin pohjalta voidaan järjestää kohdennettuja tilaisuuksia kumppanuuksien luomiseksi tiettyjen ehdotuspyyntöjen tarpeiden mukaisesti.

3. Komissio laatii myös tulosten levittämistä ja hyödyntämistä koskevan strategian, jotta ohjelman tutkimus- ja innovointitulosten ja -tietämyksen saatavuutta ja levittämistä voidaan lisätä ja vauhdittaa tällä tavoin niiden hyödyntämistä kohti markkinoille saattamista ja tehostaa ohjelman vaikutusta.

4. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta samoin kuin tiedotus-, viestintä- ja julkisuustoimenpiteitä sekä tulosten levittämistä ja hyödyntämistoimenpiteitä sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

52 artikla

Ohjelman arviointi

1. Ohjelman arvioinnit on suoritettava riittävän ajoissa, jotta ne voidaan ottaa huomioon ohjelman päätöksentekoprosessissa, seuraavassa puiteohjelmassa ja muissa tutkimukseen ja innovointiin liittyvissä aloitteissa.
2. Ohjelman väliarviointi on suoritettava avoimella menettelyllä valittujen riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden avustuksella heti kun ohjelman toteuttamisesta on saatavilla riittävästi tietoa, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua kyseisen toteuttamisen alkamisesta. Sen on sisällettävä analyysi hankekokonaisuudesta ja arvio aiempien puiteohjelmien pitkän aikavälin vaikutuksista, ja sen on muodostettava perusta ohjelman mukauttamiseksi tai suuntaamiseksi uudelleen tarvittaessa. Siinä on arvioitava ohjelman tehokkuutta, vaikuttavuutta, merkityksellisyyttä ja johdonmukaisuutta sekä unionin tasolla saatavaa lisäarvoa.
3. Komissio suorittaa ohjelman toteuttamisen päätyttyä, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua 1 artiklassa mainitun ajanjakson päättymisestä, ohjelman lopullisen arvioinnin. Sen on sisällettävä arvio aiempien puiteohjelmien pitkän aikavälin vaikutuksista.
4. Komissio julkaisee ja antaa tiedoksi arviointien päätelmät ja omat huomautuksensa ja esittää ne Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

53 artikla

Tarkastukset

1. Ohjelman valvontajärjestelmässä on varmistettava tarkoituksenmukainen tasapaino luottamuksen ja valvonnan välillä ja otettava huomioon valvonnasta kaikilla tasoilla erityisesti rahoituksen saajille aiheutuvat hallinnolliset ja muut kulut. Tarkastusta koskevien sääntöjen on oltava selkeitä, yhtenäisiä ja johdonmukaisia koko ohjelman osalta.
2. Ohjelman tarkastusstrategia perustuu tilintarkastukseen, joka kohdistetaan edustavaan otokseen menoista koko ohjelman laajuudelta. Tätä edustavaa otosta on täydennettävä tarkastamalla valikoidusti menoja, jotka otetaan tarkasteluun niitä koskevan riskinarvioinnin perusteella. Toimet, jotka saavat yhteisrahoitusta unionin eri ohjelmista, on tarkastettava vain kerran niin, että katetaan kaikki asianomaiset ohjelmat ja niiden sovellettavat säännöt.
3. Lisäksi komissio tai asianomainen rahoituselin voi käyttää järjestelmiin ja prosesseihin kohdistuvia tarkastuksia rahoituksen saajan tasolla. Nämä tarkastukset ovat vapaaehtoisia tietyn tyyppisille rahoituksen saajille, ja niissä tutkitaan rahoituksen saajan järjestelmät ja prosessit, mitä täydennetään transaktioiden tarkastuksella. Ne suorittaa toimivaltainen riippumaton tilintarkastaja, jolla on pätevyys suorittaa lakisääteisiä tilintarkastuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY⁽³⁴⁾ mukaisesti. Komissio tai asianomainen rahoituselin voi käyttää järjestelmiin ja prosesseihin kohdistuvia tarkastuksia, jotta voidaan varmistua yleisesti moitteettomasta varainhoidosta ja tarkastella uudelleen jälkitarkastusten ja kustannus selvityksiä koskevien lausuntojen tarpeellisuustasoa.
4. Komissio tai asianomainen rahoituselin voi varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti turvautua tarkastuksiin, joita muut riippumattomat ja toimivaltaiset henkilöt tai tahot tekevät unionin osuuskäytöstä, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt tai tahot.
5. Tilintarkastukset voidaan tehdä kahden vuoden kuluessa loppumaksun suorittamisesta.

⁽³⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

6. Komissio julkaisee tarkastusohjeet, joiden tarkoituksena on varmistaa, että tarkastusmenettelyjä ja -sääntöjä sovelletaan ja tulkitaan luotettavasti ja yhdenmukaisesti koko ohjelman keston ajan.

54 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos jokin kolmas maa osallistuu ohjelmaan kansainvälisen sopimuksen nojalla tehdyn päätöksen tai jonkin muun oikeudellisen välineen perusteella, kolmannen maan on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 säädetty oikeus tehdä tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset.

55 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 31 päivään joulukuuta 2028 saakka 50 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 50 artiklan 2 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 50 artiklan 2 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

IV OSASTO

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

56 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetukset (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 1 päivästä tammikuuta 2021.

*57 artikla***Siirtymäsäännökset**

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia, jotka on käynnistetty asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 nojalla, joita sovelletaan kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti. Myös työsuunnitelmiin ja toimiin, joista määrätään asetuksen (EU) N:o 1290/2013 nojalla ja rahoituselinten vastaavien perussäädösten nojalla hyväksytyissä työsuunnitelmissa, sovelletaan edelleen asetusta (EU) N:o 1290/2013 ja kyseisiä perussäädöksiä niiden päättymiseen saakka.
2. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen ohjelman ja asetuksen N:o 1291/2013 nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.

*58 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan sinä päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 28 päivänä huhtikuuta 2021.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

D. M. SASSOLI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. P. ZACARIAS

LIITE I

TOIMENPITEIDEN PÄÄLINJAT

Tämän asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuihin yleisiin ja erityisiin tavoitteisiin pyritään koko ohjelman laajuudelta tässä liitteessä ja tämän asetuksen liitteessä II sekä päätöksen (EU) 2021/764 liitteessä I kuvatuilla toiminta-aloilla ja toimenpiteiden päälinjoilla.

1) Pilari I ”Huipputason tiede”

Tässä pilarissa edistetään seuraavassa kuvatuilla toimenpiteillä 4 artiklan mukaisesti tieteellistä huippuosaamista, houkuttelevaa ja joustavaa rahoitusta, myönnetään asianmukaista tukea uransa alkuvaiheessa oleville tutkijoille ja tuetaan tieteellisen huippuosaamisen, korkealaatuisen tietämyksen sekä korkealaatuisten menettelyjen ja taitojen, teknologioiden ja ratkaisujen luomista ja levittämistä, jotta voidaan vastata maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin sekä ympäristöön ja talouteen liittyviin haasteisiin. Sillä edistetään myös muita 3 artiklassa tarkoitettuja ohjelman erityistavoitteita.

- a) ERC: tarjotaan yksinomaan huippuosaamisen kriteereihin perustuvan unionin laajuisen kilpailun perusteella houkuttelevaa ja joustavaa rahoitusta, jonka ansiosta kyvykkäät ja luovat yksittäiset tutkijat, etenkin uransa alkuvaiheessa olevat tutkijat, ja heidän tutkimusryhmänsä voivat kansallisuudestaan ja alkuperämaastaan riippumatta viedä eteenpäin kaikkein lupaavimpia tutkimuslinjoja tieteen eturintamassa.

Toiminta-ala: Tieteen eturintamassa tehtävä tutkimus.

- b) Marie Skłodowska-Curie -toimet: annetaan tutkijoiden käyttöön uutta tietämystä ja uusia taitoja tukemalla tutkijoiden liikkuvuutta ja vaikutteiden saamista valtioiden, sektoreiden ja tieteenalojen rajojen yli, kehitetään koulutus- ja urakehitysjärjestelmiä sekä jäsenellään ja parannetaan institutionaalisia ja kansallisia työhönottajärjestelmiä ottaen huomioon eurooppalainen tutkijoiden peruskirja ja tutkijoiden työhönoton säännöstö; Marie Skłodowska-Curie -toimien avulla voidaan näin luoda perustaa huipputason tutkimusympäristölle kaikkialla Euroopassa, mikä osaltaan edistää työllisyyttä, kasvua ja investointeja ja auttaa ratkaisemaan nykyisiä ja tulevia yhteiskunnallisia haasteita.

Toiminta-alat: edistetään huippuosaamista tukemalla tutkijoiden liikkuvuutta valtioiden, sektoreiden ja tieteenalojen rajojen yli, edistetään uusia taitoja huipputason tutkijakoulutuksen avulla, tehostetaan henkilöresurssien ja taitojen kehittämistä eurooppalaisen tutkimusalueen kaikissa osissa, parannetaan ja helpotetaan synergioita ja edistetään julkista tiedottamista.

- c) Tutkimusinfrastruktuurit: huolehditaan siitä, että Eurooppa saa käyttöönsä kestäviä maailmanluokan tutkimusinfrastruktuureja, jotka ovat avoimia ja käytettävissä parhaille Euroopasta ja sen ulkopuolelta tuleville tutkijoille. Edistetään nykyisten tutkimusinfrastruktuurien käyttöä, mukaan lukien unionin koheesiopolitiikan piiriin kuuluvista varoista rahoitetut infrastruktuurit. Parannetaan näin unionin politiikkoihin ja kansainväliseen yhteistyöhön liittyvien toimenpiteiden rinnalla tutkimusinfrastruktuurin valmiuksia tukea tieteellisiä edistysaskeleita ja innovointia ja mahdollistaa avointa ja huipputason tiedettä FAIR-periaatteiden mukaisesti.

Toiminta-alat: lujitetaan ja kehitetään Euroopan tutkimusinfrastruktuurien toimintaympäristöä, avataan ja integroidaan tutkimusinfrastruktuureja ja liitetään niitä toisiinsa, hyödynnetään eurooppalaisten tutkimusinfrastruktuurien innovointipotentiaali ja toteutetaan toimenpiteitä innovoinnin ja koulutuksen aloilla sekä tehostetaan Euroopan tutkimusinfrastruktuuripolitiikkaa ja kansainvälistä yhteistyötä.

2) Pilari II ”Maailmanlaajuiset haasteet ja Euroopan teollisuuden kilpailukyky”

Tässä pilarissa tuetaan seuraavassa kuvatuilla toimenpiteillä 4 artiklan mukaisesti korkealaatuisen uuden tietämyksen, uusien teknologioiden ja kestävien ratkaisujen luomista ja aiempaa parempaa levittämistä, parannetaan Euroopan teollisuuden kilpailukykyä, vahvistetaan tutkimuksen ja innovoinnin vaikutusta unionin politiikkojen kehittämiseen, tukemiseen ja täytäntöönpanoon sekä tuetaan innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa teollisuudessa, erityisesti pk- ja startup-yrityksissä, ja yhteiskunnassa maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi. Sillä edistetään myös muita 3 artiklassa tarkoitettuja ohjelman erityistavoitteita.

Yhteiskuntatieteet ja humanistiset tieteet integroidaan täysimittaisesti kaikkiin klustereihin, myös erityis- ja kohdennettujen toimenpiteiden osalta.

Vaikutuksen, jouston ja synergioiden maksimoimiseksi tutkimus- ja innovointitoimenpiteet järjestetään Euroopan laajuisten infrastruktuurien kautta toisiinsa liitetyiksi kuudeksi klusteriksi, jotka yksin ja yhdessä kannustavat poikkeusteolliseen, sektoreiden väliseen, monialaiseen, valtioiden rajat ylittävään ja kansainväliseen yhteistyöhön. Ohjelman pilari II kattaa laajan kirjon toimenpiteitä teknologisen valmiuden eri tasoilla, myös matalammilla.

Kukin klusteri edistää useita kestävän kehityksen tavoitteita, ja useaa kestävän kehityksen tavoitteista tukee useampi kuin yksi klusteri.

Tutkimus- ja innovointitoimenpiteet toteutetaan seuraavissa klustereissa ja niiden välisesti:

- a) Klusteri "Terveys": parannetaan ja suojellaan kansalaisten terveyttä ja hyvinvointia kaikissa ikäryhmissä tuottamalla uutta tietämystä, kehittämällä innovatiivisia ratkaisuja ja huolehtimalla tilanteen mukaan, että sukupuolinäkökulma otetaan huomioon, jotta voidaan ehkäistä, diagnosoida, seurata, hoitaa ja parantaa tauteja sekä kehittää terveydenhuollon menetelmiä; lievennetään terveysriskejä; suojellaan väestöä ja edistetään hyvää terveyttä ja hyvinvointia, myös työpaikalla; tehdään julkisista terveydenhuoltojärjestelmistä kustannustehokkaampia, oikeudenmukaisempia ja kestävämpiä; ehkäistään ja torjutaan köyhyyteen liittyviä tauteja; ja tarjotaan tukea ja valmiuksia potilaiden osallistumiselle ja omahallinnalle.

Toiminta-alat: terveyttä koko eliniän ajan; terveyden sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät taustatekijät; ei-tarttuvataudit ja harvinaissairaudet; tartuntataudit, mukaan lukien köyhyyteen liittyvät ja laiminlyödyt sairaudet; välineet, teknologiat ja digitaaliset ratkaisut terveydenhuoltoon ja hoito-alaa varten, yksilöllistetty hoito mukaan lukien; terveydenhuoltojärjestelmät.

- b) Klusteri "Kulttuuri, luovuus ja osallisuutta edistävä yhteiskunta": vahvistetaan demokraattisia arvoja, muun muassa oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia; turvataan kulttuuriperintömmemme; kartoitetaan kulttuurialan ja luovien alojen potentiaalia ja edistetään osallisuuteen ja kasvuun myötävaikuttavia sosioekonomisia muutoksia, muun muassa maahanmuuton hallintaa ja maahanmuuttajien kotouttamista.

Toiminta-alat: demokratia ja hallintotapa, kulttuuri, kulttuuriperintö ja luovuus, sosiaaliset ja taloudelliset muutokset.

- c) Klusteri "Kansalaisturvallisuus yhteiskunnassa": vastataan haasteisiin, jotka johtuvat jatkuvista turvallisuushista, mukaan lukien kyberrikollisuus, sekä luonnonkatastrofeista ja ihmisen aiheuttamista katastrofeista.

Toiminta-alat: katastrofinkestävät yhteiskunnat, suojeleminen ja turvallisuus, kyberturvallisuus.

- d) Klusteri "Digitaalitalous ja -teknologia, teollisuus ja avaruusala": parannetaan valmiuksia ja turvataan Euroopan suvereniteettiä digitalisaation ja tuotannon kannalta keskeisissä mahdollistavissa teknologioissa sekä avaruusteknologiassa arvoketjun kaikissa vaiheissa; kehitetään kilpailukykyistä, digitaalista, vähähiilistä ja kiertotalouteen perustuvaa teollisuutta; varmistetaan kestävä raaka-aineiden saanti; kehitetään kehittyneitä materiaaleja ja luodaan perusta edistykseen ja innovoinnille maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamisessa.

Toiminta-alat: valmistusteknologiat, keskeiset digitaaliset teknologiat, myös kvanttitekologiat, uudet mahdollistavat teknologiat, kehittyneet materiaalit, tekoäly ja robotiikka, seuraavan sukupolven internet, suurteholaskenta ja massadata, kiertoteollisuus, vähähiilinen ja puhdas teollisuus, sekä avaruusala, mukaan lukien maapallon havainnointi.

- e) Klusteri "Ilmasto, energia ja liikkuvuus": torjutaan ilmastomuutosta ymmärtämällä paremmin sen syitä, kehitystä, riskejä, vaikutuksia ja mahdollisuuksia, tekemällä energia- ja kuljetusalasta ilmasto- ja ympäristöystävällisempi, tehokkaampi ja kilpailukykyisempi, älykkäämpi, turvallisempi ja kestävämpi, edistetään uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja energiatehokkuutta, parannetaan unionin kestävyys ulkoisten häiriöiden suhteen ja mukautetaan sosiaalista käyttäytymistä kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti.

Toiminta-alat: ilmastotiede ja -ratkaisut, energian toimitus, energiajärjestelmät ja -verkot, rakennukset ja teollisuuslaitokset energiäkäänteessä, yhteisöt ja kaupungit, teollisuuden kilpailukyky liikenteessä, puhdas, turvallinen ja esteetön liikenne ja liikkuvuus, älykäs liikkuvuus sekä energian varastointi.

- f) Klusteri "Elintarvikkeet, biotalous, luonnonvarat, maatalous ja ympäristö": suojellaan ympäristöä, ennallistetaan sekä hoidetaan ja käytetään luonnonvaroja ja maan, sisävesien ja meren biologisia resursseja kestäväällä tavalla, jotta voidaan pysäyttää biologisen monimuotoisuuden heikkeneminen sekä puuttua kysymyksiin, jotka liittyvät elintarvikkeiden ja ravitsemusturvan takaamiseen kaikille ja siirtymiseen vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen kiertotalouteen ja kestäväan biotalouteen.

Toiminta-alat: ympäristön seuranta, biologinen monimuotoisuus ja luonnonvarat, maatalous, metsätalous ja maaseutu, meret, valtameret ja sisävedet, elintarvikejärjestelmät, unionin biotalouden biopohjaiset innovaatiojärjestelmät ja kiertoon perustuvat järjestelmät.

- g) Yhteisen tutkimuskeskuksen muut kuin ydinalan suorat toimet: tuotetaan korkealaatuista tieteellistä näyttöä tehokkaalle ja kustannuksiltaan kohtuulliselle hyvälle julkiselle politiikalle. Unionin säädöksiä koskevien uusien aloitteiden ja ehdotusten tueksi tarvitaan läpinäkyvää, kattavaa ja tasapainoista näyttöä, jotta ne voidaan suunnitella järkevästi, ja politiikan täytäntöönpanon tueksi tarvitaan näyttöä, jonka avulla sitä voidaan mitata ja seurata. Yhteinen tutkimuskeskus tarjoaa unionin poliitikoille riippumatonta tieteellistä näyttöä ja teknistä tukea koko politiikkasyklin ajan. Yhteinen tutkimuskeskus keskittää tutkimustoimensa unionin politiikan prioriteetteihin.

Toiminta-alat: tietopohjan vahvistaminen poliittista päätöksentekoa varten; maailmanlaajuiset haasteet (terveys, kulttuuri, luovuus ja osallisuutta edistävä yhteiskunta, kansalaisturvallisuus yhteiskunnassa, digitaalitalous ja -teknologia, teollisuus ja avaruusala, ilmasto, energia ja liikkuvuus, elintarvikkeet, biotalous, luonnonvarat, maatalous ja ympäristö), innovointi, taloudellinen kehitys ja kilpailukyky; tieteellinen huippuosaaminen; alueellinen kehittäminen ja tuki jäsenvaltioille ja alueille.

3) Pileri III "Innovatiivinen Eurooppa"

Tässä pilarissa edistetään seuraavassa kuvatuilla toimenpiteillä 4 artiklan mukaisesti kaikkia innovoinnin muotoja, myös muuta kuin teknologista innovointia, pääasiassa pk-yrityksissä ja startup-yrityksissä helpottamalla teknologian kehittämistä, demonstrointia ja tietämyksen siirtoa, ja edesautetaan innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa. Sillä edistetään myös muita 3 artiklassa tarkoitettuja ohjelman erityistavoitteita. Euroopan innovaationeuvosto toteutetaan pääasiassa kahden välineen avulla: toinen on Pathfinder-väline, joka pannaan täytäntöön pääasiassa yhteistoiminnassa tehtävällä tutkimuksella, ja toinen Accelerator-väline.

- a) Euroopan innovaationeuvosto: keskitytään pääasiassa läpimurto- ja disruptiiviseen innovointiin, erityisesti markkinoita luovaan innovointiin, ja tuetaan samalla kaikenlaista innovointia, myös asteittaista innovointia.

Toiminta-alat: edistyneen tutkimuksen Pathfinder-väline, josta tuetaan tulevia ja kehitteillä olevia läpimurto-, markkinoita luovia ja/tai syväteknologisia teknologioita, Accelerator-väline, joka täyttää rahoitusvajetta siirryttäessä tutkimus- ja innovointitoimenpiteiden loppuvaiheista markkinoille saattamiseen, jotta uusia markkinoita luovat läpimurtoinnovaatiot saataisiin konkreettisesti käyttöön ja yritykset voisivat laajentua tapauksissa, joissa markkinat eivät tarjoa tarkoituksenmukaista rahoitusta, sekä muut Euroopan innovaationeuvoston toimenpiteet, kuten palkinnot ja apurahat, sekä liiketoiminnan lisäarvopalvelut.

- b) Euroopan innovaatioekosysteemit

Toiminta-alat: toimenpiteet, jotka sisältävät erityisesti yhteyksien luomisen kansallisten ja alueellisten innovointitoimijoiden välille tarvittaessa yhteistyössä Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin kanssa (EIT) sekä jäsenvaltioiden, alueiden ja assosioituneiden maiden yhteisten rajat ylittävien innovointiohjelmien täytäntöönpanon tukemisen aina innovoinnin sääntelyä koskevien käytäntöjen ja tietämyksen vaihdosta innovoinnin pehmeän osaamisen tukemiseen tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä varten, avoin tai käyttäjävetoinen innovointi mukaan lukien, Euroopan innovointijärjestelmän tuloksekkuuden parantamiseksi. Tämä olisi toteutettava synergiassa muun muassa EAKR:n tuen kanssa, jota myönnetään innovaatioekosysteemeille ja alueiden välisille kumppanuuksille älykkään erikoistumisen aiheiden piirissä.

- c) EIT

Toiminta-alat (määritelty liitteessä II): kestävät innovaatioekosysteemit kaikkialla Euroopassa, innovointi- ja yrittäjyystaidot elinikäisen oppimisen näkökulmasta, mukaan lukien korkeakoulujen lisääntyvät valmiudet kaikkialla Euroopassa, uusien ratkaisujen saattaminen markkinoille maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi sekä synergiää ja lisäarvoa ohjelman avulla.

4) Osa "Osallistumispohjan laajentaminen ja eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen"

Tässä osassa pyritään seuraavassa kuvatuilla toimenpiteillä 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa esitettyihin erityisiin tavoitteisiin. Sillä edistetään myös muita 3 artiklassa tarkoitettuja ohjelman erityistavoitteita. Tämä osa tukee koko ohjelmaa mutta erityisesti toimenpiteitä, joilla houkutteellaan kvyökkäitä osaajia, edistetään aivokiertoa ja estetään aivovuoto sekä edistetään osaamispohjaista, innovatiivista ja sukupuolten tasa-arvoa noudattavaa Eurooppaa, joka on globaalin kilpailun eturintamassa; sen avulla edistetään kansainvälistä yhteistyötä ja optimoidaan näin koko Euroopan kansallisten vahvuudet ja mahdollisuudet hyvin toimivalla eurooppalaisella tutkimusalueella (ERA), jolla osaaminen ja ammattitaitoinen työvoima voi liikkua vapaasti tasapainoisella tavalla, jolla tutkimuksen ja innovoinnin tuloksia levitetään yleisölle laajasti ja jolla kansalaisilla on valmiudet ymmärtää kyseisiä tuloksia ja luottaa niihin ja jolla ne hyödyttävät koko yhteiskuntaa ja jolla unionin politiikka ja erityisesti T&I-politiikka perustuu korkeatasoiseen tieteelliseen näyttöön.

Tällä osalla tuetaan lisäksi toimenpiteitä, joiden tavoitteena on parantaa T&I-suorituskyvyltään heikommista maista tulevien oikeussubjektien ehdotusten laatua, kuten ehdotusten ammattitaitoisia ennakkotarkistuksia ja neuvontaa, ja tehostaa kansallisten yhteyspisteiden toimenpiteitä kansainvälisen verkostoitumisen tukemiseksi, samoin kuin toimenpiteitä, joilla pyritään tukemaan T&I-suorituskyvyltään heikommista maista tulevien oikeussubjektien tulemistakaan jo valittuihin, yhteistoimintaan perustuviin hankkeisiin, joissa tällaisista maista tulevia oikeussubjekteja ei ole osallistujina.

Toiminta-alat: laajennetaan osallistumisohjaa ja levitetään huippuosaamista, myös hyödyntämällä tiimiyyttä, twinning-toimintaa, ERA-oppituleja, Euroopan tiede- ja teknologiayhteistyötä (COST), huippuosaamisaloitteita sekä aivokiertoa edistäviä toimenpiteitä; uudistetaan ja parannetaan Euroopan T&I-järjestelmää, myös esimerkiksi tukemalla kansallisen tutkimus- ja innovointipolitiikan uudistamista, tarjoamalla mielenkiintoisia urakehitysympäristöjä ja tukemalla sukupuolentutkimusta ja kansalaistiedettä.

LIITE II

EUROOPAN INNOVAATIO- JA TEKNOLOGIAINSTITUUTTI (EIT)

EIT:n ohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden toteutukseen sovelletaan seuraavaa:

1) Periaatteet

Kuten unionin tutkimuksen ja innovoinnin vaikutusten maksimointia käsittelevän korkean tason ryhmän (Lamyn korkean tason ryhmä) raportissa selkeästi todetaan, eteenpäin päästään, kun ”koulutetaan tulevaisuutta varten ja investoidaan ihmisiin, jotka toteuttavat muutoksen”. Etenkin eurooppalaisia korkeakouluja kehoitetaan edistämään yrittäjyyttä, kaatamaan tieteenalojen välisiä raja-aitoja ja vakiinnuttamaan vahvoja, poikkitieteellisiä yhteistoimintasuhteita korkeakoulujen ja elinkeinoelämän välillä. Viimeaikaisten tutkimusten mukaan kyvykkäiden ihmisten saatavuus on ylivoimaisesti tärkein tekijä päätettäessä siitä, mihin eurooppalaisia startup-yrityksiä perustetaan. Yrittäjyyskasvatus- ja -koulutusmahdollisuudet sekä luovien taitojen kehittäminen ovat avainasemassa tulevien innovoijien kasvattamisessa ja nykyisten innovoijien kykyjen kehittämisessä siten, että he voivat laajentaa liiketoimintaansa menestyksekkäästi. Yrittäjähenkisten lahjakkuuksien, ammattitaitoisten palveluiden, pääoman ja unionin tason markkinoiden saatavuus sekä keskeisten innovointitoimijoiden tuominen yhteen yhteistä päämäärää varten ovat keskeisiä tekijöitä innovaatioekosysteemin ylläpitämisessä. Koko unionin ponnisteluja on koordinoitava, jotta saadaan luotua kriittinen massa yhteenliitettyjä unionin laajuisia yrittäjäkluistereita ja ekosysteemejä.

EIT on tällä hetkellä Euroopan suurin integroitu innovaatioekosysteemi, joka tuo yhteen kumppaneita liike-elämästä, tutkimuksen ja koulutuksen aloilta ja muualta. EIT tukee jatkossakin omia osaamis- ja innovaatioyhteisöjään, jotka ovat laajoja eurooppalaisia kumppanuuksia, joissa käsitellään tiettyjä maailmanlaajuisia haasteita, ja vahvistaa niiden ympärille muodostuvia innovaatioekosysteemejä. Se tekee näin edistämällä kaikkein korkealuokkaisimman koulutus-, tutkimus- ja innovointitoiminnan integrointia ja luomalla siten uusia innovointia edistäviä ympäristöjä sekä edistämällä ja tukemalla uutta yrittäjäsukupolvea ja edistämällä innovatiivisten yritysten perustamista tiiviissä synergiassa Euroopan innovaationeuvoston kanssa.

Kaikkialla Euroopassa tarvitaan vielä ponnisteluja sellaisten ekosysteemien kehittämiseksi, joissa tutkijat, innovoijat, teollisuudenalat ja hallitukset voivat olla helposti vuorovaikutuksessa. Innovaatioekosysteemit eivät itse asiassa edelleenkään toimi optimaalisesti useista syistä, kuten siksi, että

- a) organisatoriset, sääntelylliset ja kulttuuriset esteet haittaavat edelleen innovointitoimijoiden välistä vuorovaikutusta;
- b) innovaatioekosysteemien vahvistamiseen tähtäävät pyrkimykset hyötyvät koordinoinnista ja selkeästä keskittymisestä tiettyihin tavoitteisiin ja vaikutuksiin.

Tuleviin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaaminen, uusien teknologioiden mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä ympäristöystävällisen ja kestävä talouskasvun, työllisyyden, kilpailukyvyyn ja Euroopan kansalaisten hyvinvoinnin edistäminen edellyttävät, että Euroopan innovointikykyä vahvistetaan entisestään vahvistamalla jo olemassa olevia, yhteistoimintaa ja innovaatioita edistäviä ympäristöjä ja edistämällä uusien luomista, vahvistamalla korkeakoulujen ja tutkimusalan innovointivalmiuksia, tukemalla yrittäjien uutta sukupolvea, kannustamalla innovatiivisten yritysten luomista ja kehittämistä sekä parantamalla unionin rahoittamien tutkimus- ja innovointitoimenpiteiden, erityisesti EIT:n rahoituksen, näkyvyyttä ja tunnettavuutta suuren yleisön keskuudessa.

Innovaatiohaasteiden luonne ja laajuus edellyttävät toimijoiden ja voimavarojen yhteen liittämistä ja mobilisointia Euroopan laajuisesti edistämällä rajat ylittävää yhteistoimintaa. Tieteenalojen väliltä ja arvoketjujen varrelta on tarpeen murtaa raja-aitoja ja luoda suotuisa ympäristö tehokkaalle tietojen ja asiantuntemuksen vaihdolle sekä yrittäjyystaitojen kehittämiselle ja lahjakkuuksien houkuttelemiselle. EIT:n strategisessa innovaatio-ohjelmassa varmistetaan johdonmukaisuus ohjelman haasteiden kanssa ja täydentävyys Euroopan innovaationeuvoston kanssa.

2) Toiminta-alat

2.1. Kestävät innovaatioekosysteemit kaikkialla Euroopassa

EIT-asetuksen ja EIT:n strategisen innovaatio-ohjelman mukaisesti EIT:llä on entistä tärkeämpi rooli kestävien, haasteista liikkeelle lähtevien innovaatioekosysteemien vahvistamisessa kaikkialla Euroopassa. EIT toimii erityisesti jatkossakin ensisijaisesti osaamis- ja innovointiyhteisöissään eli laajoissa eurooppalaisissa kumppanuuksissa, joissa käsitellään tiettyjä yhteiskunnallisia haasteita. Se vahvistaa edelleen niiden ympärille muodostuneita innovaatioekosysteemejä avaamalla ne ja edistämällä tutkimuksen, innovoinnin ja koulutuksen integroitumista. Lisäksi EIT vahvistaa innovaatioekosysteemejä kaikkialla Euroopassa laajentamalla alueellista innovaatiojärjestelmäänsä (RIS). EIT tekee työtä sellaisten innovaatioekosysteemien kanssa, joilla on korkea strategiaan, temaattiseen yhdenmukaistamiseen ja suunniteltuun vaikutukseen perustuva innovointipotentiaali, tiiviissä synergiassa älykkäiden erikoistumisen strategioiden ja alustojen kanssa:

Päälinjaukset

- a) Vahvistetaan nykyisten osaamis- ja innovaatioyhteisöjen tehokkuutta ja avoimuutta uusille kumppaneille, mikä mahdollistaa pitkällä aikavälillä siirtymisen omavaraisuuteen, ja analysoidaan tarvetta perustaa uusia osaamis- ja innovaatioyhteisöjä maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi. Erityiset temaattiset alat määritellään EIT:n strategisessa innovaatio-ohjelmassa ottaen huomioon strateginen suunnittelu.
- b) Nopeutetaan alueiden siirtymistä kohti huippuosaamista EIT:n strategisessa innovaatio-ohjelmassa tarkoitetuissa maissa tiiviissä yhteistyössä rakennerahastojen ja tarvittaessa muiden asiaan liittyvien unionin ohjelmien kanssa.

2.2. Innovointi- ja yrittäjyystaidot elinikäisen oppimisen näkökulmasta, mukaan lukien korkeakoulujen lisääntyvät valmiudet Euroopassa

EIT:n koulutustoimenpiteitä vahvistetaan innovoinnin ja yrittäjyyden edistämiseksi parantamalla tarkoituksenmukaista koulutusta. Vahvempi keskittyminen inhimillisen pääoman kehittämiseen perustuu EIT:n osaamis- ja innovointiyhteisöjen olemassa olevien koulutusohjelmien laajentamiseen, jotta voidaan tarjota edelleen opiskelijoille ja ammattilaisille korkealaatuisia opetussuunnitelmia, jotka perustuvat innovointiin, luovuuteen ja yrittäjyyteen erityisesti unionin teollisuus- ja ammattitaitostrategian mukaisesti. Tähän voi kuulua tutkijoita ja innovoijia, joita ohjelman muut osat, erityisesti Marie Skłodowska-Curie -rahoitus, tukevat. EIT tukee myös korkeakoulujen nykyaikaistamista kaikkialla Euroopassa ja niiden integroitumista innovaatioekosysteemeihin kannustamalla ja lisäämällä niiden yrittäjyyspotentiaalia ja -kykyä sekä kannustamalla niitä ennakoimaan paremmin uusia taitovaatimuksia.

Päälinjaukset

- a) Laaditaan sellaisia innovatiivisia opetussuunnitelmia, joissa otetaan huomioon yhteiskunnan ja elinkeinoelämän tulevat tarpeet, sekä opiskelijoille, yrittäjille ja ammattilaisille kaikkialla Euroopassa ja laajemminkin tarjottavia monialaisia ohjelmia, joissa erikoistunut ja sektorikohtainen tieto yhdistetään innovointiin suuntautuviin ja yrittäjyyteen liittyviin taitoihin, kuten digitaalisiin ja kestäviin mahdollistaviin teknologioihin liittyvään huipputeknologiseen osaamiseen.
- b) Vahvistetaan EIT-laatumerkkiä ja laajennetaan sen käyttöä EIT:n koulutusohjelmien näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi eri korkeakoulujen, tutkimuskeskusten ja yritysten välisin kumppanuuksin ja parannetaan samalla niiden yleistä laatua tarjoamalla tekemällä oppimisen opetussuunnitelmia ja tarkoituksenmukaista yrittäjyyskasvatusta sekä kansainvälistä, organisaatioiden välistä ja sektorien välistä liikkuvuutta.
- c) Kehitetään korkeakoulualan innovointi- ja yrittäjyysvalmiuksia hyödyntäen ja edistäen EIT-yhteisön asiantuntemusta koulutuksen, tutkimuksen ja liiketoiminnan yhdistämisessä.
- d) Vahvistetaan EIT:n alumniyhteisön roolia uusien opiskelijoiden mallina ja voimakkaana välineenä viestittäessä EIT:n vaikutuksista.

2.3. Uusia ratkaisuja markkinoille maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi

EIT helpottaa ja vahvistaa yrittäjien, innovoijien, tutkijoiden, kasvattajien, opiskelijoiden ja muiden innovointitoimijoiden mahdollisuuksia työskennellä yhdessä moniammatillisissa ryhmissä, joissa ne voivat luoda ja muokata ideoita sekä vaiheittaisiksi että läpimurtoinnovaatioiksi, ja palkitsee niitä siitä, varmistaen samalla sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen. Toimenpiteitä luonnehtii avoimen innovoinnin rajat ylittävä lähestymistapa, jossa keskitytään niihin osaamiskolmion toimenpiteisiin, jotka ovat onnistumisen kannalta merkityksellisiä (kuten siihen, että hankkeiden toteuttajat voivat löytää helpommin tietyllä alalla tutkinnon suorittaneita tai johtavia käyttäjiä, startup-yrityksiä, joilla on innovatiivisia ideoita, ei-kotimaisia yrityksiä, joilla on tärkeitä täydentäviä vahvuuksia jne.).

Päälinjaukset

- a) Tuetaan uusien tuotteiden, palvelujen ja markkinamahdollisuuksien kehittämistä siten, että osaamiskolmion toimijat toimivat yhdessä ratkaisujen kehittämiseksi maailmanlaajuisiin haasteisiin.
- b) Integroidaan täysin koko innovoinnin arvoketju opiskelijoista yrittäjiin, ideasta tuotteeseen, laboratoriosta asiakkaalle. Tähän kuuluu startup-yritysten ja nopeasti kasvavien yritysten tukeminen.

- c) Tarjotaan korkeatasoisia palveluja ja tukea innovatiivisille yrityksille, mukaan lukien tekninen tuki tuotteiden tai palveluiden hienosäätöön, sisällöllinen mentorointi, tuki kohdeasiakkaiden ja pääoman hankkimiseksi, jotta markkinat voidaan saavuttaa nopeasti ja kasvuprosessia nopeuttaa.

2.4. Synergiaa ja lisäarvoa ohjelman avulla

EIT tehostaa pyrkimyksiään hyödyntää synergiaa ja täydentävyyttä nykyisten osaamis- ja innovaatioyhteisöjen välillä ja eri toimijoiden ja aloitteiden kanssa unionin tasolla ja maailmanlaajuisesti sekä laajentaa yhteistoimintaan perustuvien organisaatioiden verkostoaan sekä strategisella että operatiivisella tasolla välttämällä päällekkäisyyksiä.

Päälinjaukset

- a) Se tekee tiivistä yhteistyötä Euroopan innovaationeuvoston ja InvestEU-ohjelman kanssa innovatiivisille yrityksille sekä startup- että laajentumisvaiheessa erityisesti osaamis- ja innovointiyhteisöjen kautta tarjotun tuen (eli rahoituksen ja palvelujen) sujuvoittamiseksi.
- b) EIT:n toimenpiteet suunnitellaan ja pannaan täytäntöön siten, että voidaan saavuttaa mahdollisimman laajat synergia- ja vastavuoroisuusedut ohjelman muiden osien kanssa.
- c) Tehdään yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa sekä kansallisella että alueellisella tasolla perustamalla jäsenelty vuoropuhelu ja koordinoimalla toimia, joilla pyritään mahdollistamaan synergia kansallisten ja alueellisten aloitteiden kanssa, älykkään erikoistumisen strategiat mukaan lukien, myös Euroopan innovaatioekosysteemien toteuttamisen yhteydessä parhaiden käytäntöjen ja oppimistapojen tunnistamiseksi, jakamiseksi ja levittämiseksi.
- d) Jaetaan ja levitetään innovatiivisia käytäntöjä ja oppimistapoja koko Euroopassa ja laajemminkin Euroopan innovaatiopolitiikan kehittämiseksi koordinoitujen toimien ohjelman muiden osien kanssa.
- e) Osallistutaan innovaatiopolitiikkaa koskeviin keskusteluihin ja unionin politiikan prioriteettien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon tekemällä jatkuvasti yhteistyötä kaikkien asiaankuuluvien komission yksiköiden sekä muiden unionin ohjelmien ja niiden sidosryhmien kanssa ja tarkastelemalla edelleen politiikan toteuttamisaloihteisiin liittyviä mahdollisuuksia.
- f) Hyödynnetään synergiaedut muiden unionin ohjelmien, myös inhimillisen pääoman kehittämistä ja innovointia tukevien ohjelmien (kuten Euroopan tiede- ja teknologiayhteistyö (COST), ESF+, EAKR, Erasmus+, Luova Eurooppa sekä COSME Plus/Single Market ja InvestEU-ohjelma), kanssa;
- g) Perustetaan strategisia liittoumia keskeisten innovointitoimijoiden kanssa unionin tasolla ja kansainvälisesti ja tuetaan osaamis- ja innovaatioyhteisöjä yhteistoiminnan ja yhteyksien luomiseksi kolmansien maiden keskeisten osaamiskolmiokumppaneiden kanssa tarkoituksena avata uusia markkinoita osaamis- ja innovaatioyhteisöjen tukemille ratkaisuille ja houkutella rahoitusta ja osajia ulkomailta. Edistetään kolmansien maiden osallistumista vastavuoroisuuden ja yhteisen edun periaatteiden mukaisesti.
-

LIITE III

EUROOPPALAISET KUMPPANUUDET

Eurooppalaisten kumppanuuksien valinta sekä täytäntöönpano, seuranta, arviointi, vaiheittainen lopettaminen ja uusiminen perustuvat seuraaviin kriteereihin:

1. Valinta

Sen osoittaminen, että ohjelman tavoitteet saavutetaan tuloksekkaammin eurooppalaisen kumppanuuden avulla kumppanien osallistumisen ja sitoutumisen kautta, erityisesti koska voidaan saada aikaan selkeitä vaikutuksia unionille ja sen kansalaisille etenkin seuraavien kannalta: maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaaminen ja tutkimus- ja innovointitavoitteiden edistäminen, unionin kilpailukyyn turvaaminen, kestävyys, eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistaminen ja tapauksen mukaan kansainvälisten sitoumusten edistäminen.

SEUT 185 artiklan mukaisesti perustettujen institutionaalisten eurooppalaisten kumppanuuksien tapauksessa pakollisena vaatimuksena on, että vähintään 40 prosenttia jäsenvaltioista osallistuu:

- a) eurooppalaisen kumppanuuden johdonmukaisuus ja synergiat unionin tutkimuksen ja innovoinnin toimintaympäristössä, mahdollisimman tarkasti ohjelman sääntöjen mukaisesti;
- b) eurooppalaisen kumppanuuden läpinäkyvyys ja avoimuus prioriteettien ja odotettuihin tuloksiin ja vaikutuksiin liittyvien tavoitteiden määrittelyn sekä eri sektoreita, taustoja ja tieteenalaja arvoketjun kaikissa vaiheissa edustavien – tarvittaessa kansainvälisten – kumppaneiden ja sidosryhmien osallistumisen osalta ja heikentämättä Euroopan kilpailukykyä; selkeät järjestelyt pk-yritysten osallistumisen edistämiseksi sekä tulosten levittämiseksi ja hyödyntämiseksi erityisesti pk-yritysten piirissä, myös välittäjäorganisaatioiden kautta;
- c) eurooppalaisten kumppanuuksien täydentävyyden ja ohjausvaikutuksen ennakolta osoittaminen, mukaan lukien yhteinen strateginen visio eurooppalaisen kumppanuuden tarkoituksesta. Tähän visioon sisältyvät erityisesti
  - i) ennakoitujen mitattavien lopputulosten, tulosten ja vaikutusten määrittely tietyille aikaväleille, mukaan lukien keskeinen taloudellinen ja/tai yhteiskunnallinen arvo unionille;
  - ii) ennakoitujen laadullisten ja merkittävien määrällisten vipuvaikutusten osoittaminen, mukaan lukien menetelmä keskeisten tulosindikaattoreiden mittaamiseen;
  - iii) keinot täytäntöönpanon joustavuuden varmistamiseksi ja sopeutumiseksi muuttuviin politiikan, yhteiskunnan ja/tai markkinoiden tarpeisiin tai tieteelliseen edistykseen toimintapolitiikan yhtenäisyyden lisäämiseksi alueellisella, kansallisella ja unionin tasolla;
  - iv) irtautumisstrategiat ja ohjelmaan osallistumisen vaiheittaiseen lopettamiseen liittyvät toimenpiteet.
- d) kumppaneiden pitkän aikavälin sitoutumisen ennalta osoittaminen, mukaan lukien tietty julkisten ja/tai yksityisten investointien vähimmäisosuus.

SEUT 185 tai 187 artiklan perusteella perustettavien institutionaalisten eurooppalaisten kumppanuuksien tapauksessa muiden kumppaneiden kuin unionin rahoitusosuudet ja/tai luontoissuoritukset vastaavat vähintään 50:tä prosenttia ja enimmillään 75:tä prosenttia yhteenlasketuista eurooppalaisen kumppanuuden talousarviositoumuksista. Kussakin tällaisessa institutionaalisessa eurooppalaisessa kumppanuudessa tietty osuus muiden kumppaneiden kuin unionin suorittamista osuuksista muodostuu rahoitusosuuksista. Muiden kumppaneiden kuin unionin ja osallistujavaltioiden rahoitusosuuksilla olisi pyrittävä pääasiassa kattamaan hallinnolliset kustannukset, koordinointi- ja tukitoimenpiteet sekä muut muussa kuin kilpailutarkoituksessa toteutettavat toimenpiteet.

2. Toteutus:

- a) systeeminen lähestymistapa, jolla varmistetaan jäsenvaltioiden aktiivinen osallistuminen alkuvaiheesta alkaen sekä eurooppalaisen kumppanuuden odotettujen vaikutusten aikaansaaminen sellaisten yhteisten toimien joustavalla täytäntöönpanolla, jotka tuottavat merkittävää unionin lisäarvoa ja menevät tutkimus- ja innovointitoimenpiteitä koskevia yhteisiä ehdotuspyyntöjä pidemmälle, mukaan lukien toimenpiteet, jotka liittyvät tulosten hyödyntämiseen markkinoilla, sääntelyssä tai politiikassa;
- b) asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan aloitteen jatkuva avoimuus ja läpinäkyvyys täytäntöönpanon aikana, erityisesti prioriteettien määrittämisessä ja osallistumisessa ehdotuspyyntöihin, tiedot hallinnon toimivuudesta, unionin näkyvyys, viestintä ja suhdetoiminta sekä tulosten levittäminen ja hyödyntäminen ja hyödyntäminen, mukaan lukien selkeä avointa saatavuutta koskeva strategia tai käyttäjästrategia arvoketjun kaikissa vaiheissa; asianmukaiset toimenpiteet tiedon välittämiseksi pk-yrityksille ja niiden osallistumisen edistämiseksi;

- c) koordinointi tai yhteiset toimenpiteet muiden asiaan liittyvien tutkimus- ja innovointialoitteiden kanssa yhteenkytkösten optimaalisen tason turvaamiseksi ja tehokkaan synergian varmistamiseksi, muun muassa täytäntöönpanossa kansallisella tasolla mahdollisesti ilmenevien esteiden poistamiseksi ja kustannustehokkuuden parantamiseksi;
- d) sitoumukset rahoitusosuuksiin ja/tai luontoissuorituksiin jokaiselta kumppanilta kansallisten säännösten mukaisesti aloitteen koko keston ajalle;
- e) institutionaalisten eurooppalaisten kumppanuuksien tapauksessa tulosten ja toimeen liittyvien muiden tietojen käyttöoikeudet komissiolle unionin politiikkojen tai ohjelmien laatimista, täytäntöönpanoa ja seuranta varten.

3. Seuranta:

- a) edellä olevan 50 artiklan mukainen seurantajärjestelmä, jotta voidaan seurata edistymistä kohti yksittäisiä poliittisia tavoitteita, suoritteita ja keskeisiä tulosindikaattoreita, joiden avulla voidaan ajan mittaan arvioida saavutettuja tuloksia, vaikutuksia ja mahdollista korjaavien toimenpiteiden tarvetta;
- b) määräaikaishavainto määrällisistä ja laadullisista vipuvaikutuksista, mukaan lukien sitoumuksissa määritetyistä ja tosiasiallisesti toteutetuista rahoitus- ja luontoissuorituksista, näkyvyys ja asemointi kansainvälisissä yhteyksissä sekä vaikutus riskeihin, joita tutkimukseen ja innovointiin liittyy yksityisen sektorin investointien kannalta;
- c) yksityiskohtaiset tiedot arviointimenettelystä ja tuloksista kaikkien eurooppalaisen kumppanuuden puitteissa toteutettujen ehdotuspyyntöjen osalta toimitettuna hyvissä ajoin ja nähtäväksi yhteisessä sähköisessä tietokannassa.

4. Arviointi, vaiheittainen lopettaminen ja uusiminen:

- a) unionin ja kansallisella tasolla aikaansaatuisten vaikutusten arviointi suhteessa määriteltyihin tavoitteisiin ja keskeisiin tulosindikaattoreihin; arvioinnin tulokset otetaan huomioon 52 artiklan mukaisessa ohjelman arvioinnissa, mihin sisältyy myös arvio mahdollisimman tehokkaasta toimintapolitiikan muodosta tulevia toimia varten; ja eurooppalaisen kumppanuuden mahdollisen uusimisen asemointi eurooppalaisten kumppanuuksien yleiseen toimintaympäristöön ja sen poliittisiin prioriteetteihin;
- b) mikäli kumppanuutta ei uusita, asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan ohjelmasta saatavan rahoituksen vaiheittainen lopettaminen oikeudellisesti sitoutuneiden kumppanien kanssa ennakolta sovittujen edellytysten ja aikataulun mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisista tai unionin muista ohjelmista myönnetyn ylikansallisen rahoituksen mahdollista jatkamista tai yksityisiä investointeja ja käynnissä olevia hankkeita.

LIITE IV

SYNERGIAT UNIONIN MUIDEN OHJELMIEN KANSSA

Synergiat unionin muiden ohjelmien kanssa perustuvat ohjelman rakenteen ja tavoitteiden väliseen täydentävyyteen ja siihen, että rahoitussäännöt ja -prosessit ovat täytäntöönpanotasolla yhteensopivia.

Ohjelman rahoitusta saa käyttää ainoastaan tutkimus- ja innovointitoimenpiteiden rahoittamiseen. Strategisessa suunnittelussa on varmistettava unionin eri ohjelmien prioriteettien yhdenmukaisuus sekä johdonmukaiset rahoitusvaihtoehdot tutkimus- ja innovaatiosyklin eri vaiheissa. Muun muassa missiot ja eurooppalaiset kumppanuudet hyötyvät synergioista unionin muiden ohjelmien ja politiikkojen kanssa.

Ohjelmassa kehitettyjen tutkimustulosten ja innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa on helpotettava unionin muiden ohjelmien tuella, erityisesti levittämistä ja hyödyntämistä koskevilla strategioilla, tietämyksen siirrolla, täydentävillä ja kumulatiivisilla rahoituslähteillä sekä poliittisilla liittämis-toimenpiteillä. Tutkimus- ja innovointitoimenpiteiden rahoittamiseen on sovellettava yhdenmukaistettuja sääntöjä, jotka on suunniteltu varmistamaan lisäarvo unionin tasolla, välttämään päällekkäisyyksiä unionin eri ohjelmien kanssa, saavuttamaan mahdollisimman suuri tehokkuus sekä yksinkertaistamaan hallintoa mahdollisimman paljon.

Seuraavissa kohdissa esitetään yksityiskohtaisemmin, miten synergioita sovelletaan ohjelman ja unionin eri ohjelmien välillä:

1. Synergioilla yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) piiriin kuuluvien Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) kanssa on varmistettava, että
  - a) unionin maataloussektorin ja maaseutualueiden tutkimus- ja innovointitarpeet yksilöidään esimerkiksi eurooppalaisessa innovaatiokumppanuudessa "Maatalouden tuottavuus ja kestävyys" ja otetaan huomioon sekä ohjelman strategisessa suunnittelussa että työohjelmissa;
  - b) YMP:ssä hyödynnetään mahdollisimman hyvin tutkimuksen ja innovoinnin tuloksia ja edistetään innovatiivisten ratkaisujen käyttöä, toteutusta ja käyttöönottoa, mukaan lukien tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmista rahoitettavista hankkeista sekä eurooppalaisesta innovaatiokumppanuudesta "Maatalouden tuottavuus ja kestävyys" ja asiaankuuluvista EIT:n osaamis- ja innovaatioyhteisöistä lähtöisin olevat innovatiiviset ratkaisut;
  - c) maaseuturahastosta tuetaan ohjelman tuloksena olevan tietämyksen ja ratkaisujen käyttöönottoa ja leviämistä, mikä johtaa dynaamisempaan maatalousalaan ja uusiin mahdollisuuksiin maaseutualueiden kehittämiseksi.
2. Synergioilla Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) kanssa on varmistettava, että
  - a) ohjelma ja EMKVR liittyvät läheisesti toisiinsa, koska EU:n merialan ja yhdennetyn meripolitiikan tutkimus- ja innovointitarpeet otetaan huomioon ohjelman strategisessa suunnittelussa;
  - b) EMKVR tukee uusien teknologioiden ja innovatiivisten tuotteiden, prosessien ja palvelujen käyttöönottoa, erityisesti sellaisten, joita ohjelman tuloksena syntyy merialalla ja yhdennetyn meripolitiikan alalla; EMKVR edistää myös tietojen keruuta, käsittelyä ja seurantaa kentällä sekä levittää asiaankuuluvia ohjelmasta tuettavia toimia, mikä puolestaan edistää yhteisen kalastuspolitiikan, EU:n yhdennetyn meripolitiikan sekä kansainvälisen valtamerien hallinnoinnin ja kansainvälisten sitoumusten täytäntöönpanoa.
3. Synergioilla Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) kanssa on varmistettava, että
  - a) eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistamiseksi ja kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi EAKR:n ja ohjelman vaihtoehtoista ja kumulatiivista rahoitusta koskevilla järjestelyillä tuetaan toimenpiteitä, jotka muodostavat sillan erityisesti älykästä erikoistumista koskevien strategioiden ja tutkimuksen ja innovoinnin huippusaamisen välillä, mukaan lukien alueiden tai valtioiden väliset yhteiset ohjelmat ja yleiseurooppalaiset tutkimusinfrastruktuurit;
  - b) EAKR keskittyy muun muassa kehittämään ja vahvistamaan alueellisia ja paikallisia tutkimus- ja innovaatioekosysteemejä, verkostoja ja teollista muutosta, mihin sisältyy tuki tutkimus- ja innovointivalmiuksien kehittämiseksi, tulosten käyttöönotolle ja tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmista lähtöisin olevien uusien teknologioiden ja innovatiivisten ja ilmastoystävällisten ratkaisujen käyttöönotolle EAKR:n kautta.

4. Synergioilla Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) kanssa on varmistettava, että
  - a) ESR+ voi kansallisten tai alueellisten ohjelmien kautta valtavirtaistaa ja kehittää edelleen ohjelmasta tuettavia innovatiivisia koulutusohjelmia, jotta ihmisille voidaan tarjota työmarkkinoiden muuttuvia tarpeita vastaavia taitoja ja osaamista;
  - b) ESR+ -rahastosta saatavaa vaihtoehtoista ja yhdistettyä rahoitusta koskevilla järjestelyillä voidaan tukea ohjelman toimenpiteitä, joilla edistetään inhimillisen pääoman kehittämistä tutkimuksen ja innovoinnin alalla tavoitteena vahvistaa eurooppalaista tutkimusalueita;
  - c) ESR+ -rahaston avulla valtavirtaistetaan innovatiivisia teknologioita ja uusia liiketoimintamalleja ja ratkaisuja, erityisesti niitä, jotka saadaan ohjelman tuloksena, jotta voidaan edistää innovatiivisia, tehokkaita ja kestäviä terveydenhuoltojärjestelmiä ja helpottaa Euroopan kansalaisten mahdollisuuksia saada parempaa ja turvallisempaa terveydenhuoltoa.
5. Synergioilla EU:n terveysalan toimintaohjelman EU4Health kanssa on varmistettava, että
  - a) unionin terveysalan tutkimus- ja innovointitarpeet määritetään ja vahvistetaan ohjelman strategisessa suunnittelussa;
  - b) EU4Health-ohjelmalla varmistetaan osaltaan tutkimustulosten ja etenkin ohjelman puitteissa saavutettujen tutkimustulosten käyttö parhaalla mahdollisella tavalla.
6. Synergioilla Verkkojen Eurooppa -välineen kanssa on varmistettava, että
  - a) tutkimus- ja innovointitarpeet liikenteen alalla, energia-alalla ja digitaalialalla unionissa määritetään ja vahvistetaan ohjelman strategisessa suunnittelussa;
  - b) Verkkojen Eurooppa -välineestä tuetaan innovatiivisten ja uusien teknologioiden ja ratkaisujen, erityisesti niiden, jotka ovat lähtöisin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmista, laajamittaista käyttöönottoa ja hyödyntämistä liikenteen, energian ja digitaalisten fyysisten infrastruktuurien aloilla;
  - c) ohjelman ja Verkkojen Eurooppa -välineen hankkeiden välistä tiedonvaihtoa helpotetaan esimerkiksi nostamalla ohjelmassa esiin teknologioita, jotka ovat pitkälti markkinavalmiita ja joiden käyttöönottoa voitaisiin viedä eteenpäin Verkkojen Eurooppa -välineen kautta.
7. Synergioilla Digitaalinen Eurooppa -ohjelman kanssa on varmistettava, että
  - a) vaikka useat ohjelman ja Digitaalinen Eurooppa -ohjelman temaattisista aloista ovat samoja, tuettavat toimintatypit, niiden odotetut tulokset ja niiden toimintalogiikka ovat keskenään erilaisia ja toisiaan täydentäviä;
  - b) ohjelman digitaalisiin näkökohtiin liittyvät tutkimus- ja innovointitarpeet määritetään ja vahvistetaan sen strategisessa suunnittelussa; tähän sisältyvät esimerkiksi suurteholaskentaan, tekoälyyn, kyberturvallisuuteen, hajautetun tilikirjan teknologioihin ja kvanttiteknologioihin liittyvä tutkimus ja innovointi, jossa digitaalitekniologiat yhdistyvät muihin mahdollistaviin teknologioihin ja ei-teknologisiin innovaatioihin; tuki läpimurtoinnovaatioita (joista monissa yhdistetään digitaalisia ja fyysisiä teknologioita) käyttöönottavien yritysten laajentamiselle; ja tuki digitaalisille tutkimusinfrastruktuureille;
  - c) Digitaalinen Eurooppa -ohjelma keskittyy laajamittaisten digitaalisten valmiuksien ja infrastruktuurin rakentamiseen esimerkiksi suurteholaskentaa, tekoälyä, kyberturvallisuutta, hajautetun tilikirjan teknologioita, kvanttitekniologioita ja pitkälle kehittyntä digitaalista osaamista varten, niin että tavoitteena on jo käytössä olevien tai testattujen kriittisten innovatiivisten digitaalisten ratkaisujen laaja hyödyntäminen kaikkialla unionissa unionin toimintakehyksessä yleistä etua koskevilla aloilla (kuten terveydenhuollossa, julkishallinnossa, oikeuslaitoksessa ja koulutuksessa) tai markkinoiden toimintapuutteiden korjaamiseksi (kuten yritysten, erityisesti pk-yritysten, digitalisaatiossa); Digitaalinen Eurooppa -ohjelma toteutetaan pääasiassa koordinoituilla ja strategisilla investoinneilla jäsenvaltioiden kanssa, etenkin yhteisten julkisten hankintojen kautta, kohdistamalla ne digitaalisiin valmiuksiin, joita on määrää käyttäviä yhteisesti kaikkialla unionissa, ja unionin laajuisiin toimiin, joilla tuetaan yhteentoimivuutta ja standardointia osana digitaalisten sisämarkkinoiden kehittämistä;
  - d) Digitaalinen Eurooppa -ohjelman valmiudet ja infrastruktuurit ovat tutkimus- ja innovointiyhteisön käytettävissä, myös ohjelmasta tuettaviin toimenpiteisiin, mukaan lukien testaus, kokeilu ja demonstrointi kaikilla sektoreilla ja tieteenaloilla;
  - e) ohjelmassa kehitettäviä uusia digitaalisia teknologioita otetaan asteittain käyttöön Digitaalinen Eurooppa -ohjelman kautta;
  - f) ammattitaitoa ja -pätevyyttä parantavien koulutusohjelmien kehittämiseen liittyviä ohjelman aloitteita, mukaan lukien EIT:n osaamis- ja innovointiyhteisöjen aloitteita, täydennetään Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta tuettavalla valmiuksien kehittämisellä pitkälle viedyn digitaalisen osaamisen alalla;
  - g) kummallekin ohjelmalle on olemassa strategisen ohjelmasuunnittelun, toimintamenettelyjen ja hallintorakenteiden vahvat koordinoitimekanismit.

8. Synergioilla sisämarkkinaohjelman kanssa on varmistettava, että
- a) sisämarkkinaohjelmalla puututaan pk-yrityksiin vaikuttaviin markkinoiden toimintapuutteisiin ja edistetään yrittäjyyttä sekä yritysten perustamista ja kasvua ja sisämarkkinaohjelma ja sekä EIT:n että Euroopan innovaatio-neuvoston toimet täydentävät toisiaan innovatiivisten yritysten osalta samoin kuin pk-yrityksille suunnattujen tukipalvelujen alalla, erityisesti tapauksissa, joissa markkinat eivät tarjoa tarkoituksenmukaista rahoitusta;
  - b) Yritys-Eurooppa-verkosto (Enterprise Europe Network) voi muiden jo käytössä olevien, pk-yrityksille suunnattujen tukirakenteiden (esimerkiksi kansallisten yhteyspisteiden, innovaatiokeskusten ja -virastojen, digitaali-innovointi-keskittymien, osaamiskeskusten ja yrityshautomoiden) lisäksi tarjota tukipalveluja ohjelman puitteissa Euroopan innovaatio-neuvosto mukaan lukien.
9. Synergioilla ympäristön ja ilmastotoimien ohjelman (Life-ohjelma) kanssa on varmistettava, että
- a) tutkimus- ja innovointitarpeet ympäristö-, ilmasto- ja energiahaasteisiin vastaamiseksi unionissa määritetään ja vahvistetaan ohjelman strategisessa suunnittelussa;
  - b) Life-ohjelma toimii edelleen katalysaattorina unionin ympäristö- ja ilmastopolitiikan ja -lainsäädännön sekä asiaankuuluvan EU:n energiapolitiikan ja -lainsäädännön täytäntöönpanolle, myös ottamalla käyttöön ja soveltamalla ohjelmasta saatuja tutkimus- ja innovaatiotuloksia ja auttamalla hyödyntämään niitä kansallisella, alueiden välisellä ja alueellisella tasolla tapauksissa, joissa tämä voi auttaa ratkaisemaan ympäristöön, ilmastoon tai puhtaaseen energiaan siirtymiseen liittyviä kysymyksiä. Life-ohjelmassa kannustetaan edelleen etenkin synergioihin ohjelman kanssa myöntämällä ehdotusten arvioinnin aikana bonus ehdotuksille, joihin liittyy ohjelman tulosten käyttöönottoa;
  - c) Life-ohjelman tavanomaisissa hankkeissa tuetaan sellaisten teknologioiden tai menetelmien kehittämistä, testausta tai demonstrointia, jotka soveltuvat unionin ympäristö- ja ilmastopolitiikan täytäntöönpanoon ja joita voidaan myöhemmin ottaa käyttöön laajamittaisesti muista lähteistä, myös ohjelmasta, saatavan rahoituksen turvin. EIT sekä Euroopan innovaatio-neuvosto voivat tukea Life-hankkeiden toteutuksesta mahdollisesti tuloksena olevien uusien läpimurtoideoiden käyttöönoton laajentamista ja kaupallistamista.
10. Synergioilla Erasmus+-ohjelman kanssa on varmistettava, että
- a) ohjelman ja Erasmus+-ohjelman yhdistettyjä resursseja, EIT:n resurssit mukaan lukien, käytetään tukemaan toimenpiteitä, joiden tavoitteena on Euroopan korkea-asteen oppilaitosten vahvistaminen, nykyaikaistaminen ja muokkaaminen. Ohjelmasta täydennetään tarvittaessa tukea, jota Erasmus+-ohjelmasta myönnetään Eurooppalaiset yliopistot -aloitteelle sen tutkimusulottuvuuden puitteissa, osana sellaisten uusien yhteisten ja integroitujen sekä kestävien ja pitkän aikavälin koulutus-, tutkimus- ja innovaatiostrategioiden kehittämistä, jotka perustuvat monitieteisiin ja monialaisiin toimintamalleihin ja joiden avulla toteutetaan osaamiskolmiota. EIT:n toimilla voitaisiin täydentää Eurooppalaiset yliopistot -aloitteella toteutettavia strategioita;
  - b) ohjelma ja Erasmus+-ohjelma edistävät koulutuksen ja tutkimuksen integroitumista auttamalla sitä, että korkea-asteen oppilaitokset voivat laatia ja perustaa yhteisiä koulutus-, tutkimus- ja innovaatiostrategioita ja -verkostoja, tuomalla koulutusjärjestelmien, opettajien ja kouluttajien käyttöön viimeisimmät tutkimuslöydökset ja -käytännöt ja tarjoamalla aktiivista tutkimuskokemusta kaikille opiskelijoille ja korkeakoulujen henkilöstölle, erityisesti tutkijoille, sekä tukea muita korkea-asteen koulutusta, tutkimusta ja innovointia integroivia toimenpiteitä.
11. Synergioilla unionin avaruusohjelman kanssa on varmistettava, että
- a) unionin avaruusohjelman ja avaruusalan tuotantoketjun alku- ja loppupään tutkimus- ja innovointitarpeet unionissa yksilöidään ja vahvistetaan ohjelman strategisen suunnittelun yhteydessä; ohjelman avaruustutkimustoimet toteutetaan hankintojen ja oikeussubjektien osallistumiskelpoisuuden osalta soveltuvilta osin unionin avaruusohjelman sääntöjen mukaisesti;
  - b) avaruusdataa ja -palveluja, jotka annetaan käyttöön unionin avaruusohjelmasta julkisena hyödykkeenä, käytetään läpimurtoratkaisujen kehittämiseen tutkimuksen ja innovoinnin avulla, myös ohjelmassa, erityisesti kestäväen ruoantuotannon ja luonnonvarojen, ilmastomuutoksen seurannan, ilmahan, maa-, rannikko- ja meriympäristön, älykkäiden kaupunkien, verkottuneen ja automatisoidun liikkuvuuden, turvallisuuden ja katastrofien hallinnan aloilla;
  - c) Copernicus-ohjelman datan ja informaation saantipalvelut (DIAS) tukevat eurooppalaisia avoimen tieteen pilvipalveluja ja helpottavat siten Copernicus-datan käyttöä tutkijoiden, tiedemiesten ja innovoijien keskuudessa; tutkimusinfrastruktuurit, erityisesti *in situ* -havainnointiverkostot, ovat olennainen osa Copernicus-palvelut mahdollistavaa *in situ* -havainnointi-infrastruktuuria, ja ne puolestaan hyötyvät Copernicus-palvelujen tuottamasta informaatiosta.

12. Synergioilla naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI), sekä liittymistä valmistelevalle tukivälineen (IPA III) kanssa on varmistettava, että
  - a) tutkimus- ja innovointitarpeet NDICI:n ja IPA III:n aloilla määritetään ohjelman strategisessa suunnittelussa kestävästi kehityksen tavoitteiden mukaisesti;
  - b) ohjelman tutkimus- ja innovointitoimenpiteissä, joihin osallistuu kolmansia maita, ja kohdennetuissa kansainvälisissä yhteistyötoimissa pyritään johdonmukaisuuteen samanaikaisten markkinoille saattamiseen ja valmiuksien kehittämiseen tähtäävien toimien kanssa NDICI:n ja IPA III:n puitteissa yhteisesti määriteltyjen tarpeiden ja toiminta-alojen pohjalta.
13. Synergioilla sisäisen turvallisuuden rahaston (ISF) sekä yhdenmätyn rajaturvallisuuden rahastoon kuuluvan rajaturvallisuutta koskevan rahoitusvälineen kanssa on varmistettava, että
  - a) turvallisuuden ja yhdenmätyn rajaturvallisuuden alan tutkimus- ja innovointitarpeet määritetään ja vahvistetaan ohjelman strategisessa suunnittelussa;
  - b) sisäisen turvallisuuden rahastosta ja yhdenmätyn rajaturvallisuuden rahastosta tuetaan erityisesti sellaisten innovatiivisten uusien teknologioiden ja ratkaisujen käyttöönottoa, jotka ovat tulosta tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmista turvallisuutta koskevan tutkimuksen alalla.
14. Synergioilla InvestEU-ohjelman kanssa on varmistettava, että
  - a) ohjelmasta tarjotaan Horisontti Eurooppa -ohjelman sekärahoitusta ja Euroopan innovaationeuvoston sekärahoitusta innovoijille tapauksissa, joille on ominaista suuri riski ja joissa markkinat eivät tarjoa riittävää ja tarkoituksenmukaista rahoitusta; samalla ohjelmasta tuetaan sekärahoituksen yksityisen rahoitusosuuden tehokasta toteutusta ja hallinnointia InvestEU-ohjelman sekä muiden tahojen tukemien rahastojen ja rahoituksen välittäjien kautta;
  - b) tutkimukseen ja innovointiin sekä pk-yrityksille suunnatut rahoitusvälineet on koottu yhteen InvestEU-ohjelman alle etenkin tutkimuksen ja innovoinnin erityisteeman avulla ja pk-yritysteeman alla käyttöönotettujen tuotteiden avulla, mikä auttaa toteuttamaan kummankin ohjelman tavoitteet sekä luomaan vahvat toinen toisiaan täydentävät yhteydet ohjelmien välille;
  - c) ohjelmasta myönnetään tarvittaessa asianmukaista tukea sellaisten pankkirahoituskelpoisten hankkeiden ohjaamiseksi InvestEU-ohjelman piiriin, joille ei voida myöntää Euroopan innovaationeuvoston rahoitusta.
15. Synergioilla päästökauppajärjestelmään liittyvän innovaatorahaston, jäljempänä 'innovaatorahasto', kanssa on varmistettava, että
  - a) innovaatorahasto keskittyy erityisesti vähähiilisten teknologioiden ja prosessien innovointiin, mukaan lukien ympäristön kannalta turvallinen hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen, joka vaikuttaa merkittävästi ilmastonmuutoksen lieventämiseen, ja hiili-intensiivisten tuotteiden korvaamiseen muilla tuotteilla sekä edistää ympäristön kannalta turvalliseen hiilidioksidin talteenottoon ja geologiseen varastointiin tähtäävien hankkeiden rakentamista ja toimintaa sekä innovatiivisia uusiutuvien energialähteiden ja energian varastoinnin teknologioita sekä auttaa kehittämään ympäristöystävällisempiä tuotteita ja luomaan niitä koskevia kannustimia;
  - b) ohjelmasta rahoitetaan sellaisten teknologioiden, mukaan lukien läpimurtoratkaisujen, kehittämistä ja demonstrointia, joiden avulla voidaan saavuttaa hiilineutraaliuteen, energiaan ja teolliseen muutokseen liittyvät unionin tavoitteet, erityisesti sen pilarien II ja III toimenpiteiden kautta;
  - c) edellyttäen, että innovaatorahaston valinta- ja myöntämisperusteet täyttyvät, innovaatorahastosta voidaan tukea sellaisten rahoituskelpoisten hankkeiden demonstrointivaihetta, jotka ovat voineet saada tukea ohjelmasta, ja ohjelmien välille luodaan vahvat toinen toisiaan täydentävät yhteydet.
16. Synergioilla oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin kanssa on varmistettava, että
  - a) ohjelman strategisessa suunnittelussa määritetään tutkimus- ja innovointitarpeet, jotta voidaan tukea oikeudenmukaista ja tasapuolista siirtymää kohti ilmastoneutraaliutta;
  - b) edistetään innovatiivisten ja ilmaston kannalta suotuisten, etenkin ohjelman puitteissa löydettyjen ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa.
17. Synergioilla Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelman kanssa on varmistettava, että
  - a) ohjelmassa ja Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelmassa kehitetään kokonaisvaltaisia toimia koulutuksen tukemiseksi (mukaan lukien Marie Skłodowska-Curie -toimet) tavoitteena ylläpitää ja kehittää asiaankuuluvia taitoja Euroopassa;

- b) ohjelmassa ja Euratomin tutkimus- ja koulutusohjelmassa kehitetään yhteisiä tutkimustoimia, joissa keskitytään ionisoivan säteilyn muiden kuin sähköntuotantoon liittyvien sovellusten turvallisen käytön poikkileikkaaviin näkökohtiin sellaisilla aloilla kuin lääketiede, teollisuus, maatalous, avaruus, ilmastonmuutos, turvallisuus ja hätävalmius sekä ydintutkimuksen osuus.
18. Mahdollisilla synergioilla Euroopan puolustusrahaston kanssa hyödytetään siviili- ja puolustusalan tutkimusta välttämällä tarpeetonta päällekkäisyyttä sekä 5 artiklan ja 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
19. Synergioita Luova Eurooppa -ohjelman kanssa edistetään määrittämällä kulttuuria ja luovia aloja koskevien politiikka-alojen tutkimus- ja innovointitarpeet ohjelman strategisessa suunnittelussa.
20. Synergioilla elpymis- ja palautumistukivälineen kanssa on varmistettava, että
- a) tutkimus- ja innovointitarpeet, jotka liittyvät tavoitteeseen auttaa parantamaan jäsenvaltioiden talouden ja yhteiskunnan palautumiskykyä ja varautumista tulevaisuuteen, määritellään ohjelman strategisessa suunnittelussa;
- b) tuetaan innovatiivisten, etenkin ohjelman puitteissa löydettyjen ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa.
-

LIITE V

KESKEISET VAIKUTUSPOLKUINDIKAATTORIT

Edistymistä 3 artiklassa tarkoitettujen ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa on seurattava vaikutuspolkujen ja niihin liittyvien keskeisten vaikutuspolkuindikaattorien mukaisesti. Vaikutuspolkujen on oltava aikasensitiivisiä ja vastattava kolmea toisiaan täydentävää vaikutuskategoriaa, jotka ilmentävät luonteeltaan epälineaarisia T&I-investointeja: tieteellistä, yhteiskunnallista ja teknologista tai taloudellista. Kussakin näistä vaikutuskategorioista käytetään sijaisindikaattoreja (niin sanottuja proxy-indikaattoreja), joiden avulla edistymistä seurataan erottaen toisistaan lyhyen, keskipitkän ja pidemmän aikavälin vaikutukset, myös ohjelman toteutuskautta pidemmälle ulottuvat vaikutukset, mahdollisesti jaoteltuina esimerkiksi jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden mukaan. Nämä indikaattorit on laadittava määrällisiä ja laadullisia menetelmiä käyttäen. Indikaattorit kattavat ohjelman yksittäiset osat eriasteisesti ja eri mekanismein. Ohjelman yksittäisten osien seuranta varten voidaan tarvittaessa käyttää lisäindikaattoreja.

Keskeisten vaikutuspolkuindikaattoreiden mukaista mikrotason dataa kerätään kaikista ohjelman osista ja toteutusmekanismeista keskitetysti hallinnoidulla ja yhdenmukaisella tavalla asianmukaisella datan rakeisuustasolla siten, että raportoinnista aiheutuu rahoituksen saajille mahdollisimman vähäinen rasite.

Keskeisten vaikutuspolkuindikaattoreiden lisäksi ja niitä laajemmin tietoja kerätään ja raportoidaan lähes reaaliaikaisesti ohjelman optimaalisesta toteuttamisesta eurooppalaisen tutkimusalueen vahvistamiseksi, huippuosaamiseen perustuvan ohjelmaan osallistumisen edistämiseksi kaikista jäsenvaltioista sekä Euroopan tutkimus- ja innovointialan yhteistoimintaan liittyvien yhteyksien helpottamiseksi osana 50 artiklassa tarkoitettuja täytäntöönpanoa ja hallinnointia koskevia tietoja. Tähän sisältyy muun muassa yhteistoimintaan liittyvien yhteyksien, verkkoanalytiikan, ehdotuksia koskevien tietojen, hakemusten, osallistumisen, hankkeiden, hakijoiden ja osallistujien seuranta (mukaan lukien tiedot organisaation tyyppistä (kuten kansalaisjärjestö, pk-yritykset ja yksityinen sektori), maasta (kuten maaryhmittäin jäsenvaltiot, assosioituneet maat ja kolmannet maat), sukupuolesta, roolista hankkeessa, tieteenalasta tai sektorista, myös yhteiskuntatieteistä ja humanistisista tieteistä), sekä ilmastotoimien valtavirtaistamisen laajuuden ja siihen liittyvien menojen seuranta.

Tieteelliset vaikutuspolkuindikaattorit

Ohjelmalla odotetaan saatavan aikaan tieteellistä vaikutusta luomalla laadukasta uutta tietämystä, vahvistamalla inhimillistä pääomaa tutkimuksen ja innovoinnin alalla sekä edistämällä tietämyksen levittämistä ja avointa tiedettä. Edistymistä kohti tätä vaikutusta seurataan sijaisindikaattoreilla seuraavien kolmen keskeisen vaikutuspolun mukaisesti.

Taulukko 1

Kohti tieteellistä vaikutusta	Lyhyellä aikavälillä	Keskipitkällä aikavälillä	Pitemmällä aikavälillä
Laadukkaan uuden tietämyksen luominen	Julkaisut – Ohjelman tuloksena saatujen vertaisarvioitujen tieteellisten julkaisujen lukumäärä	Viittaukset – Ohjelman tuloksena saatujen vertaisarvioitujen julkaisujen alanormalisoitu viittausindeksi (Field-Weighted Citation Index)	Huipputiede – Sellaisten ohjelmasta rahoitettujen hankkeiden tuloksena saatujen vertaisarvioitujen julkaisujen lukumäärä ja osuus, joilla on keskeinen merkitys omalle tieteenalalleen
Inhimillisen pääoman vahvistaminen T&I-alalla	Taidot – Ammatilliseen täydennyskoulutukseen (koulutus, mentorointi tai ohjaus, liikkuvuus ja T&I-infrastruktuurien käyttömahdollisuudet) ohjelmasta rahoitetuissa hankkeissa osallistuneiden tutkijoiden lukumäärä	Urakehitys – Sellaisten ammatillista täydennyskoulutusta saaneiden ohjelmassa mukana olleiden tutkijoiden lukumäärä ja osuus, joilla on kasvava yksilöllinen vaikutus omalla T&I-alallaan	Työolot – Sellaisten ammatilliseen täydennyskoulutukseen osallistuneiden ohjelmassa mukana olleiden tutkijoiden lukumäärä ja osuus, joiden työolot, mukaan lukien tutkijoiden palkat, ovat parantuneet

Kohti tieteellistä vaikutusta	Lyhyellä aikavälillä	Keskipitkällä aikavälillä	Pitemmällä aikavälillä
Tietämyksen levittämisen ja avoimen tieteen edistäminen	Tietämyksen jakaminen – Sellaisten ohjelman tuloksena saatujen tutkimustuotosten (avoin data, julkaisut, ohjelmistot jne.) osuus, jotka jaetaan avointen osaamisinfrastruktuurien kautta	Tietämyksen levittäminen – Sellaisten avoimesti saatavilla olevien ohjelman tuloksena saatujen tutkimustulosten osuus, joita käytetään tai joihin viitataan aktiivisesti	Uudet yhteistoimintasuhteet – Sellaisten ohjelman rahoituksen saajien osuus, jotka ovat kehittäneet uusia tieteenalojen tai sektoreiden välisiä yhteistoimintasuhteita ohjelman tuloksena tuottamiensa avoimesti saatavilla olevien tutkimustulosten käyttäjien kanssa

Yhteiskunnalliset vaikutuspolkuindikaattorit

Ohjelmalla odotetaan saatavan aikaan yhteiskunnallista vaikutusta vastaamalla unionin politiikan prioriteetteihin ja maailmanlaajuisiin haasteisiin, kestävän kehityksen tavoitteet mukaan lukien, noudattamalla Agenda 2030 -toimintaohjelman periaatteita ja Pariisin sopimuksen tavoitteita tutkimuksen ja innovoinnin avulla, tuottamalla hyötyjä ja vaikutusta T&I-missioden ja eurooppalaisten kumppanuuksien avulla ja edistämällä innovoinnin hyödyntämistä yhteiskunnassa, niin että parannetaan viime kädessä ihmisten hyvinvointia. Edistymistä kohti tätä vaikutusta seurataan sijaisindikaattoreilla seuraavien kolmen keskeisen vaikutuspolun mukaisesti.

Taulukko 2

Kohti yhteiskunnallista vaikutusta	Lyhyellä aikavälillä	Keskipitkällä aikavälillä	Pitemmällä aikavälillä
Vastaaminen unionin politiikan prioriteetteihin ja maailmanlaajuisiin haasteisiin tutkimuksen ja innovoinnin avulla	Tulokset – Sellaisten tulosten lukumäärä ja osuus, joiden tavoitteena on vastata unionin politiikan prioriteetteihin ja maailmanlaajuisiin haasteisiin (kestävän kehityksen tavoitteet mukaan lukien) (moniulotteinen: kutakin määriteltyä prioriteettia kohti) Myös sellaisten ilmaston kannalta merkityksellisten tulosten lukumäärä ja osuus, joiden tavoitteena on täyttää Pariisin sopimuksen mukainen unionin sitoumus	Ratkaisut – Sellaisten innovaatioiden ja tutkimuksen lopputulosten lukumäärä ja osuus, joiden tavoitteena on vastata unionin politiikan prioriteetteihin ja maailmanlaajuisiin haasteisiin (kestävän kehityksen tavoitteet mukaan lukien) (moniulotteinen: kutakin määriteltyä prioriteettia kohti) Myös sellaisten ilmaston kannalta merkityksellisten innovaatioiden ja tutkimuksen lopputulosten lukumäärä ja osuus, joilla täytetään Pariisin sopimuksen mukainen unionin sitoumus	Hyödyt – Ohjelmasta rahoitettujen tulosten käytön tai hyödyntämisen arvioidut kokonaisvaikutukset pyrkimyksissä vastata unionin politiikan prioriteetteihin ja maailmanlaajuisiin haasteisiin (kestävän kehityksen tavoitteet mukaan lukien), myös vaikutus päätöksenteko- ja lainsäädäntösykliin (kuten normeihin ja standardeihin) (moniulotteinen: kutakin määriteltyä prioriteettia kohti) Myös sellaisten ohjelmasta rahoitettujen ilmaston kannalta merkityksellisten tulosten käytön tai hyödyntämisen arvioidut kokonaisvaikutukset, joilla täytetään Pariisin sopimuksen mukainen unionin sitoumus, mukaan lukien vaikutus päätöksenteko- ja lainsäädäntösykliin (kuten normeihin ja standardeihin)
Hyötyjen ja vaikutuksen tuottaminen T&I-missioden avulla	T&I-missioden tulokset – Yksittäisten T&I-missioden tulokset (moniulotteinen: kutakin määriteltyä missiota kohti)	T&I-missioden lopputulokset – Yksittäisten T&I-missioden lopputulokset (moniulotteinen: kutakin määriteltyä missiota kohti)	T&I-missioden saavutetut tavoitteet – Yksittäisissä T&I-missioissa saavutetut tavoitteet (moniulotteinen: kutakin määriteltyä missiota kohti)

Kohti yhteiskunnallista vaikutusta	Lyhyellä aikavälillä	Keskipitkällä aikavälillä	Pitemmällä aikavälillä
Tutkimuksen ja innovoinnin hyödyntämisen edistäminen yhteiskunnassa	Yhteiskehittäminen – Sellaisten ohjelmasta rahoitettujen hankkeiden lukumäärä ja osuus, joissa unionin kansalaiset ja loppukäyttäjät antavat panoksen T&I-sisällön kehittämiseen	Kansalais- ja käyttäjävaikuttaminen – Sellaisten osallistuneiden oikeussubjektien lukumäärä ja osuus, joilla on käytössä kansalais- ja käyttäjävaikuttamista palvelevia järjestelyjä ohjelmasta rahoitettujen hankkeiden päättymisen jälkeen	T&I-tulosten hyödyntäminen yhteiskunnassa – Ohjelmassa tuotettujen yhteiskehitettyjen tieteellisten tulosten ja innovatiivisten ratkaisujen hyödyntäminen ja niiden vaikutuksen leviäminen

Teknologiset ja taloudelliset vaikutuspolkuindikaattorit

Ohjelmalla odotetaan saatavan aikaan teknologista ja taloudellista vaikutusta etenkin unionissa vaikuttamalla yritysten, etenkin pk-yritysten, mukaan luettuina startup-yritykset, perustamiseen ja kasvuun, luomalla suoraan ja välillisesti työpaikkoja etenkin unioniin ja vivuttamalla investointeja tutkimukseen ja innovointiin. Edistymistä kohti tätä vaikutusta seurataan sijaisindikaattoreilla seuraavien kolmen keskeisen vaikutuspolun mukaisesti.

Taulukko 3

Kohti teknologista tai taloudellista vaikutusta	Lyhyellä aikavälillä	Keskipitkällä aikavälillä	Pitemmällä aikavälillä
Innovointiin perustuvan kasvun luominen	Innovatiiviset tulokset – Ohjelman tuloksena saatujen innovatiivisten tuotteiden, prosessien tai menetelmien lukumäärä (innovaatiotyypin mukaan) sekä teollis- ja tekijänoikeushakemukset	Innovaatiot – Ohjelmasta rahoitettujen hankkeiden tuloksena saatujen innovaatioiden lukumäärä (innovaatiotyypin mukaan), mukaan lukien myönnettyt teollis- ja tekijänoikeudet	Talouskasvu – Ohjelman puitteissa innovaatioita kehittäneiden yritysten perustaminen, kasvu ja markkinaosuudet
Uusien ja parempien työpaikkojen luominen	Tuettu työllisyys – Osallistuneiden oikeussubjektien ohjelmasta rahoitettua hanketta varten luomien ja ylläpitämien kokoaikaisten työpaikkojen lukumäärä (työpaikan tyyppin mukaan)	Kestävä työllisyys – Osallistuneiden oikeussubjektien kokoaikaisten työpaikkojen lisäksi ohjelmasta rahoitetun hankkeen jälkeen (työpaikan tyyppin mukaan)	Työpaikat yhteensä – Ohjelmasta saatujen tulosten levittämisen vaikutuksesta suoraan ja välillisesti luotujen tai ylläpidettyjen työpaikkojen lukumäärä (työpaikan tyyppin mukaan)
Investointien vivuttaminen tutkimukseen ja innovointiin	Yhteissijoitukset – Alkuperäisen ohjelmasta saadun investoinnin avulla vivutettujen julkisten ja yksityisten investointien määrä	Käytön laajentaminen – Ohjelmasta saatujen tulosten hyödyntämiseksi tai käytön laajentamiseksi vivutettujen julkisten ja yksityisten investointien määrä (ulkomaiset suorat investoinnit mukaan lukien)	Vaikutus 3 prosentin tavoitteeseen – Ohjelmasta johtuva unionin edistymisen kohti tavoitetta käyttää 3 prosenttia BKT:stä tutkimukseen ja kehittämiseen

LIITE VI

**MAHDOLLISTEN MISSIOIDEN JA SEUT 185 TAI 187 ARTIKLAN MUKAISESTI PERUSTETTAVIEN
MAHDOLLISTEN INSTITUTIONAALISTEN EUROOPPALAISTEN KUMPPANUUKSIEN ALAT**

Tämän asetuksen 8 ja 12 artiklan mukaisesti mahdollisten missioiden ja SEUT 185 tai 187 artiklan mukaisesti perustettavien mahdollisten eurooppalaisten kumppanuuksien alat vahvistetaan tässä liitteessä.

I Mahdollisten missioiden alat:

- Missioala 1: Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja yhteiskunnallinen muutos.
- Missioala 2: Syöpä.
- Missioala 3: Terveet valtameret, meret sekä rannikko- ja sisävedet.
- Missioala 4: Ilmastoneutraalit ja älykkäät kaupungit.
- Missioala 5: Maaperän terveys ja elintarvikkeet.

Missioissa noudatetaan tämän asetuksen 8 artiklan 4 kohdassa säädettyjä periaatteita.

II SEUT 185 tai 187 artiklaan perustuvien mahdollisten institutionaalisten eurooppalaisten kumppanuuksien alat:

- Kumppanuusala 1: Terveysalan innovaatioiden nopeampi kehittäminen ja turvallisempi käyttö eurooppalaisten potilaiden ja globaalin terveyden hyväksi.
- Kumppanuusala 2: Keskeisten digitaalisten ja mahdollistavien teknologioiden ja niiden käytön edistäminen, mukaan lukien uudet teknologiat, kuten tekoäly, fotonikka ja kvanttiteknologiat.
- Kumppanuusala 3: Euroopan johtava asema metrologian alalla, mukaan lukien yhdenmety metrologiajärjestelmä.
- Kumppanuusala 4: Unionin lentoliikenteen, ilmailun ja rautatieliikenteen kilpailukyvyyn, turvallisuuden ja ympäristönsuojelun tason tehostaminen.
- Kumppanuusala 5: Kestävät, osallistavat ja kiertotalouteen perustuvat biopohjaiset ratkaisut.
- Kumppanuusala 6: Vety ja kestävä energia varastointitekniikat, joilla on pieni ympäristöjalanjälki, sekä vähemmän energiaintensiivinen tuotanto.
- Kumppanuusala 7: Puhtaat, yhteenliitetyt, yhteentoimivat, itsenäiset ja automatisoidut ratkaisut ihmisten ja tavaroiden tuleviin liikkuvuustarpeisiin.
- Kumppanuusala 8: Innovatiiviset ja T&K-intensiiviset pk-yritykset.

Kun institutionaalisen eurooppalaisen kumppanuuden tarve jollakin edellä mainituista kumppanuusaloista on arvioitu, voidaan tehdä asiaa koskeva lainsäädäntöehdotus komission aloiteoikeuden mukaisesti. Muissa tapauksissa eurooppalaisia kumppanuuksia voidaan perustaa näille kumppanuusaloille tämän asetuksen 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan tai 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla tai toteuttaa tämän ohjelman muiden ehdotuspyyntöjen kautta.

Institutionaaliset eurooppalaiset kumppanuudet ulottuvat laajoille temaattisille aloille, joten niitä voidaan arvioiden tarpeiden mukaan toteuttaa useassa eri eurooppalaisessa kumppanuudessa.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2021/696,**annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021,****unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 189 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä ⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Avaruusteknologiasta, -datasta ja -palveluista on tullut välttämätön osa eurooppalaisten jokapäiväistä elämää, ja niillä on keskeisen tärkeä merkitys monien strategisten etujen turvaamisessa. Unionin avaruusteollisuus on jo nyt yksi maailman kilpailukykyisimmistä. Uusien toimijoiden ilmaantuminen ja uuden teknologian kehitys mullistavat kuitenkin teollisuuden perinteisiä malleja. Tämän vuoksi on olennaisen tärkeää, että unioni kuuluu jatkossakin johtaviin kansainvälisiin toimijoihin, että sillä on laaja toiminnanvapaus avaruusalaalla ja että se edistää tieteellistä ja teknistä kehitystä ja tukee avaruusalan yritysten kilpailukykyä ja innovointivalmiuksia unionissa, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset), startup-yritysten ja innovatiivisten yritysten osalta.
- (2) Avaruuden tarjoamat mahdollisuudet unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuudelle olisi hyödynnettävä erityisesti kesäkuussa 2016 hyväksytyin EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisen globaalistrategian mukaisesti siten, että samalla säilytetään unionin avaruusohjelman, jäljempänä 'ohjelma', luonne siviilialan ohjelmana ja kunnioitetaan jäsenvaltioiden valtiosääntöihin mahdollisesti sisältyviä puolueettomuutta tai liittoutumattomuutta koskevia säännöksiä. Avaruusalan kehitys on perinteisesti ollut kytköksissä turvallisuuskysymyksiin. Monissa tapauksissa avaruusalan laitteet, komponentit ja välineet sekä avaruusdata ja -palvelut ovat kaksikäyttöisiä. Unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on kuitenkin määritetty yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) V osaston mukaisesti.
- (3) Unioni on laatinut omia avaruusaloitteitaan ja -ohjelmiaan 1990-luvun lopulta lähtien; näitä ovat Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä, jäljempänä 'EGNOS', ja sittemmin Galileo ja Copernicus, joilla vastataan sekä unionin kansalaisten tarpeisiin että eri alojen politiikan vaatimuksiin. Näiden aloitteiden ja ohjelmien jatkuvuus olisi varmistettava, ja niiden tarjoamia palveluita olisi parannettava, jotta ne vastaavat käyttäjien uusiin tarpeisiin, pysyvät jatkossakin etulinjassa uuden teknologian kehittyessä ja digitaalisen ja tieto- ja viestintäteknologian murroksen edetessä ja vastaavat politiikan painopisteitä, joita ovat esimerkiksi ilmastonmuutos, napa-alueen muutosten seuranta mukaan luettuna, liikenne, turvallisuus ja puolustusala.
- (4) Liikenne-, avaruus- ja digitaalialan välisiä synergia vaikutuksia on tarpeen hyödyntää, jotta voidaan tukea uuden teknologian (kuten eCall, digitaalinen ajopiirturi, liikenteenvalvonta ja -hallinta, itseohjautuvat ajoneuvot sekä miehittämättömät ajoneuvot ja ilma-alukset) laajempaa käyttöä ja vastata turvallisen ja saumattoman yhteenliitetävyyden, tehokkaan paikannuksen, intermodaalisuuden ja yhteentoimivuuden tarpeisiin. Tällainen synergioiden hyödyntäminen parantaisi liikennepalvelujen ja -teollisuuden kilpailukykyä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 17. huhtikuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 19. huhtikuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 28. huhtikuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

- (5) Jotta kaikki jäsenvaltiot ja niiden kaikki kansalaiset hyötyisivät ohjelmasta täysimääräisesti, on myös tärkeää edistää tarjottavan datan ja tarjottavien tietojen ja palvelujen käyttöä ja omaksumista sekä tukea kyseiseen dataan ja kyseisiin tietoihin ja palveluihin perustuvien toimintaketjun loppupään sovellusten kehittämistä. Sen vuoksi jäsenvaltiot, komissio ja asiasta vastaavat yhteisöt voisivat erityisesti toteuttaa säännöllisesti tiedotuskampanjoita, joissa kerrotaan ohjelman hyödyistä.
- (6) Toiminnanvapauden, riippumattomuuden ja turvallisuuden tavoitteiden saavuttamiseksi on olennaista, että unionilla on autonominen pääsy avaruuteen ja mahdollisuus käyttää sitä turvallisesti. Tämän vuoksi on olennaisen tärkeää, että unioni tukee autonomista, luotettavaa ja kustannustehokasta pääsyä avaruuteen, erityisesti kriittisen infrastruktuuriin ja teknologian, yleisen turvallisuuden sekä unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuden osalta. Komission olisi tämän vuoksi voitava koota laukaisupalvelut yhteen Euroopan tasolla sekä sen omia tarpeita että pyynnöstä myös muiden yhteisöjen, jäsenvaltiot mukaan luettuina, tarpeita varten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 189 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Jotta unioni säilyttää kilpailukykynsä nopeasti kehittyvillä markkinoilla, on myös ratkaisevan tärkeää, että sillä on jatkossakin käytettävissään nykyaikainen, tehokas ja joustava laukaisuinfrastruktuuri ja asianmukaiset laukaisujärjestelmät. Ohjelmasta olisi sen vuoksi voitava tukea maassa sijaitsevaan avaruusinfrastruktuuriin tehtäviä mukautuksia, uusi kehitys mukaan luettuna, jotka ovat tarpeen ohjelman ja sen mukautusten toteuttamiseksi, teknologian kehittäminen mukaan luettuna, sekä satelliittien laukaisemiseen tarvittaviin avaruuslaukaisujärjestelmiin tehtäviä mukautuksia, vaihtoehtoiset teknologiat ja innovatiiviset järjestelmät mukaan luettuina, ohjelman komponenttien toteuttamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden tai Euroopan avaruusjärjestön (ESA) toteuttamia toimenpiteitä. Nämä toiminnot olisi toteutettava Euroopan parlamenttiin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046^(?), jäljempänä 'varainhoitoasetus', mukaisesti ja pyrkien saavuttamaan ohjelmassa parempi kustannustehokkuus. Koska avaruuteen pääsyä tukevilla toimilla ei ole omia määrärahoja, ne eivät saisi vaikuttaa ohjelman komponenttien toteuttamiseen.
- (7) Jotta voidaan vahvistaa unionin avaruusteollisuuden kilpailukykyä ja sen valmiuksia suunnitella, rakentaa ja operoida omia järjestelmiään, unionin olisi tuettava koko avaruusteollisuuden syntyä, kasvua ja kehitystä. Liiketoiminnalle ja innovoinnille suotuisan mallin luomista olisi tuettava Euroopan tasolla sekä alueellisella ja kansallisella tasolla sellaisilla aloitteilla kuin avaruusalan yhteistyöalustat, jotka tuovat yhteen avaruus-, digitaali- ja muut alat sekä käyttäjät. Näiden avaruusalan yhteistyöalustojen olisi pyrittävä edistämään yrittäjyyttä ja taitoja sekä luomaan synergiavaikutuksia digitaali-innovaatiokeskittymien kanssa. Unionin olisi edistettävä unioniin sijoittautuneiden avaruusyritysten perustamista ja laajentumista auttaakseen niitä menestymään, myös tukemalla niiden riskirahoituksen saantia, ottaen huomioon avaruusalan startup-yrityksille sopivan yksityisen pääomarahoituksen puute unionissa, ja tukemalla kysyntää (innovatiivisten tuotteiden ja palvelujen hankinta ensimmäisellä niitä koskevalla sopimuksella).
- (8) Avaruusalan arvoketju jaotellaan tavallisesti alkupään ja loppupään toimintoihin. Toimintaketjun alkupää koostuu toiminnoista, jotka johtavat toiminnalliseen avaruusjärjestelmään, mukaan lukien kehitys-, valmistus- ja laukaisutoiminnot, sekä tällaisen järjestelmän operoinnista. Toimintaketjun loppupää koostuu toiminnoista, jotka kattavat avaruuteen liittyvien palvelujen tarjoamisen ja tuotteet käyttäjille. Digitaaliset alustat ovat myös tärkeä osatekijä, jolla voidaan tukea avaruusalan kehitystä. Ne tarjoavat mahdollisuuden käyttää dataa ja tuotteita sekä välineitä ja varastointi- ja laskentamahdollisuuksia.
- (9) Avaruusallalla unioni käyttää toimivaltaansa SEUT 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Komission olisi varmistettava ohjelman puitteissa toteutettavien toimien johdonmukaisuus.
- (10) Vaikka joillakin jäsenvaltioilla on perinteisesti aktiivinen avaruusteollisuus, olisi tunnustettava tarve kehittää ja kypsyttää avaruusala jäsenvaltioissa, joilla on kehityksessä olevia valmiuksia, ja tarve vastata uusien yksityisten avaruusalan toimijoiden ("New Space") perinteiselle avaruusteollisuudelle asettamiin haasteisiin. Toimia, joilla kehitetään avaruusteollisuuden valmiuksia koko unionissa ja helpotetaan kaikkien jäsenvaltioiden yhteistyötä avaruusallalla, olisi edistettävä.

^(?) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (11) Ohjelmaan kuuluvien toimien olisi perustettava kansallisiin ja eurooppalaisiin kapasiteetteihin, jotka ovat olemassa toimen toteuttamishetkellä, ja voitava hyötyä niistä.
- (12) Ohjelman kattavuuden ja sen globaalien haasteiden ratkaisupotentiaalin ansiosta avaruustoiminnalla on vahva kansainvälinen ulottuvuus. Unionin avaruusohjelman asiaan liittyvät elimet voisivat tiiviisti koordinoitujen jäsenvaltioiden kanssa ja niiden suostumuksella osallistua ohjelmaan liittyvien kysymysten käsittelyyn kansainvälisen yhteistyön kautta ja tehdä yhteistyötä asiaan liittyvissä alakohtaisissa Yhdistyneiden kansakuntien (YK) elimissä. Ohjelmaan liittyvissä kysymyksissä komissio voisi koordinoita toimintaa kansainvälisellä tasolla unionin puolesta alalla, jolla unionilla on toimivaltaa, erityisesti unionin ja sen jäsenvaltioiden etujen puolustamiseksi kansainvälisillä foorumeilla, mukaan lukien ohjelmaa koskevien taajuuksien alalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa tällä alalla. On erityisen tärkeää, että komission edustama unioni tekee yhteistyötä kansainvälisen Cospas-Sarsat-ohjelman elimissä.
- (13) Kansainvälinen yhteistyö on erittäin tärkeää, jotta voidaan edistää unionin roolia avaruusalan maailmanlaajuisena toimijana ja unionin teknologiaa ja teollisuutta sekä edistää oikeudenmukaista kilpailua kansainvälisellä tasolla, ottaen huomioon tarve varmistaa vastavuoroisuus osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien välillä, ja jotta voidaan kannustaa koulutusalan yhteistyötä. Kansainvälinen yhteistyö on keskeinen osa komission 26 päivänä lokakuuta 2016 annetussa tiedonannossa esitettyä Euroopan avaruusstrategiaa. Komission olisi käytettävä ohjelmaa edistääkseen aloitteiden avulla osaltaan kansainvälisiä toimia ja hyötyäkseen niistä, tukeakseen eurooppalaista teknologiaa ja teollisuutta kansainvälisesti (esimerkiksi kahdenväliset vuoropuhelut, toimialojen seminaarit ja pk-yritysten kansainvälistymisen tukeminen), helpottaakseen pääsyä kansainvälisille markkinoille ja edistääkseen oikeudenmukaista kilpailua myös talousdiplomatian aloitteiden vipuvaikutuksen avulla. Unionin avaruusdiplomatian aloitteiden olisi oltava täysin unionin nykyisten toimintapolitiikkojen, painopisteiden ja välineiden mukaisia ja niitä täydentäviä, samalla kun unionilla on keskeinen rooli yhdessä jäsenvaltioiden kanssa johtoaseman säilyttämiseksi kansainvälisellä tasolla.
- (14) Rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa komission olisi ohjelmaa toteuttaessaan edistettävä yhdessä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', kanssa ja tiiviisti koordinoitujen jäsenvaltioiden kanssa vastuullista toimintaa avaruudessa, myös avaruusromun lisääntymisen vähentämiseksi. Komission olisi myös kartoitettava unionin mahdollisuutta hyväksyä asiaankuuluviissa YK:n sopimuksissa ja yleissopimuksissa määrätty oikeudet ja velvollisuudet ja tehtävä tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia.
- (15) Ohjelmalla on samanlaisia tavoitteita kuin muilla unionin ohjelmilla, joita ovat esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/695⁽³⁾ perustettu Horisontti Eurooppa -puiteohjelma, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/523⁽⁴⁾ perustettu InvestEU-ohjelma, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/697⁽⁵⁾ perustettu Euroopan puolustusrahasto sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuutto-rahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annetun asetuksen, jäljempänä 'yhteisiä säännöksiä koskeva asetus', piiriin kuuluvat rahastot. Tämän vuoksi olisi säädettävä näistä ohjelmista saatavasta kumulatiivisesta rahoituksesta, sillä edellytyksellä, että rahoitus ei koske samoja kustannuseriä, erityisesti unionin ohjelmista saatavaa täydentävää rahoitusta koskevilla järjestelyillä, kun hallintomääräykset sen mahdollistavat, joko peräkkäin, vuorotellen tai yhdistelemällä varoja, mukaan lukien toimien yhteisrahoitus siten, että mahdollisuuksien mukaan voidaan toteuttaa innovaatiokumppanuuksia ja rahoitusta yhdistäviä toimia. Ohjelman toteuttamisen aikana komission olisi tämän vuoksi edistettävä synergiaa muiden aiheeseen liittyvien unionin ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa, mikä mahdollistaisi mahdollisuuksien mukaan riskirahoituksen käytön, innovaatiokumppanuudet sekä kumulatiivisen rahoituksen tai rahoitusta yhdistävät toimet. Komission olisi myös varmistettava synergia ja johdonmukaisuus näissä ohjelmissa, erityisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa, kehitettyjen ratkaisujen ja avaruusohjelmassa kehitettyjen ratkaisujen välillä.

(³) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 1).

(⁴) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30).

(⁵) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/697, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan puolustusrahastosta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 149).

- (16) Varainhoitoasetuksen 191 artiklan 3 kohdan mukaan samoja kustannuksia ei saa missään tapauksessa rahoittaa unionin talousarviosta kahdesti.
- (17) Tämän ohjelman poliittisia tavoitteita käsiteltäisiin myös rahoitus- ja investointitoimia varten avustuskelpoisina aloina InvestEU-ohjelman rahoitusvälineissä ja talousarviotakuussa, erityisesti sen kestävästä infrastruktuurin ja tutkimuksen, innovoinnin ja digitalisaation politiikkaikkunoiden mukaisesti. Rahoitustukea olisi myös käytettävä toimiin, joilla käsitellään oikeasuhteisesti markkinoiden toimintapuitteita tai optimaalista heikompia investointitilanteita, eikä toimien pitäisi olla päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäyttää sitä tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla. Toimissa olisi oltava selkeä Euroopan tason lisäarvo.
- (18) Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja ohjelman välisen johdonmukaisuuden ja synergian olisi edistettävä kilpailukykyistä ja innovatiivista eurooppalaista avaruusalaa, lujitettava Euroopan riippumattomuutta avaruuteen pääsyssä ja sen käytössä turvatussa ja turvallisessa ympäristössä ja vahvistettava Euroopan asemaa maailmanlaajuisena toimijana. Ohjelmassa tutkimus- ja innovointiyhteisön saataville tarjottavalla datalla ja palveluilla tuettaisiin Horisontti Eurooppa -puiteohjelman läpimurto- ja ratkaisuja.
- (19) Jotta voidaan maksimoida ohjelman sosioekonominen tuotto, on olennaista, että pidetään yllä uusimpia järjestelmiä ja päivitetään niitä käyttäjien muuttuviin tarpeisiin vastaamiseksi ja että kehitys tapahtuu avaruuspohjaisella toimintaketjun loppupään sovellusalalla. Unionin olisi tuettava toimia, jotka liittyvät tutkimukseen ja teknologian kehittämiseen tai ohjelman mukaisesti perustettavien infrastruktuurien kehityksen varhaisiin vaiheisiin, sekä tutkimus- ja kehitystoimia, jotka liittyvät ohjelman mukaisesti kehitettyihin järjestelmiin perustuviin sovelluksiin ja palveluihin, ja siten vauhditettava toimintaketjun alkua ja loppupään taloudellista toimintaa. Kyseisten tutkimus- ja innovointitoimien rahoittamiseen unionin tasolla soveltuva väline on Horisontti Eurooppa -puiteohjelma. Tämän asetuksen mukaisesti Galileo- ja EGNOS-komponentteihin kohdennetuista varoista olisi kuitenkin rahoitettava kehitystoimien tarkoin määrätty osa etenkin, kun toimet koskevat perustekijöitä, kuten Galileo-järjestelmää tukevia piirisarjoja tai vastaanottimia, jotka helpottaisivat sovellusten kehittämistä talouden eri aloilla. Tällainen rahoitus ei kuitenkaan saisi vaarantaa ohjelmien mukaisesti perustettujen infrastruktuurien käyttöönottoa tai käyttöä.
- (20) Euroopan avaruusteollisuuden kilpailukykyyn varmistamiseksi tulevaisuudessa ohjelmalla olisi tuettava avaruuteen liittyvien korkean tason pätevyyksien kehittämistä ja koulutustoimintaa yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi, sukupuolten tasa-arvo mukaan luettuna, jotta saadaan käyttöön unionin kansalaisten koko potentiaali tällä alalla.
- (21) Ohjelmaan osoitettu infrastruktuuri voisi edellyttää lisätutkimusta ja -innovointia, jota voitaisiin tukea Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta ja pyrkiä siten johdonmukaisuuteen ESan tällä alalla toteuttamien toimien kanssa. Synergioilla Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kanssa olisi varmistettava, että avaruusalalan tutkimus- ja innovointitarpeet tunnustetaan ja vahvistetaan osaksi tutkimuksen ja innovoinnin strategista suunnitteluprosessia. Ohjelmasta vapaasti saataville asetettavia avaruusdataa ja -palveluita käytettäisiin läpimurto- ja ratkaisujen kehittämiseen tutkimuksen ja innovoinnin avulla, myös Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yhteydessä, unionin poliittisten painopisteiden tukemiseksi. Horisontti Eurooppa -puiteohjelman mukaisessa strategisessa suunnittelu- ja prosessissa yksilöitäisiin tutkimus- ja innovointitoimet, joissa olisi hyödynnettävä unionin omistamia infrastruktuureja, kuten Galileoa, EGNOSia ja Copernicusta. Tutkimusinfrastruktuurit, erityisesti *in situ* -seurantaverkostot, muodostaisivat olennaisen osan siitä *in situ* -seurantainfrastruktuurista, joka mahdollistaa Copernicus-palvelut.
- (22) On tärkeää, että unioni omistaa kaikki sellaiset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, jotka ovat syntyneet tai joita on kehitetty niiden julkisten hankintojen kautta, jotka unioni rahoittaa osana ohjelmaa. Nykyisten omistajien kanssa olisi tehtävä tarvittavat järjestelyt, jotta kaikkia omistajuuteen liittyviä perusoikeuksia noudatetaan täysin. Tällainen unionin omistajuus ei saisi rajoittaa unionin mahdollisuutta antaa tämän asetuksen mukaisesti ja silloin, kun se katsotaan tapauskohtaisen arvioinnin perusteella asianmukaiseksi, tällainen omaisuus kolmansien osapuolten käyttöön tai luopua siitä.
- (23) Jotta voidaan tukea ohjelman tarjoamien palvelujen mahdollisimman laajaa käyttöä, olisi hyödyllistä korostaa, että data, tiedot ja palvelut tarjotaan ilman takuuta, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta oikeudellisesti sitovissa säädöksissä vahvistettuihin velvoitteisiin.

- (24) Komission olisi voitava tiettyjen muuhun kuin sääntelyyn liittyvien tehtäviensä hoitamiseksi tarpeen mukaan ja tarvittavassa määrin käyttää tiettyjen ulkopuolisten osapuolten teknistä apua. Myös muiden ohjelman julkiseen hallinnointiin osallistuvien yhteisöjen olisi voitava käyttää samaa teknistä apua niille tämän asetuksen nojalla annettujen tehtävien hoitamiseen.
- (25) Tässä asetuksessa vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽⁶⁾ 18 kohdassa tarkoitettuna ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (26) Tässä ohjelmassa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen torjumisen merkitys ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen ⁽⁷⁾ nojalla hyväksytyin Pariisin sopimuksen ja YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon liittyvien unionin sitoumusten mukaisesti, ja asetuksen mukaisilla toimilla olisi edistettävä ilmastotoimien valtavirtaistamista ja sen yleisen tavoitteen saavuttamista, että unionin talousarviomenoista vähintään 30 prosentilla tuetaan ilmastotavoitteita. Ohjelman valmistelun ja toteutuksen aikana olisi määriteltävä olennaisia toimia, ja niitä olisi arvioitava uudelleen asianmukaisten arviointi- ja tarkastelu-prosessien yhteydessä. Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio laativat yhteistyössä tehokkaan, avoimen ja kokonaisvaltaisen menetelmän, jonka komissio vahvistaa, jotta voidaan arvioida kaikkien monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmien luonnon monimuotoisuuteen liittyviä menoja ja ottaa samalla huomioon ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden nykyiset päällekkäisyydet.
- (27) Ohjelman komponenttien tuottamat tulot olisi tuloutettava unionille, jotta unionin aiemmat investoinnit saadaan osittain takaisin, ja nämä tulot olisi käytettävä ohjelman tavoitteiden saavuttamisen tukemiseen. Samasta syystä olisi oltava mahdollista sisällyttää tulojenjakojärjestely yksityisen sektorin yhteisöjen kanssa tehtyihin sopimuksiin.
- (28) Ohjelmaan sovelletaan varainhoitoasetusta. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita, rahoitusapua ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista koskevat säännöt.
- (29) Koska ohjelma rahoitetaan lähtökohtaisesti unionin varoin, ohjelman mukaisesti ohjelmasta rahoitettavien toimien osalta tehtävissä hankintasopimuksissa olisi noudatettava unionin sääntöjä. Tässä yhteydessä unionin olisi myös oltava vastuussa julkisten hankintojen tavoitteiden määrittelystä. Varainhoitoasetuksessa säädetään, että komissio voi käyttää ennakoarvioinnin tulosten perusteella unionin varoja hoitavien henkilöiden tai yhteisöjen järjestelmiä ja menettelyjä. Näihin järjestelmiin ja menettelyihin tarvittavat erityiset mukautukset sekä nykyisten sopimusten jatkamista koskevat järjestelyt olisi määriteltävä vastaavassa rahoitusta koskevassa kumppanuuksipuitesopimuksessa tai rahoitusosuussopimuksessa.
- (30) Ohjelma tukeutuu monimutkaiseen ja jatkuvasti kehittyvään teknologiaan. Ohjelman puitteissa tehtyjen hankintasopimusten osalta tukeutuminen tällaiseen teknologiaan aiheuttaa epävarmuustekijöitä ja riskejä, siltä osin kuin sopimukseen liittyy laitteistoja tai palveluja koskevia pitkän aikavälin sitoumuksia. Tämän vuoksi tarvitaan hankintasopimuksia koskevia erityistoimenpiteitä, joita sovelletaan varainhoitoasetuksessa vahvistettujen sääntöjen lisäksi. Näin ollen olisi voitava tehdä hankintasopimus monivaiheisena ehdollisena sopimuksena, esittää tietyin edellytyksin muutoksia sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä tai vaatia alihankinnan vähimmäisosuutta erityisesti, jotta mahdollistetaan pk-yritysten ja startup-yritysten osallistuminen. Ohjelman komponenteille ominaisten teknisten epävarmuustekijöiden vuoksi hankintahintoja ei myöskään aina ole mahdollista määrittää täsmällisesti, joten pitäisi olla mahdollista tehdä sopimukset siten, ettei niissä määrätä kiinteää lopullista hintaa ja että niihin sisältyy unionin taloudelliset edut turvaavia lausekkeitä.

⁽⁶⁾ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁽⁷⁾ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (31) Julkisen kysynnän ja julkisen sektorin innovoinnin kannustamiseksi ohjelmalla olisi edistettävä sen datan, tietojen ja palvelujen käyttöä, jotta tuetaan räätälöityjen ratkaisujen kehittämistä paikallis- ja aluetasolla teollisuudessa ja pk-yrityksissä avaruuteen liittyvien innovointikumppanuuksien avulla varainhoitoasetuksen liitteessä 1 olevan 7 kohdan mukaisesti ja jotta ohjelma siten kattaa kaikki vaiheet räätälöityjen yhteentoimivien avaruusratkaisujen kehityksestä käyttöönottoon ja hankintoihin julkisia palveluja varten.
- (32) Jotta voidaan saavuttaa ohjelman tavoitteet, on tärkeää voida tarvittaessa hyödyntää kaikki avaruusallalla toimivien unionin julkisten ja yksityisten yhteisöjen kapasiteetit ja myös kyetä työskentelemään kansainvälisellä tasolla kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa. Tästä syystä on säädettävä mahdollisuudesta käyttää kaikkia Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa ja varainhoitoasetuksessa vahvistettuja soveltuvia välineitä ja hallinnointitapoja ja yhteisiä hankintamenettelyjä.
- (33) Kokemus on osoittanut erityisesti avustuksista, että käyttäjät ja markkinat omaksuvat ne helpommin ja yleinen näkyvyys on suurempaa hajautetusti kuin komission ylhäältä alaspäin toteuttamana. Maksusitoumukset ovat avustuksen saajalta kolmansille osapuolille suunnatun rahoitustuen muoto, ja ne ovat kuuluneet onnistuneimpiin toimiin uusien toimijoiden ja pk-yritysten osalta. Niiden esteenä on kuitenkin ollut varainhoitoasetuksessa määrätty rahoitustuen enimmäismäärä. Kyseistä enimmäismäärää olisi ohjelmaa varten kasvatettava, jotta voidaan pysyä mukana avaruusalan markkinasovellusten potentiaalinen kasvuvauhdissa.
- (34) Tämän asetuksen mukaiset rahoitusmuodot ja toteuttamismenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten niillä voidaan saavuttaa toiminnan erityistavoitteet ja saada tuloksia, kun otetaan huomioon esimerkiksi valvonnan kustannukset, hallinnollinen rasitus ja noudattamatta jättämisen ennakoitu riski. Tähän olisi sisällytettävä mahdollisuus harkita kertasuoritusten, kiinteiden määrien ja yksikkökustannusten käyttöä sekä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusta, joka ei perustu kustannuksiin.
- (35) Merentakaisiin maihin tai merentakaisille alueille (MMA:t) sijoittautuneiden henkilöiden ja yhteisöjen saavat neuvoston päätöksen 2013/755/EU⁽⁸⁾ nojalla rahoitusta ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.
- (36) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Näissä varainhoitoasetukseen sisältyvissä säännöissä vahvistetaan varsinkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla hyväksyttäviin sääntöihin sisältyy myös yleinen ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (37) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013⁽⁹⁾, neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95⁽¹⁰⁾, (Euratom, EY) N:o 2185/96⁽¹¹⁾ ja (EU) 2017/1939⁽¹²⁾ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 nojalla tehdä hallinnollisia tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikalla suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) voi asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti tutkia petoksia ja muita rikoksia, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, sekä nostaa niiden perusteella syytteitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁽¹³⁾ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien

⁽⁸⁾ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽¹¹⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹²⁾ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaan toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOLle, tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (38) Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, liittyvät maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat sekä Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat voivat osallistua ohjelmaan Galileoa, EGNOSia, GOVSATCOMia ja SST-osakomponenttia lukuun ottamatta asiaankuuluvien sopimustensa mukaisesti. Muut kolmannet maat voivat myös osallistua ohjelmaan Galileoa, EGNOSia, GOVSATCOMia ja SST-osakomponenttia lukuun ottamatta SEUT 218 artiklan mukaisesti tehtävän sopimuksen pohjalta. Galileon ja EGNOSin olisi oltava avoinna Eftan jäsenten, jotka ovat ETA:n jäseniä, osallistumiselle Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksessa⁽¹⁴⁾ vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Muut kolmannet maat voivat osallistua Galileoon ja EGNOSiin SEUT 218 artiklan mukaisesti tehtävän sopimuksen pohjalta. GOVSATCOMin olisi oltava avoinna kolmansille maille ainoastaan SEUT 218 artiklan mukaisesti tehtävän sopimuksen pohjalta.
- (39) Tähän asetukseen olisi lisättävä erityinen säännös kolmansien maiden velvollisuudesta myöntää tarvittavat oikeudet ja valtuudet toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.
- (40) Kansainvälisiltä järjestöiltä, joiden päätoimipaikka ei ole unionissa, ja jotka haluavat pääsyt SST-palveluihin, jotka eivät ole yleisesti saatavilla, olisi edellytettävä sopimuksen tekemistä SEUT 218 artiklan mukaisesti. Kansainvälisten järjestöjen, joiden päätoimipaikka on unionissa ja jotka ovat julkisia avaruusalan omistajia ja operaattoreita, olisi katsottava olevan SST:n ydinkäyttäjiä.
- (41) SST-palveluja koskevien yleisesti saatavilla olevien tietojen olisi tarkoitettava tietoja, joiden käyttäjä voi kohtuudella olettaa olevan laillisesti saatavilla. Törmäysten välttämistä, ilmakehään paluuta ja hajoamista koskevat SST-palvelut perustuvat ulkoisiin yleisesti saatavilla oleviin SST-tietoihin, jotka asetetaan saataville niihin pääsyä koskevan pyynnön jälkeen. Näin ollen törmäysten välttämistä, ilmakehään paluuta ja hajoamista koskevien SST-palvelujen olisi katsottava olevan yleisesti saatavilla olevia palveluja, ja niiden osalta ei olisi edellytettävä sopimuksen tekemistä SEUT 218 artiklan mukaisesti. Niihin olisi oltava pääsy mahdollisten käyttäjien esittämästä pyynnöstä.
- (42) Ohjelman vankka julkinen hallinnointi edellyttää vastuiden ja tehtävien selkeää jakoa eri osallistujayhteisöjen välillä, jotta voidaan välttää tarpeetonta päällekkäisyyttä ja vähentää kustannuslityksiä ja viivästyksiä. Kaikkien hallinnointiin osallistuvien toimijoiden olisi oman toimivaltansa puitteissa ja omien velvollisuuksiensa mukaisesti edistettävä ohjelman tavoitteiden saavuttamista.
- (43) Jäsenvaltiot ovat jo pitkään toimineet avaruusosalalla. Niillä on avaruuteen liittyviä järjestelmiä, infrastruktuuria sekä kansallisia virastoja ja elimiä. Tämän vuoksi ne voivat antaa suuren panoksen ohjelmaan, erityisesti sen toteuttamiseen. Ne voisivat tehdä yhteistyötä unionin kanssa ohjelman palvelujen ja sovellusten edistämiseksi. Komissio voisi hyödyntää jäsenvaltioiden käytössä olevia välineitä ja saada niiltä apua, ja se voisi yhteisesti sovittujen ehtojen mukaisesti antaa jäsenvaltioille muita kuin sääntelytehtäviä unionin ohjelman toteuttamisessa.

⁽¹⁴⁾ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

Asianomaisten jäsenvaltioiden olisi lisäksi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen niiden alueelle perustettujen maa-asemien suojaamisen. Jäsenvaltioiden ja komission olisi lisäksi tehtävä yhteistyötä keskenään ja asiaankuuluvien kansainvälisten elinten ja sääntelyviranomaisten kanssa varmistaakseen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 243/2012/EU⁽¹⁵⁾ mukaisesti, että ohjelman edellyttämät taajuudet ovat saatavilla ja suojattu niin, että tarjottaviin palveluihin perustuvia sovelluksia voidaan kehittää ja toteuttaa täysimääräisesti.

- (44) Komissio on vastuussa unionin yleisen edun edistämisestä, joten ohjelman toteuttaminen, sitä koskevan kokonaisvastuun kantaminen ja ohjelman käytön edistäminen kuuluvat komission tehtäviin. Jotta eri sidosryhmien resursseja ja osaamista voitaisiin hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla, komission olisi perustelluissa olosuhteissa voitava antaa tiettyjä tehtäviä muille yhteisöille. Komissiolla on kokonaisvastuu ohjelmasta, joten sen olisi määritettävä järjestelmien ja palvelujen kehityksen kannalta tarpeelliset keskeiset tekniset ja toiminnalliset vaatimukset. Tätä varten sen olisi kuultava jäsenvaltioiden asiantuntijoita, käyttäjiä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä. Avaruusosalalla olisi lisäksi huomattava, että koska SEUT 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti se, että unioni käyttää toimivaltaansa, ei estä jäsenvaltioita käyttämästä omaansa, komission olisi varmistettava ohjelman puitteissa toteutettavien toimien johdonmukaisuus.
- (45) Euroopan unionin avaruushjelmapviraston, jäljempänä 'avaruushjelmapvirasto', jolla korvataan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 912/2010⁽¹⁶⁾ perustettu Euroopan GNSS-virasto ja joka on sen seuraaja, on tarkoitus edistää ohjelmaa, erityisesti turvallisuusjärjestelyiden hyväksynnän sekä markkinasovellusten ja toimintaketjun loppupään sovellusten kehittämisen osalta. Tietyt näihin aloihin liittyvät tehtävät olisi sen vuoksi annettava avaruushjelmapvirastolle. Erityisesti turvallisuuden osalta, kun otetaan huomioon avaruushjelmapviraston kokemus tällä alalla, sen olisi oltava vastuussa turvallisuusjärjestelyiden hyväksyntätehtävistä kaikissa unionin toimissa avaruusosalalla. Koska avaruushjelmapvirasto on onnistunut hyvin edistämään Galileon ja EGNOSin omaksumista käyttäjien keskuudessa ja markkinoilla, sen tehtäväksi olisi annettava myös ohjelman muiden komponenttien kuin Galileon ja EGNOSin omaksumisen edistäminen käyttäjien keskuudessa sekä toimintaketjun loppupään sovellusten kehitystoimia ohjelman kaikkien komponenttien osalta. Näin avaruushjelmapvirasto voisi saada mittakaavaetuja ja tarjota mahdollisuuden kehittää sovelluksia, jotka perustuvat useisiin ohjelman komponentteihin (integroidut sovellukset). Kyseiset toimet eivät kuitenkaan saisi vaikuttaa palveluihin eivätkä estää omaksumista käyttäjien keskuudessa edistäviin toimiin, jotka komissio on antanut Copernicus-ohjelman toimista vastaavien yhteisöjen vastuulle. Toimintaketjun loppupään sovellusten kehittämisen antaminen avaruushjelmapvirastolle ei saisi estää muita yhteisöjä, joille on annettu tehtäviä, kehittämästä toimintaketjun loppupään sovelluksia. Lisäksi avaruushjelmapviraston olisi hoidettava komission sille siirtämät tehtävät yhdellä tai useammalla rahoitusosuussopimuksella sellaisen rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen mukaisesti, joka kattaa muita ohjelmaan liittyviä erityistehtäviä. Kun avaruushjelmapvirastolle annetaan tehtäviä, sen käyttöön olisi asetettava riittävät hallinnolliset, taloudelliset ja henkilöresurssit.
- (46) Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa avaruushjelmapviraston olisi voitava antaa erityistehtäviä jäsenvaltioille tai niiden ryhmälle. Annettavien tehtävien olisi rajoitettava toimiin, joita avaruushjelmapvirastolla ei ole valmiuksia suorittaa itse, eikä tehtävien antaminen saisi vaikuttaa ohjelman hallinnointiin eikä tässä asetuksessa määriteltyjen tehtävien osoittamiseen.
- (47) Galileo ja EGNOS ovat monimutkaisia järjestelmiä, jotka edellyttävät tiivistä koordinoitua. Koska Galileo ja EGNOS ovat ohjelman komponentteja, koordinoitua olisi oltava unionin toimielimen tai elimen vastuulla. Avaruushjelmapvirasto on viime vuosina kehitetyn asiantuntemuksen perusteella sopivin elin koordinoimaan kaikkia kyseisten järjestelmien hyödyntämiseen liittyviä operatiivisia tehtäviä kansainvälistä yhteistyötä lukuun ottamatta. Sen vuoksi EGNOSin ja Galileon hyödyntämisen hallinnointi olisi annettava avaruushjelmapviraston tehtäväksi. Tämä ei

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 243/2012/EU, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, monivuotisen radiotaajuuspoliittisen ohjelman perustamisesta (EUVL L 81, 21.3.2012, s. 7).

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 912/2010, annettu 22 päivänä syyskuuta 2010, Euroopan GNSS-viraston perustamisesta, eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien hallintorakenteista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1321/2004 kumoamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 683/2008 muuttamisesta (EUVL L 276, 20.10.2010, s. 11).

kuitenkaan tarkoita sitä, että avaruusohjelmaviraston olisi hoidettava kaikki kyseisten järjestelmien hyödyntämiseen liittyvät tehtävät yksin. Se voi käyttää muiden yhteisöjen, etenkin ESan, asiantuntemusta. Tämän olisi katettava järjestelmien kehittämiseen ja suunnitteluun ja maasegmentin osien ja satelliittien kehittämiseen liittyvät toiminnot, jotka olisi annettava ESan tehtäväksi. Tehtävien antaminen muille yhteisöille perustuu tällaisten yhteisöjen valtuuksiin, ja sillä olisi vältettävä päällekkäistä työtä.

- (48) ESA on kansainvälinen organisaatio, jolla on laaja kokemus avaruusalaista ja joka on tehnyt Euroopan yhteisön kanssa puitesopimuksen vuonna 2004, jäljempänä 'vuoden 2004 puitesopimus' ⁽¹⁷⁾. Tämän vuoksi se on tärkeä kumppani ohjelmaa toteutettaessa, ja sen kanssa olisi luotava asianmukaiset yhteydet. Tältä osin ja varainhoitoasetuksen mukaisesti komission olisi tehtävä ESan ja avaruusohjelmaviraston kanssa rahoitusta koskeva puitekumppanuussopimus, joka kattaa kaikki komission, avaruusohjelmaviraston ja ESan väliset rahoitussuhteet ja jolla varmistetaan niiden johdonmukaisuus ja joka on vuoden 2004 puitesopimuksen ja erityisesti sen 2 ja 5 artiklan mukainen. ESA ei kuitenkaan ole unionin elin eikä siihen sovelleta unionin oikeutta, joten on tärkeää määrätä, että ESA toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet varmistaakseen unionin ja sen jäsenvaltioiden etujen suojelun ja että talousarvion toteuttamisen osalta sille annetut tehtävät ovat komission päätösten mukaisia. Sopimuksessa olisi myös oltava kaikki unionin taloudellisten etujen turvaamiseksi tarvittavat lausekkeet.
- (49) Euroopan unionin satelliittikeskuksen (EUSK) toiminta riippumattomana eurooppalaisena voimavarana, joka tarjoaa asianmukaisten avaruusresurssien ja keskeisen täydentävän datan hyödyntämiseen perustuvia tietoja ja palveluita, tunnustettiin jo Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 541/2014/EU ⁽¹⁸⁾ täytäntöönpanossa.
- (50) Jotta käyttäjien edustus voidaan liittää osaksi valtiollisen satelliittiviestinnän (GOVSATCOM) hallintoa ja jotta voidaan koota yhteen käyttäjien tarpeita ja vaatimuksia kansallisten rajojen ja siviili- ja sotilastoiminnan välisen rajan yli, asiankuuluvilla unionin yksiköillä, joilla on läheiset yhteydet kyseisiin käyttäjiin, voi olla koordinoiva tehtävä tällaisten käyttäjäryhmien osalta; näitä unionin yksiköjä ovat Euroopan puolustusvirasto, Euroopan raja- ja merivartiostovirasto (Frontex), Euroopan meriturvallisuusvirasto, Euroopan kalastuksenvalvontavirasto, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto, sotilaskriisinhallinnan suunnittelu- ja toteutusvoimavara / siviilikriisinhallinnan suunnittelu- ja toteutusvoimavara ja EU:n hätäavun koordinoitua keskus. Ylemmällä tasolla avaruusohjelmaviraston olisi koordinoitava käyttöön liittyviä näkökohtia siviilikäyttäjät yhteisöjen osalta, ja se voi seurata operatiivista käyttöä, kysyntää, vaatimustenmukaisuutta sekä kehittyviä tarpeita ja vaatimuksia.
- (51) Koska avaruuteen liittyvät toimet ovat tärkeitä unionin taloudelle ja unionin kansalaisten elämälle ja koska näihin järjestelmiin perustuvat järjestelmät ja sovellukset ovat luonteeltaan kaksikäyttöisiä, ohjelman keskeisenä painopisteenä olisi oltava korkeatasoisen turvallisuuden saavuttaminen ja ylläpitäminen, erityisesti unionin ja sen jäsenvaltioiden etujen turvaamiseksi, myös turvallisuusluokiteltujen ja muiden arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen osalta.
- (52) Komission ja korkean edustajan olisi kummankin oman toimivaltansa puitteissa varmistettava ohjelman turvallisuus tämän asetuksen ja tapauksen mukaan neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/698 ⁽¹⁹⁾ mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeuksia kansallisen turvallisuuden alalla.
- (53) Kun otetaan huomioon Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) erityisasiantuntemus ja sen säännölliset yhteydet kolmansien maiden viranomaisiin ja kansainvälisiin järjestöihin, se voi avustaa komissiota sille ulkosuhteiden alalla kuuluvien, ohjelman turvallisuutta koskevien tiettyjen tehtävien hoidossa neuvoston päätöksen 2010/427/EU ⁽²⁰⁾ mukaisesti.

⁽¹⁷⁾ EUVL L 261, 6.8.2004, s. 64.

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 541/2014/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, avaruusesineiden valvonnan ja seurannan tukikehyksen perustamisesta (EUVL L 158, 27.5.2014, s. 227).

⁽¹⁹⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/698, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021, unionin turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavien unionin avaruusohjelman yhteydessä käyttöön otettujen, toimivien ja käytettyjen järjestelmien ja palvelujen turvallisuudesta sekä päätöksen 2014/496/YUTP kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 178).

⁽²⁰⁾ Neuvoston päätös, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (2010/427/EU) (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

- (54) Rajoittamatta SEU 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltioiden yksinomaista vastuuta kansallisen turvallisuuden alalla ja jäsenvaltioiden oikeutta turvata keskeiset turvallisuusintressinsä SEUT 346 artiklan mukaisesti olisi vahvistettava erityinen turvallisuuden hallinta, jotta varmistetaan ohjelman sujuva toteuttaminen. Kyseisen hallinnan olisi perustuttava kolmeen keskeiseen periaatteeseen. Ensinnäkin on välttämätöntä, että jäsenvaltioiden laaja ja ainutlaatuinen kokemus turvallisuuskysymyksissä otetaan huomioon mahdollisimman laajasti. Toiseksi olisi erotettava toisistaan operatiiviset toiminnot ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoiminnot, jotta vältetään eturistiriidat ja mahdolliset puutteet turvallisuussääntöjen soveltamisessa. Kolmanneksi ohjelman kaikkien tai tiettyjen komponenttien hallinnosta vastaavalla yksiköllä on myös parhaat edellytykset hallita sille annettujen tehtävien turvallisuutta. Ohjelman turvallisuus perustuisi Galileo-, EGNOS- ja Copernicus-ohjelmien toteuttamisesta viime vuosina saatuihin kokemuksiin. Vankka turvallisuushallinta edellyttää myös tehtävien asianmukaista jakoa eri toimijoiden välillä. Koska komissio on vastuussa ohjelmasta, sen olisi määritettävä kuhunkin ohjelman komponenttiin sovellettavat yleiset turvallisuusvaatimukset rajoittamatta kuitenkaan jäsenvaltioiden oikeuksia kansallisen turvallisuuden alalla.
- (55) Sekä maassa että avaruudessa olevan unionin avaruusinfrastruktuurin kyberturvallisuus on keskeisellä sijalla varmistettaessa järjestelmien toiminta ja palvelujen jatkuvuus. Turvallisuusvaatimuksia laadittaessa olisi sen vuoksi otettava asianmukaisesti huomioon tarve suojata järjestelmiä ja niiden palveluja kyberhyökkäyksiltä myös käyttämällä uutta teknologiaa.
- (56) Komission olisi tarvittaessa määritettävä turvallisuuden seurantarakenne riski- ja uhka-analyysin perusteella. Tämän turvallisuuden seurantaelimen olisi oltava yksikkö, joka vastaa päätöksen (YUTP) 2021/698 soveltamisalan puitteissa laadittuja ohjeita. Galileon osalta kyseisen elimen olisi oltava Galileon turvallisuuden valvontakeskus. Päätöksen (YUTP) 2021/698 täytäntöönpanon osalta turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan tehtävänä olisi ainoastaan antaa neuvostolle tai korkealle edustajalle tietoja, jotka liittyvät järjestelmän turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntään.
- (57) Kun otetaan huomioon ohjelman ainutlaatuisuus ja monimutkaisuus sekä sen yhteydet turvallisuuteen, turvallisuusjärjestelyiden hyväksynnässä olisi noudatettava tunnistettuja ja vakiintuneita periaatteita. Näin ollen on välttämätöntä, että turvallisuusjärjestelyiden hyväksyntätoimet toteutetaan unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuutta koskevan yhteisen vastuun pohjalta pyrkien rakentamaan yhteisymmärrystä ja ottaen mukaan kaikki ne, joita turvallisuuskysymys koskee, ja että otetaan käyttöön pysyvää riskien seurantaan koskeva menettely. On myös erityisen tärkeää, että tekniset turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimet annetaan alan ammattilaisille, jotka ovat asianmukaisesti pätevyityneet monimutkaisten järjestelmien hyväksyntään ja joista on tehty asianmukaisen tason turvallisuusselvitys.
- (58) EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja olisi käsiteltävä neuvoston päätöksessä 2013/488/EU ⁽²¹⁾ ja komission päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾ vahvistettujen turvallisuussääntöjen mukaisesti. Neuvoston päätöksen mukaan jäsenvaltioiden on noudatettava siinä vahvistettuja periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia, jotta varmistetaan, että EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin sovelletaan samantasoista suojaa.
- (59) Tietojenvaihdon turvaamiseksi olisi tehtävä asianmukaiset sopimukset, jotta varmistetaan kolmansille maille ja kansainvälisille järjestöille ohjelman yhteydessä annettavien EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suoja.
- (60) Ohjelmaan kuuluu merkittävänä tavoitteena se, että varmistetaan unionin turvallisuus ja vahvistetaan strategista autonomiaa keskeisten teknologioiden ja arvoketjujen osalta, samalla kun säilytetään avoin talous sekä vapaa ja oikeudenmukainen kauppa ja hyödynnetään mahdollisuuksia, joita avaruus tarjoaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuudelle. Erityisissä tapauksissa kyseinen tavoite edellyttää tarvittavien kelpoisuus- ja osallistumisedellytysten vahvistamista, jotta voidaan varmistaa unionin operatiivisten järjestelmien eheyden, turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn suojeleminen. Tämä ei saisi heikentää tarvetta varmistaa kilpailukyky ja kustannustehokkuus.

⁽²¹⁾ Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Komission päätös (EU, Euratom) 2015/444, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista säännöistä (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 53).

Arvioitaessa oikeussubjekteja, jotka ovat kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, komission olisi otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/452⁽²³⁾ säädetyt periaatteet ja kriteerit.

- (61) Ohjelman yhteydessä on joitakin tietoja, joita ei ole turvallisuusluokiteltu mutta joita on käsiteltävä jo voimassa olevien unionin säädösten tai kansallisten lakien, sääntöjen ja määräysten mukaisesti, myös rajoittamalla jakelua.
- (62) Satelliittinavigointi- ja maanhavainnointijärjestelmiä käytetään yhä enemmän yhä useammalla talouden keskeisellä toimialalla, erityisesti liikenteen, televiestinnän, maatalouden ja energian aloilla. Ohjelmassa olisi hyödynnettävä näiden alojen välistä synergiaa ottaen huomioon avaruusteknologian niille tuomat edut, tuettava yhteensopivien laitteiden kehitystä ja edistettävä asiaan liittyvien normien ja sertifiikaattien kehittämistä. Synergia avaruustoiminnan ja unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen ja puolustukseen liittyvien toimien välillä lisääntyy myös. Kun satelliittinavigointi on kokonaisuudessaan omassa valvonnassa, voidaan taata unionin teknologinen riippumattomuus myös pitkällä aikavälillä infrastruktuurilaitteiden komponenttien osalta ja varmistaa sen strateginen autonomia.
- (63) Galileon tavoitteena on ensimmäisen sellaisen erityisesti siviilikäyttöön tarkoitettun satelliittinavigointi- ja -paikannusinfrastruktuurin perustaminen ja käyttö, joka soveltuu monien julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden käyttöön Euroopassa ja kaikkialla maailmassa. Galileo toimii muista olemassa olevista tai mahdollisesti perustettavista järjestelmistä riippumattomasti ja edistää siten muun muassa unionin strategista autonomiaa. Galileon toinen sukupolvi olisi otettava asteittain käyttöön ennen vuotta 2030, aluksi rajatulla toimintakapasiteetilla.
- (64) EGNOSilla pyritään parantamaan olemassa olevien maailmanlaajuisten satelliittinavigointijärjestelmien, erityisesti Galileon, lähettämien avointen signaalien laatua. EGNOS-ohjelman palvelujen olisi katettava ensisijaisesti jäsenvaltioiden alueet, jotka sijaitsevat maantieteellisesti Euroopassa ja joihin tätä tarkoitusta varten luetaan myös Kypros, Azorit, Kanariansaaret ja Madeira, vuoden 2026 loppuun mennessä. Ilmailualalla kaikkien näiden alueiden olisi voitava hyödyntää lennonvarmistuspalvelujen osalta kaikkia EGNOSin tukemia suoritustasoja. EGNOSin tarjoamien palvelujen maantieteellistä peittoaluetta voitaisiin teknisen toteutettavuuden rajoissa ja ihmishengen turvaavan palvelun osalta kansainvälisten sopimusten perusteella laajentaa myös muualle maailmaan. Rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139⁽²⁴⁾ soveltamista ja ilmailutarkoituksiin vaadittavaa Galileon palvelun laadun seurantaan olisi huomattava, että vaikka Galileon lähettämiä signaaleja voidaan tehokkaasti käyttää ilma-alusten paikantamiseen lennon kaikissa vaiheissa tarvittavien lisäjärjestelmien avulla, mukaan lukien alueelliset, paikalliset ja ilma-alusten avioniikkajärjestelmät, ainoastaan alueelliset tai paikalliset lisäjärjestelmät, kuten EGNOS Euroopassa, voivat toimia ilmaliikenteen hallinnan palveluina (ATM) ja lennonvarmistuspalveluina (ANS). EGNOSin ihmishengen turvaavan palvelun olisi oltava Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön standardien, jäljempänä 'ICAOn standardit', mukainen.
- (65) On välttämätöntä varmistaa Galileon ja EGNOSin kestävyys ja niiden palvelujen jatkuvuus, saatavuus, tarkkuus, luotettavuus ja turvallisuus. Muuttuvassa ympäristössä ja nopeasti kehittyvillä markkinoilla myös niiden kehittämistä olisi jatkettava ja näiden järjestelmien uusia sukupolvia, niihin liittyvä avaruus- ja maasegmenttien kehitys mukaan luettuna, olisi valmisteltava.

⁽²³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/452, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2019, unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta (EUVL L 79 I, 21.3.2019, s. 1).

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta (EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1).

- (66) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1285/2013 ⁽²⁵⁾ käytetty käsite ”kaupallinen palvelu” ei ole enää soveltuva, kun otetaan huomioon kyseisen palvelun kehitys. Sen sijaan komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2017/224 ⁽²⁶⁾ on yksilöity kaksi erillistä palvelua eli huipputarkka palvelu ja todennuspalvelu.
- (67) Jotta tarjottuja palveluja voitaisiin käyttää parhaalla mahdollisella tavalla, Galileon ja EGNOSin tarjoamien palvelujen olisi oltava yhteensopivia ja yhteentoimivia keskenään, myös käyttäjien tasolla, ja mahdollisuuksien mukaan myös muiden satelliittinavigointijärjestelmien ja perinteisten radionavigointikeinojen kanssa, jos tällaisesta yhteensopivuudesta ja yhteentoimivuudesta määrätään kansainvälisessä sopimuksessa, sanotun kuitenkin vaikuttamatta unionin strategisen riippumattomuuden tavoitteeseen.
- (68) Kun otetaan huomioon Galileon ja EGNOSin maassa sijaitsevan infrastruktuurin merkitys niille ja sen vaikutus niiden turvallisuuteen, komission olisi määrättävä infrastruktuurin sijainnista. Järjestelmien maassa sijaitsevan infrastruktuurin käyttöönnotossa olisi edelleen meneteltävä avoimesti ja läpinäkyvästi, ja avaruusohjelmaviraston olisi osallistuttava tähän tarpeen mukaan toimivaltansa puitteissa.
- (69) Jotta Galileon ja EGNOSin yhteiskunnallis-taloudelliset hyödyt voidaan maksimoida ja samalla edistetään unionin strategista autonomiaa, erityisesti arkaluonteisilla aloilla sekä turvallisuuden alalla, olisi edistettävä myös sääntelytoimien avulla EGNOSin ja Galileon tarjoamien palvelujen käyttöä muissa unionin politiikoissa, kun tämä on perusteltua ja hyödyllistä. Myös toimenpiteet, joilla edistetään näiden palvelujen käyttöä kaikissa jäsenvaltioissa, ovat tärkeä osa prosessia.
- (70) Ohjelman komponenttien avulla olisi edistettävä digitaalitekniikan soveltamista avaruusjärjestelmissä, datan ja palvelujen jakelussa ja toimintaketjun loppupään kehittämisessä. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota aloitteisiin ja toimiin, joita komissio ehdotti 14 päivänä syyskuuta 2016 antamissaan tiedonannoissa ”Verkkoyhteydet kilpailukykyisillä digitaalisilla sisämarkkinoilla – Kohti eurooppalaista gigabittiyhteiskuntaa” ja ”5G-Eurooppa: toimintasuunnitelma”.
- (71) Copernicuksella olisi varmistettava, että saadaan autonomisesti ympäristöä koskevaa tietoa ja keskeistä teknologiaa maanhavainnointi- ja geoinformaatiopalveluita varten, jotta unioni voi tehdä päätöksiä ja toimia itsenäisesti muun muassa ympäristön, ilmastonmuutoksen, merten, merenkulun, maatalouden ja maaseudun kehittämisen, kulttuuriperinnön säilyttämisen, pelastustoiminnan, maankartoituksen ja infrastruktuurin seurannan, turvallisuuden sekä digitaalitalouden alalla.
- (72) Copernicuksen olisi perustuttava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 377/2014 ⁽²⁷⁾, jolla perustettiin unionin maanseuranta- ja valvontaohjelma (Copernicus), ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 911/2010 ⁽²⁸⁾, jolla perustettiin edeltäjäohjelma (Euroopan maanseurantaohjelma – GMES) ja sen ensivaiheen toiminnan toteuttamissäännöt, toimintoihin ja tuloksiin, ja siinä olisi varmistettava jatkuvuus niiden kanssa ja tehostettava niitä, kun otetaan huomioon maanhavainnointialaan vaikuttavat tutkimuksen viimeaikaiset kehitysuunnat, teknologian kehitys ja innovaatiot sekä massadatan analysoinnin ja tekoälyn kehitys ja alaan liittyvät unionin tason strategiat ja aloitteet, kuten esitetään komission 19 päivänä helmikuuta 2020 annetussa valkoisessa kirjassa ”Tekoälystä – Eurooppalainen lähestymistapa huippuosaamiseen ja luottamukseen” ja 19 päivänä helmikuuta 2020 annetussa tiedonannossa ”Euroopan datastrategia” . Uusien resurssien kehittämiseksi komission olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden, ESan, Euroopan sääsatelliittijärjestön (Eumetsat) sekä tarvittaessa muiden sellaisten yhteisöjen kanssa, joilla on asiaankuuluvia avaruusresursseja ja *in situ* -resursseja.

⁽²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1285/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan satelliittinavigointijärjestelmien toteuttamisesta ja käytöstä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 876/2002 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 683/2008 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 1).

⁽²⁶⁾ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/224, annettu 8 päivänä helmikuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1285/2013 2 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettua Galileo-ohjelman mukaisesti perustettua kaupallista palvelua tarjoavaa järjestelmää varten tarvittavista teknisistä ja toiminnallisista eritelmistä (EUVL L 34, 9.2.2017, s. 36).

⁽²⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 377/2014, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, Copernicus-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 911/2010 kumoamisesta (EUVL L 122, 24.4.2014, s. 44).

⁽²⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 911/2010, annettu 22 päivänä syyskuuta 2010, Euroopan maanseurantaohjelmasta (GMES) ja sen ensivaiheen toiminnasta (2011–2013) (EUVL L 276, 20.10.2010, s. 1).

Copernicuksen olisi mahdollisimman suuressa määrin hyödynnettävä jäsenvaltioiden, ESAn, Eumetsatin sekä muiden yhteisöjen kapasiteetteja avaruudesta tapahtuvaan maanhavainnointiin, kaupalliset aloitteet unionissa mukaan luettuina, jolloin myös edistetään elinvoimaisen kaupallisen avaruusalan kehitystä Euroopassa. Jos se on toteutettavissa ja soveltuvaa, Copernicuksen olisi myös hyödynnettävä käytettävissä olevia, pääasiassa jäsenvaltioiden toimittamia *in situ*- ja liitännäisdataa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY⁽²⁹⁾ mukaisesti. Komission olisi tehtävä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja Euroopan ympäristökeskuksen kanssa, jotta varmistetaan *in situ*-datajoukkojen tehokas saanti ja käyttö Copernicusta varten.

- (73) Copernicus olisi toteuttava julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/98/EY⁽³⁰⁾, tavoitteiden mukaisesti, joita ovat erityisesti avoimuus, palvelujen kehittämistä edistävien edellytysten luominen ja taloudelliseen kasvuun ja työpaikkojen luomiseen myötävaikuttaminen unionissa. Copernicus-datan ja Copernicus-tietojen tulisi olla vapaasti ja avoimesti saatavilla.
- (74) Copernicuksen koko potentiaali unionin yhteiskunnan ja talouden hyväksi olisi vapautettava kokonaisuudessaan, jotta se ulottuisi laajemmalle kuin välittömiin edunsaajiin, tehostamalla omaksumista käyttäjien keskuudessa koskevia toimenpiteitä, mikä edellyttää lisätoimia datan saattamiseksi käyttökelpoiseksi muille kuin asiantuntijoille ja näin kasvuun, työpaikkojen luomisen ja osaamisen siirron edistämiseksi.
- (75) Copernicus on käyttäjälähtöinen ohjelma. Sen kehityksen olisi tämän vuoksi perustuttava Copernicuksen ydinkäyttäjien muuttuviin tarpeisiin, ja samalla siinä olisi otettava huomioon myös uusien käyttäjäyhteisöjen kehittyminen sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Copernicuksen olisi perustuttava niiden vaihtoehtojen analyysiin, joilla voidaan täyttää käyttäjien kehittyvät tarpeet, mukaan lukien toteuttamiseen liittyvät tarpeet, sekä unionin niiden politiikkojen seurantaan, jotka edellyttävät jatkuvaa ja todellista käyttäjien osallistumista, erityisesti vaatimusten määrittelyssä ja validoinnissa.
- (76) Copernicus on jo toiminnassa. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa olemassa olevien infrastruktuurin ja palvelujen jatkuvuus sekä samalla sopeutua muuttuviin käyttäjien tarpeisiin, markkinaympäristöön, erityisesti uusiin yksityisiin avaruusalan toimijoihin ja yhteiskunnallis-poliittisiin muutoksiin, joihin on reagoitava nopeasti. Tämä edellyttää Copernicuksen toiminnallisen rakenteen uudelleenmäärittelyä, jotta se vastaa paremmin siirtymistä ensimmäisen vaiheen toiminnallisista palveluista edistyneempien ja tarkemmin kohdistettujen palvelujen tarjontaan uusille käyttäjäyhteisöille, ja lisäarvoa tuottavien toimintaketjun loppupään markkinoiden tukemista. Tämän vuoksi Copernicuksen toteuttamisessa olisi jatkossa omaksuttava lähestymistapa, jossa seurataan datan arvoketjua eli datan hankintaa, datan ja tiedon käsittelyä, jakelua ja hyödyntämistä sekä toimia, joilla edistetään omaksumista käyttäjien keskuudessa ja markkinoilla ja valmiuksien kehittämistä, kun taas Horisontti Eurooppa -puiteohjelman mukaisessa strategisessa suunnitteluprosessissa yksilöitäisiin tutkimus- ja innovointitoimet, joissa olisi hyödynnettävä Copernicusta.
- (77) Datan hankinnan osalta Copernicuksen mukaisissa toimissa olisi pyrittävä täydentämään ja pitämään yllä nykyistä avaruusinfrastruktuuria, valmistelemaan elinkaarensa loppuun tulleiden satelliittien korvaamista pitkällä aikavälillä ja käynnistämään uusia hankkeita, jotka liittyvät erityisesti uusiin seurantajärjestelmiin, joilla tuetaan toimia maailmanlaajuisen ilmastomuutoksen asettamaan haasteeseen vastaamiseksi, kuten ihmisen toiminnan aiheuttamien hiilidioksidi- ja muiden kasvihuonekaasupäästöjen seuranta. Copernicuksen mukaisissa toimissa olisi laajennettava maailmanlaajuisen seurannan kattavuutta napa-alueilla ja tuettava ympäristövaatimusten noudattamisen varmistamista, lakisäätöistä ympäristöseuranta- ja -raportointia sekä innovatiivisia ympäristösovelluksia maataloudessa, metsätaloudessa, vesi- ja meriluonnonvarojen hallinnassa ja kulttuuriperinnön osalta, kuten viljelmien seuranta, vesivarojen hallinta ja tehostettu metsäpalojen seuranta. Tällaisella toiminnalla Copernicuksessa pitäisi saada vipuvaikutuksia ja hyödyntää mahdollisimman hyvin aiemmalla rahoituskaudella (2014–2020) tehdyt investoinnit, mukaan lukien jäsenvaltioiden, ESAn ja Eumetsatin tekemät investoinnit, ja samalla tarkastella uusia toiminta- ja liiketoimintamalleja, joilla täydennetään Copernicuksen kapasiteetteja. Copernicus voisi myös rakentua toimiville kumppanuuksuhteille jäsenvaltioiden kanssa, jotta voidaan edelleen kehittää ohjelman turvallisuusulottuvuutta soveltuvien hallinnointijärjestelmien mukaisesti, jolloin turvallisuuden alalla voidaan vastata käyttäjien muuttuviin tarpeisiin.

⁽²⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/98/EY, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 345, 31.12.2003, s. 90).

- (78) Copernicuksessa olisi osana datan ja tietojen käsittelytoimintoa varmistettava Copernicus-palvelujen pitkän aikavälin kestävyys ja jatkokehitys, tarjottava tietoja julkisen sektorin tarpeiden ja unionin kansainvälisistä sitoumuksista johtuvien tarpeiden täyttämiseksi ja maksimoitava mahdollisuudet kaupalliseen hyödyntämiseen. Copernicuksessa olisi erityisesti tarjottava Euroopan, kansallisella, paikallisella ja globaalilla tasolla tietoa ilmakehän koostumuksesta ja ilmanlaadusta; tietoa valtamerten tilasta ja dynamiikasta; maa- ja jääkartoitusta tukevaa tietoa, jolla edistetään unionin, kansallisen ja paikallisen tason politiikkojen toteuttamista; tietoa ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja sen vaikutusten hillitsemisen tueksi; paikkatietoja hätätilanteiden hallinnan tueksi, ennaltaehkäisevät toimet mukaan lukien, ympäristövaatimusten noudattamisen varmistamisen tueksi ja siviiliturvallisuuden tueksi, unionin ulkoinen toiminta mukaan lukien. Komission olisi määritettävä asianmukaiset sopimusjärjestelyt, joilla tuetaan kestävää palvelujen tarjoamista.
- (79) Copernicus-palvelujen toteuttamisessa komission olisi tukeuduttava toimivaltaisiin yhteisöihin, asianomaisiin unionin virastoihin, kansallisten elinten ryhmittymiin tai yhteenliittymiin tai muihin asianmukaisiin elimiin, jotka ovat mahdollisesti kelpoisia rahoitusosuussopimuksen tekemiseen. Näitä yhteisöjä valittaessa komission olisi varmistettava, että palvelujen toiminnassa ja tarjonnassa ei ilmene häiriöitä ja että turvallisuuden kannalta arkaluonteisten tietojen osalta kyseisillä yhteisöillä on varhaisvaroitus- ja kriisinhallintavalmiudet yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja erityisesti yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan yhteydessä. Varainhoitoasetuksen 154 artiklan 2 kohdan mukaan henkilöiden ja yhteisöjen, joille on annettu tehtäväksi unionin varojen hoitaminen, on noudatettava syrjimättömyyden periaatetta kaikkiin jäsenvaltioihin nähden. Kyseisen periaatteen noudattaminen olisi varmistettava Copernicus-palvelujen tarjoamista koskevien rahoitusosuussopimusten avulla.
- (80) Copernicus-palvelujen toteuttamisen pitäisi helpottaa myös palvelujen yleistä omaksumista, koska käyttäjät voisivat ennakoita palvelujen saatavuutta ja kehittymistä, sekä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja muiden osapuolten kanssa. Tätä varten komission ja yhteisöjen, jolle on annettu tehtäväksi palvelujen tarjoaminen, olisi oltava tiiviisti yhteydessä keskeisiin Copernicuksen käyttäjät yhteisöihin kautta Euroopan kehittäessään Copernicuksen palvelu- ja tietovalikoimaa edelleen sen varmistamiseksi, että vastataan julkisen sektorin ja politiikan muuttuviin tarpeisiin, jolloin voidaan maksimoida maanhavainnointitietojen omaksuminen. Komission olisi tehtävä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa Copernicuksen *in situ* -komponentin kehittämiseksi ja helpottaakseen Copernicuksen *in situ* -datajoukkojen liittämistä avaruusdatajoukkoihin Copernicus-palvelujen päivittämistä varten.
- (81) Copernicuksen maksutonta, kattavaa ja avointa dataa koskevat periaatteet on arvioitu yhdeksi Copernicuksen täytäntöönpanon onnistuneimmista osatekijöistä, niillä on ollut huomattava rooli pyrittäessä ohjelman dataa ja tietoja koskevaan vahvaan kysyntään ja ne ovat tehneet Copernicuksesta yhden maailman suurimmista maanhavainnointitietojen tarjoajista. On selvästi tarpeen taata maksuttoman, kattavan ja avoimen datan tarjoamisen turvattu jatkuvuus pitkällä aikavälillä, ja datan saanti olisi turvattava, jotta saavutetaan Euroopan avaruusstrategiassa asetetut kunnianhimoiset tavoitteet. Copernicus-dataan luodaan pääasiassa unionin kansalaisten hyödyksi, ja kun data annetaan maksutta vapaaseen käyttöön, unionin yritysten ja tutkijoiden maailmanlaajuiset yhteistyömahdollisuudet moninkertaistuvat ja Euroopan avaruusekosysteemi tehostuu. Jos Copernicus-datan ja -tietojen saatavuutta rajoitetaan millään tavoin, rajoituksen olisi oltava tässä asetuksessa ja komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 1159/2013 ⁽³¹⁾ vahvistettujen Copernicuksen dataperiaatteiden mukainen.
- (82) Copernicuksen puitteissa tuotetut data ja tiedot olisi asetettava saataville täysimääräisesti, avoimesti ja maksuttomasti, ellei asianmukaisista edellytyksistä ja rajoituksista muuta johdu, jotta voidaan edistää niiden käyttöä ja jakamista ja vahvistaa Euroopan maanhavainnointimarkkinoita, etenkin toimintaketjun loppupäässä, ja mahdollistaa näin kasvu ja työpaikkojen luominen unionissa. Tällaista tarjontaa olisi jatkettava, jotta voidaan tarjota johdonmukaisuudeltaan, jatkuvuudeltaan, luotettavuudeltaan ja laadultaan korkeatasoista dataa ja tietoja. Tämä edellyttää Copernicus-datan ja -tietojen laajamittaista ja helppoa saantia, käsittelyä ja hyödyntämistä eri ajantasaisuuden tasoilla, minkä vuoksi komission olisi edelleen sovellettava yhdennettyä toimintatapaa sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla, mikä mahdollistaa myös muiden data- ja tietolähteiden liittämisen mukaan. Sen vuoksi

⁽³¹⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1159/2013, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2013, Euroopan maanseurantaohjelmasta (GMES) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 911/2010 täydentämisestä vahvistamalla GMES-käyttäjien rekisteröitymis- ja lisenssiehdot ja määrittämällä GMES-erityisdatan ja GMES-palveluinformaation saannin rajoittamista koskevat kriteerit (EUVL L 309, 19.11.2013, s. 1).

komission olisi toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Copernicus-data ja -tiedot ovat helposti ja tarkoituksenmukaisesti saatavilla ja käytettävissä, erityisesti tiedottamalla datan ja tietojen saantipalveluista (Data and Information Access Services, DIAS) jäsenvaltioissa ja mahdollisuuksien mukaan edistämällä nykyisten eurooppalaisten maanhavainnointidatainfrastruktuurien yhteentoimivuutta, jotta voidaan luoda synergiaa niiden resursseihin nähden ja siten maksimoida Copernicus-datan ja -tietojen omaksuminen markkinoilla ja tukea sitä.

- (83) Komission olisi tehtävä yhteistyötä datan toimittajien kanssa kolmannen osapuolen dataan liittyvistä lisenssiehdoista sopimiseksi, jotta helpotetaan tällaisen datan käyttöä Copernicuksessa, tämän asetuksen ja sovellettavien kolmannen osapuolen oikeuksien mukaisesti. Koska tietyt Copernicus-data ja -tiedot, mukaan lukien teräväpiirtokuvat, voivat vaikuttaa unionin tai jäsenvaltioiden turvallisuuteen, asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voidaan hyväksyä toimenpiteitä unionin tai jäsenvaltioiden turvallisuuteen kohdistuviin riskeihin tai uhkien puuttumiseksi.
- (84) Jotta maanhavainnointitietojen ja -teknologian käyttöä voitaisiin edistää ja helpottaa kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten, pk-yritysten, tiedemaailman ja tutkijoiden parissa, erityisiä Copernicus-datan jakelua käsitteleviä verkkoja, mukaan lukien kansalliset ja alueelliset elimet, kuten Copernicus Relay- ja Copernicus Academy -verkot, olisi tuettava toimilla, joilla edistetään omaksumista käyttäjien keskuudessa. Tätä varten komission ja jäsenvaltioiden olisi pyrittävä luomaan tiiviimpiä yhteyksiä Copernicuksen sekä unionin ja kansallisten poliitikkojen välille kaupallisten sovellusten ja palvelujen kysynnän lisäämiseksi ja tarjoamaan yrityksille, erityisesti pk-yrityksille sekä startup-yrityksille, mahdollisuus kehittää Copernicus-dataan ja -tietoihin perustuvia sovelluksia tavoitteena kehittää Eurooppaan kilpailukykyinen maanhavainnointidatan ekosysteemi.
- (85) Kansainvälisellä tasolla Copernicuksen olisi tarjottava tarkkaa ja luotettavaa tietoa kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä varten sekä unionin ulkoisia toimia ja kehitysyhteistyötä koskevan politiikan tueksi. Copernicusta olisi pidettävä Euroopan panoksena maailmanlaajuiseen maanhavainnointijärjestelmään, kaukokartoitussatelliitteja käsittelevään komiteaan, vuoden 1992 ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen osapuolten konferenssiin, YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen ja Sendain kehukseen katastrofiriskien vähentämiseksi. Komission olisi luotava tai pidettävä yllä asianmukaista yhteistyötä alaan liittyvien YK:n elinten ja Maailman ilmatieteellisen järjestön kanssa.
- (86) Copernicusta toteuttaessaan komission olisi tarvittaessa tukeuduttava Euroopan kansainvälisiin elimiin, joiden kanssa sillä jo on kumppanuussuhde, erityisesti ESAan, avaruuskomponenttien kehittämisen, koordinoinnin, täytöntöönpanon ja jatkokehityksen, tapauksen mukaan kolmansien osapuolten datan saannin sekä kohdennettujen hankkeiden toiminnan osalta, jos muut yhteisöt eivät vastaa siitä. Komission olisi myös tukeuduttava Eumetsatiin kohdennettujen hankkeiden tai niiden osien toteuttamisessa ja tarvittaessa edistävistä hankkeista saatavan datan osalta järjestön asiantuntemuksen ja toimeksiannon mukaisesti.
- (87) Palvelujen alalla komission olisi hyödynnettävä asianmukaisesti unionin virastojen, kuten Euroopan ympäristökeskuksen, Euroopan meriturvallisuusviraston, Frontexin, EUSK:n sekä Euroopan keskipitkien sääennusteiden keskuksen tarjoamia erityisiä kapasiteetteja ja unionin investointeja, joita Mercator Oceanin kautta on jo tehty meriympäristön seurantapalveluihin. Turvallisuuden osalta unionin tasolla pyrittäisiin kattavaan toimintatapaan yhdessä korkean edustajan kanssa. Komission yhteinen tutkimuskeskus on ollut aktiivisesti mukana GMES-aloitteen alusta saakka ja tukenut kehitystyötä Galileoa ja avaruussäätä koskevaa osakomponenttia varten. Asetuksen (EU) N:o 377/2014 mukaisesti Yhteinen tutkimuskeskus hallinnoi Copernicuksen hätätilanteiden hallintapalvelua ja Copernicuksen maakartoituspalvelun globaalia komponenttia; se osallistuu datan ja tietojen laatua ja tarkoitukseen-sopivuutta koskevaan tarkasteluun ja niiden jatkokehitykseen. Komission olisi hyödynnettävä edelleen yhteisen tutkimuskeskuksen tieteellisiä ja teknisiä neuvoja ohjelman toteuttamisessa.
- (88) Euroopan parlamentin ja neuvoston esittämien pyyntöjen seurauksena unioni perusti tukikehityksen avaruusesineiden valvontaa ja seuranta varten päätöksellä N:o 541/2014/EU. Avaruusromusta on tullut vakava uhka avaruustoiminnan turvallisuudelle ja kestäväyydelle. Avaruusesineiden valvonta ja seuranta, jäljempänä 'SST-osakomponentti', on tämän vuoksi ensiarvoisen tärkeää, jotta voidaan suojata ohjelman komponenttien jatkuvuus

ja niiden panos unionin toimintalinjoille. SST-osakomponentilla pyritään torjumaan avaruusromun lisääntymistä ja näin osaltaan varmistamaan avaruuden kestävä ja taattu saatavuus ja käyttö, mikä on globaali yhteinen tavoite. Tässä yhteydessä SST-osakomponentti voisi tukea maan kiertoradan puhdistusta koskevien unionin hankkeiden valmistelua.

- (89) SST-osakomponentin valmiuksien suorituskykyä ja autonomiaa olisi kehitettävä edelleen. Tätä varten SST-osakomponentin tuloksena olisi laadittava autonominen eurooppalainen avaruusesineluettelo SST-ilmaisimien verkoston datan pohjalta. Tarvittaessa unioni voisi harkita asettavansa osan datastaan saataville kaupallisiin, muihin kuin kaupallisiin ja tutkimustarkoituksiin. SST-osakomponentilla olisi myös edelleen tuettava SST-palvelujen toimintaa ja tarjoamista. Koska SST-palvelut ovat käyttäjälähtöisiä, olisi luotava asianmukaiset mekanismit, joilla kerätään käyttäjien vaatimuksia, myös sellaisia, jotka liittyvät turvallisuuteen ja asiaankuuluvien tietojen siirtoon julkisista laitoksista ja julkisiin laitoksiin, jotta voitaisiin parantaa järjestelmän tehokkuutta ja samalla ottaa huomioon kansallinen turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka.
- (90) SST-palvelujen tarjoamisen olisi perustuttava unionin ja jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön sekä olemassa olevien ja tulevien kansallisten resurssien ja asiantuntemuksen käyttöön, mukaan lukien ESA:n kautta kehitetyt tai unionin kehittämät resurssit. Uusien SST-ilmaisimien kehittämiseen olisi oltava mahdollista tarjota taloudellista tukea. Kun otetaan huomioon SST:n arkaluonteisuus, SST-osakomponenttiin osallistuvien jäsenvaltioiden olisi jatkossakin valvottava kansallisia ilmaisimia ja niiden toimintoja, ylläpitoa ja uusimista sekä SST-palvelujen tarjontaan käytettävän datan käsittelyä.
- (91) Niiden jäsenvaltioiden, joilla on käytettävissä olevien asianmukaisten SST-osakomponentin valmiuksien omistajuus tai käyttöoikeus, olisi voitava osallistua SST-palvelujen tarjoamiseen. Avaruusesineiden valvonta- ja seurantakonsortioon päätöksen N:o 541/2014/EU mukaisesti osallistuvilla jäsenvaltioilla olisi katsottava olevan käytettävissä olevien asianmukaisten SST-osakomponentin valmiuksien omistajuus tai käyttöoikeus. Jäsenvaltioiden, jotka haluavat osallistua SST-palvelujen tarjoamiseen, olisi toimitettava yksi yhteinen ehdotus ja osoitettava operatiiviseen rakenteeseen liittyvien muiden seikkojen mukaisuus. Näiden jäsenvaltioiden valintaa ja organisoimista varten olisi laadittava asianmukaiset säännöt.
- (92) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa jäsenvaltioiden SST-palvelujen tarjoamiseen osallistumisen yksityiskohtaisten menettelyjen ja osatekijöiden vahvistamiseksi. Jos SST-palvelujen tarjoamiseen osallistumista haluavien jäsenvaltioiden yhteistä ehdotusta ei ole toimitettu tai jos komissio katsoo, ettei yhteinen ehdotus täytä vahvistettuja kriteerejä, komission olisi voitava käynnistää toinen vaihe, jolla vahvistetaan jäsenvaltioiden osallistuminen SST-palvelujen tarjoamiseen. Toisen vaiheen menettelyissä ja osatekijöissä olisi määriteltävä katettavat kiertoradat ja otettava huomioon tarve maksimoida jäsenvaltioiden osallistuminen SST-palvelujen tarjoamiseen. Jos kyseisiin menettelyihin ja osatekijöihin sisältyy mahdollisuus, että komissio valitsee useita ehdotuksia, jotka kattavat kaikki kiertoradat, olisi tarjottava myös jäsenvaltioiden ryhmien väliset asianmukaiset koordinoitimekanismit ja tehokas ratkaisu, joka kattaa kaikki SST-palvelut. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽³²⁾ mukaisesti.
- (93) Kun SST-osakomponentti on toiminnassa, siinä olisi noudatettava toiminnan täydentävyyden sekä korkealaatuisten ja käyttäjälähtöisten SST-palvelujen jatkuvuuden periaatteita, ja sen olisi perustuttava parhaaseen asiantuntemukseen. SST-osakomponentissa olisi näin ollen vältettävä tarpeetonta päällekkäisyyttä. Ylimääräisillä valmiuksilla olisi varmistettava SST-palvelujen jatkuvuus, laatu ja kestävyys. Asiantuntijaryhmien toiminnan olisi edistettävä tällaisen tarpeettoman päällekkäisyyden välttämistä.
- (94) SST-osakomponentissa olisi lisäksi suosittava nykyisiä riskinvähentämistoimenpiteitä, kuten ulkoavaruuden rauhanomaista käyttöä käsittelevän komitean (COPUOS) antamia avaruusromun vähentämistä koskevia suuntaviivoja ja suuntaviivoja ulkoavaruustoiminnan pitkän aikavälin kestävyysvarmistamiseksi tai muita aloitteita, jotta varmistetaan ulkoavaruustoiminnan turvallisuus ja kestävyys. Jotta voidaan pienentää törmäysriskiä,

⁽³²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

SST-osakomponentissa pyrittäisiin myös saavuttamaan synergiaa sellaisten aloitteiden kanssa, joissa aktiivisin toimenpitein poistetaan ja passivoidaan avaruusromua. SST-osakomponentilla olisi osaltaan varmistettava ulkoavaruuden rauhanomainen käyttö ja tutkimus. Avaruustoiminnan lisääntymisellä voi olla vaikutusta kansainvälisiin aloitteisiin avaruusliikenteen hallinnan alalla. Unionin olisi seurattava näitä muutoksia, ja se voi ottaa ne huomioon nyt käsillä olevan monivuotisen rahoituskehityksen väliarvioinnin yhteydessä.

- (95) SST:ssä, avaruussäätä (SWE) ja maapallon lähelle tulevia kohteita (NEO) koskevissa toimissa olisi otettava huomioon yhteistyö kansainvälisten kumppaneiden, erityisesti Yhdysvaltojen, kansainvälisten järjestöjen ja muiden kolmansien osapuolten, kanssa, erityisesti avaruudessa tapahtuvien törmäysten välttämiseksi, avaruusromun lisääntymisen estämiseksi ja valmiuden lisäämiseksi äärimmäisten avaruussäätäpahtumien ja maapallon lähelle tulevien kohteiden vaikutusten suhteen.
- (96) Neuvoston turvallisuuskomitea suositteli riskinhallintarakenteen luomista sen varmistamiseksi, että tietoturvakäytännöt otetaan asianmukaisesti huomioon päätöksen N:o 541/2014/EU täytäntöönpanossa. Sitä varten ja ottaen huomioon jo tehty työ, SST-osakomponenttiin osallistuvissa jäsenvaltioissa olisi luotava asianmukaiset riskinhallintarakenteet ja -menettelyt.
- (97) Äärimmäiset ja merkittävät avaruussäätäpahtumat voivat uhata kansalaisten turvallisuutta ja häiritä avaruudessa sijaitsevan ja maahan sijoitetun infrastruktuurin toimintoja. Osana ohjelmaa olisi sen vuoksi vahvistettava avaruussäätä koskeva osakomponentti, jäljempänä 'SWE-osakomponentti', jolla pyritään arvioimaan avaruussäätäriskejä ja niitä vastaavia käyttäjien tarpeita, lisäämään tietoisuutta avaruussäätäriskeistä, varmistamaan käyttäjälähtöisten avaruussäätäpalvelujen toimittaminen ja parantamaan jäsenvaltioiden valmiuksia tarjota avaruussäätäpalvelua. Komission olisi asetettava tärkeysjärjestykseen alat, joilla operatiivisia avaruussäätäpalveluita on tarkoitus tarjota, ottaen huomioon käyttäjien tarpeet, riskit ja teknologinen valmius. Pitkällä aikavälillä voidaan vastata muiden alojen tarpeisiin. Avaruussäätäpalvelujen tarjoaminen unionin tasolla käyttäjien tarpeiden mukaisesti edellyttäisi kohdennettuja, koordinoituja ja jatkuvia tutkimus- ja kehittämistoimia avaruussäätäpalvelujen kehityksen tueksi. Avaruussäätäpalvelujen tarjoamisen olisi perustuttava olemassa oleviin kansallisiin ja unionin valmiuksiin, ja siinä olisi mahdollistettava jäsenvaltioiden sekä eurooppalaisten ja kansainvälisten järjestöjen laaja osallistuminen ja yksityisen sektorin mukaantulo.
- (98) Komission 1 päivänä maaliskuuta 2017 antamassa valkoisessa kirjassa Euroopan tulevaisuudesta, EU:n 27:n jäsenvaltion valtion- tai hallitusten johtajien 25 päivänä maaliskuuta 2017 antamassa Rooman julistuksessa ja useissa Euroopan parlamentin päätöslauselmissa muistutetaan siitä, että unioni on keskeisessä asemassa, kun varmistetaan, että Eurooppa on turvallinen ja sopeutumiskykyinen ja kykenee vastaamaan esimerkiksi alueellisten konfliktien, terrorismin, kyberuhkien ja kasvavien muuttopaineiden asettamiin haasteisiin. Satelliittiviestinnän turvallinen ja taattu saanti on turvallisuusalan toimijoille välttämätön väline, ja tämän keskeisen turvallisuusresurssin yhdistäminen ja yhteiskäyttö unionin tasolla vahvistaa kansalaisyhteiskunnan suojelevaa unionia.
- (99) Eurooppa-neuvosto piti 19 ja 20 päivänä joulukuuta 2013 antamissaan päätelmissä myönteisenä sitä, että valtiollisen satelliittiviestinnän (GOVSATCOM) seuraavaa sukupolvea valmistellaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden, komission ja ESAn kesken. GOVSATCOM on myös nimetty yhdeksi tekijäksi EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisessa globaalistrategiassa kesäkuussa 2016. GOVSATCOMilla olisi osaltaan edistettävä EU:n vastausta hybridiuhkiin ja tarjottava tukea EU:n meriturvallisuusstrategialle ja EU:n arktiselle politiikalle.
- (100) GOVSATCOM on käyttäjälähtöinen ohjelma, johon kuuluu vahva turvallisuuslottuvuus. Asiaan liittyvien toimijoiden olisi voitava tarkastella GOVSATCOMin käyttötilanteita kolmessa pääryhmässä: kriisinhallinta, johon voivat sisältyä yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan siviili- tai sotilastoimet ja -operaatiot, luonnonkatastrofit ja ihmisen aiheuttamat katastrofit, humanitaariset kriisit ja merellä sattuvat hätätilanteet; valvonta, johon voivat sisältyä rajavalvonta, ennen rajaa tapahtuva valvonta, merirajojen valvonta, merivalvonta ja laittoman kaupan valvonta; sekä keskeinen infrastruktuuri, johon voivat sisältyä diplomaattiset verkostot, poliisiviestintä, digitaalinfrastruktuuri, kuten datakeskukset, palvelimet, kriittinen infrastruktuuri, kuten energia, liikenne, vesiesteet, kuten padot, ja avaruusinfrastruktuuri.

- (101) GOVSATCOMin valmiuksia ja palveluja olisi käytettävä unionin ja jäsenvaltioiden toimijoiden turvallisuuden kannalta kriittisissä tehtävissä ja operaatioissa. Siksi tarvitaan asianmukaista riippumattomuuden tasoa kolmansista osapuolista (kolmannet maat ja kolmansien maiden yhteisöt) siten, että se kattaa kaikki GOVSATCOMin osatekijät, kuten avaruus- ja maateknologiat komponenttien, alajärjestelmien ja järjestelmien tasolla, valmistusteollisuus, avaruusjärjestelmien omistajat ja toiminnanharjoittajat ja maajärjestelmien komponenttien fyysinen sijainti.
- (102) Satelliittiviestintä on rajallinen resurssi, jota rajoittavat satelliittien kapasiteetti, taajuudet ja maantieteellinen kattavuus. Kustannustehokkuuden parantamiseksi ja mittakaavaetujen hyödyntämiseksi GOVSATCOMissa on tämän vuoksi optimoitava GOVSATCOM-käyttäjien kysynnän ja GOVSATCOMia koskevien sopimusten nojalla toimitettavan tarjonnan vastaavuus GOVSATCOM-kapasiteettien ja -palvelujen osalta. Koska sekä kysyntä että potentiaalinen tarjonta muuttuvat ajan myötä, tarvitaan jatkuvaa seurantaa ja joustavuutta, jotta GOVSATCOM-palveluita voidaan sopeuttaa tilanteeseen.
- (103) Toiminnalliset vaatimukset olisi määritettävä käyttötilanteita koskevan analyysin pohjalta. Nämä toiminnalliset vaatimukset muodostavat yhdessä turvallisuusvaatimusten kanssa lähtökohdan, josta käsin olisi laadittava palvelukokonaisuus. Palvelukokonaisuudessa olisi määritettävä GOVSATCOMin kautta tarjottaviin palveluihin sovellettava perustaso. Jotta kysyntä ja toimitetut palvelut vastaisivat mahdollisimman hyvin tosiaan, GOVSATCOMin palvelukokonaisuutta olisi voitava päivittää säännöllisesti.
- (104) GOVSATCOMin ensimmäisessä vaiheessa eli noin vuoteen 2025 asti käytettäisiin nykyistä kapasiteettia. Tässä yhteydessä komission olisi hankittava GOVSATCOM-kapasiteetteja jäsenvaltioilta, joilla on kansallisia järjestelmiä ja avaruusvalmiuksia, sekä kaupallisilta satelliittiviestintään tai -palvelujen tarjoajilta ottaen huomioon unionin keskeiset turvallisuusintressit. Tässä ensimmäisessä vaiheessa palveluita otettaisiin käyttöön asteittain. Jos ensimmäisen vaiheen aikana kysynnän ja tarjonnan tulevaa kehitystä koskeva yksityiskohtainen analyysi osoittaa, että toimintatapa on riittämätön kehittyvän kysynnän kattamiseksi, olisi voitava tehdä päätös toiseen vaiheeseen siirtymisestä ja uuden räätälöidyn avaruusinfrastruktuurin tai -kapasiteettien kehittämisestä yhden tai useamman julkisen ja yksityisen sektorin välisen kumppanuuden kautta, esimerkiksi unionin satelliittioperaattoreiden kanssa.
- (105) Saatavilla olevien satelliittiviestintäresurssien optimoimiseksi, niiden saannin turvaamiseksi ennalta arvaamattomissa tilanteissa, kuten luonnonkatastrofeissa, ja toiminnan tehokkuuden sekä lyhyiden suoritusaikojen varmistamiseksi vaaditaan tarvittava maasegmentti, kuten GOVSATCOM-keskittymät ja mahdolliset muut maaelementit. Maasegmentti olisi suunniteltava toiminnallisten ja turvallisuusvaatimusten pohjalta. Riskien vähentämiseksi GOVSATCOM-keskittymään voi kuulua useita fyysisiä sijaintipaikkoja. Voidaan tarvita myös muita maasegmenttien osia, kuten ankkurointiasemia.
- (106) Satelliittiviestintään käyttäjille kaikkein tärkein operationaalinen rajapinta ovat käyttäjälaitteet. GOVSATCOMia koskevan toimintatavan olisi mahdollistettava se, että useimmat käyttäjät voivat edelleen käyttää olemassa olevia käyttäjälaitteitaan GOVSATCOM-palveluihin.
- (107) Käyttäjät ovat todenneet, että toiminnan tehokkuuden vuoksi on tärkeää pyrkiä käyttäjälaitteiden yhteentoimivuuteen ja käyttäjälaitteisiin, joilla voidaan hyödyntää erilaisia satelliittijärjestelmiä. Voidaan tarvita tämän alan tutkimus- ja kehitystyötä.
- (108) Toteutusastolla tehtävät ja vastuut olisi jaettava erikoistuneille yhteisöille, kuten Euroopan puolustusvirastolle, EUH:lle, ESAlle, avaruusohjelmavirastolle ja muille unionin virastoille siten, että varmistetaan niiden sovittaminen näiden yhteisöjen pääasialliseen tehtävään, erityisesti käyttäjään liittyvien seikkojen osalta.
- (109) Toimivaltaisen GOVSATCOM-viranomaisella on tärkeänä tehtävänä valvoa, että käyttäjät ja muut GOVSATCOMin kannalta merkittävät kansalliset yhteisöt noudattavat jakamista ja priorisointia koskevia sääntöjä ja turvallisuusmenettelyitä, jotka on vahvistettu turvallisuusvaatimuksissa. Jäsenvaltion, joka ei ole nimennyt toimivaltaista GOVSATCOM-viranomaista, olisi joka tapauksessa nimettävä yhteyspiste mahdollisesti havaitun GOVSATCOM-palveluun vaikuttavan häirinnän käsittelemiseksi.
- (110) Jäsenvaltioiden, neuvoston, komission ja EUH:n olisi voitava olla GOVSATCOMin osallistujia, kun ne päättävät myöntää luvan GOVSATCOMin käyttäjille tai tarjoavat kapasiteetteja, sijoituspaikkoja tai laitteistoja. Koska jäsenvaltiot voivat valita, myöntävätkö ne luvan GOVSATCOMin käyttäjille tai tarjoavatko ne kapasiteetteja, sijoituspaikkoja tai laitteistoja, jäsenvaltioita ei voitaisi velvoittaa ryhtymään GOVSATCOMin osallistujiksi tai

ottamaan vastaan GOVSATCOM-infrastruktuuria alueelleen. GOVSATCOM-komponentti ei siis vaikuttaisi jäsenvaltioiden oikeuteen olla osallistumatta GOVSATCOMiin myös sellaisten niiden kansalliseen lainsäädäntöön tai valtiosääntöön sisältyvien vaatimusten mukaisesti, jotka liittyvät liittoutumattomuutta ja päätöstä olla osallistumatta sotilasliittoumiin koskeviin politiikkoihin.

- (111) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa GOVSATCOM-palvelujen toiminnallisten vaatimusten ja GOVSATCOM-palvelukokonaisuuden hyväksymisen osalta. Tätä valtaa olisi käytettävä asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (112) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa GOVSATCOMin yhdistettyjen satelliittiviestintäkapasiteettien käyttöä koskevien yksityiskohtaisten jakamis- ja priorisointisääntöjen hyväksymisen osalta. Määritellessään yksityiskohtaisia jakamis- ja priorisointisääntöjä komission olisi otettava huomioon operationaaliset ja turvallisuusvaatimukset sekä analyysi riskeistä ja GOVSATCOMin osallistujien ennakoidusta kysynnästä. GOVSATCOM-palveluja olisi periaatteessa tarjottava GOVSATCOMin käyttäjille maksutta, mutta jos analyysi osoittaa, että kapasiteeteista on puutetta, ja jotta voidaan välttää markkinoiden vääristyminen, voitaisiin osana kyseisiä yksityiskohtaisia jakamis- ja priorisointisääntöjä kehittää hinnoittelupolitiikka. Tätä valtaa olisi käytettävä asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (113) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa GOVSATCOMin maasegmentti-infrastruktuurin sijaan liittyen. Komission olisi voitava ottaa huomioon operationaaliset ja turvallisuusvaatimukset sekä nykyisen infrastruktuurin tällaisten sijaintipaikkojen valintaa varten. Tätä valtaa olisi käytettävä asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (114) Asetuksella (EU) N:o 912/2010 perustettiin unionin virasto, Euroopan GNSS-virasto, hallinnoimaan tiettyjä Galileo- ja EGNOS-satelliittinavigointiohjelmien osa-alueita. Tällä asetuksella annetaan Euroopan GNSS-virastolle uusia tehtäviä, jotka koskevat Galileon ja EGNOSin lisäksi myös muita ohjelman komponentteja, erityisesti turvallisuusjärjestelyiden hyväksyntää. Euroopan GNSS-viraston nimeä, tehtäviä ja organisatorisia näkökohtia olisi tämän vuoksi muutettava vastaavasti.
- (115) Päätöksen 2010/803/EU⁽³³⁾ mukaisesti GNSS-viraston kotipaikka sijaitsee Prahassa. Viraston tehtävien suorittamiseksi sen henkilöstöä voitaisiin sijoittaa yhteen komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2016/413⁽³⁴⁾ tarkoitetuista Galileon tai EGNOSin maassa sijaitsevista keskuksista toteuttamaan asiaa koskevassa sopimuksessa tarkoitettuja ohjelman toimintoja. Jotta virasto voisi toimia mahdollisimman tehokkaasti ja tuloksellisesti, pieni määrä henkilöstöä voitaisiin osoittaa myös paikallistoimistoihin yhteen tai useampaan jäsenvaltioon. Tällainen henkilöstön osoittaminen viraston kotipaikan tai Galileon tai EGNOSin maassa sijaitsevien keskusten ulkopuolelle ei saisi johtaa viraston keskeisten toimintojen siirtämiseen tällaisiin paikallistoimistoihin.
- (116) Kun otetaan huomioon Euroopan GNSS-viraston laajentunut toimiala, jonka ei enää olisi rajoitettava Galileon ja EGNOSiin, Euroopan GNSS-viraston nimi olisi muutettava. Euroopan GNSS-virastossa olisi kuitenkin taattava toiminnan jatkuvuus, mukaan lukien oikeuksia ja velvoitteita, henkilöstöä ja tehtyjen päätösten voimassaoloa koskeva jatkuvuus.
- (117) Kun otetaan huomioon avaruusohjelmaviraston toimeksianto ja komission rooli ohjelman toteuttamisessa, on aiheellista säätää, että joitakin hallintoneuvoston päätöksiä ei saisi hyväksyä ilman komission edustajien puoltavaa ääntä.

⁽³³⁾ Jäsenvaltioiden hallitusten edustajien yhteisellä sopimuksella hyväksymä päätös, annettu 10 päivänä joulukuuta 2010, Euroopan GNSS-viraston kotipaikan sijainnista (2010/803/EU) (EUVL L 342, 28.12.2010, s. 15).

⁽³⁴⁾ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2016/413, annettu 18 päivänä maaliskuuta 2016, Galileo-ohjelman mukaisesti perustetun järjestelmän maassa sijaitsevan infrastruktuurin sijainnin määrittämisestä ja sen käytön varmistamiseen tarvittavista toimenpiteistä sekä täytäntöönpanopäätöksen 2012/117/EU kumoamisesta (EUVL L 74, 19.3.2016, s. 45)

- (118) Rajoittamatta komission toimivaltaa hallintoneuvoston, turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan ja toimitusjohtajan olisi hoidettava tehtäviään riippumattomasti ja toimittava yleisen edun mukaisesti.
- (119) On mahdollista ja jopa todennäköistä, että osa ohjelman komponenteista perustuu arkaluonteisen tai turvallisuuteen liittyvän kansallisen infrastruktuurin käytölle. Tällaisissa tapauksissa olisi kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä tarpeen säätää, että hallintoneuvoston ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan kokouksiin voivat osallistua jäsenvaltioiden ja komission edustajat tiedonsaantitarpeen perusteella. Ainoastaan niiden jäsenvaltioiden edustajat, joilla on tällaista infrastruktuuria, ja komission edustaja osallistuvat äänestykseen hallintoneuvostossa. Hallintoneuvoston ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan työjärjestyksessä olisi esitettävä tilanteet, joissa kyseistä menettelyä sovellettava.
- (120) Paremasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ⁽³⁵⁾ 22 ja 23 kohdan nojalla ohjelmaa olisi arvioitava erityisten seuranta-vaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämättä kuitenkin varsinkin jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta ja ylisääntelyä. Näihin vaatimuksiin olisi tarvittaessa voitava sisällyttää mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan ohjelman käytännön vaikutuksia.
- (121) Copernicukseen ja Galileoon pohjautuvien palvelujen käytöllä ennakoitavana olevan merkittävä vaikutus Euroopan talouteen yleisesti. Tapauskohtaiset mittaukset ja tapaustutkimukset näyttävät kuitenkin hallitsevan tilannetta nykyisellään. Komission (Eurostat) olisi määritettävä asiaankuuluvat tilastolliset mittaukset ja indikaattorit, jotka muodostaisivat perustan unionin avaruustoiminnan vaikutusten järjestelmälliselle ja yleisesti hyväksytylle seurannalle.
- (122) Euroopan parlamentille ja neuvostolle olisi tiedotettava viipymättä työohjelmista.
- (123) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, joka koskee varojen kohdentamista uudelleen ohjelman talousarvion menoluokkien välillä, rahoitusosuussopimusten rahoitusosuuksia koskevien päätösten hyväksymistä, ohjelman komponenttien ja niissä tuotettavien palvelujen toteuttamisen ja kehityksen edellyttämien teknisten ja toiminnallisten vaatimusten määrittämistä, puittekumppanuussopimuksesta päättämistä, sellaisten toimenpiteiden hyväksymistä, joilla varmistetaan Galileon ja EGNOSin sujuva toiminta ja edistetään niiden hyödyntämistä markkinoilla, SST-palveluihin pääsyä ja asiaankuuluvia menettelyjä koskevien yksityiskohtaisten säännösten hyväksymistä, unionin SST-palvelujen kehittämistä koskevan monivuotisen suunnitelman ja asiaankuuluvien keskeisten tulosindikaattoreiden hyväksymistä, yksityiskohtaisten sääntöjen hyväksymistä jäsenvaltioiden SST-osakomponenttiin osallistumista koskevan organisatorisen kehyksen toiminnasta, avaruussäätöpalvelujen valitsemista, ja työohjelmien hyväksymistä. Tätä valtaa olisi käytettävä asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti. Komissiota avustamassa olisi oltava ohjelmakomitea, joka kokoontuu erityisessä kokoonpanossa.
- (124) Koska ohjelman komponentit ovat käyttäjälähtöisiä, ne edellyttävät käyttäjien jatkuvaa ja todellista osallistumista komponenttien täytäntöönpanoon ja kehitykseen, varsinkin palveluvaatimusten määrittelyyn ja validointiin. Käyttäjien saaman arvon lisäämiseksi käyttäjien panosta olisi aktiivisesti pyydyttävä jäsenvaltioiden julkisen ja yksityisen sektorin loppukäyttäjille ja tarvittaessa kansainvälisille järjestöille esitettävillä säännöllisillä kyselyillä. Tätä varten olisi perustettava työryhmä, jäljempänä 'käyttäjäfoorumi', avustamaan ohjelman komiteaa käyttäjien vaatimusten tunnistamisessa ja palvelujen vaatimustenmukaisuuden tarkastamisessa sekä tarjottavissa palveluissa olevien puutteiden määrittämisessä. Ohjelmakomitean työjärjestyksessä olisi vahvistettava tämän käyttäjäfoorumin organisaatio, jotta otetaan huomioon kunkin ohjelman komponentin ja kunkin komponentteihin kuuluvan palvelun erityispiirteet. Jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan osallistuttava käyttäjäfoorumiin kansallisella tasolla järjestettävän käyttäjien järjestelmällisen ja koordinoitun kuulemisen perusteella.

⁽³⁵⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (125) Koska moitteeton julkinen hallinnointi edellyttää ohjelman yhdenmukaista hallintoa, nopeampaa päätöksentekoa ja yhtäläistä tiedonsaantia, niiden yhteisöjen edustajat, joille on annettu tähän ohjelmaan liittyviä tehtäviä, voisivat osallistua tarkkailijoina asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti perustetun ohjelmakomitean työskentelyyn. Unionin kanssa ohjelmaa tai sen komponentteja tai osakomponentteja koskevan kansainvälisen sopimuksen tehneiden kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen edustajat voisivat samoista syistä myös osallistua ohjelmakomitean työhön turvallisuusmääräysten rajoissa ja tällaisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. Sellaisten yhteisöjen, joille on annettu ohjelmaan liittyviä tehtäviä, kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen edustajilla ei olisi oltava oikeutta osallistua ohjelmakomitean äänestysmenettelyihin. Edellytykset osallistumiselle tarkkailijana ja tilapäisenä osallistujana olisi vahvistettava ohjelmakomitean työjärjestyksessä.
- (126) Jotta varmistetaan tuloksellinen arviointi, jolla mitataan ohjelman edistymistä tavoitteidensa saavuttamisessa, komissiolle olisi siirrettävä valta antaa SEUT 290 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään säännöksiä, jotka koskevat Copernicus-käyttäjille tarjottavia Copernicus-dataa ja -tietoja tällaista dataa ja tällaisia tietoja koskevien erittelyjen ja ehtojen sekä niihin pääsyä ja niiden käyttöä koskevien menettelyjen osalta, ja joilla muutetaan tämän asetuksen liitettä indikaattoreiden osalta sekä täydennetään tätä asetusta säännöksillä, jotka koskevat seuranta- ja arviointipuitteiden luomista. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (127) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, koska se ylittää yksittäisen jäsenvaltion rahoitukselliset ja tekniset kapasiteetit, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa parhaiten unionin tason toimin; sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (128) Jotta voidaan varmistaa ohjelman turvallisuusvaatimusten yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi voitava valvoa mahdollisimman paljon ohjelman turvallisuusvaatimuksia. Kun komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä ohjelman turvallisuuden alalla, sitä avustamassa olisi oltava jäsenvaltioiden edustajista koostuva ohjelmakomitea, joka kokoontuu erityisessä turvallisuuskokoonpanossa. Turvallisuuskysymysten arkaluonteisuuden vuoksi ohjelmakomitean puheenjohtajan olisi pyrittävä löytämään ratkaisuja, joilla on mahdollisimman laaja tuki komiteassa. Jos ohjelmakomitea ei anna lausuntoa, komission ei olisi hyväksyttävä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa säädetään ohjelman yleisistä turvallisuusvaatimuksista.
- (129) Ohjelma olisi perustettava seitsemäksi vuodeksi, jotta sen kesto vastaisi neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093⁽³⁶⁾ vahvistetun vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten, jäljempänä 'monivuotinen rahoituskehys 2021–2027', kesto. Tätä aikarajaa ei olisi sovellettava virastoon, joka toteuttaa omia tehtäviään.
- (130) Jotta varmistetaan jatkuvuus tuen tarjonnassa asiaankuuluvalla politiikan alalla ja jotta toteutus monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 alusta lähtien, tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti ja sitä olisi sovellettava taannehtivasti 1 päivästä tammikuuta 2021.
- (131) Asetukset (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 sekä päätös N:o 541/2014/EU olisi sen vuoksi kumottava,

⁽³⁶⁾ Neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan unionin avaruushjelma, jäljempänä 'ohjelma', monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 ajan kestäväälle kaudelle. Siinä vahvistetaan ohjelman tavoitteet, talousarvio vuosiksi 2021–2027, unionin rahoituksen muodot ja rahoitusta koskevat säännöt sekä ohjelman toteuttamista koskevat säännöt.

Tällä asetuksella perustetaan Euroopan unionin avaruushjelmavirasto, jäljempänä 'avaruushjelmavirasto', jolla korvataan asetuksen (EU) N:o 912/2010 nojalla perustettu Euroopan GNSS-virasto ja joka on Euroopan GNSS-viraston seuraaja, ja säädetään avaruushjelmaviraston toimintasäännöistä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'avaruusaluksella' rataa kiertävää esinettä, joka on suunniteltu tiettyä toimintoa tai tehtävää kuten viestintää, navigointia tai maan havainnointia varten, mukaan lukien satelliittien kantorakettien ylimmät vaiheet ja ilmakehään palaamaan tarkoitettut alukset; avaruusaluksen, joka ei enää voi täyttää sille tarkoitettua tehtävää, ei katsota olevan toiminnassa; mahdollista uudelleenaktivointia odottavien reservissä tai valmiustilassa olevien avaruusalusten katsotaan olevan toiminnassa;
- 2) 'avaruusesineellä' mitä tahansa ulkoavaruudessa olevaa ihmisen valmistamaa esinettä;
- 3) 'maapallon lähelle tulevilla kohteilla' ('NEO') aurinkokunnan luonnollisia kohteita, jotka lähestyvät maata;
- 4) 'avaruusromulla' kaikkia maan kiertoradalla olevia tai maan ilmakehään palaavia avaruusesineitä, mukaan lukien avaruusalukset tai niiden fragmentit ja osat, jotka eivät ole toiminnassa tai joita ei enää käytetä mihinkään tarkoitukseen, myös raketien ja keinotekoisien satelliittien osia tai toimimattomia keinotekoisia satelliitteja;
- 5) 'avaruussäätapahtumilla' ('SWE') auringossa ja maan ympärillä luonnollisesti ilmeneviä avaruusympäristön vaihteluita, mukaan lukien auringon soihdunpurkaukset, auringon energiapartikkelit, aurinkotuulen vaihtelut, koronan massapurkaukset, geomagneettiset myrskyt ja geomagneettinen aktiivisuus, säteilymyrskyt ja ionosfäärin häiriöt, jotka voivat vaikuttaa maahan tai avaruudessa sijaitseviin infrastruktuureihin;
- 6) 'avaruustilannetietoisuudella' tai 'SSAlla', kokonaisvaltaista toimintatapaa, johon kuuluu perusteellinen tietämys ja ymmärrys avaruuden tärkeimmistä vaaroista, joita ovat avaruusesineiden väliset törmäykset, avaruusesineiden hajoaminen ja paluu ilmakehään, avaruussäiliöt ja maapallon lähelle tulevat kohteet;
- 7) 'avaruusesineiden valvonta- ja seurantajärjestelmällä' tai 'SST-järjestelmällä', maassa sijaitsevien ja avaruudessa sijaitsevien ilmaisimien muodostamaa verkostoa, joka kykenee valvomaan ja seuraamaan avaruusesineitä ja johon kuuluu käsittelyvalmiuksia, joiden tarkoituksena on tuottaa dataa, tietoja ja palveluita maata kiertävistä avaruusesineistä;
- 8) 'SST-ilmaisimella' laitetta tai laitteiden yhdistelmää, kuten maahan tai avaruuteen sijoitettavia tutkia, lasereita ja teleskooppeja, joilla voidaan suorittaa avaruuden valvontaa tai seuranta ja mitata avaruusesineiden fyysisiä parametreja, kuten kokoa, sijaintia ja nopeutta;
- 9) 'SST-datalla' SST-ilmaisimilla mitattuja avaruusesineiden ja avaruusromun fyysisiä parametreja tai SST-ilmaisimien havainnoista johdettuja avaruusesineiden kiertorataparametreja SST-osakomponentin puitteissa;

- 10) 'SST-tiedoilla' vastaanottajan helposti ymmärrettävissä olevaa käsiteltyä SST-dataa;
- 11) 'paluulinkillä' Galileon etsintä- ja pelastuspalvelun (SAR) toimintakapasiteettia; Galileon etsintä- ja pelastuspalvelulla osallistutaan Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) määrittelemään ilma-alusten maailmanlaajuiseen seurantaan;
- 12) 'Copernicuksen Sentineleillä' Copernicuksen omia satelliitteja, avaruusaluksia tai avaruusalusten hyötykuormaa avaruudesta tapahtuvaa maanhavainnointia varten;
- 13) 'Copernicus-datalla' Copernicuksen Sentinelien tuottamaa dataa, metadata mukaan luettuna;
- 14) 'Copernicuksen kolmannen osapuolen datalla ja tiedoilla' Copernicuksen käyttöön lisensoituja tai saataville asetettuja paikkadataa ja -tietoja, jotka ovat peräisin muista lähteistä kuin Copernicuksen Sentineleistä;
- 15) 'Copernicuksen *in situ* -datalla' havaintodataa maan pinnalle, mereen tai ilmaan sijoitetuista ilmaisimista sekä Copernicuksen käyttöön lisensoituja tai toimitettuja viite- ja liitännäistietoja;
- 16) 'Copernicus-tiedoilla' käsittelyn tai mallintamisen tuloksena Copernicus-palvelujen tuottamia tietoja, metadata mukaan luettuna;
- 17) 'Copernicukseen osallistuvilla valtioilla' kolmansia maita, jotka osallistuvat Copernicukseen taloudellisesti ja unionin kanssa tehdyn kansainvälisen sopimuksen mukaisesti;
- 18) 'Copernicuksen ydinkäyttäjillä' unionin toimielimiä ja elimiä sekä unionissa tai Copernicukseen osallistuvissa valtioissa Euroopan, kansallisia tai alueellisia julkisia elimiä, joille on annettu julkisen palvelun tehtävä muun muassa ympäristöä, pelastustoimintaa tai turvallisuutta, infrastruktuurin turvallisuus mukaan luettuna, koskevan siviilialan politiikan määrittelyssä, toteuttamisessa, toteuttamisen valvonnassa tai seurannassa, ja jotka hyödyntävät Copernicus-dataa ja -tietoja ja joilla on lisätehtävänä Copernicuksen kehityksen vieminen eteenpäin;
- 19) 'muilla Copernicus-käyttäjillä' tutkimus- ja koulutusorganisaatioita, kaupallisia ja yksityisiä elimiä, hyväntekeväisyysjärjestöjä, kansalaisjärjestöjä ja kansainvälisiä järjestöjä, jotka hyödyntävät Copernicus-dataa ja Copernicus-tietoja;
- 20) 'Copernicus-käyttäjillä' Copernicuksen ydinkäyttäjiä ja muita Copernicus-käyttäjiä;
- 21) 'Copernicus-palveluilla' unionin ja jäsenvaltioiden yleisen ja yhteisen edun mukaisia lisäarvopalveluita, joita rahoitetaan ohjelmasta ja joiden avulla maanhavainnointidata, *in situ* -data ja muu oheisdata muunnetaan käsitellyksi, yhdistetyksi ja tulkituksi tiedoksi, joka on räätälöity Copernicuksen käyttäjien tarpeisiin;
- 22) 'GOVSATCOM-käyttäjällä' viranomaista, julkista valtaa käyttävää elintä, kansainvälistä järjestöä taikka luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on asianmukaisesti valtuutettu ja jolle on annettu turvallisuuden kannalta kriittisten toimien, operaatioiden ja infrastruktuurien valvontaan ja hallintaan liittyviä tehtäviä;
- 23) 'GOVSATCOM-keskittymällä' operatiivista keskusta, jonka päätehtävänä on luoda turvallisesti yhteys GOVSATCOMin käyttäjien ja GOVSATCOMin valmiuksien ja palvelujen tarjoajien välillä ja siten optimoida tarjonta ja kysyntä missä tahansa vaiheessa;
- 24) 'GOVSATCOMin käyttötilanteella' operationaalista tilannetta tietyssä ympäristössä, jossa GOVSATCOM-palveluita tarvitaan;
- 25) 'EU:n turvallisuusluokitelluilla tiedoilla' mitä tahansa tietoja tai aineistoja, joille on määritelty EU:n turvallisuusluokka ja joiden luvaton ilmitulo saattaisi vaihtelevassa määrin vahingoittaa unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion etuja;
- 26) 'arkaluonteisilla turvallisuusluokittelemattomilla tiedoilla' turvallisuusluokittelemattomia tietoja sellaisena kuin niihin viitataan komission päätöksen (EU, Euratom) 2015/443 ⁽⁷⁾ 9 artiklassa, jossa luodaan arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojelua koskeva velvoite, jota sovelletaan yksinomaan komissioon ja unionin virastoihin ja elimiin, joiden on lainsäädännön nojalla noudatettava komission turvallisuussääntöjä;

⁽⁷⁾ Komission päätös (EU, Euratom) 2015/443, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, turvallisuudesta komissiossa (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 41).

- 27) 'rahoitusta yhdistävällä toimella' unionin talousarviosta tuettavia toimia, muun muassa varainhoitoasetuksen 2 artiklan 6 alakohdassa tarkoitettuja rahoitusta yhdistäviä välineitä, joiden tarkoituksena on yhdistää sekä unionin talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, tai rahoitusvälineitä tai talousarviotakuita että kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten sekä kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamia, takaisin maksettavia tukimuotoja;
- 28) 'oikeussubjektilla' luonnollista henkilöä tai unionin oikeuden, kansallisen oikeuden tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi toimia omissa nimissään ja käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä;
- 29) 'luotetulla taholla' oikeussubjektia, joka on komissiosta tai kolmannelta osapuolelta riippumaton ja joka saa dataa komissiolta tai kyseiseltä kolmannelta osapuolelta kyseisen datan turvallista tallennusta ja käsittelyä varten.

3 artikla

Ohjelman komponentit

1. Ohjelma koostuu seuraavista komponenteista:

- a) 'Galileo', itsenäinen siviilihallinnon alainen maailmanlaajuinen siviilisatelliittinavigointijärjestelmä (GNSS), joka koostuu satelliittien ryhmästä, keskuksista ja maailmanlaajuisesta maa-asemien verkostosta ja joka tarjoaa paikannus-, navigointi- ja ajanmäärityspalveluita ja johon on integroitu turvallisuustarpeet ja -vaatimukset;
- b) 'Euroopan geostationaarinen navigointilähtöjärjestelmä' tai 'EGNOS', siviilialan alueellinen satelliittinavigointijärjestelmä, joka on siviilihallinnon alainen ja koostuu maa-asemien ja -keskusten verkostosta ja useista geosynkronisiin satelliitteihin asennetuista transpondereista ja joka vahvistaa ja korjaa Galileon ja muiden maailmanlaajuisien satelliittinavigointijärjestelmien lähettämiä avoimia signaaleja muun muassa ilmaliikenteen hallinnan palveluita, lennonvarmistuspalveluita ja muita liikennejärjestelmiä varten;
- c) 'Copernicus', operatiivinen, itsenäinen, käyttäjälähtöinen, siviilihallinnon alainen siviilialan maanhavainnointijärjestelmä, joka perustuu nykyisiin kansallisiin ja eurooppalaisiin kapasiteetteihin ja tarjoaa paikkatietodataa ja -palveluita, joka koostuu satelliiteista, maainfrastruktuurista, datan ja tiedon käsittelyjärjestelmistä ja jakeluinfrastruktuurista ja pohjautuu maksuttoman, kattavan ja avoimen datan periaatteisiin ja johon on tapauksen mukaan integroitu turvallisuustarpeet ja -vaatimukset;
- d) 'avaruustilannetietoisuus', johon kuuluu seuraavat osakomponentit:
  - i) 'SST-osakomponentti', avaruusesineiden valvonta- ja seurantajärjestelmä, jolla pyritään parantamaan, käyttämään ja tuottamaan dataa, tietoja ja palveluita, jotka liittyvät maata kiertävien avaruusesineiden valvontaan ja seurantaan;
  - ii) 'SWE-osakomponentti' seurantaparametrit, jotka liittyvät avaruussäätapahtumiin; ja
  - iii) 'NEO-osakomponentti', maapallon lähelle tulevia kohteita koskevien riskien seuranta;
- e) 'GOVSATCOM', siviili- ja viranomaishallinnon alainen satelliittiviestintäpalvelu, jolla voidaan tarjota satelliittiviestintäkapasiteetteja ja -palveluita unionin ja jäsenvaltioiden viranomaisille, jotka vastaavat turvallisuuden kannalta kriittisten tehtävien ja infrastruktuurien hallinnasta.

2. Ohjelmaan sisältyy lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan tehokas ja itsenäinen avaruuteen pääsy ohjelmaa varten ja edistetään innovatiivista ja kilpailukykyistä eurooppalaista avaruusalaan sekä toimintaketjun alku- että loppupäässä, lujitetaan unionin avaruusekosysteemiä ja vahvistetaan unionin asemaa maailmanlaajuisena toimijana.

4 artikla

Tavoitteet

1. Ohjelmalla on seuraavat yleiset tavoitteet:

- a) tuottaa tai auttaa osaltaan tuottamaan laadukkaita, ajantasaisia ja tarvittaessa suojattuja avaruusaiheisia dataa, tietoja ja palveluja keskeytyksettä ja mahdollisuuksien mukaan globaalilla tasolla, millä vastataan nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin ja pystytään tukemaan unionin politiikan painopisteitä ja niihin liittyvää näyttöön perustuvaa ja riippumatonta päätöksentekoa, myös ilmastonmuutoksen sekä liikenteen ja turvallisuuden osalta;

- b) maksimoida yhteiskunnalliset-taloudelliset hyödyt, erityisesti edistämällä innovatiivisen ja kilpailukykyisen eurooppalaisen toimintaketjun alku- ja loppupään kehittämistä, pk-yritykset ja startup-yritykset mukaan luettuina, millä mahdollistetaan kasvu ja työpaikkojen luominen unionissa, sekä edistämällä ohjelman komponenttien tuottamien datan, tietojen ja palvelujen mahdollisimman laajaa omaksumista ja hyödyntämistä sekä unionissa että sen ulkopuolella, varmistaen samalla synergia ja täydentävyys asetuksen (EU) 2021/695 mukaisesti toteutettavien unionin tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen toimien kanssa;
- c) parantaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuutta sekä vahvistaa unionin autonomiaa etenkin teknologian osalta;
- d) edistää unionin asemaa avaruusalan maailmanlaajuisena toimijana, kannustaa kansainvälistä yhteistyötä, vahvistaa eurooppalaista avaruusdiplomatiaa myös tukemalla vastavuoroisuuden ja oikeudenmukaisen kilpailun periaatteita ja vahvistaa sen roolia tartuttaessa globaaleihin haasteisiin ja tuettaessa globaaleja aloitteita, myös kestävä kehityksen osalta, ja lisättäessä tietoisuutta avaruudesta ihmiskunnan yhteisenä perintönä;
- e) vahvistaa kaiken avaruusesineisiin ja avaruusromun lisääntymiseen sekä avaruusympäristöön liittyvän ulkoavaruustoiminnan turvallisuutta ja kestävyyttä toteuttamalla asianmukaisia toimenpiteitä, mukaan lukien avaruusalusten hävittämiseen niiden operatiivisen käyttöön lopussa sekä avaruusromun hävittämiseen liittyvien teknologioiden kehittäminen ja käyttöönotto.

2. Ohjelmalla on seuraavat erityistavoitteet:

- a) Galileo ja EGNOS: toimittaa huippuluokan suojattuja paikannus-, navigointi- ja ajanmäärityspalveluita pitkällä aikavälillä ja varmistaa palvelujen jatkuvuus ja luotettavuus;
- b) Copernicus: toimittaa kestävästi pitkällä aikavälillä tarjottavaa tarkkaa ja luotettavaa maanhavainnointidataa, -tietoa ja -palveluita, joihin sisällytetään muita datalähteitä, jotta voidaan tukea unionin ja sen jäsenvaltioiden politiikan ja käyttäjien vaatimuksiin perustuvien toimien laatimista, toteuttamista ja seuranta;
- c) SSA: tehostaa SST-osakomponentin valmiuksia avaruusesineiden ja avaruusromun tarkkailua, seuranta ja tunnistamista varten, jotta voidaan entisestään lisätä unionin tason SST-osakomponentin kapasiteettien tuloksellisuutta ja autonomiaa, tarjota avaruussäätöpalveluita sekä kartoittaa ja verkostoida jäsenvaltioiden valmiuksia NEO-osakomponentin osalta;
- d) GOVSATCOM: varmistaa pitkällä aikavälillä luotettavien, turvallisten ja kustannustehokkaiden satelliittiviestintäpalvelujen saatavuus GOVSATCOMin käyttäjille;
- e) tukea autonomisen, turvallisen ja kustannustehokkaan avaruuteen pääsyn valmiuksia ottaen huomioon unionin olennaiset turvallisuusintressit;
- f) edistää unionin vahvan avaruustalouden kehitystä myös tukemalla avaruusekosysteemiä ja vahvistamalla kilpailukykyä, innovointia, yrittäjyyttä, osaamista ja valmiuksien luomista kaikissa jäsenvaltioissa ja kaikilla unionin alueilla kiinnittäen erityistä huomiota unionin pk-yrityksiin ja startup-yrityksiin sekä luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, jotka toimivat tai haluavat toimia kyseisellä alalla.

5 artikla

Avaruuteen pääsy

1. Ohjelmasta tuetaan ohjelman tarpeiden mukaisten laukaisupalvelujen hankintaa ja yhdistämistä sekä jäsenvaltioiden ja kansainvälisten järjestöjen pyynnöstä yhdistämistä näitä varten.
2. Synergiassa unionin muiden ohjelmien ja rahoitusjärjestelmien kanssa ja vaikuttamatta ESan toimintaan avaruuteen pääsyn alalla ohjelmasta voidaan tukea
  - a) avaruuslaukaisujärjestelmiin tehtäviä mukautuksia, teknologian kehitys mukaan luettuna, jotka ovat tarpeen satelliittien laukaisemiseksi, mukaan lukien avaruuteen pääsyä koskevat vaihtoehtoiset teknologiat ja innovatiiviset järjestelmät, ohjelman komponenttien täytäntöönpanoa varten;
  - b) maassa sijaitsevan avaruusinfrastruktuurin mukautuksia, mukaan lukien uusi kehitys, joka on tarpeen ohjelman toteuttamiseksi.

6 artikla

Unionin innovatiivista ja kilpailukykyistä avaruusalaan tukevat toimet

1. Ohjelmalla edistetään valmiuksien kehittämistä koko unionissa tukemalla
  - a) innovaatiotoimia, joilla parhaiten hyödynnetään avaruusteknologiaa, -infrastruktuuria tai -palveluita, ja toimia, joilla helpotetaan tutkimus- ja innovointitoimien tuloksena syntyvien innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa ja tuetaan toimintaketjun loppupään kehitystä erityisesti luomalla synergiaa unionin muiden ohjelmien ja rahoitusvälineiden, InvestEU-ohjelma mukaan luettuna, kanssa;
  - b) toimia, joilla pyritään edistämään julkista kysyntää ja julkisen sektorin innovointia, jotta voidaan hyödyntää kaikki julkisten palvelujen kansalaisille ja yrityksille tarjoamat mahdollisuudet;
  - c) yrittäjyyttä, myös varhaisvaiheesta laajentumiseen, 21 artiklan mukaisesti ja soveltamalla muita 18 artiklassa ja III osaston I luvussa tarkoitettuja rahoituksen saantia koskevia säännöksiä ja käyttämällä ensimmäisen sopimuksen toimintatapaa;
  - d) liiketoiminnalle suotuisan avaruusekosysteemin syntymistä hyödyntämällä yritysten yhteistyötä avaruusalan yhteistyöalustojen verkoston muodossa,
    - i) joihin kokoontuu kansallisella ja alueellisella tasolla avaruus- ja digitaalialan ja muiden alojen toimijoita ja käyttäjiä; ja
    - ii) jotka pyrkivät tarjoamaan tukea, mahdollisuuksia ja palveluja kansalaisille ja yrityksille yrittäjyyden ja osaamisen edistämiseksi, lisäämään synergiaa toimintaketjun loppupäässä ja edistämään yhteistyötä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/694⁽³⁸⁾ perustetun Digitaalinen Eurooppa -ohjelman mukaisesti perustettujen digitaalisten innovointikeskusten kanssa;
  - e) koulutuksen tarjontaa erityisesti ammattilaisille, yrittäjille, vastavalmistuneille ja opiskelijoille etenkin luomalla synergiaa kansallisten ja alueellisten aloitteiden kanssa korkean tason pätevyyden edistämiseksi;
  - f) käsittely- ja testausmahdollisuuksien saantia yksityisen ja julkisen sektorin ammattilaisille, opiskelijoille ja yrittäjille;
  - g) sertifiointi- ja standardointitoimia;
  - h) eurooppalaisten toimitusketjujen vahvistamista koko unionissa edistämällä yritysten, etenkin pk-yritysten ja startup-yritysten, laajaa osallistumista kaikkiin ohjelman komponentteihin erityisesti 14 artiklan avulla sekä toimia, joilla tuetaan niiden maailmanlaajuisista kilpailukykyä.
2. Toteutettaessa 1 kohdassa tarkoitettuja toimia on tuettava valmiuksien kehittämistä jäsenvaltioissa, joilla on kehittyvä avaruusteollisuus, jotta voidaan tarjota kaikille jäsenvaltioille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ohjelmaan.

7 artikla

Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen osallistuminen ohjelmaan

1. Galileo, EGNOS ja Copernicus sekä osakomponentit SWE ja NEO, mutta ei SST-osakomponentti, ovat avoimina Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenten, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, osallistumiselle Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

Seuraavat maat voivat osallistua Copernicus-komponenttiin sekä SWE- ja NEO-osakomponentteihin mutta eivät SST-osakomponenttiin:

- a) liittyvät maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokkaat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettuja erityisiä edellytyksiä noudattaen;

⁽³⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/694, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta ja päätöksen (EU) 2015/2240 kumoamisesta (EUVL L 166, 11.5.2021, s. 1).

b) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettuja erityisiä edellytyksiä noudattaen.

2. Kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön osallistumisesta unionin ohjelmaan SEUT 218 artiklan nojalla tehdyssä erityisessä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti

- a) Galileo- ja EGNOS-komponentteihin saavat osallistua 1 kohdan toisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut maat;
- b) GOVSATCOM-palveluun saavat osallistua Eftan jäsenet, jotka ovat ETA:n jäseniä, ja 1 kohdan toisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut maat; sekä
- c) Galileo-, EGNOS-, Copernicus-, GOVSATCOM-komponentteihin ja SWE- ja NEO-osakomponentteihin, mutta ei SST-osakomponenttiin, saavat osallistua kolmannet maat, jotka eivät sisälly 1 kohtaan, ja kansainväliset järjestöt.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettulla erityisellä sopimuksella

- a) varmistetaan asianmukainen tasapaino unionin ohjelmiin osallistuvan kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä;
- b) vahvistetaan ohjelmiin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien yksittäisiin ohjelmiin maksettavat rahoitusosuudet, ja ohjelmien hallintokustannusten laskentatapa;
- c) ei anneta kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle unionin ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa;
- d) taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata taloudellisia etujaan.

Tämän kohdan toisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja maksettavia rahoitusosuuksia pidetään käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

3. Ohjelman komponentit tai osakomponentit ovat avoinna kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen osallistumiselle tämän artiklan mukaisesti ainoastaan sillä edellytyksellä, että unionin ja sen jäsenvaltioiden olennaiset turvallisuusintressit taataan, myös 43 artiklan mukaisen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisen osalta.

8 artikla

Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen pääsy SST-palveluihin, GOVSATCOM-palveluihin ja Galileon julkisesti säänneltyyn palveluun

1. Kolmannet maat tai kansainväliset järjestöt voivat saada pääsyn GOVSATCOM-palveluihin edellyttäen, että ne:

- a) tekevät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan mukaisesti sopimuksen, jossa vahvistetaan pääsyä GOVSATCOM-palveluihin koskevat ehdot; ja
- b) noudattavat tämän asetuksen 43 artiklaa.

2. Kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt, joiden päätoimipaikka ei ole unionissa, voivat saada pääsyn 55 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuihin SST-palveluihin ainoastaan, jos ne:

- a) tekevät SEUT 218 artiklan mukaisesti sopimuksen, jossa vahvistetaan pääsyä tällaisiin SST-palveluihin koskevat ehdot; ja
- b) noudattavat tämän asetuksen 43 artiklaa.

3. SEUT 218 artiklan mukaisesti tehtyä sopimusta ei edellytetä 55 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen yleisesti saatavilla olevien SST-palvelujen osalta. Pääsy näihin palveluihin edellyttää mahdollisten käyttäjien 56 artiklan mukaisesti esittämää pyyntöä.

4. Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen pääsyyn Galileon tarjoamaan julkisesti säänneltyyn palveluun sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1104/2011/EU ⁽³⁹⁾ 3 artiklan 5 kohtaa.

9 artikla

Omaisuuksien omistus ja käyttö

1. Unioni on kaiken ohjelman komponenteissa luodun tai kehitetyn aineellisen ja aineettoman omaisuuden omistaja paitsi 2 kohdassa säädettyissä tapauksissa. Tätä varten komissio varmistaa, että asiaankuuluvissa sopimuksissa tai muissa järjestelyissä, jotka koskevat toimia, joiden tuloksena voi olla tällaisen omaisuuden luominen tai kehittäminen, on määräyksiä, joilla varmistetaan unionin omistusoikeus kyseiseen omaisuuteen.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, joka on luotu tai kehitetty ohjelman komponenteissa, kun toimet, jotka voivat johtaa tällaisen omaisuuden luomiseen tai kehittämiseen,

- a) toteutetaan unionin täysin rahoittamien avustusten tai palkintojen mukaisesti;
- b) eivät ole täysin unionin rahoittamia; tai
- c) liittyvät Euroopan unionin turvallisuusluokiteltuja tietoja sisältävien PRS-vastaanottimien kehittämiseen, valmistukseen tai käyttöön tai tällaisten vastaanottimien komponentteihin.

3. Komissio varmistaa, että tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimiin liittyvät sopimukset tai muut järjestelyt sisältävät määräyksiä, joissa vahvistetaan tällaiseen omaisuuteen sovellettava asianmukainen omistusjärjestely, ja että niillä varmistetaan tämän artiklan 2 kohdan c alakohdan osalta että unioni voi käyttää PRS-vastaanottimia päätöksen N:o 1104/2011/EU mukaisesti.

4. Komissio pyrkii tekemään kolmansien osapuolten kanssa sopimuksia tai muita järjestelyjä, jotka koskevat:

- a) ohjelman komponenteissa luodun tai kehitetyn aineellisen ja aineettoman omaisuuden aiempia omistusoikeuksia;
- b) omistusoikeuden tai lisenssoikeuksien hankkimista ohjelman toteuttamiseksi tarvittavaan muuhun aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen.

5. Komissio varmistaa asianmukaisen rakenteen avulla, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen unionin omistuksessa olevan aineellisen ja aineettoman omaisuuden käyttö on optimaalista.

6. Kun 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu omaisuus koostuu teollis- ja tekijänoikeuksista, komissio hallinnoi tällaisia oikeuksia mahdollisimman tehokkaasti ottaen huomioon:

- a) tarpeen suojella ja arvottaa tällaista omaisuutta;
- b) kyseisten sidosryhmien oikeudet edut;
- c) markkinoiden ja uuden teknologian harmonisen kehityksen tarpeellisuuden; ja
- d) ohjelman komponenteissa tarjottavien palvelujen jatkuvuuden tarpeen.

Tätä varten komissio varmistaa erityisesti, että asiaankuuluviin sopimukseen ja muihin järjestelyihin sisältyy mahdollisuus siirtää tällaiset teollis- ja tekijänoikeudet kolmansille osapuolille tai myöntää kolmannen osapuolen lisenssejä tällaisiin oikeuksiin, myös kyseisen teollis- ja tekijänoikeuden luojalle, ja että avaruusohjelmavirasto voi vapaasti käyttää näitä oikeuksia, kun se on tarpeen sille tämän asetuksen mukaisesti kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Jäljempänä 28 artiklan 4 kohdassa säädettyyn rahoitusta koskevaan puitekumppanuussopimukseen tai 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin rahoitusosuussopimukseen on sisällytettävä asiaa koskevat määräykset, jotta ESA ja muut yhteisöt, joille on annettu tehtäviä, voivat tarvittaessa käyttää tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja teollis- ja tekijänoikeuksia niille tämän asetuksen mukaisesti kuuluvien tehtävien hoitamiseksi, ja tätä käyttöä koskevat ehdot.

⁽³⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1104/2011/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, julkisesti säännellyn palvelun käyttöehdoista Galileo-ohjelman mukaisesti perustetussa maailmanlaajuisessa satelliitinavigointijärjestelmässä (EUVL L 287, 4.11.2011, s. 1).

*10 artikla***Takuu**

1. Ohjelman komponenttien tuottamat palvelut, data ja tiedot tarjotaan ilman nimenomaista tai implisiittistä takuuta niiden laadusta, tarkkuudesta, saatavuudesta, luotettavuudesta, nopeudesta tai soveltuvuudesta mihinkään tiettyyn tarkoitukseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta oikeudellisesti sitovilla säännöksillä asetettuja velvoitteita.
2. Komissio varmistaa, että tällaisten palvelujen, datan ja tietojen käyttäjille tiedotetaan asianmukaisesti 1 kohdasta.

II OSASTO

RAHOITUSOSUUEDET JA TALOUSARVIOJÄRJESTELYT*11 artikla***Talousarvio**

1. Ohjelman toteuttamiseen ja siihen liittyvien riskien kattamiseen varatut rahoituspuitteet 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavalle ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyvälle kaudelle ovat 14,880 miljardia euroa käyvinä hintoina.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu määrä jaetaan menoluokkiin seuraavasti:

- a) Galileo ja EGNOS: 9,017 miljardia euroa;
- b) Copernicus: 5,421 miljardia euroa;
- c) SSA ja GOVSATCOM: 0,442 miljardia euroa.

2. Komissio voi kohdentaa uudelleen varoja tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen menoluokkien välillä enimmäismäärään asti, joka on 7,5 prosenttia varat vastaanottavasta tai luovuttavasta menoluokasta. Komissio voi täytäntöönpanosäädöksillä kohdentaa uudelleen varoja tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen menoluokkien välillä tilanteissa, joissa uudelleen kohdennettavien varojen yhteismäärä on suurempi kuin 7,5 prosenttia varat vastaanottavalle tai luovuttavalle menoluokalle osoitetusta määrästä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Edellä 3 artiklan 2 kohdassa säädettyjä lisätoimia ja erityisesti 5 ja 6 artiklassa tarkoitettuja toimia rahoitetaan ohjelman komponenteissa.

4. Ohjelmaan kohdennetuista unionin talousarviomäärärahoista katetaan kaikki 4 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamisen edellyttämä toiminta. Tällaisiin menoihin voivat kuulua seuraavat:

- a) tutkimukset ja asiantuntijakokoukset, erityisesti ohjelman kustannus- ja aikarajoitteiden noudattamisen arvioimiseksi;
- b) tiedotus- ja viestintätoimet, mukaan lukien ulkoinen viestintä unionin politiikan prioriteeteista, jos ne liittyvät välittömästi tämän asetuksen tavoitteisiin, erityisesti siltä osin kuin tavoitteena on luoda synergiaa unionin muiden toimintalinjojen kanssa;
- c) tietotekniikkaverkot, joiden tehtävänä on käsitellä tai vaihtaa tietoja, ja komission toteuttamat hallinnolliset toimenpiteet, myös turvallisuusosalalla;
- d) ohjelman toteuttamista koskeva tekninen ja hallinnollinen apu, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoiminta, mukaan lukien sisäiset tietotekniikkajärjestelmät.

5. Toimet, jotka saavat rahoitusta unionin eri ohjelmista kumulatiivisesti, tarkastetaan vain kerran, ja tarkastuksen on katettava kaikki kyseiset ohjelmat ja niihin sovellettavat säännöt.

6. Ohjelmaan liittyvät, useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa vuotuisiin eriin useiden vuosien ajalle.

7. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä siirtää ohjelman käyttöön yhteisiä varoja koskevan asetuksen 26 artiklassa esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Komissio käyttää kyseisiä varoja joko suoraan varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti tai kyseisen alakohdan c alakohdan mukaisesti. Kyseiset varat on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi.

12 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

1. Ohjelman komponenttien tuottamat tulot maksetaan unionin talousarvioon ja kohdennetaan tulot tuottaneen komponentin rahoitukseen.
2. Jäsenvaltiot voivat myöntää ohjelman komponentille lisärahoitusosuuden lisäelementtien kattamiseksi sillä edellytyksellä, että tällaisista lisäelementeistä ei aiheudu rahoituksellista tai teknistä rasitetta tai viivästystä kyseisen komponentin toteutukseen. Komissio määrittää täytäntöönpanosäädöksillä, täyttyvätkö kyseiset edellytykset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Tässä artiklassa tarkoitettua lisärahoitusta on pidettävä ulkoisena käyttötarkoitukseensa sidottuna tulona varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

13 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti tai välillistä hallinnointia varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen elinten kanssa.
2. Ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta missä tahansa varainhoitoasetuksessa vahvistetussa muodossa, erityisesti avustuksina, palkintoina ja hankintoina. Lisäksi ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta sellaisten rahoitusvälineiden avulla, jotka kuuluvat rahoitusta yhdistäviin toimiin.
3. Jos Copernicus-ohjelman talousarvio toteutetaan välillisen hallinnoinnin kautta, talousarvion toteuttamistehtävistä vastaavien yhteisöjen hankintasääntöjä voidaan soveltaa varainhoitoasetuksen 62 ja 154 artiklan sallimissa rajoissa. Asiaankuuluvissa rahoitusosuussopimuksissa on määriteltävä näihin hankintasääntöihin tarvittavat erityiset mukautukset.

III OSASTO

RAHOITUSSÄÄNNÖKSET

I LUKU

Hankinnat

14 artikla

Hankintaperiaatteet

1. Hankintaviranomaisen on noudatettava seuraavia periaatteita ohjelmaa varten toteutettavissa hankintamenettelyissä:

- a) edistetään kaikissa jäsenvaltioissa kautta unionin ja koko toimitusketjussa kaikkien talouden toimijoiden, etenkin startup-yritysten, uusien tarjoajehdokkaiden sekä pk-yritysten, mahdollisimman laajaa ja avointa osallistumista, myös kun tarjoajat käyttävät alihankintaa;
- b) varmistetaan todellinen kilpailu ja vältetään mahdollisuuksien mukaan tukeutumista liiaksi yhteen toimittajaan, erityisesti kriittisten laitteiden ja palvelujen osalta, samalla kun otetaan huomioon teknologisen riippumattomuuden ja palvelujen jatkuvuuden tavoitteet;
- c) poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 167 artiklassa säädetään, käytetään aina, kun se on tarkoituksenmukaista useita toimituslähteitä, jotta voidaan paremmin varmistaa kaikkien ohjelman komponenttien, niiden kustannusten ja aikataulun yleinen hallinta;
- d) noudatetaan periaatteita, jotka koskevat vapaata pääsyä ja oikeudenmukaista kilpailua koko teollisessa toimitusketjussa, avoimeen ja oikea-aikaiseen tiedottamiseen perustuvia tarjouskilpailuja sekä sovellettavien hankintasääntöjen ja -menettelyjen, valinta- ja myöntämisperusteiden ja muiden merkityksellisten tietojen selkeää ilmoittamista, jotta annetaan kaikille mahdollisille tarjoajille, pk-yritykset ja startup-yritykset mukaan luettuina, tasapuoliset toimintaedellytykset;
- e) edistetään unionin autonomiaa, erityisesti teknologian osalta;
- f) noudatetaan ohjelman komponenttien turvallisuusvaatimuksia ja edistetään unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuus- ja puolustusintressien suojelemista;
- g) edistetään palvelujen jatkuvuutta ja luotettavuutta;
- h) noudatetaan soveltuvia yhteiskunnallisia ja ympäristökriteereitä.

2. Komission hankintalautakunta valvoo ohjelman kaikkia komponentteja koskevaa hankintamenettelyä ja seuraa ohjelman toteuttamisesta vastaaville yhteisöille osoitetun unionin talousarvion sopimuksen mukaista toteutusta. Kunkin ohjelman toteuttamisesta vastaavan yhteisön edustaja kutsutaan osallistumaan tarvittaessa.

15 artikla

Monivaiheiset ehdolliset hankintasopimukset

1. Operatiivisten ja infrastruktuuri-kohtaisten toimien osalta hankintaviranomainen voi tehdä hankinnat tämän artiklan mukaisilla monivaiheisilla ehdollisilla hankintasopimuksilla.
2. Hankinta-asiakirjoissa mainitaan monivaiheisiin ehdollisiin hankintasopimuksiin sisältyvät osatekijät. Asiakirjoissa määritellään erityisesti sopimuksen kohde, hinta tai järjestelyt hinnan määrittämiseksi sekä urakoiden, tavarantoimitusten ja palvelujen toteuttamista kussakin osassa koskevat järjestelyt.
3. Monivaiheiseen ehdolliseen sopimukseen on sisällyttävä:
  - a) kiinteämääräinen osa, mikä merkitsee kiinteää sitoumusta toteuttaa kyseiseen osaan liittyvät urakat, tavarantoimitukset tai palvelut; ja
  - b) yksi tai useampi osa, joka on ehdollinen sekä määrärahojen että toteutuksen suhteen.
4. Kiinteämääräiseen osaan ja jokaiseen ehdolliseen osaan kuuluvien velvoitteiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus ottaen huomioon kaikkien edeltävien osien velvoitteet.
5. Jokaisen ehdollisen osan toteuttaminen edellyttää hankintaviranomaisen päätöstä, josta ilmoitetaan toimeksisaajalle sopimuksen mukaisesti.

16 artikla

Todellisten kustannusten korvaamiseen perustuvat hankintasopimukset

1. Hankintaviranomainen voi valita sopimuksen, joka perustuu todellisten kustannusten korvaamiseen kokonaan tai osittain 3 kohdassa säädetyin edellytyksin.
2. Todellisten kustannusten korvaamiseen perustuvan hankintasopimuksen nojalla maksettava hinta muodostuu toimeksisaajalle

- a) sopimuksen toteuttamisessa tosiasiallisesti aiheutuneiden kaikkien välittömien kustannusten, kuten sopimuksen täyttämisen edellyttämien työvoima- ja materiaalikustannusten, kulutushyödykkeistä johtuvien kustannusten sekä laitteiden ja infrastruktuurin käytöstä aiheutuneiden kustannusten,
  - b) välillisten kustannusten,
  - c) vahvistetun voiton ja
  - d) tulostavoitteiden täyttämiseen ja toimitusaikataulun noudattamiseen perustuvan asianmukaisen kannustuspalkkion kokonaismäärän korvaamisesta.
3. Hankintaviranomainen voi valita todellisten kustannusten korvaamiseen kokonaan tai osittain perustuvan sopimuksen, kun tarkan kiinteän hinnan määrittäminen on vaikeaa tai epätarkoituksenmukaista sopimuksen toteuttamiselle ominaisten epävarmuustekijöiden vuoksi, koska
- a) sopimus sisältää erittäin monimutkaisia osia tai edellyttää uuden teknologian käyttöä, minkä vuoksi siihen liittyy merkittävä määrä teknisiä riskejä; tai
  - b) sopimuksen kohteena olevat toimet on operationaalisisista syistä aloitettava viipymättä, vaikka tarkan kiinteän hinnan määrittäminen ei vielä ole mahdollista huomattavien epävarmuustekijöiden vuoksi tai koska sopimuksen toteuttaminen riippuu osittain muiden sopimusten toteuttamisesta.
4. Todellisten kustannusten korvaamiseen perustuvassa sopimuksessa on vahvistettava enimmäishinta. Todellisten kustannusten korvaamiseen kokonaan tai osittain perustuvan sopimuksen enimmäishinta on korkein mahdollinen maksettava hinta. Hintaa voidaan mukauttaa varainhoitoasetuksen 172 artiklan mukaisesti.

17 artikla

Alihankinta

1. Rohkaistakseen uusia tarjoajaehdokkaita, pk-yrityksiä sekä startup-yrityksiä ja niiden rajat ylittävää osallistumista ja tarjotakseen mahdollisimman laajan maantieteellisen kattavuuden samalla suojaten unionin autonomiaa, hankintaviranomaisen on pyydettävä, että tarjoaja teettää osan sopimuksen kohteesta alihankintana kilpailuttamalla asianmukaisilla alihankintatasoilla yrityksiä, jotka eivät kuulu tarjoajan kanssa samaan ryhmään.
2. Tarjoajan on perusteltava kaikki poikkeamat 1 kohdan mukaisesta pyynnöstä.
3. Jos sopimuksen arvo on yli 10 miljoonaa euroa, hankintaviranomaisen on pyrittävä varmistamaan, että vähintään 30 prosenttia sopimuksen arvosta teetetään alihankintana kilpailutuksen perusteella eri alihankinnan tasoilla yrityksissä, jotka eivät kuulu pääurakoitsijan ryhmään, jotta erityisesti varmistetaan pk-yritysten rajat ylittävä osallistuminen. Komissio ilmoittaa 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle tämän tavoitteen saavuttamisesta tämän asetuksen voimaantulon jälkeen allekirjoitettujen sopimusten osalta.

II LUKU

Avustukset, palkinnot ja rahoitusta yhdistävät toimet

18 artikla

Avustukset ja palkinnot

1. Unioni voi kattaa enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen soveltamista.
2. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 181 artiklan 6 kohdassa säädetään, asiasta vastaava tulojen ja menojen hyväksyjä voi kiinteämääräisiä osuuksia soveltaessaan hyväksyä tai määrätä edunsaajan välillisten kustannusten rahoitukseksi enintään 25 prosenttia toimen avustuskelpoisista välittömistä kokonaiskustannuksista.
3. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 2 kohdassa säädetään, välilliset kustannukset voidaan ilmoittaa kertakorvauksena tai yksikkökustannusten mukaisesti maksettavina korvauksina, jos tästä määrätään 100 artiklassa tarkoitetussa työohjelmassa.

4. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 204 artiklassa säädetään, kolmannelle osapuolelle suoritettavan rahoitustuen enimmäismäärä on 200 000 euroa.

19 artikla

Yhteiset avustusten hakupyynnöt

1. Komissio tai ohjelman toteuttamisesta vastaava yhteisö voi julkaista yhteisen ehdotuspyynnön varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen, elinten tai henkilöiden kanssa.
2. Kun kyseessä on tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yhteinen ehdotuspyyntö:
  - a) sovelletaan varainhoitoasetuksen VIII osaston säännöksiä;
  - b) arviointimenettelyihin osallistuu asiantuntijaryhmä, jonka jäsenet ovat kunkin osapuolen tasapuolisesti nimittämiä; ja
  - c) arviointikomiteoiden on noudatettava varainhoitoasetuksen 150 artiklan säännöksiä.
3. Avustussopimuksessa on täsmennettävä teollis- ja tekijänoikeuksiin sovellettava järjestely.

20 artikla

Avustukset esikaupallisiin hankintoihin ja innovatiivisten ratkaisujen hankintoihin

1. Toimiin voi kuulua tai niiden ensisijaisena tavoitteena voi olla esikaupallinen hankinta tai innovatiivisten ratkaisujen julkinen hankinta, jotka toteuttavat edunsaajat ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2014/24/EU⁽⁴⁰⁾, 2014/25/EU⁽⁴¹⁾ ja 2009/81/EY⁽⁴²⁾ määritellyjä hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä.
2. Innovatiivisten ratkaisujen hankintamenettelyissä
  - a) on noudatettava avoimuuden, syrjimättömyyden, tasapuolisen kohtelun, moitteettoman varainhoidon ja oikeasuhteisuuden periaatteita sekä kilpailusääntöjä;
  - b) voidaan esikaupallisen hankinnan osalta säätää erityisehdoista, kuten hankinnan kohteena olevien toimintojen toteuttamispaikan rajaamisesta jäsenvaltioiden ja ohjelmaan osallistuvien kolmansien maiden alueeseen;
  - c) voidaan sallia useampien hankintasopimusten tekeminen samassa menettelyssä (useiden hankintalähteiden käyttö); ja
  - d) on määrättävä hankintasopimusten myöntämisestä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen esittäneelle tarjoajalle ja varmistettava samalla, että eturistiriitoja ei esiinny.
3. Toimeksisaaja, joka tuottaa tuloksia esikaupallisen hankinnan yhteydessä, omistaa vähintään tuloksiin liittyvät teollis- ja tekijänoikeudet. Hankintaviranomaisilla on oltava vähintään tulosten maksuttomat käyttöoikeudet omaa käyttöä varten sekä oikeus myöntää tai velvoittaa toimeksisaaja myöntämään rinnakkaislisenssejä kolmansille osapuolille tulosten hyödyntämiseksi hankintaviranomaista varten oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ilman oikeutta myöntää alilisenssejä. Jos toimeksisaaja ei hyödynnä tuloksia kaupallisesti tietyn ajan kuluessa esikaupallisen hankinnan jälkeen sopimuksessa määritellyllä tavalla, hankintaviranomaiset voivat edellyttää, että se siirtää kaikki tulosten omistusoikeudet hankintaviranomaisille.

⁽⁴⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽⁴¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁽⁴²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/81/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusosalalla ja direktiivin 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta (EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76).

*21 artikla***Rahoitusta yhdistävät toimet**

Tämän ohjelman mukaiset rahoitusta yhdistävät toimet toteutetaan asetuksen (EU) 2021/523 ja varainhoitoasetuksen X osaston mukaisesti.

*III LUKU***Muut rahoitussäännökset***22 artikla***Kumulatiivinen ja vaihtoehtoinen rahoitus**

1. Toimi, joka on saanut rahoitusta ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös jostakin muusta unionin ohjelmasta, edellyttäen että rahoitusosuudet eivät kata samoja kuluja. Rahoitusta myöntävän asianomaisen unionin ohjelman sääntöjä sovelletaan vastaavaan rahoitusosuuteen. Kumulatiivisen rahoituksen määrä ei saa ylittää toimen tukikelpoisia kokonaiskustannuksia, ja eri unionin ohjelmista myönnettävä tuki voidaan laskea määräsuhteen mukaisesti tukiehtoja koskevissa asiakirjoissa vahvistetulla tavalla.

2. Toimet, joille on myönnetty tämän ohjelman puitteissa huippuosaamismerkki, toimet voivat saada tukea Euroopan aluekehitysrahastosta tai Euroopan sosiaalirahasto plussasta yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 73 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jos ne täyttävät seuraavat kumulatiiviset edellytykset:

- a) ne on arvioitu ohjelmaan perustuvan ehdotuspyynnön yhteydessä;
- b) ne täyttävät kyseisessä ehdotuspyynnössä esitetyt laatua koskevat vähimmäisvaatimukset;
- c) niitä ei voida rahoittaa kyseisen ehdotuspyynnön perusteella talousarviorajoitteiden takia.

*23 artikla***Yhteishankinnat**

1. Varainhoitoasetuksen 165 artiklan säännösten lisäksi komissio tai avaruusohjelmavirasto voivat toteuttaa yhteishankintoja ESan tai muiden sellaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa, jotka osallistuvat ohjelman komponenttien toteuttamiseen.

2. Varainhoitoasetuksen 165 artiklan nojalla sovellettavia hankintasäännöksiä sovelletaan analogisesti sillä edellytyksellä, että joka tapauksessa sovelletaan unionin toimielimiin sovellettavia menettelysäännöksiä.

*24 artikla***Kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset unionin operatiivisten järjestelmien turvallisuuden, eheyden ja häiriönsietokyvyn säilyttämistä varten**

1. Komissio soveltaa tämän osaston mukaisia hankintoihin, avustuksiin tai palkintoihin 2 kohdassa esitettyjä kelpoisuus- ja osallistumisedellytyksiä, jos se katsoo tämän olevan tarpeen ja asianmukaista unionin operatiivisten järjestelmien turvallisuuden, eheyden ja häiriönsietokyvyn säilyttämistä varten, ottaen huomioon tavoitteen edistää unionin strategista autonomiaa erityisesti keskeisillä teknologian aloilla ja keskeisissä arvoketjuissa hyödynnettävien teknologioiden osalta, samalla kun säilytetään avoin talous.

Ennen kuin komissio soveltaa kelpoisuus- ja osallistumisedellytyksiä tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, se ilmoittaa tästä 107 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettulle ohjelmakomitealle ja ottaa mahdollisimman tarkoin huomioon jäsenvaltioiden näkemykset kyseisten kelpoisuus- ja osallistumisedellytysten soveltamisalasta ja perusteluista.

2. Kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset ovat seuraavat:

- a) osallistumiskelpoinen oikeussubjekti on sijoittautunut johonkin jäsenvaltioon ja sen johtorakenteiden on sijoittautunut kyseiseen jäsenvaltioon;
- b) osallistumiskelpoinen oikeussubjekti on sitoutunut suorittamaan kaikki asiaankuuluvat toiminnot yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa; ja
- c) osallistumiskelpoinen oikeussubjekti ei ole kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.

Tässä artiklassa määräysvallalla tarkoitetaan kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä.

Tässä artiklassa johtorakenteella tarkoitetaan kansallisen lain mukaisesti nimettyä ja tapauksen mukaan toimitusjohtajalle tai muulle vastaavan päätösvallan omaavalle henkilölle raportoivaa oikeussubjektin elintä, jolle on annettu valtuudet määrittellä oikeussubjektin strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen ja joka valvoo ja seuraa yrityksen johdon päätöksentekoa.

3. Komissio voi poiketa 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a tai b alakohdan mukaisista edellytyksistä tietyn oikeussubjektin osalta seuraavien kumulatiivisten edellytysten pohjalta tehdyn arvioinnin perusteella:

- a) tiettyjen 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten tarvittavien teknologioiden, tavaroiden tai palvelujen korvikkeita ei ole helposti saatavilla jäsenvaltioissa;
- b) oikeussubjekti on sijoittautunut ETA- tai EFTA-maahan, joka on tehnyt 7 artiklassa tarkoitetun kansainvälisen sopimuksen unionin kanssa, sen johtorakenteet ovat sijoittautuneet kyseiseen maahan, ja hankintaan, avustukseen tai palkintoon liittyvät toiminnot suoritetaan kyseisessä maassa tai yhdessä tai useammassa tällaisessa maassa; ja
- c) toteutetaan riittävät toimenpiteet EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisen varmistamiseksi 43 artiklan nojalla sekä ohjelman komponenttien, niiden toiminnan ja niiden palvelujen eheyden, turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn varmistamiseksi.

Poiketen siitä, mitä tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädetään, komissio voi luopua 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan mukaisten ehtojen soveltamisesta muuhun kolmanteen maahan kuin ETA- tai EFTA-maahan sijoittautuneeseen oikeussubjektiin ainoastaan, jos ETA- ja EFTA-maissa ei ole helposti saatavilla korvikkeita ja ensimmäisen alakohdan a ja c alakohdan edellytykset täyttyvät.

4. Komissio voi poiketa 2 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesta edellytyksestä, jos jäsenvaltioon sijoittautunut oikeussubjekti antaa seuraavat takeet:

- a) oikeussubjektiin kohdistuvaa määräysvaltaa ei harjoiteta tavalla, jolla vähennetään tai rajoitetaan sen mahdollisuuksia:
  - i) toteuttaa hankinta, avustus tai palkinto; ja
  - ii) tuottaa tuloksia, erityisesti raportointivelvollisuuksien nojalla;
- b) määräysvaltaa harjoittava kolmas maa tai kolmannen maan yhteisö sitoutuu pidättymään harjoittamasta määräyssoikeuksia oikeussubjektiin nähden tai edellyttämästä siltä raportointivelvollisuuden täyttämistä hankinnan, avustuksen tai palkinnon osalta; ja
- c) oikeussubjekti noudattaa 34 artiklan 7 kohtaa.

5. Sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, on arvioitava, noudattaako oikeussubjekti 3 kohdan c alakohdassa esitettyjä edellytyksiä ja 4 kohdassa tarkoitettuja takeita. Komissio toimii tämän arvioinnin mukaisesti.

6. Komissio esittää 107 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettulle ohjelmakomitealle seuraavat:

- a) tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kelpoisuus- ja osallistumisedellytysten soveltamisala;
- b) tämän artiklan mukaisesti myönnettyjen poikkeusten yksityiskohdat ja perustelut; ja

c) poikkeuksen perustana oleva arviointi, jollei tämän artiklan 3 ja 4 kohdasta muuta johdu ja paljastamatta kaupallisesti arkaluonteista tietoa.

7. Tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa esitetyt edellytykset ja 4 kohdassa esitetyt takeet on tapauksen mukaan sisällytettävä hankintoja, avustuksia tai palkintoja koskeviin asiakirjoihin, ja kun kyseessä on hankinta, edellytyksiä on sovellettava koko hankintasopimuksen elinkaareen.

8. Tällä artiklalla ei rajoiteta päätöksen N:o 1104/2011/EU ja komission 15 päivänä syyskuuta 2015 antaman delegoidun päätöksen⁽⁴³⁾, asetuksen (EU) 2019/452, päätöksen 2013/488/EU ja päätöksen (EU, Euratom) 2015/444 soveltamista eikä se vaikuta jäsenvaltioiden sovellettavien kansallisten lakien ja asetusten mukaisesti toteuttamaan turvallisuustutkintaan, joka koskee sellaisiin toimintoihin osallistuvia oikeussubjekteja, jotka edellyttävät pääsyä EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin.

Jos tämän artiklan soveltamisesta johtuvat sopimukset ovat turvallisuusluokiteltuja, komission 1 kohdan mukaisesti soveltamat kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset eivät saa rajoittaa kansallisten turvallisuusviranomaisten toimivaltaa.

Tällä artiklalla ei puututa mahdollisiin olemassa oleviin yhteisöturvallisuusselvitys- ja henkilöturvallisuusselvitysmenettelyihin jäsenvaltiossa tai muuteta niitä eikä se ole ristiriidassa niiden kanssa.

25 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos jokin kolmas maa osallistuu ohjelmaan kansainvälisen sopimuksen nojalla tehdyn päätöksen tai muun oikeudellisen välineen nojalla, kolmannen maan on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu oikeus tehdä tutkimuksia, paikalla suoritettavat todentamiset ja tarkastukset mukaan luettuina, asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti.

IV OSASTO

OHJELMAN HALLINNOINTI

26 artikla

Hallinnoinnin periaatteet

Ohjelman hallinnoinnin on perustuttava seuraaviin periaatteisiin:

- a) selkeä tehtävien ja vastuun jako ohjelman kunkin komponentin ja toimen toteuttamiseen osallistuvien eri yhteisöjen, erityisesti jäsenvaltioiden, komission, avaruusohjelmaviraston, ESAn ja Eumetsatin välillä perustuen kunkin organisaation toimivaltaan ja välttämällä mahdollisia päällekkäisyyksiä tehtävien ja vastuun osalta;
- b) hallintorakenteen tarkoituksenmukaisuus ohjelman kunkin komponentin ja toimen erityistarpeiden mukaan;
- c) ohjelman tiivis valvonta, mukaan lukien kaikkien yhteisöjen tiukka pitäytyminen suunnitelluissa kustannuksissa, aikataulussa ja suorituskyvyssä omassa roolissaan ja omissa tehtävissään, tämän asetuksen mukaisesti;
- d) avoin ja kustannustehokas hallinta;
- e) palvelun jatkuvuus ja tarvittavan infrastruktuurin jatkuvuus, mukaan lukien suojaaminen asiaan liittyviltä uhilta;

⁽⁴³⁾ Komission delegoitu päätös, annettu 15 päivänä syyskuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1104/2011/EU täydentämisestä siltä osin kuin on kyse yhteisistä vähimmäisvaatimuksista, joita PRS-vastuuviranomaisten on noudatettava (C (2015) 6123).

- f) ohjelman komponenteissa tarjottavien datan, tiedon ja palvelujen käyttäjien tarpeiden sekä asiaan liittyvän tieteellisen ja teknisen kehityksen järjestelmällinen ja jäsenneily huomioon ottaminen;
- g) jatkuvat riskien valvonta- ja vähentämistoimet.

27 artikla

Jäsenvaltioiden tehtävät

1. Jäsenvaltiot voivat osallistua ohjelmaan. Ohjelmaan osallistuvien jäsenvaltioiden on tarjottava teknistä osaamistaan, tietotaitoaan ja apuaan erityisesti turvallisuuden alalla tai tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tarjoamalla unionin saataville dataa, tietoja, palveluita tai hallussaan olevaa tai alueellaan sijaitsevaa infrastruktuuria, myös varmistamalla Copernicuksen *in situ* -datan tehokas ja esteetön saanti ja käyttö ja tekemällä yhteistyötä komission kanssa parantaakseen ohjelman edellyttämän Copernicuksen *in situ* -datan saatavuutta ottaen huomioon asiaankuuluvat lisenssit ja velvoitteet.
2. Komissio voi antaa rahoitusosuussopimuksilla erityistehtäviä jäsenvaltioiden organisaatioille, jos kyseinen jäsenvaltio on nimennyt tällaiset organisaatiot. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksellä rahoitusosuuksia koskevat päätökset rahoitusosuussopimusten osalta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.
3. Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa 29 artiklassa tarkoitettujen tehtävien osalta avaruusohjelmavirasto voi antaa rahoitusosuussopimuksilla erityistehtäviä jäsenvaltioiden organisaatioille, jos kyseinen jäsenvaltio on nimennyt tällaiset organisaatiot.
4. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet ohjelman moitteettoman toiminnan varmistamiseksi, myös tukemalla asianmukaisella tasolla ohjelman edellyttämien taajuuksien suojaamista.
5. Jäsenvaltiot ja komissio voivat tehdä yhteistyötä lisätäkseen ohjelman komponenttien tarjoamien datan, tiedon ja palvelujen omaksumista.
6. Jäsenvaltioiden osuuden 107 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuun käyttäjäfoorumiin on mahdollisuuksien mukaan perustettava kansallisella tasolla järjestettävään loppukäyttäjien yhteisöjen järjestelmälliseen ja koordinoituun kuulemiseen, joka koskee etenkin Galileoa, EGNOSia ja Copernicusta.
7. Jäsenvaltioiden ja komission on tehtävä yhteistyötä voidakseen kehittää sellaisen Copernicuksen *in situ* -komponentin ja sellaiset maassa toimivat kalibrintipalvelut, joita avaruusjärjestelmien käytön omaksuminen edellyttää, ja helpottaakseen Copernicuksen *in situ* - ja viitedatajoukkojen käyttöä siten, että niistä saadaan täysi hyöty, käyttäen perustana nykyisiä kapasiteetteja.
8. Turvallisuuden alalla jäsenvaltioiden on suoritettava 34 artiklan 6 kohdassa tarkoitettut tehtävät.

28 artikla

Komission tehtävät

1. Komissiolla on kokonaisvastuu ohjelman toteuttamisesta, myös turvallisuuden alalla, rajoittamatta kuitenkaan jäsenvaltioiden oikeuksia kansallisen turvallisuuden alalla. Komissio määrittää tämän asetuksen mukaisesti ohjelman painopisteet ja pitkän aikavälin kehityksen käyttäjien vaatimusten mukaisesti ja valvoo ohjelman toteuttamista, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta muihin unionin toimintapolitiikkoihin.
2. Komissio vastaa ohjelman kaikkien sellaisten komponenttien tai osakomponenttien hallinnosta, joita ei ole annettu jonkin toisen yhteisön vastuulle, erityisesti GOVSATCOMin, NEO-osakomponentin ja SWE-osakomponentin sekä 55 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen toimien hallinnosta.

3. Komissio varmistaa, että tehtävät ja vastuut jaetaan selkeästi ohjelmaan osallistuvien yhteisöjen välillä, ja koordinoi näiden yhteisöjen toimintaa. Komissio varmistaa myös, että kaikki yhteisöt, joille on annettu ohjelman toteuttamiseen liittyviä tehtäviä, suojaavat unionin etua, takaavat unionin varojen moitteettoman hoidon ja noudattavat varainhoitoasetusta ja tätä asetusta.

4. Komissio tekee avaruusohjelmaviraston ja, vuonna 2004 tehdyn puitesopimuksen huomioon ottaen, ESan kanssa varainhoitoasetuksen 130 artiklan säännösten mukaisen rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen.

5. Jos se on tarpeen ohjelman moitteettoman toiminnan ja ohjelman komponenteissa tuotettavien palvelujen sujuvan tarjoamisen varmistamiseksi, komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä näiden komponenttien ja niissä tuotettavien palvelujen toteuttamisen ja kehityksen edellyttämät tekniset ja toiminnalliset vaatimukset kuultuaan ensin käyttäjiä, mukaan lukien 107 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua käyttäjäfoorumia avulla, ja muita sidosryhmiä. Määritellessään näitä teknisiä ja toiminnallisia vaatimuksia komissio välttää yleisen turvallisuustason madaltamista ja noudattaa ehdottomasti vaatimuksia yhteensopivuudesta aiempien järjestelmien kanssa.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

6. Komissio varmistaa, että ohjelman komponenteissa tuotettavan datan ja palvelujen omaksumista ja käyttöä julkisella ja yksityisellä sektorilla edistetään ja se maksimoidaan, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta avaruusohjelmaviraston tai muiden tehtäviä saaneiden yhteisöjen tehtäviin, myös tukemalla tällaisten palvelujen ja käyttäjäystävällisten käyttöliittymien asianmukaista kehitystä ja edistämällä pitkällä aikavälillä vakaata ympäristöä. Se kehittää asianmukaista synergiaa ohjelman eri komponenttien sovellusten välillä. Se varmistaa ohjelman ja unionin muiden toimien ja ohjelmien välisen täydentävyyden, johdonmukaisuuden, synergian ja yhteydet.

7. Komissio varmistaa tarvittaessa ohjelman puitteissa toteutettujen toimien johdonmukaisuuden avaruusalaalla unionin, kansallisella tai kansainvälisellä tasolla toteutettavien toimien kanssa. Se tukee jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja, jos se on ohjelman kannalta oleellista, helpottaa niiden teknisten valmiuksien ja kehityksen lähentymistä avaruusalaalla. Tämän vuoksi komissio tekee tarvittaessa yhteistyötä avaruusohjelmaviraston ja ESan kanssa näiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla.

8. Komissio ilmoittaa 107 artiklassa tarkoitetulle ohjelmakomitealle hankintamenettelyssä hankintamenettelyjen arvioinnin väliaikaiset ja lopulliset tulokset sekä julkisten ja yksityisten yhteisöjen kanssa tehtävät sopimukset, mukaan lukien alihankintasopimukset.

29 artikla

Avaruusohjelmaviraston rooli

1. Avaruusohjelmavirastolla on seuraavat omat tehtävät:
  - a) varmistaa turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakuntansa välityksellä ohjelman kaikkien komponenttien turvallisuusjärjestelyiden hyväksyntä V osaston II luvun mukaisesti;
  - b) toteuttaa 34 artiklan 3 ja 5 kohdassa tarkoitettut muut tehtävät;
  - c) toteuttaa Galileon ja EGNOSin tarjoamien palvelujen osalta viestintä-, markkinakehitys- ja edistämistoimia, etenkin toimia, jotka liittyvät omaksumiseen markkinoilla ja käyttäjien tarpeiden koordinointiin;
  - d) toteuttaa Copernicuksen tarjoamien datan, tiedon ja palvelujen osalta viestintä-, markkinakehitys- ja edistämistoimia, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta muiden tehtäviä saaneiden yhteisöjen ja komission toteuttamiin toimiin;
  - e) tarjota asiantuntemusta komissiolle, mukaan lukien toimintaketjun loppupään avaruuteen liittyvien tutkimuspainopisteiden valmistelu.

2. Komissio antaa avaruusohjelmaviraston hoidettaviksi seuraavat tehtävät:
  - a) EGNOSin ja Galileon käytön hallinnointi 44 artiklassa säädetyn mukaisesti;
  - b) GOVSATCOMin käyttäjiin liittyvien seikkojen yleisen tason koordinointi tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden, asianomaisten unionin virastojen, EUH:n ja muiden yhteisöjen kanssa kriisinhallintatehtäviä ja -operaatioita varten;
  - c) ohjelman komponentteihin perustuvien toimintaketjun loppupään sovellusten kehittämiseen liittyvät toteutustoimet ja Galileon, EGNOSin ja Copernicuksen tarjoamiin dataan ja palveluihin perustuvat keskeiset elementit ja integroidut sovellukset myös silloin, kun tällaisiin toimiin on saatu rahoitusta Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yhteydessä tai jos se on tarpeen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi;
  - d) toimet, jotka liittyvät ohjelman muiden komponenttien kuin Galileon ja EGNOSin tarjoamien datan, tiedon ja palvelujen omaksumiseen käyttäjien keskuudessa rajoittamatta Copernicuksen toimintoja ja muille yhteisöille annettuja Copernicuksen tehtäviä;
  - e) edellä 6 artiklassa tarkoitettut erityistoimet.
3. Komissio voi 102 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen arviointien perusteella antaa avaruusohjelmaviraston hoidettavaksi muita tehtäviä edellyttäen, että ne eivät ole päällekkäisiä muiden tehtäviä saaneiden yhteisöjen ohjelman yhteydessä suorittamien tehtävien kanssa ja että niillä pyritään parantamaan ohjelman toimien toteuttamisen tehokkuutta.
4. Kun avaruusohjelmavirastolle annetaan tehtäviä, niiden toteuttamista varten on varmistettava asianmukaiset rahoitus- ja henkilöresurssit sekä hallinnolliset resurssit.
5. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdassa säädetään, ja edellyttäen, että komissio arvioi unionin etujen suojaamisen, avaruusohjelmavirasto voi antaa rahoitusosuussopimusten avulla tiettyjä toimia muiden yhteisöjen suoritettavaksi näiden vastuualueella komissioon sovellettavien välillisen hallinnon edellytysten mukaisesti.

30 artikla

ESAn rooli

1. Edellyttäen, että unionin etua suojataan, ESAlle annetaan seuraavat tehtävät:
  - a) Copernicuksen
    - i) osalta avaruuskomponentin koordinointi ja avaruuskomponentin täytäntöönpano ja kehitys;
    - ii) Copernicuksen avaruusinfrastruktuurin suunnittelu, kehittäminen ja rakentaminen, mukaan lukien infrastruktuurin käyttö ja tähän liittyvät hankinnat paitsi, jos siitä vastaavat muut yhteisöt; ja
    - iii) tarvittaessa kolmannen osapuolen datan saanti;
  - b) Galileon ja EGNOSin osalta järjestelmien kehittäminen ja maasegmentin osien ja satelliittien suunnittelu ja kehittäminen, mukaan lukien testaus ja validointi;
  - c) kaikkien ohjelman komponenttien osalta ESAn asiantuntemuksen piiriin kuuluvat toimintaketjun alkupään tutkimus- ja kehitystoimet.
2. Komissio tekemän arvioinnin perusteella ESAn hoidettavaksi voidaan antaa muita tehtäviä ohjelman tarpeiden perusteella edellyttäen, että ne eivät ole päällekkäisiä toisen yhteisön ohjelman yhteydessä suorittamien tehtävien kanssa ja että niillä pyritään parantamaan ohjelman toimien toteuttamisen tehokkuutta.
3. Rajoittamatta 31 artiklassa tarkoitettua rahoitusta koskevaa puitekumppanuussopimusta komissio tai avaruusohjelmavirasto voi pyytää ESAa tarjoamaan teknistä asiantuntemusta tai tietoja, jotka ovat tarpeen niille tällä asetuksella annettujen tehtävien toteuttamiseksi yhteisesti sovittavien edellytysten mukaisesti.

31 artikla

Rahoitusta koskeva puitekumppanuussopimus

1. Edellä 28 artiklan 4 kohdassa tarkoitettussa rahoitusta koskevassa puitekumppanuussopimuksessa on
  - a) määriteltävä selkeästi komission, avaruusohjelmaviraston ja ESAn roolit, vastuut ja velvollisuudet ohjelman kunkin komponentin osalta sekä tarvittavat koordinointi- ja valvontamekanismit;
  - b) edellytettävä, että ESA soveltaa unionin turvallisuussääntöjä, jotka on määritelty unionin ja sen toimielinten ja virastojen ESAn kanssa tekemissä turvallisuussopimuksissa, erityisesti turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyn osalta;
  - c) määrättävä ehdoista, joiden mukaisesti ESAlle osoitettuja varoja hallinnoidaan, etenkin julkisten hankintojen osalta, mukaan lukien unionin julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltaminen suoritettaessa hankintoja unionin nimissä ja sen puolesta tai varainhoitoasetuksen 154 asetuksessa tarkoitettun yhteisön, jolle on annettu tehtäviä, sääntöjen soveltaminen, hallinnointimenettelyt, tulosindikaattoreilla mitattavat odotetut tulokset, toimenpiteet, joita toteutetaan, jos sopimusten täytäntöönpano on kustannusten, aikataulun ja tulosten osalta puutteellista tai siihen liittyy petoksia, sekä viestintästrategia ja kaiken aineellisen ja aineettoman omaisuuden omistamista koskevat säännöt; näiden ehtojen on oltava tämän asetuksen III ja V osaston ja varainhoitoasetuksen mukaisia;
  - d) edellytettävä, että aina kun avaruusohjelmavirasto tai ESA perustaa tarjousten arviointilautakunnan rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen mukaisesti toteutettavaa hankintaa varten, komission asiantuntijat ja tarvittaessa muun yhteisön, jolle on annettu tehtäviä, asiantuntijat osallistuvat jäseninä lautakunnan kokouksiin. Osallistuminen ei rajoita tarjousten arviointilautakunnan teknistä riippumattomuutta;
  - e) vahvistettava seuranta- ja valvontatoimenpiteitä, joihin kuuluvat esimerkiksi seuraavat:
    - i) kustannusten ennakointimalli;
    - ii) säännöllinen tiedottaminen komissiolle tai, tapauksen mukaan, avaruusohjelmavirastolle kustannuksista ja aikataulusta; ja
    - iii) jos poiketaan suunnitelmien mukaisista talousarvioista, tuloksista ja aikataulusta, korjaavat toimenpiteet, joilla varmistetaan tehtävien toteuttaminen osoitettujen määrärahojen puitteissa;
  - f) vahvistetaan periaatteet, jotka koskevat ESAlle ohjelman kunkin komponentin osalta suoritettavaa korvausta, jonka on vastattava olosuhteita, joissa toimet on toteutettava, ottaen asianmukaisesti huomioon kriisitilanteet ja epävakaat tilanteet, ja tarvittaessa sen on oltava tulosperusteinen; korvaus saa kattaa ainoastaan yleiskustannuksia, jotka liittyvät unionin ESAlle tehtäväksi antamiin toimiin;
  - g) määrättävä, että ESA toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet suojatakseen unionin etuja ja noudattaa komission kunkin ohjelman komponentin osalta tämän asetuksen soveltamisen yhteydessä tekemiä päätöksiä.
2. Komissio päättää rahoitusta koskevasta puitekumppanuussopimuksesta täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmoitetaan täysimääräisesti hyvissä ajoin etukäteen rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen tekemisestä ja sen täytäntöönpanosta.
3. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettun rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen nojalla 29 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut tehtävät annetaan avaruusohjelmavirastolle ja 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut tehtävät ESAlle rahoitusosuussopimusten avulla. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä rahoitusosuussopimuksia koskevan rahoitusosuuspäätöksen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvotantavaa menettelyä noudattaen. Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmoitetaan täysimääräisesti hyvissä ajoin etukäteen tehtävistä rahoitusosuussopimuksista ja niiden täytäntöönpanosta.

32 artikla

Eumetsatin ja muiden yhteisöjen tehtävät

1. Komissio voi rahoitusosuussopimuksella antaa seuraavien tehtävien toteuttamisen kokonaan tai osittain muiden kuin 29 ja 30 artiklassa tarkoitettujen yhteisöjen tehtäväksi:
  - a) Copernicuksen avaruusinfrastruktuurin tai sen osien parantaminen, käytön valmistelu ja käyttö sekä tarvittaessa edistävistä hankkeista saatavan datan saannin hallinta, jotka voidaan antaa tehtäväksi Eumetsatille;
  - b) Copernicus-palvelujen tai niiden osien toteuttamisen antaminen tehtäväksi asianmukaisille virastoille, elimille tai järjestöille, esimerkiksi Euroopan ympäristökeskukselle Frontexille, Euroopan meriturvallisuusvirastolle, EUSK:lle ja Euroopan keskipitkien sääennusteiden keskukselle; tällaisille virastoille, elimille tai järjestöille annetut tehtävät on suoritettava unionissa sijaitsevissa paikoissa; virasto, elin tai järjestö, joka on jo siirtämässä saamiaan tehtäviä unioniin, saa jatkaa kyseisten tehtävien suorittamista unionin ulkopuolisessa paikassa rajoitetun ajan, joka päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.
2. Perusteiden, joiden mukaisesti tällaiset yhteisöt, joille annetaan tehtäviä, valitaan, on kuvastettava erityisesti niiden kykyä varmistaa toiminnan jatkuvuus ja tarvittaessa turvallisuus siten, että ohjelman toimintaan ei tule häiriöitä.
3. Mahdollisuuksien mukaan tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rahoitusosuussopimusten ehtojen on oltava johdonmukaisia 31 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rahoitusta koskevien puitekumppanuussopimusten ehtojen kanssa.
4. Ohjelman komiteaa on kuultava rahoitusosuuspäätöksestä, joka koskee tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusosuussopimusta 107 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. Ohjelman komitealle on ilmoitettava etukäteen rahoitusosuussopimuksista, jotka komission edustama unioni tekee tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa.

V OSASTO

OHJELMAN TURVALLISUUS

I LUKU

Ohjelman turvallisuus

33 artikla

Turvallisuusperiaatteet

Ohjelman turvallisuuden on perustuttava seuraaviin periaatteisiin:

- a) otetaan huomioon jäsenvaltioiden kokemus turvallisuuden alalla ja hyödynnetään niiden parhaita käytäntöjä esimerkkeinä;
- b) käytetään neuvoston ja komission turvallisuussääntöjä, joissa määrätään muun muassa operatiivisten toimintojen ja hyväksyntään liittyvien toimintojen erottamisesta.

34 artikla

Turvallisuuden hallinta

1. Komissio varmistaa toimivaltansa puitteissa avaruusohjelmaviraston tuella korkeatasoisen turvallisuuden erityisesti seuraavissa kysymyksissä:

- a) maa- ja avaruusinfrastruktuurin sekä palvelujen tarjoamisen suojaaminen, erityisesti fyysisiltä tai kyberhyökkäyksiltä, datavirtojen häiriöt mukaan luettuina;
- b) teknologian siirtojen valvonta ja hallinta;
- c) hankitun pätevyyden ja osaamisen kehittäminen ja säilyttäminen unionissa;
- d) arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen ja luokiteltujen tietojen suojaaminen.

2. Tämän artiklan 1 kohdan soveltamiseksi komissio varmistaa, että jokaisesta ohjelman komponentista tehdään riski- ja uhka-analyysi. Kyseisen analyysin perusteella se määrittää vuoden 2023 loppuun mennessä täytäntöönpanosäädöksillä kutakin ohjelman komponenttia koskevat yleiset turvallisuusvaatimukset. Tässä yhteydessä komissio ottaa huomioon näiden vaatimusten vaikutukset kyseisen komponentin moitteettomaan toimintaan, varsinkin kustannusten, riskinhallinnan ja aikataulun kannalta, ja varmistaa, ettei yleinen turvallisuustaso heikenny eikä kyseiseen komponenttiin perustuvien olemassa olevien laitteiden toiminta vaarannu, ja ottaa huomioon kyberturvallisuusriskit. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Komissio antaa tämän asetuksen voimaantulon jälkeen tiedoksi alustavan luettelon täytäntöönpanosäädöksistä, jotka annetaan ohjelman komitealle ja joista se keskustelee turvallisuuskokoonpanossa. Luetteloon liitetään näiden täytäntöönpanosäädösten toimittamisen alustava aikataulu.

3. Ohjelman komponentin hallinnoinnista vastaava yhteisö on vastuussa kyseisen komponentin operatiivisesta turvallisuudesta, ja tämän vuoksi sen on toteutettava riski- ja uhka-analyysi ja kaikki tarvittavat toimet kyseisen komponentin turvallisuuden varmistamiseksi ja seuraamiseksi, erityisesti teknisten eritelmien ja operatiivisten menettelyjen määrittäminen, ja seurattava, että kaikki tarvittavat toimet noudattavat tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yleisiä turvallisuusvaatimuksia. Galileon ja EGNOSin osalta kyseinen yhteisö on 29 artiklan mukaisesti avaruusohjelmavirasto.

4. Komissio määrittää riski- ja uhka-analyysin perusteella tarvittaessa rakenteen, jonka avulla seurataan turvallisuutta ja päätöksen (YUTP) 2021/698 mukaisesti laadittuja ohjeita. Rakenne toimii 1 kohdassa tarkoitettujen turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Galileon osalta kyseisen rakenne on Galileon turvallisuuden valvontakeskus.

5. Avaruusohjelmaviraston velvollisuutena on

- a) varmistaa ohjelman kaikkien komponenttien turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntä tämän osaston II luvun mukaisesti rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa;
- b) varmistaa Galileon turvallisuuden valvontakeskuksen toiminta tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten sekä päätöksen (YUTP) 2021/698 soveltamisalan puitteissa laadittujen ohjeiden mukaisesti;
- c) suorittaa sille päätöksen N:o 1104/2011/EU nojalla annetut tehtävät;
- d) asettaa tekninen asiantuntemuksensa komission käyttöön ja antaa komissiolle kaikki tiedot, joita se tarvitsee tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä hoitamiseen.

6. Jäsenvaltioiden on niiden alueella sijaitsevien ja ohjelmaan kiinteästi kuuluvien maainfrastuktuurien suojaamista varten:

- a) toteutettava toimenpiteet, jotka vastaavat vähintään toimenpiteitä, joita edellytetään
  - i) neuvoston direktiivissä 2008/114/EY⁽⁴⁴⁾ tarkoitettujen Euroopan elintärkeiden infrastruktuurien suojaamiseksi; ja
  - ii) niiden omien kansallisten elintärkeiden infrastruktuurien suojaamiseksi;
- b) suoritettava tämän asetuksen 42 artiklassa tarkoitettujen turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevat tehtävät.

7. Ohjelmaan osallistuvien yhteisöjen on toteutettava kaikki tarvittavat, myös riskianalyyssissä määritettyjen ongelmien perusteella havaitut, toimenpiteet ohjelman turvallisuuden varmistamiseksi.

⁽⁴⁴⁾ Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).

35 artikla

Käytettävien järjestelmien ja palvelujen turvallisuus

Jos järjestelmien käyttö saattaa vaikuttaa unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen, sovelletaan päätöksessä (YUTP) 2021/698 vahvistettuja menettelyjä.

II LUKU

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntä

36 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntäviranomainen

Avaruusohjelmavirastoon perustettava turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta toimii ohjelman kaikkien komponenttien turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntäviranomaisena.

37 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnän yleiset periaatteet

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimet on toteutettava ohjelman kaikissa komponenteissa seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- a) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevat toimet ja päätökset on tehtävä siten, että unionin ja jäsenvaltioiden yhteinen vastuu turvallisuudesta toteutuu;
- b) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan päätöksenteossa on pyrittävä yhteiseen näkemykseen;
- c) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimia toteutetaan riskinarvioinnin ja riskienhallinnan avulla arvioimalla asianomaisen komponentin turvallisuuteen liittyviä riskejä sekä näiden riskien vähentämiseksi toteutettavien toimien vaikutuksia kustannuksiin tai aikatauluun ottaen huomioon, että tavoitteena on olla heikentämättä kyseisen komponentin yleistä turvallisuustasoa;
- d) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevia turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan päätöksiä valmistelevat ja tekevät ammatillaiset, joilla on asianmukainen pätevyys monimutkaisten järjestelmien hyväksyntään, joista on tehty tasoltaan riittävä turvallisuus selvitys ja jotka toimivat puolueettomasti;
- e) kaikkia asiaan liittyviä osapuolia, joiden turvallisuus etu on kyseessä asianomaisen komponentin yhteydessä, pyritään kuulemaan;
- f) kaikki asiaankuuluvat komponentin sidosryhmät toteuttavat turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimia turvallisuusjärjestelyjen hyväksymisstrategian mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta komission roolia;
- g) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevat turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan päätökset perustuvat asiaa koskevassa, mainitun lautakunnan laatimassa turvallisuusjärjestelyjen hyväksymisstrategiassa määritellyn menettelyn mukaisesti jäsenvaltioiden turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnästä vastaavien kansallisten viranomaisten tekemiin turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskeviin paikallisiin päätöksiin;
- h) pysyvällä, avoimella ja täysin ymmärrettävällä seurantamenettelyllä varmistetaan, että asianomaisen komponentin turvallisuusriskit ovat tiedossa, turvatoimet on määritelty näiden riskien vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuustarpeet huomioon ottaen, jotta komponentti toimisi moitteettomasti, ja että näitä toimenpiteitä sovelletaan syvyysuuntaisen turvallisuuden käsitteen mukaisesti. Turvatoimien vaikuttavuutta on arvioitava jatkuvasti. Tämän turvallisuusriskien arviointiin ja hallintaan liittyvän menettelyn toteuttavat asianomaisen komponentin sidosryhmät yhdessä toistuvana prosessina;
- i) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta tekee turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevat päätökset ehdottoman itsenäisesti myös komissioon ja muihin asianomaisen komponentin toteuttamisesta ja siihen liittyvien palvelujen tarjonnasta vastaaviin elimiin samoin kuin avaruusohjelmaviraston toimitusjohtajaan ja hallintoneuvostoon nähden;

- j) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimia toteutettaessa on otettava asianmukaisesti huomioon tarve sovittaa toimet asianmukaisesti yhteen komission ja turvallisuussääntöjen täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten välillä;
- k) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan suorittama EGNOSin turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntä ei rajoita Euroopan lentoturvallisuusviraston toteuttamia, ilmailua koskevia turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimia.

38 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan tehtävät

1. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta suorittaa tehtävänsä ja erityisesti turvallisuuskysymyksiin liittyvät tehtävänsä tämän vaikuttamatta komissiolle kuuluviin tehtäviin tai avaruusohjelmaviraston muille elimille annettuihin tehtäviin ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksymistä koskevaan jäsenvaltioiden toimivaltaan.
2. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalla on seuraavat tehtävät:
  - a) se määrittää ja hyväksyy turvallisuusjärjestelyjen hyväksymisstrategian, jossa esitetään:
    - i) ohjelman komponenttien tai niiden osien sekä edellisten ja muiden järjestelmien tai komponenttien mahdollisen yhteenliittämisen turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnän suorittamista ja ylläpitämistä varten tarvittavien toimintojen laajuus;
    - ii) ohjelman komponenttien tai niiden osien turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntämenettely, joka on yksityiskohtaisuudeltaan suhteutettu vaadittuun turvaamistasoon ja jossa tuodaan hyväksyntäedellytykset selkeästi esiin;
    - iii) hyväksyntämenettelyyn osallistuvien asiaankuuluvien sidosryhmien tehtävät;
    - iv) hyväksyntäaika-taulu, joka noudattaa ohjelman komponenttien eri vaiheita, erityisesti infrastruktuurin käyttöönoton, palvelujen tarjoamisen ja järjestelmän kehittämisen osalta;
    - v) jäsenvaltioiden turvallisuusasioissa toimivaltaisten kansallisten yhteisöjen suorittaman turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnän periaatteet, kun kyseessä ovat ohjelman komponenttien yhteydessä perustettuihin järjestelmiin liitetyt verkot tai komponenttien osat ja komponenttien yhteydessä käyttöön otettuihin järjestelmiin liitetyt laitteet;
  - b) se tekee turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevat päätökset, jotka koskevat erityisesti satelliittien laukaisun hyväksymistä, lupaa käyttää ohjelman komponenttien tai komponentteihin kuuluvien osien yhteydessä perustettuja järjestelmiä niiden eri konfiguraatioissa ja niiden tarjoamia erilaisia palveluja varten, aina avaruussignaaliin asti ja se mukaan lukien, sekä lupaa käyttää maa-asemia;
  - c) se tekee 45 artiklassa tarkoitettuun PRS-palveluun tai ohjelman komponenteista peräisin oleviin muihin suojattuihin palveluihin liitettyjen verkkojen ja laitteiden osalta ainoastaan päätökset, jotka koskevat elimille myönnettävää lupaa kehittää tai valmistaa arkaluonteisia PRS-teknologioita, PRS-vastaanottimia tai PRS-turvamoduuleja tai muita teknologioita tai laitteita, jotka on tarkastettava 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yleisten turvallisuusvaatimusten mukaisesti, ottaen huomioon turvallisuusasioissa toimivaltaisten kansallisten yhteisöjen antamat neuvot ja yleiset turvallisuusriskit;
  - d) se tarkastelee kaikkia turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntään liittyviä asiakirjoja ja hyväksyy ne, lukuun ottamatta asiakirjoja, joiden hyväksyminen kuuluu tämän asetuksen 34 artiklan 2 kohdan ja päätöksen N:o 1104/2011/EU 8 artiklan nojalla komissiolle;
  - e) se antaa toimivaltansa puitteissa neuvoja komissiolle tämän asetuksen 34 artiklan 2 kohdassa ja päätöksen N:o 1104/2011/EU 8 artiklassa tarkoitettujen säädösten tekstiluonnosten laadinnassa, myös turvallisuusmenettelyjen vahvistamisessa, ja antaa lopullisen kantansa sisältävän lausunnon;
  - f) se tarkastelee turvallisuusriskinarviointia, joka on laadittu tämän asetuksen 37 artiklan h alakohdassa tarkoitettun valvontamenettelyn mukaan, ottaen huomioon yhdenmukaisuuden tämän kohdan c alakohdassa tarkoitettujen asiakirjojen sekä tämän asetuksen 34 artiklan 2 kohdan ja päätöksen N:o 1104/2011/EU 8 artiklan mukaisesti laadittujen asiakirjojen kanssa, ja hyväksyy turvallisuusriskinarvioinnin; se toimii yhteistyössä komission kanssa riskinvähentämistoimenpiteiden määrittelemiseksi;

- g) se tarkistaa ohjelman komponenttien turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntään liittyvien turvatoimien toteuttamisen tekemällä tai teettämällä turvallisuutta koskevia arviointeja, tarkastuksia, auditointeja tai katsauksia tämän asetuksen 42 artiklan 2 alakohdan mukaisesti;
- h) se vahvistaa elektroniselta salakuuntelulta suojaavien hyväksytyjen tuotteiden (TEMPEST) ja toimenpiteiden valinnan ja ohjelman komponenttien turvallisuuden varmistamiseen käytettyjen hyväksytyjen salaustuotteiden valinnan;
- i) se hyväksyy ohjelman komponenttien tai niiden osien yhteydessä perustettujen järjestelmien ja muiden järjestelmien yhteenliittämisen tai tarvittaessa osallistuu asiaankuuluvien turvallisuusasioissa toimivaltaisten yksikköjen kanssa yhteiseen hyväksymiseen;
- j) se sopii asianomaisen jäsenvaltion kanssa 42 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua pääsyn valvontaa koskevasta mallista;
- k) se laatii riskiraportteja ja ilmoittaa riskinarvioinnistaan komissiolle, hallintoneuvostolle ja toimitusjohtajalle ja antaa niille neuvoja jäännösriskin käsittelyvaihtoehdoista tietyn turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevan päätöksen osalta;
- l) se avustaa tiiviissä yhteistyössä komission kanssa neuvostoa ja korkeaa edustajaa päätöksen (YUTP) 2021/698 täytäntöönpanossa neuvoston tai korkean edustajan nimenomaisesta pyynnöstä;
- m) se suorittaa tehtäviensä hoitamisen kannalta tarvittavat kuulemiset;
- n) se vahvistaa ja julkaisee työjärjestyksensä.

3. Rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa ja velvollisuuksia perustetaan turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan alainen ja sen valvonnassa toimiva jäsenvaltioita edustava erityiselin suorittamaan erityisesti seuraavia tehtäviä:

- a) ohjelman lentojen salausavainten hallinta;
- b) Galileon PRS-salausavainten kirjanpitoon, tietoturvalliseen käsittelyyn, tallennukseen, jakeluun ja loppukäsittelyyn liittyvien menettelyjen perustamisen ja toimeenpanon tarkistaminen, seuranta ja arviointi.

39 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan kokoonpano

1. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnassa on yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta, yksi edustaja komissiosta ja yksi henkilö, joka edustaa korkeaa edustajaa. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan jäsenten toimikausi on neljä vuotta, ja se voidaan uusia.

2. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan kokouksiin osallistuminen perustuu tiedonsaantitarpeeseen. Tarvittaessa ESAn edustajia ja avaruusohjelmaviraston edustajia, jotka eivät osallistu turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntään, voidaan kutsua turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan kokouksiin tarkkailijoiksi. Poikkeustapauksissa unionin virastojen, kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajia voidaan myös kutsua turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan kokouksiin tarkkailijoina, kun käsitellään näihin kolmansiin maihin tai kansainvälisiin järjestöihin suoraan liittyviä asioita, varsinkin asioita, jotka koskevat niiden omistamaa tai niiden alueelle perustettua infrastruktuuria. Kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajien osallistumisesta ja sen ehtoista määrätään asianomaisissa sopimuksissa, ja näiden osallistumisehtojen on oltava turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan työjärjestyksen mukaiset.

40 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan äänestysäännöt

Jos tämän asetuksen 37 artiklan b alakohdassa tarkoitettuihin yleisiin periaatteisiin perustuvaa yhteistä näkemystä ei saavuteta, hyväksyntälautakunta tekee päätökset määräenemmistöllä SEU 16 artiklan mukaisesti. Komission edustaja ja korkeaa edustajaa edustava henkilö eivät osallistu äänestykseen. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtaja allekirjoittaa lautakunnan hyväksymät päätökset lautakunnan puolesta.

41 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan päätösten tiedoksi antaminen ja niiden vaikutukset

1. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta toimittaa päätöksensä komissiolle.
2. Komissio pitää turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan jatkuvasti ajan tasalla lautakunnan päätösten vaikutuksista ohjelman komponenttien asianmukaiseen toteuttamiseen ja jäännösriskin käsittelysuunnitelmien täytäntöönpanosta. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta panee merkille kaikki tällaiset komissiolta saamansa tiedot.
3. Komissio tiedottaa viipymättä Euroopan parlamentille ja neuvostolle turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää koskevan päätösten tekemisen vaikutuksesta ohjelman komponenttien asianmukaiseen toteutukseen. Jos komissio katsoo, että hyväksyntälautakunnan tekemä päätös voisi vaikuttaa merkittävästi kyseisten komponenttien asianmukaiseen toteuttamiseen, esimerkiksi niiden kustannuksiin, aikatauluun tai tuloksiin, se ilmoittaa asiasta välittömästi Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
4. Hallintoneuvostolle tiedotetaan määräjain hyväksyntälautakunnan työn edistymisestä.
5. Hyväksyntälautakunnan työskentelyaikataulu ei saa haitata 100 artiklassa tarkoitettuun työohjelmaan sisältyville toimille asetettua aikataulua.

42 artikla

Jäsenvaltioiden tehtävät turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnässä

1. Jäsenvaltioiden on välitettävä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalle kaikki tiedot, joiden ne katsovat olevan turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnän kannalta merkityksellisiä.
2. Jäsenvaltioiden on annettava turvallisuusasioissa toimivaltaisten kansallisten yksikköjen suostumuksella ja valvonnassa turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan nimeämille asianmukaisesti valtuutetuille henkilöille, myös lautakunnan päättämiä turvallisuustarkastuksia, auditointeja ja testejä varten ja 37 artiklan h alakohdassa tarkoitettua turvallisuusriskin seurantamenettelyä varten, pääsy kaikkiin tietoihin ja kaikille lainkäyttövaltaansa kuuluville järjestelmien turvallisuuteen liittyville laitosalueille ja sijoituspaikkoihin kansallisten lakiensa ja asetustensa mukaisesti. Kyseisessä pääsyssä ei saa syrjiä jäsenvaltioiden kansalaisia heidän kansalaisuutensa perusteella.
3. Nämä 2 kohdassa tarkoitetut auditoinnit ja testit toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti:
  - a) korostetaan turvallisuuden ja tehokkaan riskinhallinnan merkitystä tarkastetuissa yhteisöissä;
  - b) suositellaan vastatoimia niiden erityisten vaikutusten lieventämiseksi, joita turvallisuusluokiteltujen tietojen luottamuksellisuuden, eheyden tai saatavuuden menetyksellä on.
4. Kunkin jäsenvaltion on vastattava pääsyn valvontaa koskevan mallin suunnittelusta; malli on yhteenveto tai luettelo hyväksyttävistä sijoituspaikoista tai laitosalueista. Pääsyn valvontaa koskevasta mallista on sovittava etukäteen jäsenvaltioiden ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan välillä varmistaen siten, että kaikki jäsenvaltiot toteuttavat samantasoisen pääsyn valvonnan;
5. Jäsenvaltioiden on vastattava paikallistasolla alueellaan sijaitsevien ohjelman komponenttien turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnän alueeseen kuuluvien laitosalueiden turvallisuusjärjestelyjen hyväksynnästä ja raportoitava tästä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalle.

III LUKU

Turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaaminen

43 artikla

Turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaaminen

1. Ohjelmaan liittyvien turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihdon edellytyksenä on unionin ja kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välinen kansainvälinen sopimus turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihdosta tai tapauksen mukaan unionin toimivaltaisen toimielimen tai elimen ja asiaankuuluvien kolmannen maan viranomaisten tai kansainvälisen järjestön tekemä järjestely, joka koskee turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoa, sekä niissä vahvistetut ehdot.
2. Kolmansissa maissa oleskelevat luonnolliset henkilöt ja kolmansiin maihin sijoittautuneet oikeushenkilöt voivat käsitellä ohjelmaa koskevia Euroopan unionin turvallisuusluokiteltuja tietoja ainoastaan, jos niihin sovelletaan kyseisissä kolmansissa maissa sellaisia turvallisuussäännöksiä, joilla varmistetaan vähintään vastaava suoja kuin päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädetyillä komission turvallisuussäännöillä ja päätöksen 2013/488/EU liitteissä esitetyillä neuvoston turvallisuussäännöillä. Kolmannessa maassa tai kansainvälisessä järjestössä sovellettavien turvallisuussäännösten vastaavuus on määriteltävä unionin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä SEUT 218 artiklassa säädetyin menettelyin mukaisesti tehtävässä tietoturvaluussopimuksessa, mukaan lukien tarvittaessa yhteisöturvallisuutta koskevat asiat, ja ottaen huomioon päätöksen 2013/488/EU 13 artikla.
3. Luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle voidaan myöntää pääsy Euroopan unionin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, jos se katsotaan tarpeelliseksi tapauskohtaisesti tällaisten tietojen luonteen ja sisällön, vastaanottajan tiedonsaantitarpeen ja unionille koituvan edun arvioinnin perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta päätöksen 2013/488/EU 13 artiklan ja päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädettyjen yhteisöturvallisuuden alaa koskevien sääntöjen soveltamista.

VI OSASTO

Galileo ja EGNOS

44 artikla

Avustuskelpoiset toimet

Galileon ja EGNOSin käyttö kattaa seuraavat avustuskelpoiset toimet:

- a) avaruudessa sijaitsevan infrastruktuurin hallinta, käyttö, huolto, jatkuva parantaminen, kehittäminen ja suojaaminen, mukaan lukien parannukset ja vanhentumisen hallinta;
- b) maassa sijaitsevan infrastruktuurin, erityisesti täytöntöönpanopäätöksessä (EU) 2016/413 tai komission täytöntöönpanopäätöksessä (EU) 2017/1406 ⁽⁴⁵⁾ tarkoitettujen maassa sijaitsevien keskusten ja asemien, sekä verkkojen hallinta, käyttö, huolto, jatkuva parantaminen, kehittäminen ja suojaaminen, mukaan lukien parannukset ja vanhentumisen hallinta;
- c) järjestelmien tulevien sukupolvien kehittäminen ja Galileon ja EGNOSin tarjoamien palvelujen kehittäminen, myös ottamalla huomioon asianomaisten sidosryhmien tarpeet; tämä ei kuitenkaan vaikuta tuleviin unionin rahoituskehiksestä tehtäviin päätöksiin;
- d) Galileon ja EGNOSin toimintaketjun loppupään sovellusten kehityksen sekä teknologisten perustekijöiden, kuten Galileo-järjestelmää tukevien piirisarjojen ja vastaanottimien, kehittämisen tukeminen;
- e) Galileoon ja EGNOSiin liittyvien sertifiointi- ja standardointitoimien tukeminen erityisesti liikenteen alalla;

⁽⁴⁵⁾ Komission täytöntöönpanopäätös (EU) 2017/1406, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2017, EGNOS-järjestelmän maainfrastruktuurin sijainnista (EUVL L 200, 1.8.2017, s. 4).

- f) Galileo ja EGNOSin tuottamien palvelujen jatkuva tarjoaminen ja jäsenvaltioiden ja yksityisen sektorin aloitteiden täydentämiseksi näiden palvelujen markkinasovellusten kehittäminen, jotta voidaan erityisesti maksimoida 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut yhteiskunnallis-taloudelliset hyödyt;
- g) yhteistyö muiden alueellisten tai maailmanlaajuisten satelliittinavigointijärjestelmien kanssa, mukaan lukien yhteensopivuuden ja yhteentoimivuuden edistäminen;
- h) järjestelmien luotettavuuden ja käytön sekä palvelujen suorituskyvyn seurannan mahdollistavat tekijät;
- i) toimet, jotka liittyvät palvelujen tarjoamiseen ja niiden peittoalueen laajentamisen koordinointiin.

45 artikla

Galileon tarjoamat palvelut

1. Galileon tarjoamiin palveluihin kuuluvat:
  - a) Galileon avoin palvelu ("Galileo open service", GOS), joka on käyttäjille maksuton ja joka tuottaa paikannus- ja aikasykronointitietoja pääasiassa satelliittinavigoinnin massasovelluksiin, jotka on tarkoitettu kuluttajien käyttöön;
  - b) huipputarkka palvelu ("high-accuracy service", HAS), joka on käyttäjille maksuton ja joka tuottaa uuden taajuusalueen kautta levitettävän lisädatan avulla huipputarkkoja paikannus- ja aikasykronointitietoja pääasiassa satelliittinavigoinnin sovelluksiin ammattikäyttöä tai kaupallista käyttöä varten;
  - c) signaalien todennuspalvelu ("signal authentication service", SAS), joka perustuu signaalien sisältämiin salattuihin koodeihin ja on tarkoitettu pääasiassa satelliittinavigoinnin sovelluksiin ammattikäyttöä tai kaupallista käyttöä varten;
  - d) julkisesti säännelty palvelu ("public regulated service", PRS), joka on varattu yksinomaan julkishallinnon valtuuttamille käyttäjille sellaisia arkaluonteisia sovelluksia varten, jotka edellyttävät erittäin hyvätasoista palvelun jatkuvuutta, mukaan lukien turvallisuuden ja puolustuksen ala, ja joissa käytetään vahvoja, salattuja signaaleja; palvelu on maksuton jäsenvaltioille, neuvostolle, komissiolle, EUH:lle ja tapauksen mukaan asianmukaisesti luvan saaneille unionin virastoille; kysymystä siitä, peritäänkö muilta päätöksen N:o 1104/2011/EU 2 artiklassa tarkoitetuilta PRS-palveluun osallistujilta käyttömaksuja, arvioidaan tapauskohtaisesti, ja asianmukaiset määräykset vahvistetaan mainitun päätöksen 3 artiklan 5 kohdan nojalla tehtävissä sopimuksissa; pääsyä PRS-palveluun säännellään päätöksen N:o 1104/2011/EU mukaisesti;
  - e) hätätilanpalvelu ("emergency service", ES), joka on käyttäjille maksuton ja jonka on lähetettävä signaalien avulla varoituksia tiettyjä alueita koskevista luonnonkatastrofeista tai muista hätätilanteista; se tarjotaan tarvittaessa yhteistyössä jäsenvaltioiden kansallisten pelastuspalveluviranomaisten kanssa;
  - f) ajanmäärityspalvelu ("timing service", TS), joka on käyttäjille maksuton ja jonka on tuotettava tarkkaa ja luotettavaa referenssiaikaa sekä koordinoitua maailmanajan toteutuksen, mikä helpottaa Galileoon perustuvien ajanmääritysovellusten kehittämistä ja käyttöä kriittisissä sovelluksissa.
2. Galileolla myötävaikutetaan myös seuraaviin palveluihin:
  - a) COSPAS-SARSAT-järjestelmän etsintä- ja pelastuspalvelu ("search and rescue service", SAR), jota Galileo tukee poimimalla hätälähettimien lähettämiä hätäsignaaleja ja välittämällä niille viestejä paluulinkin kautta;
  - b) unionin tai kansainvälisellä tasolla standardoidut, ihmishengen turvaavien palvelujen käyttöön tarkoitetut integriteetin valvontapalvelut, joita Galileo tukee Galileon avoimen palvelun signaaleilla ja yhdessä EGNOSin ja muiden satelliittinavigointijärjestelmien kanssa;
  - c) komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2016/413 tarkoitetut avaruussäätietopalvelut GNSS-palvelukeskuksen kautta ja varhaisvaroituspalvelut Galileon maassa sijaitsevan infrastruktuurin kautta; näiden pääasiallisena tarkoituksena on vähentää Galileon ja muiden maailmanlaajuisten satelliittinavigointijärjestelmien tarjoamien palvelujen käyttäjiin kohdistuvia avaruuteen liittyviä mahdollisia riskejä.

46 artikla

EGNOSin tarjoamat palvelut

1. EGNOSin tarjoamiin palveluihin kuuluvat:

- a) EGNOSin avoin palvelu ("EGNOS open service", EOS), joka tarjotaan perimättä suoria käyttäjämaksuja ja joka tuottaa paikannus- ja aikasyntronointitietoja pääasiassa satelliittinavigoinnin massasovelluksiin, jotka on tarkoitettu kuluttajien käyttöön;
- b) EGNOSin tietojen jakopalvelu ("EGNOS data access service", EDAS), joka tarjotaan perimättä suoria käyttäjämaksuja ja tuottaa paikannus- ja aikasyntronointitietoja pääasiassa satelliittinavigoinnin sovelluksiin ammattikäyttöä tai kaupallista käyttöä varten ja tarjoaa paremman suorituskyvyn ja lisäarvoltaan parempaa dataa verrattuna avoimen palvelun kautta saatavaan suorituskykyyn ja dataan;
- c) ihmishengen turvaava palvelu ("safety-of-life service", SoL), joka tarjotaan perimättä suoria käyttäjämaksuja ja joka tarjoaa jatkuvuudeltaan, käytettävyydeltään ja tarkkuudeltaan korkeatasoisia paikannus- ja aikasyntronointitietoja, mukaan lukien integriteettitoiminto, jolla voidaan varoittaa käyttäjiä Galileon ja muiden maailmanlaajuisten satelliittinavigointijärjestelmien toimintahäiriöistä tai toleranssialueen ulkopuolisista signaaleista EGNOSin tehostamalla peittoalueella; ihmishengen turvaava palvelu on tarkoitettu pääasiassa käyttäjille, joille turvallisuus on olennaista, varsinkin siviili-ilmailualalla lennonvarmistuspalvelujen yhteydessä ICAOn standardien mukaisesti, tai muilla liikenteen aloilla.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut palvelut on tarjottava ensisijaisesti sillä jäsenvaltioiden alueella, joka sijaitsee maantieteellisesti Euroopassa ja johon tätä asetusta sovellettaessa luetaan Kypros, Azorit, Kanariansaaret ja Madeira, vuoden 2026 loppuun asti.

3. EGNOSin maantieteellinen peittoalue voidaan teknisen toteutettavuuden rajoissa, 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen turvallisuusvaatimusten mukaisesti ja, SoL-palvelun osalta, kansainvälisten sopimusten perusteella laajentaa myös muualle maailmaan ja varsinkin ehdokasvaltioiden, yhtenäiseen eurooppalaiseen ilmatilaan osallistuvien kolmansien maiden ja Euroopan naapuruuspolitiikan soveltamisalaan kuuluvien kolmansien maiden alueille.

4. Tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen EGNOSin maantieteellisen peittoalueen laajentamisen kustannuksia, näitä alueita koskevat toimintakustannukset mukaan lukien, ei saa kattaa 11 artiklassa tarkoitettua talousarviosta. Komissio tarkastelee muita ohjelmia tai välineitä tällaisten toimien rahoittamiseksi. Laajentaminen ei saa viivästyttää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoamista sillä jäsenvaltioiden alueella, joka sijaitsee maantieteellisesti Euroopassa.

47 artikla

Galileon ja EGNOSin täytäntöönpanotoimenpiteet

Varmistaakseen Galileon ja EGNOSin sujuvan toiminnan ja edistääkseen niiden hyödyntämistä markkinoilla komissio vahvistaa tarvittaessa täytäntöönpanosäädöksillä toimenpiteitä, joilla

- a) hallitaan ja vähennetään Galileon ja EGNOSin toimintaan liittyviä ominaisriskejä etenkin palvelun jatkuvuuden varmistamiseksi;
- b) määritetään keskeiset päätöksentekovaiheet Galileon ja EGNOSin täytäntöönpanon seurantaan ja arviointia varten;
- c) määritetään Galileon ja EGNOSin maassa sijaitsevaan infrastruktuuriin kuuluvien keskusten sijainti turvallisuusvaatimusten mukaisesti avointa ja läpinäkyvää menettelyä noudattaen ja varmistetaan niiden toiminta;
- d) määritetään 45 artiklan 1 kohdan c, e ja f alakohdassa ja 45 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja palveluja koskevat tekniset ja toiminnalliset eritelmit.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

48 artikla

Yhteensopivuus, yhteentoimivuus ja standardointi

- Galileon ja EGNOSin sekä niiden tarjoamien palvelujen on oltava teknisesti yhteensopivia ja yhteentoimivia myös käyttäjien tasolla.
- Galileon ja EGNOSin sekä niiden tarjoamien palvelujen on oltava yhteensopivia ja yhteentoimivia muiden satelliittinavigointijärjestelmien ja perinteisten radionavigointikeinojen kanssa, jos tarvittavista yhteensopivuus- ja yhteentoimivuusvaatimuksista on määrätty kansainvälisissä sopimuksissa.

VII OSASTO

Copernicus

I LUKU

Yleiset säännökset

49 artikla

Copernicuksen soveltamisala

- Copernicus toteutetaan käyttämällä perustana aiempia investointeja, joita ovat tehneet myös ESan ja Eumetsatin kaltaiset sidosryhmät, ja hyödyntämällä tarvittaessa kustannustehokkaasti jäsenvaltioiden kansallisia tai alueellisia kapasiteetteja sekä ottamalla huomioon vastaavan datan ja tiedon kaupallisten toimittajien kapasiteetit ja tarve edistää kilpailua ja markkinasovellusten kehittämistä ja maksimoimalla samalla eurooppalaisten käyttäjien mahdollisuudet.
- Copernicus tarjoaa dataa ja tietoja käyttäen perustana Copernicuksen käyttäjien tarpeita ja maksuttoman, täydellisen ja avoimen datan politiikkaa.
- Copernicus tukee unionin ja jäsenvaltioiden toimintapolitiikan laatimista, toteuttamista ja seurantaan etenkin ympäristön, ilmastonmuutoksen, merten, merenkulun, ilmakehän, maatalouden ja maaseudun kehittämisen, kulttuuriperinnön säilyttämisen, pelastuspalvelun, infrastruktuurin seurannan, turvallisuuden sekä digitaalitalouden aloilla, ja sen tavoitteena on vähentää edelleen hallinnollista rasitetta.
- Copernicus käsittää seuraavat elementit:
  - datan hankinta, johon sisältyvät:
    - Copernicuksen Sentinelien kehittäminen ja käyttäminen;
    - pääsy kolmannen osapuolen avaruudesta tuotettavaan maanhavainnointidataan;
    - pääsy *in situ* -dataan ja muuhun liitännäisdataan;
  - datan ja tiedon käsittely Copernicuksen palveluissa, mihin kuuluvilla toiminnoilla tuotetaan arvoa lisäävää tietoa, jolla tuetaan ympäristönseurantaan, raportointia ja vaatimusten noudattamisen varmistamista, pelastustoimintaa ja turvallisuuspalveluja;
  - datansaanti ja -jakelu, johon kuuluvilla infrastruktuureilla ja palveluilla varmistetaan Copernicus-datan ja -tietojen haku, katselu, pitkän aikavälin säilyttäminen, saanti, jakelu ja hyödyntäminen käyttäjäystävällisellä tavalla;
  - edellä olevan 28 artiklan 5 kohdan mukainen omaksumista käyttäjien keskuudessa, markkinasovellusten kehittämistä ja valmiuksien kehittämistä koskeva komponentti, johon sisältyvillä asianomaisilla toimilla, resursseilla ja palveluilla edistetään Copernicusta sekä Copernicus-dataa ja Copernicus-palveluja sekä toimintaketjun loppupään sovelluksia ja niiden kehitystä kaikilla tasoilla, jotta voidaan maksimoida 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut yhteiskunnallistaloudelliset hyödyt ja kerätä ja analysoida Copernicus-käyttäjien tarpeita.
- Copernicuksella edistetään havainnointijärjestelmien ja niihin liittyvän tietojenvaihdon kansainvälistä koordinoitua, jotta voidaan vahvistaa Copernicuksen globaalia ulottuvuutta ja täydentävyyttä ottaen huomioon kansainväliset sopimukset ja koordinoitimenettelyt.

II LUKU

Avustuskelpoiset toimet

50 artikla

Datan hankkimista koskevat avustuskelpoiset toimet

Copernicuksen avustuskelpoisiin toimiin kuuluvat seuraavat toimet:

- a) toimet, joilla varmistetaan nykyisten Copernicus Sentinel -hankkeiden parempi jatkuvuus ja kehitetään, laukaistaan, ylläpidetään ja käytetään uusia, seurannan kattavuutta laajentavia Copernicus Sentinel -satelliitteja ja joissa asetetaan etusijalle erityisesti ihmisen toiminnan aiheuttamien hiilidioksidi- ja muiden kasvihuonekaasupäästöjen seurantakapasiteetit, mahdollisuudet napa-alueiden seurantaan ja innovatiivisten ympäristösovellusten mahdollistaminen maa- ja metsätalouden ja vesivarojen ja merien luonnonvarojen hallinnan sekä kulttuuriperinnön aloilla;
- b) toimet, joilla tarjotaan pääsy Copernicuksen kolmannen osapuolen dataan ja tietoihin, jota Copernicus-palvelujen tuottaminen edellyttää tai jota unionin toimielimet, virastot, hajautetut virastot ja, tapauksen mukaan ja kun se on kustannustehokasta, kansalliset tai alueelliset julkiset elimet käyttävät;
- c) toimet, joilla tarjotaan pääsy Copernicus *in situ* -dataan ja muuhun liitännäisdataan, jota Copernicus-datan ja Copernicus-tietojen tuottaminen, kalibrointi ja validointi edellyttävät, ja koordinoidaan dataan pääsyä, mukaan lukien tapauksen mukaan ja kun se on kustannustehokasta olemassa olevien kansallisten kapasiteettien käyttö ja päällekkäisyyksien välttäminen.

51 artikla

Copernicus-palveluiden avustuskelpoiset toimet

1. Copernicus-palveluiden avustuskelpoisiin toimiin sisältyvät:

- a) ympäristönseuranta- ja raportointipalvelut sekä vaatimusten noudattamisen varmistamista koskevat palvelut, joihin kuuluvat:
  - i) ilmakehän maailmanlaajuinen seuranta, jolla tarjotaan ilmanlaatua koskevaa tietoa, painopisteenä Euroopan taso, sekä tietoa ilmakehän koostumuksesta;
  - ii) meriympäristön seuranta, jolla tarjotaan tietoa valtamerien, merien ja rannikkoalueiden ekosysteemien tilasta ja kehityksestä, niiden resursseista ja käytöstä;
  - iii) maakartoitus ja maatalousmaan seuranta, joilla tarjotaan tietoa maanpeitteestä, maankäytöstä ja maankäytön muutoksesta, kulttuuriperintökohteista, maan liikkumisesta, kaupunkialueista, sisävesien määrästä ja laadusta, metsistä, maataloudesta ja muista luonnonvaroista, biodiversiteetistä ja kryosfääristä;
  - iv) ilmastomuutoksen seuranta, jolla tarjotaan tietoa ihmisen toiminnan aiheuttamista hiilidioksidi- ja muista kasvihuonekaasupäästöistä ja niiden nieluista, olennaisista ilmastomuuttujista, ilmastoa koskevista uusanalyyseistä, kausiennusteista, ilmastoennusteista ja syy-seuraussuhteista, muutoksista napa-alueilla sekä asiaankuuluvista ajallisista ja alueellisista indikaattoreista;
- b) hätätilanteiden hallintapalvelu, jolla tarjotaan tietoa tueksi pelastusviranomaisille ja yhteistoiminnassa niiden kanssa ja tuetaan pelastuspalvelu- ja hätäapuoperaatioita (esimerkiksi varhaisvaroitustoimien ja kriisinhallintakapasiteettien parantaminen) ja ehkäisy- ja valmiustoimia (riski- ja jälkihoitoanalyysit) erityyppisten katastrofien yhteydessä;
- c) turvallisuuspalvelu, jolla tuetaan unionin ja sen ulkorajojen valvontaa, merialueiden valvontaa, unionin ulkoisia toimia unionin turvallisuusshaasteisiin vastaamisen yhteydessä sekä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteita ja toimia.

2. Komissio varmistaa tarvittaessa ulkoisten riippumattomien asiantuntijoiden tukemana Copernicus-palvelujen oleellisuuden:

- a) validoimalla käyttäjyhteisöjen ilmoittamien vaatimusten teknisen toteutettavuuden ja tarkoituksenmukaisuuden;
- b) arvioimalla ehdotetut ja toteutetut keinot ja ratkaisut käyttäjyhteisöjen vaatimuksiin vastaamiseksi ja ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

52 artikla

Datan ja tietojen saannin ja jakelun avustuskelpoiset toimet

1. Copernicus sisältää toimia, joilla tarjotaan parannettu pääsy kaikkeen Copernicus-dataan ja Copernicus-tietoihin sekä tarjotaan tarvittaessa kyseisten datan ja tietojen jakelua, saantia ja käyttöä edistäviä lisäinfrastruktuureja ja -palveluja.
2. Kun kyseessä ovat delegoidun asetuksen (EU) N:o 1159/2013 12–16 artiklan mukaisesti turvallisuuden kannalta arkaluonteiset Copernicus-data ja Copernicus-tiedot, komissio voi antaa kyseisten datan ja tietojen hankinnan, hankkimisen valvonnan, saannin ja jakelun yhden tai useamman luotetun tahon tehtäväksi. Tällaisten tahojen on perustettava hyväksytyjen käyttäjien rekisteri ja pidettävä sitä yllä ja noudatettava eriytettyä työnkulkua myöntäessään pääsyn rajoitettuun dataan.

III LUKU

Copernicuksen datapolitiikka

53 artikla

Copernicus-dataa ja Copernicus-tietoja koskeva politiikka

1. Copernicus-data ja Copernicus-tiedot tarjotaan Copernicus-käyttäjille noudattaen seuraavaa täydellisen, maksuttoman ja avoimen datan politiikkaa:
  - a) Copernicus-käyttäjät voivat maksuttomasti ja maailmanlaajuisesti jäljentää, jakaa, tiedottaa yleisölle, mukauttaa ja muuttaa kaikkia Copernicus-dataa ja Copernicus-tietoja ja yhdistää niitä muun datan ja tiedon kanssa;
  - b) täydellisen, maksuttoman ja avoimen datan politiikka sisältää seuraavat rajoitukset:
    - i) Copernicus-datan ja Copernicus-tietojen formaatteja, oikea-aikaisuutta ja levittämistä koskevat tekijät määritellään ennalta;
    - ii) Copernicus-tietojen tuottamisessa käytettävää Copernicuksen kolmannen osapuolen dataa ja tietoja ja kolmannen osapuolen tietoja koskevia lisenssiehtoja on noudatettava soveltuvin osin;
    - iii) 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista yleisistä turvallisuusvaatimuksista johtuvat turvallisuusrajoitukset;
    - iv) Copernicus-dataa ja Copernicus-tietoja tuottavan tai saataville asettavan järjestelmän ja itse datan suojaaminen häiriöiden vaaralta on varmistettava;
    - v) on varmistettava, että suojataan eurooppalaisten käyttäjien luotettava pääsy Copernicus-dataan ja Copernicus-tietoihin.
2. Komissio antaa 105 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tämän artiklan 1 kohdassa vahvistettuja erityisiä säännöksiä Copernicus-datan ja Copernicus-tietojen saantia ja käyttöä koskevien eritelmien, ehtojen ja menettelyjen määrittämiseksi.
3. Tämän artiklan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 106 artiklassa säädettyä menettelyä, kun tämä on tarpeen erittäin pakottavista kiireellisyyssyistä.
4. Komissio myöntää Copernicus-datan ja Copernicus-tietojen saantia ja käyttöä koskevat lisenssit ja vahvistaa niitä koskevat huomautukset, mukaan lukien nimeämistä koskevat lausekkeet, noudattaen Copernicuksen datapolitiikkaa, sellaisena kuin siitä säädetään tässä asetuksessa ja 2 kohdan nojalla annetuissa sovellettavissa delegoiduissa säädöksissä.

VIII OSASTO

OHJELMAN MUUT KOMPONENTIT

I LUKU

Avaruustilannetietoisuus (SSA)

1 jakso

Avaruusesineiden valvonta ja seuranta (SST-osakomponentti)

54 artikla

SST-osakomponentin soveltamisala

1. SST-osakomponentilla tuetaan seuraavia toimintoja:
  - a) maahan ja avaruuteen sijoitettujen jäsenvaltioiden SST-ilmaisimien, mukaan lukien ESAssa tai unionin yksityisellä sektorilla kehitetyt ilmaisimet ja jäsenvaltioissa käytetyt unionin ilmaisimet, muodostaman verkoston perustaminen, kehittäminen ja toiminta; verkoston tarkoituksena on avaruusesineiden valvonta ja seuranta ja eurooppalaisen avaruusesineluettelon tuottaminen;
  - b) SST-datan käsittely ja analysointi kansallisella tasolla SST-tietojen ja 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen SST-palvelujen tuottamiseksi;
  - c) asetuksen 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen SST-palvelujen tarjoaminen 56 artiklassa tarkoitetuille käyttäjille;
  - d) sellaisten aloitteiden seuranta, joilla edistetään avaruusalusten hävittämiseen niiden operatiivisen käyttöään lopussa liittyvän teknologian ja avaruusromun ehkäisemiseen ja eliminoimiseen liittyvien teknologisten järjestelmien kehittämistä ja käyttöönottoa, sekä avaruusliikenteen hallinnan kansainvälisten aloitteiden seuranta, ja synergiaan pyrkiminen näiden aloitteiden kanssa.
2. SST-osakomponentilla tarjotaan myös teknistä ja hallinnollista apua, jolla varmistetaan siirtyminen ohjelman ja päätöksellä N:o 541/2014/EU perustetun SST-tukikehyksen välillä.

55 artikla

SST-palvelut

1. SST-palveluihin sisältyvät seuraavat palvelut:
  - a) avaruusalusten välisten tai avaruusalusten ja avaruusromun välisten törmäysten riskinarviointi ja mahdollinen hälytysten antaminen törmäysten välttämiseksi avaruusalusoperaatioiden laukaisuvaiheen, kiertoradalle siirtymisvaiheen, kiertoradalle nostamisvaiheen ja kiertoradalla toimimisvaiheen aikana sekä käytöstäpoistovaiheen aikana;
  - b) kiertoradalla tapahtuvien pirstoutumisten, rikkoutumisten tai törmäysten havaitseminen ja kuvaus;
  - c) avaruusesineiden ja avaruusromun valvomattomaan maan ilmakehään paluuseen liittyvä riskinarviointi sekä siihen liittyvien tietojen tuottaminen, mukaan lukien mahdollisen maahan iskeytymisen ajankohdan ja todennäköisen iskeytymispaikan arviointi;
  - d) toimintojen kehittäminen valmisteltaessa
    - i) avaruusromun vähentämistä, jotta voidaan vähentää sen syntymistä; ja
    - ii) avaruusromun saneerausta hallitsemalla nykyistä avaruusromua.
2. SST-palvelut ovat maksuttomia ja saatavilla aina ja keskeytyksettä, ja ne on mukautettu 56 artiklassa tarkoitettujen SST-käyttäjien tarpeisiin.
3. SST-osakomponenttiin osallistuvat jäsenvaltiot, komissio ja tarvittaessa 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu SST-palvelupiste eivät ole korvausvastuussa

- a) vahingoista, jotka aiheutuvat SST-palvelujen puuttumisesta tai keskeytymisestä;
- b) SST-palvelujen tarjoamisen viiveistä;
- c) SST-palvelujen kautta tuotettujen tietojen epätarkkuudesta;
- d) SST-palvelujen tarjoamisen johdosta toteutetuista toimista.

56 artikla

SST:n käyttäjät

1. Unionin SST:n käyttäjiä ovat
  - a) SST:n ydinkäyttäjät: jäsenvaltiot, EUH, komissio, neuvosto, avaruushjelmavirasto sekä unioniin sijoittautuneet julkiset ja yksityiset avaruusalusten omistajat ja operaattorit;
  - b) SST:n muut kuin ydinkäyttäjät: muut unioniin sijoittautuneet julkiset ja yksityiset yhteisöt.

SST:n ydinkäyttäjillä on pääsy kaikkiin 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin SST-palveluihin.

SST:n muilla kuin ydinkäyttäjillä voi olla pääsy 55 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitettuihin SST-palveluihin.

2. Kansainvälisiä SST:n käyttäjiä ovat kolmannet maat, kansainväliset järjestöt, joiden päätoimipaikka ei ole unionissa, ja yksityiset yhteisöt, jotka eivät ole sijoittautuneet unioniin. Niillä on pääsy 55 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuihin SST-palveluihin seuraavin edellytyksin:

- a) kolmansilla mailla ja kansainvälisillä järjestöillä, joiden päätoimipaikka ei ole unionissa, voi olla pääsy SST-palveluihin 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
- b) yksityisillä yhteisöillä, jotka eivät ole sijoittautuneet unioniin, voi olla pääsy SST-palveluihin, jos unioni on tehnyt 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti sen kolmannen maan kanssa, johon ne ovat sijoittautuneet, kansainvälisen sopimuksen, jolla niille myönnetään tällainen pääsy.

Kansainvälistä sopimusta ei vaadita pääsyyn 55 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettuihin yleisesti saatavilla oleviin SST-palveluihin.

3. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä SST-palveluihin pääsyä ja asiaankuuluvia menettelyjä koskevat yksityiskohtaiset säännökset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelu-menettelyä noudattaen.

57 artikla

Jäsenvaltioiden osallistuminen SST-osakomponenttiin

1. Jäsenvaltioiden, jotka ovat halukkaita osallistumaan 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kaikki kiertoradat kattavien SST-palvelujen tarjoamiseen, on toimitettava komissiolle yksi yhteinen ehdotus, josta käy ilmi, että seuraavat kriteerit täyttyvät:

- a) omistajuus tai käyttöoikeus, joka koskee joko asianmukaisia SST-osakomponentin käytettävissä olevia SST-ilmaisimia sekä henkilöresursseja niiden käyttämiseksi tai asianmukaisia operatiivisen analyysin ja datan käsittelyn valmiuksia, jotka on tarkoitettu erityisesti SST:tä varten ja jotka ovat SST-osakomponentin käytettävissä;
- b) kutakin SST-resurssia koskeva alustava turvallisuusriskinarviointi, jonka asianomainen jäsenvaltio on tehnyt ja validoinut;
- c) tämän asetuksen 54 artiklassa säädettyjen toimien toteuttamista koskeva toimintasuunnitelma, jossa otetaan huomioon päätöksen N:o 541/2014/EU 6 artiklan nojalla vahvistettu koordinointisuunnitelma;
- d) eri toimien jakautuminen tämän asetuksen 58 artiklan nojalla nimettyjen asiantuntijaryhmien kesken;
- e) tämän asetuksen 4 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämätöntä datan jakamista koskevat säännöt.

Kunkin jäsenvaltion, joka on halukas osallistumaan SST-palvelujen tarjoamiseen, on erikseen osoitettava ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa säädettyjen kriteerien täyttyminen.

Kunkin jäsenvaltion, joka on halukas osallistumaan SST-palvelujen toimittamiseen, on osoitettava yhteisesti ensimmäisen alakohdan c, d ja e alakohdassa säädettyjen kriteerien täyttyminen.

2. Tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut kriteerit on katsottava täyttyneiksi sellaisten SST-osakomponenttiin osallistuvien jäsenvaltioiden tapauksessa, joiden nimetyt kansalliset yhteisöt ovat päätöksen N:o 541/2014/EU 7 artiklan 3 kohdan nojalla perustetun konsortion jäseniä 12 päivänä toukokuuta 2021.

3. Jos 1 kohdan mukaista yhteistä ehdotusta ei ole toimitettu tai jos komissio katsoo, ettei toimitettu yhteinen ehdotus täytä 1 kohdassa tarkoitettuja kriteerejä, vähintään viisi jäsenvaltiota voivat tehdä komissiolle uuden yhteisen ehdotuksen, jossa osoitetaan 1 kohdassa tarkoitettujen kriteereiden täyttyminen.

4. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä tämän artiklan 1–3 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä ja osatekijöitä koskevat yksityiskohtaiset säännökset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

58 artikla

Jäsenvaltioiden SST-osakomponenttiin osallistumista koskeva organisatorinen kehys

1. Kunkin jäsenvaltion, joka on toimitannut ehdotuksen, jonka komissio on katsonut 57 artiklan 1 kohdan vaatimusten mukaiseksi, tai jotka komissio on valinnut 57 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti, on nimettävä alueelleen sijoittautunut kansallinen perustajayhteisö edustamaan sitä. Nimetyn kansallisen perustajayhteisön on oltava jäsenvaltion viranomainen tai julkista valtaa käyttävä elin.

2. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti nimettyjen kansallisten perustajayhteisöjen on tehtävä sopimus, jolla perustetaan SST-kumppanuus, jäljempänä 'SST-kumppanuussopimus', ja jossa määrätään 54 artiklassa tarkoitettujen toimien toteuttamiseksi tehtävää yhteistyötä koskevista säännöistä ja mekanismeista. SST-kumppanuussopimukseen on erityisesti sisällyttävä 57 artiklan 1 kohdan c, d ja e alakohdassa mainitut osatekijät sekä riskinhallintarakenteen perustaminen, jotta voidaan varmistaa SST-datan ja SST-tietojen käyttöä ja suojattua vaihtamista koskevien säännösten täytäntöönpano.

3. Kansallisten perustajayhteisöjen on kehitettävä korkealaatuisia unionin SST-palveluja monivuotisen suunnitelman, asiaankuuluvien keskeisten tulosindikaattoreiden sekä käyttäjien vaatimusten mukaisesti ja käyttäen perustana tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen asiantuntijaryhmien toimintaa. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä monivuotisen suunnitelman ja keskeiset tulosindikaattorit. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Kansallisten perustajayhteisöjen on kehitettävä olemassa olevien ja mahdollisten tulevien ilmaisimien verkosto, jotta ilmaisimien käyttö olisi koordinoitua ja optimaalista pitäen silmällä yhteisen eurooppalaisen luettelon laatimista ja ajan tasalla pitämistä, sanotun vaikuttamatta jäsenvaltioiden oikeuksiin kansallisen turvallisuuden alalla.

5. SST-osakomponenttiin osallistuvien jäsenvaltioiden on suoritettava turvallisuusjärjestelyjen hyväksyminen 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yleisten turvallisuusvaatimusten perusteella.

6. SST-osakomponenttiin osallistuvien jäsenvaltioiden on nimettävä asiantuntijaryhmiä vastaamaan eri SST-toimiin liittyvistä erityiskysymyksistä. Asiantuntijaryhmien on oltava pysyviä, ja ryhmät nimenneiden jäsenvaltioiden kansallisten perustajayhteisöjen on vastattava niiden hallinnoinnista ja henkilöresursseista; asiantuntijaryhmiin voi kuulua asiantuntijoita jokaisesta kansallisesta perustajayhteisöstä.

7. Kansallisten perustajayhteisöjen ja asiantuntijaryhmien on varmistettava SST-datan, SST-tietojen ja SST-palvelujen suojaaminen.

8. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä yksityiskohtaiset säännöt jäsenvaltioiden SST-osakomponenttiin osallistumista koskevan organisatorisen kehyksen toiminnasta. Sääntöjen tulee kattaa myös jäsenvaltioiden ottaminen myöhemmin mukaan tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun SST-kumppanuussopimukseen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

59 artikla

SST-palvelupiste

1. Komissio valitsee SST-palvelupisteen ottaen huomioon kansallisten perustajayhteisöjen suosituksen ja käyttäen valintaperusteena parasta turvallisuusalan ja palvelujen tarjoamisen asiantuntemusta. SST-palvelupisteen tehtävänä on:
  - a) tarjota tarvittavat suojatut rajapinnat SST-tietojen keskittämistä, tallentamista ja 56 artiklassa tarkoitettujen SST-käyttäjien saataville asettamista varten sekä varmistaa samalla tietojen asianmukainen käsittely ja jäljitettävyyttä;
  - b) raportoida SST-palvelujen suorituskyvystä 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulle SST-kumppanuudelle ja komissiolle;
  - c) kerätä 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulta SST-kumppanuudelta tarvittavaa palautetta, jotta varmistetaan palvelujen tarvittava mukauttaminen SST-käyttäjien odotuksiin;
  - d) tukea ja edistää SST-palvelujen käyttöä ja kannustaa käyttämään palveluja.
2. Kansallisten perustajayhteisöjen on sovittava tarvittavista täytäntöönpanojärjestelyistä SST-palvelupisteen kanssa.

2 jakso

SWE- ja NEO-osakomponentit

60 artikla

Avaruussäätä (SWE) koskevat toimet

1. Avaruussäätä koskevilla osakomponenteilla voidaan tukea seuraavia toimia:
  - a) käyttäjien tarpeiden arviointi ja yksilöinti 2 kohdan b alakohdassa määritetyillä osa-alueilla, jotta pystytään vahvistamaan tarjottavat avaruussäätöpalvelut;
  - b) avaruussäätöpalvelujen tarjoaminen avaruussäätöpalvelujen käyttäjille näiden yksilöityjen tarpeiden ja teknisten vaatimusten mukaisesti.
2. Avaruussäätöpalveluja on oltava saatavilla aina ja keskeytyksettä. Komissio valitsee kyseiset palvelut täytäntöönpanosäädöksillä seuraavien sääntöjen mukaisesti:
  - a) komissio asettaa unionin tasolla tarjottavat avaruussäätöpalvelut tärkeysjärjestykseen käyttäjien tarpeiden, palvelujen teknologisen valmiuden sekä riskinarvioinnin tulosten mukaan;
  - b) avaruussäätöpalveluilla voidaan tukea pelastuspalvelutoimia ja useiden eri osa-alueiden, kuten avaruus, liikenne, maailmanlaajuiset satelliittinavigointijärjestelmät, sähköverkot ja viestintä, suojelua.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

3. Avaruussäätöpalveluja tarjoavat julkiset tai yksityiset yhteisöt valitaan ehdotuspyynnön perusteella.

61 artikla

Maapallon lähelle tulevia kohteita (NEO) koskevat toimet

1. NEO-osakomponenteilla voidaan tukea seuraavia toimia:
  - a) kuvaus jäsenvaltioiden kapasiteetteja maapallon lähelle tulevien kohteiden havaitsemiseen ja seurantaan;
  - b) jäsenvaltioiden laitosten ja tutkimuskeskusten verkostoitumisen edistäminen;
  - c) jäljempänä 2 kohdassa tarkoitetun palvelun kehittäminen;
  - d) sellaisen nopean toiminnan vakiopalvelun kehittäminen, joka kykenee luonnehtimaan äskettäin havaitut maapallon lähelle tulevat kohteet;
  - e) maapallon lähelle tulevia kohteita koskevan eurooppalaisen luettelon laatiminen.
2. Komissio voi vastuualueellaan ottaa käyttöön menettelyjä, joilla koordinoidaan YK:n asiaankuuluvien elinten kanssa unionin ja kansallisten pelastusviranomaisten toimia, kun havaitaan, että maapallon lähelle tuleva kohde lähestyy maata.

II LUKU

Valtiollinen satelliittiviestintäjärjestelmä (GOVSATCOM)

62 artikla

GOVSATCOMin soveltamisala

GOVSATCOM-komponentissa yhdistetään satelliittiviestintäkapasiteetit ja -palvelut ja muodostetaan yhteinen unionin satelliittiviestintäkapasiteettien ja -palvelujen kokonaisuus asianmukaisine turvallisuusvaatimuksineen. Tähän komponenttiin kuuluvat:

- a) jäljempänä 67 artiklassa tarkoitetun maasegmentti-infrastruktuurin ja 102 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun mahdollisen avaruusinfrastruktuurin kehittäminen, rakentaminen ja toiminta;
- b) GOVSATCOMin palvelujen tarjoamista varten tarvittavien valtiollisten ja kaupallisten satelliittiviestintäkapasiteettien, palvelujen sekä käyttäjälaitteiden hankinta;
- c) tarvittavat toimenpiteet GOVSATCOMin käyttäjälaitteiden yhteentoimivuuden ja standardoinnin edistämiseksi.

63 artikla

GOVSATCOM-kapasiteetit ja -palvelut

1. GOVSATCOM-kapasiteettien ja -palvelujen tarjoaminen on varmistettava tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetun palvelukokonaisuuden mukaisesti ja noudattaen tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toiminnallisia vaatimuksia, 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja erityisiä GOVSATCOM-turvallisuusvaatimuksia ja 66 artiklassa tarkoitettuja jakamis- ja priorisointisääntöjä.

GOVSATCOM-kapasiteettien ja -palvelujen käyttö on maksutonta toimielinkäyttäjille ja valtiollisille käyttäjille, ellei komissio määrittele hinnoittelupolitiikkaa 66 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä GOVSATCOM-palveluja koskevat toiminnalliset vaatimukset, jotka ovat muodoltaan GOVSATCOMin käyttötilanteita koskevia teknisiä eritelmiä, jotka liittyvät erityisesti kriisinhallintaan, valvontaan ja keskeisen infrastruktuurin hallintaan, mukaan lukien diplomaattiset viestintäverkot. Kyseiset toiminnalliset vaatimukset perustuvat GOVSATCOMin käyttäjien vaatimusten yksityiskohtaiseen analysointiin, minkä lisäksi niissä otetaan huomioon olemassa olevista käyttäjälaitteista ja verkostoista johtuvat vaatimukset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä GOVSATCOM-palveluja koskevan palvelukokonaisuuden, joka on muodoltaan luettelo satelliittiviestintäkapasiteettien ja -palvelujen ja niiden ominaisuuksien luokista, mukaan lukien maantieteellinen kattavuus, taajuus, kaistanleveys, käyttäjälaitteet ja turvaominaisuudet. Palvelukokonaisuudessa on otettava huomioon olemassa olevat kaupallisesti saatavilla olevat palvelut, jotta ei aiheuteta kilpailun vääristymistä sisämarkkinoilla. Kyseisiä täytäntöönpanosäädöksiä päivitetään säännöllisesti, ja ne perustuvat tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin toiminnallisiin vaatimuksiin ja turvallisuusvaatimuksiin, ja niissä asetetaan etusijalle käyttäjille tarjotut palvelut näiden merkityksellisyyden ja kriittisyyden mukaan. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. GOVSATCOMin käyttäjillä on pääsy tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa palvelukokonaisuudessa lueteltuihin kapasiteetteihin ja palveluihin. Pääsy tarjotaan 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen GOVSATCOM-keskittymien kautta.

64 artikla

Satelliittiviestintäkapasiteettien ja -palvelujen tarjoajat

Seuraavat yhteisöt voivat tarjota satelliittiviestintäkapasiteetteja ja -palveluja GOVSATCOMin yhteydessä:

- a) jäljempänä 68 artiklassa tarkoitettut GOVSATCOMin osallistajat; ja
- b) oikeushenkilöt, joilla on GOVSATCOM-komponenttia koskeviin, 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin yleisiin turvallisuusvaatimuksiin perustuva asianmukainen hyväksyntä tarjota satelliittiviestintäkapasiteetteja tai -palveluja 37 artiklassa tarkoitettujen turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntämenettelyn mukaisesti.

65 artikla

GOVSATCOMin käyttäjät

1. Seuraavat yhteisöt voivat olla GOVSATCOMin käyttäjiä edellyttäen, että niille on annettu hätätilanteiden ja turvallisuuden kannalta kriittisten toimien, operaatioiden ja infrastruktuurien valvontaan tai hallintaan liittyviä tehtäviä:

- a) unioni tai jäsenvaltion viranomainen tai julkista valtaa käyttävä elin;
- b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka toimii tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettujen yhteisön puolesta ja sen valvonnassa.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla GOVSATCOMin käyttäjillä on oltava 68 artiklassa tarkoitettujen osallistujan antama asianmukainen lupa käyttää GOVSATCOM-kapasiteetteja ja -palveluja, ja niiden on noudatettava 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yleisiä turvallisuusvaatimuksia, jotka on määritelty GOVSATCOMia varten.

66 artikla

Yhteiskäyttö ja priorisointi

1. Satelliittiviestintäkapasiteettien ja -palvelujen sekä käyttäjälaitteiden muodostaman kokonaisuuden yhteiskäyttö ja priorisointi GOVSATCOMin 68 artiklassa tarkoitettujen osallistujien välillä on toteutettava käyttämällä perustana käyttäjien turvallisuusriskien analyysiä. Analyysissa on otettava huomioon olemassa oleva viestintäinfrastruktura ja käytettävissä olevat nykyiset valmiudet sekä niiden maantieteellinen kattavuus unionin ja kansallisella tasolla. GOVSATCOMin käyttäjät on kyseisen yhteiskäytön ja priorisoinnin yhteydessä asetettava tärkeysjärjestykseen merkityksellisyyden ja kriittisyyden mukaan.

2. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä satelliittiviestintäkapasiteettien, palvelujen ja käyttäjälaitteiden yhteiskäyttöä ja priorisointia koskevat yksityiskohtaiset säännöt ottaen huomioon ennakoidun kysynnän eri GOVSATCOMin käyttötilanteissa, kyseisiin käyttötilanteisiin liittyvien turvallisuusriskien analyysin sekä tapauksen mukaan kustannustehokkuuden.

Määritellään näiden sääntöjen hinnoittelupolitiikkaa komissio varmistaa, etteivät GOVSATCOM-kapasiteetit ja -palvelut väärinä markkinoita ja ettei GOVSATCOM-kapasiteeteista ole pulaa.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Kun on kyse GOVSATCOMin käyttäjistä, jotka ovat saaneet luvan samalta GOVSATCOMin osallistujalta, kyseisen GOVSATCOMin osallistujan on määritettävä ja pantava täytäntöön niiden välinen satelliittiviestintäkapasiteettien ja -palvelujen yhteiskäyttö ja priorisointi.

67 artikla

Maasegmentin infrastruktuuri ja toiminta

1. Maasegmentin on sisällettävä tarvittava infrastruktuuri, joka mahdollistaa 66 artiklan mukaisen palvelujen tarjoamisen käyttäjille, erityisesti tämän komponentin yhteydessä hankittavat GOVSATCOM-keskittymät, joiden kautta GOVSATCOMin käyttäjät yhdistetään satelliittiviestintäkapasiteettien ja -palvelujen tarjoajiin. Maasegmentin ja sen toiminnan on oltava GOVSATCOMia varten määriteltyjen 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yleisten turvallisuusvaatimusten mukaisia.

2. Komissio määrittää täytäntöönpanosäädöksillä maasegmentti-infrastruktuurin sijainnin. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen, eivätkä ne saa vaikuttaa jäsenvaltion oikeuteen päättää olla ottamatta tällaista infrastruktuuria alueelleen.

68 artikla

GOVSATCOMin osallistajat ja toimivaltaiset viranomaiset

1. Jäsenvaltiot, neuvosto, komissio ja EUH ovat GOVSATCOMin osallistujia, kun ne myöntävät luvan GOVSATCOM-käyttäjille tai tarjoavat satelliittiviestintäkapasiteetteja tai maasegmentin sijoituspaikkoja tai osan maasegmentin laitteistosta.

Jos neuvosto, komissio tai EUH myöntää luvan GOVSATCOMin käyttäjille tai tarjoaa satelliittiviestintäkapasiteetteja tai maasegmentin sijoituspaikkoja tai osan maasegmentin laitteistosta jäsenvaltion alueella, lupa tai tarjoaminen ei saa loukata kyseisen jäsenvaltion valtiosääntöön sisältyviä puolueettomuutta tai liittoutumattomuutta koskevia säännöksiä.

2. Unionin virastoista voi tulla GOVSATCOMin osallistujia, vain sikäli kuin niiden tehtävien täyttäminen edellyttää tätä ja kyseisen erillisviraston ja sitä valvovan unionin elimen välillä tehdyssä hallinnollisessa sopimuksessa määritettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

3. Kolmansista maista ja kansainvälisistä järjestöistä voi tulla GOVSATCOMin osallistujia 7 artiklan mukaisesti.

4. Jokaisen GOVSATCOMin osallistujan on nimettävä yksi GOVSATCOM-vastuuviranomainen.

5. GOVSATCOM-vastuuviranomainen varmistaa, että

- a) palvelujen käyttö on sovellettavien turvallisuusvaatimusten mukaista;
- b) GOVSATCOMin käyttäjien käyttöoikeudet määritellään ja niitä hallinnoidaan;
- c) käyttäjälaitteita ja niihin liittyviä sähköisen viestinnän yhteyksiä ja tietoja käytetään ja hallinnoidaan sovellettavien turvallisuusvaatimusten mukaisesti;
- d) perustetaan keskitetty yhteyspiste avustamaan tarvittaessa turvallisuusriskien ja -uhkien ilmoittamisessa, erityisesti tämän komponentin palveluihin vaikuttavien mahdollisesti haitallisten sähkömagneettisten häiriöiden havaitsemisen yhteydessä.

*69 artikla***GOVSATCOMin tarjonnan ja kysynnän seuranta**

Jotta GOVSATCOM-palvelujen tarjonta ja kysyntä saataisiin mahdollisimman hyvin tasapainoon, komissio seuraa jatkuvasti GOVSATCOMin kapasiteettien ja palvelujen tarjontaa, mukaan lukien GOVSATCOMin nykyiset kapasiteetit kiertoradalla yhdistämistä ja yhteiskäyttöä varten, ja kysyntää ottaen huomioon uudet riskit ja uhat sekä uuden teknologian kehittämisen.

IX OSASTO

EUROOPAN UNIONIN AVARUUSOHJELMAVIRASTO

I LUKU

Avaruusohjelmavirastoa koskevat yleiset säännökset*70 artikla***Avaruusohjelmaviraston oikeudellinen asema**

1. Avaruusohjelmavirasto on unionin elin. Se on oikeushenkilö.
2. Avaruusohjelmavirastolla on kaikissa jäsenvaltioissa laajin niiden kansallisen lainsäädännön mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus. Se voi erityisesti hankkia tai luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta ja esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.
3. Avaruusohjelmavirastoa edustaa sen toimitusjohtaja.

*71 artikla***Avaruusohjelmaviraston kotipaikka ja paikallistoimistot**

1. Avaruusohjelmaviraston kotipaikka on Prahassa Tšekissä.
2. Viraston henkilöstöä voidaan sijoittaa yhteen täytäntöönpanopäätöksissä (EU) 2016/413 tai (EU) 2017/1406 tarkoitettuista Galileon tai EGNOSin maassa sijaitsevista keskuksista toteuttamaan asiaa koskevassa sopimuksessa tarkoitettuja ohjelman toimintoja.
3. Ohjelman tarpeiden mukaisesti virastolle voidaan perustaa jäsenvaltioihin paikallistoimistoja 79 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

II LUKU

Avaruusohjelmaviraston organisaatio*72 artikla***Hallinto- ja johtamisrakenne**

1. Avaruusohjelmaviraston hallinto- ja johtamisrakenteen muodostavat
  - a) hallintoneuvosto;
  - b) toimitusjohtaja;
  - c) turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta.

2. Varmistaakseen avaruusohjelmaviraston toiminnan ja koordinoinnin hallintoneuvosto ja toimitusjohtaja sekä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta tekevät yhteistyötä viraston omien menettelysääntöjen mukaisesti, joita ovat hallintoneuvoston työjärjestys, hyväksyntälautakunnan työjärjestys, virastoon sovellettavat varainhoitosäännöt, Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen, jäljempänä 'henkilöstösäännöt', soveltamissäännöt ja asiakirjojen saatavuutta koskevat säännöt.

73 artikla

Hallintoneuvosto

1. Hallintoneuvostoon kuuluu kustakin jäsenvaltiosta yksi edustaja ja kolme komission edustajaa, joilla kaikilla on äänioikeus. Hallintoneuvostoon kuuluu myös yksi Euroopan parlamentin nimeämä jäsen, jolla ei ole äänioikeutta.
2. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, neuvoston edustaja, korkeaa edustajaa edustava henkilö ja ESAn edustaja kutsutaan osallistumaan hallintoneuvoston kokouksiin tarkkailijoina käsiteltäessä näihin suoraan liittyviä kysymyksiä hallintoneuvoston työjärjestyksessä määrätyn ehdoin.
3. Kullakin hallintoneuvoston jäsenellä on varajäsen. Varajäsen edustaa varsinaista jäsentä tämän poissa ollessa.
4. Kukin jäsenvaltio nimittää hallintoneuvostoon jäsenen ja varajäsenen ottaen huomioon heidän avaruusohjelma-
viraston tehtäviä koskevan tietämyksensä ja asiaankuuluvat johtamis-, hallinto- ja varainhoitotaidot. Hallintoneuvoston työn jatkuvuuden varmistamiseksi Euroopan parlamentin, komission ja jäsenvaltioiden on pyrittävä rajoittamaan edustajiensa vaihtuvuutta hallintoneuvostossa. Kaikkien osapuolten on pyrittävä miesten ja naisten tasapuoliseen edustukseen hallintoneuvostossa.
5. Hallintoneuvoston jäsenten ja heidän varajäsentensä toimikausi on neljä vuotta, ja se voidaan uusia.
6. Kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajien osallistumisesta ja tällaisen osallistumisen ehtoista määrätään tarvittaessa 98 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa, ja näiden osallistumisehtojen on oltava hallintoneuvoston työjärjestyksen mukaiset. Näillä edustajilla ei ole äänioikeutta.

74 artikla

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

1. Hallintoneuvosto valitsee äänivaltaisten jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtaja toimii viran puolesta puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estyneenä.
2. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on kaksi vuotta, ja se voidaan uusia kerran. Kukin toimikausi päättyy silloin, kun kyseisen henkilön jäsenyys hallintoneuvostossa päättyy.
3. Hallintoneuvostolla on valta erottaa puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai molemmat.

75 artikla

Hallintoneuvoston kokoukset

1. Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta.

2. Toimitusjohtaja osallistuu hallintoneuvoston asioiden käsittelyyn, jollei puheenjohtaja toisin päättä. Toimitusjohtajalla ei ole äänioikeutta.
3. Hallintoneuvosto kokoontuu sääntömääräiseen kokoukseen säännöllisin väliajoin, vähintään kahdesti vuodessa. Lisäksi se kokoontuu puheenjohtajansa aloitteesta tai jos vähintään yksi kolmannes sen jäsenistä sitä pyytää.
4. Hallintoneuvosto voi kutsua kokouksiinsa tarkkailijoiksi henkilöitä, joiden lausunnoilla voi olla merkitystä. Hallintoneuvoston jäsenillä voi olla avustajinaan neuvonantajia tai asiantuntijoita, jollei sen työjärjestyksestä muuta johdu.
5. Kun keskustelu koskee arkaluonteisen kansallisen infrastruktuurin käyttöä, jäsenvaltioiden edustajat sekä komission edustajat saavat osallistua hallintoneuvoston kokouksiin ja asioiden käsittelyyn tiedonsaantitarpeen perusteella. Kuitenkin vain niiden jäsenvaltioiden edustajat, joilla on tällaista infrastruktuuria, sekä komission edustajat osallistuvat äänestykseen. Jos hallintoneuvoston puheenjohtaja ei edusta yhtä niistä jäsenvaltioista, joilla on tällaista infrastruktuuria, hänet on korvattava niiden jäsenvaltioiden edustajilla, joilla tällaista infrastruktuuria on. Hallintoneuvoston työjärjestyksessä on esitettävä tilanteet, joissa menettelyä sovelletaan.
6. Avaruusohjelmavirasto vastaa hallintoneuvoston sihteeristön tehtävistä.

76 artikla

Hallintoneuvoston äänestysäännöt

1. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, hallintoneuvosto tekee päätöksensä äänioikeutettujen jäsentensä enemmistöllä.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitseminen ja erottaminen sekä talousarvion, työohjelmien, 98 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen, avaruusohjelmaviraston turvallisuusääntöjen sekä työjärjestyksen hyväksyminen, paikallistoimistojen perustaminen ja 92 artiklassa tarkoitettujen vastaanottosopimusten hyväksyminen edellyttävät kaikkien äänioikeutettujen jäsenten kahden kolmasosan enemmistöä.

2. Kullakin jäsenvaltion ja komission edustajalla on yksi ääni. Äänioikeutetun jäsenen poissa ollessa hänen varajäsenellään on oikeus käyttää äänioikeutta. Päätökset, jotka perustuvat 77 artiklan 2 kohdan a alakohtaan, V osaston II luvun mukaisia asioita lukuun ottamatta, tai 77 artiklan 5 kohtaan tehdään ainoastaan komission edustajien puoltavalla äänellä.
3. Hallintoneuvoston työjärjestyksessä määritellään yksityiskohtaiset äänestysjärjestelyt, erityisesti edellytykset, joiden mukaan jäsen voi toimia toisen jäsenen puolesta, sekä mahdolliset päätösvaltaisuutta koskevat vaatimukset.

77 artikla

Hallintoneuvoston tehtävät

1. Hallintoneuvosto varmistaa, että avaruusohjelmavirastovirasto suorittaa sille annetut tehtävät tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin, ja tekee kaikki tässä suhteessa tarpeelliset päätökset. Tämä ei kuitenkaan vaikuta turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan toimivaltaan V osaston II luvun mukaisissa toimissa.
2. Lisäksi hallintoneuvoston tehtävänä on
  - a) hyväksyä viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä marraskuuta avaruusohjelmaviraston seuraavan vuoden työohjelma sen jälkeen, kun se on liittänyt työohjelmaan turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan 80 artiklan b alakohdan mukaisesti laatiman osan muutoksitta ja saanut komissiolta lausunnon;

- b) hyväksyä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta SEUT 312 artiklassa tarkoitetun monivuotisen rahoituskehyksen ensimmäisenä toteutusvuonna avaruusohjelmaviraston monivuotinen työohjelma kyseisen monivuotisen rahoituskehyksen kattamaksi ajanjaksoksi sen jälkeen, kun se on liittänyt työohjelmaan hyväksyntälautakunnan tämän asetuksen 80 artiklan a alakohdan mukaisesti laatiman osan muutoksitta ja saatuaan komissiolta lausunnon. Euroopan parlamenttia kuullaan monivuotisesta työohjelmasta sillä edellytyksellä, että kuulemisen tarkoituksena on vaihtaa näkemyksiä ja että kuulemisen tulos ei sido virastoa;
- c) hoitaa 84 artiklan 5, 6, 10 ja 11 kohdassa säädetyt talousarvioon liittyvät tehtävät;
- d) valvoa Galileon turvallisuuden valvontakeskuksen toimintaa 34 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti;
- e) vahvistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001⁽⁴⁶⁾ täytäntöönpanoon tarvittavat järjestelyt tämän asetuksen 94 artiklan mukaisesti;
- f) hyväksyä 98 artiklassa tarkoitetut järjestelyt sen jälkeen, kun se on kuullut turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakuntaa kyseisten järjestelyjen sellaisten säännösten osalta, jotka koskevat turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntää;
- g) hyväksyä tehtäviensä hoidon edellyttämät tekniset menettelyt;
- h) hyväksyä avaruusohjelmaviraston toimintaa ja näkymiä koskeva vuosikertomus sen jälkeen, kun se on liittänyt vuosikertomukseen turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan 80 artiklan c alakohdan mukaisesti laatiman osan muutoksitta, ja toimittaa se viimeistään kunkin vuoden 1 päivänä heinäkuuta Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle;
- i) varmistaa 102 artiklassa tarkoitettujen arviointien ja tarkastusten, OLAFin suorittamien tutkimusten sekä kaikkien sisäisten ja ulkoisten tarkastuskertomusten päätelmien ja suositusten edellyttämien asianmukaisten jatkotoimien toteuttaminen ja toimittaa budjettivallan käyttäjälle kaikki arviointimenettelyjen tulosten kannalta tärkeät tiedot;
- j) antaa toimitusjohtajalle lausunto 31 artiklassa tarkoitetusta rahoitusta koskevasta puitekumppanuussopimuksesta sekä 27 artiklan 3 kohdassa ja 29 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista rahoitusosuussopimuksista ennen niiden allekirjoittamista;
- k) hyväksyä 96 artiklassa tarkoitetut avaruusohjelmaviraston turvallisuussäännöt;
- l) hyväksyä toimitusjohtajan ehdotuksesta petostentorjuntastrategia;
- m) tarvittaessa hyväksyä 79 artiklan 1 kohdan l alakohdassa tarkoitettu organisaattiorakenne toimitusjohtajan ehdotusten perusteella;
- n) nimittää tilinpitäjä, joka voi olla komission tilinpitäjä,
- i) johon sovelletaan neuvoston asetuksen (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68⁽⁴⁷⁾ mukaisia henkilöstösääntöjä ja unionin muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja, jäljempänä 'palvelussuhteen ehdot'; ja
- ii) joka hoitaa tehtäviään täysin riippumattomasti;
- o) vahvistaa ja julkaista työjärjestyksensä.

3. Hallintoneuvosto käyttää avaruusohjelmaviraston henkilöstön suhteen niitä valtuuksia, jotka kuuluvat nimittävälle viranomaiselle henkilöstösääntöjen mukaan ja työ sopimusten tekemiseen toimivaltaiselle viranomaiselle unionin palvelussuhteen ehtojen mukaan, jäljempänä 'nimittävän viranomaisen toimivalta'.

Hallintoneuvosto tekee henkilöstösääntöjen 110 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen henkilöstösääntöjen 2 artiklan 1 kohtaan ja palvelussuhteen ehtojen 6 artiklaan perustuvan päätöksen, jolla siirretään nimittävän viranomaisen toimivalta toimitusjohtajalle ja määritellään olosuhteet, joissa toimivallan siirtäminen voidaan keskeyttää. Toimitusjohtaja raportoi hallintoneuvostolle siirretyn toimivallan käytöstä. Toimitusjohtajalla on valtuudet siirtää tämä toimivalta edelleen.

⁽⁴⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁽⁴⁷⁾ EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1.

Jos tämän kohdan toista alakohtaa sovellettaessa poikkeukselliset olosuhteet sitä edellyttävät, hallintoneuvosto voi tekemällään päätöksellä tilapäisesti keskeyttää toimitusjohtajalle siirretyn nimittävän viranomaisen toimivallan ja toimitusjohtajan edelleen siirtämän nimittävän viranomaisen toimivallan ja käyttää kyseistä toimivaltaa itse tai siirtää sen jollekin jäsenistään tai jollekulle henkilöstöön kuuluvalle, joka on muu kuin toimitusjohtaja.

Poiketen siitä, mitä tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetään, hallintoneuvoston edellytetään siirtävän turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajalle ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut valtuudet V osaston II luvun mukaisesti toimiin osallistuvan henkilöstön palvelukseen ottamisen, arvioinnin ja uudelleenluokituksen samoin kuin tällaiseen henkilöstöön kohdistuvien kurinpidollisten seuraamusten osalta.

Hallintoneuvosto vahvistaa henkilöstösääntöjen ja palvelussuhteen ehtojen soveltamissäännöt henkilöstösääntöjen 110 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Hallintoneuvosto kuulee ensin turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakuntaa ja ottaa asianmukaisesti huomioon sen näkemykset päättäessään tämän artiklan V osaston II luvun mukaisesti toimiin osallistuvan henkilöstön palvelukseen ottamisesta, arvioinnista, uudelleenluokituksesta ja tähän henkilöstöön kohdistuvista kurinpidollisista seuraamuksista.

Hallintoneuvosto myös hyväksyy päätöksen säännöistä, jotka koskevat kansallisten asiantuntijoiden tilapäistä siirtoa avaruusohjelmaviraston palvelukseen. Hallintoneuvosto kuulee ennen tuon päätöksen hyväksymistä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakuntaa V osaston II luvun mukaisesti turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimiin osallistuvien kansallisten asiantuntijoiden tilapäisestä palvelukseen siirrosta ja ottaa asianmukaisesti huomioon sen näkemykset.

4. Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan, ja se voi jatkaa toimitusjohtajan toimikautta tai päättää sen 89 artiklan mukaisesti.

5. Hallintoneuvosto käyttää toimitusjohtajaan nähden kurinpitovaltaa tämän tehtävien hoitamisen osalta ja erityisesti niissä turvallisuuskysymyksissä, jotka kuuluvat avaruusohjelmaviraston toimivaltaan, lukuun ottamatta V osaston II luvun mukaisesti suoritettuja toimintoja.

78 artikla

Toimitusjohtaja

1. Avaruusohjelmavirastoa johtaa sen toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja vastaa toiminnastaan hallintoneuvostolle.

Tämä kohta ei vaikuta turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan ja sen valvonnassa olevan avaruusohjelmaviraston henkilöstön autonomiaan ja riippumattomuuteen, joista säädetään 82 artiklassa, eikä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalle 38 artiklan ja sen puheenjohtajalle 81 artiklan mukaisesti myönnettyihin valtuuksiin.

2. Vaikuttamatta komission ja hallintoneuvoston toimivaltuuksiin toimitusjohtajan on hoidettava tehtäviään riippumattomasti eikä hän saa pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita hallituksilta eikä muilta elimiltä.

79 artikla

Toimitusjohtajan tehtävät

1. Toimitusjohtajan tehtävät ovat seuraavat:

- a) edustaa avaruusohjelmavirastoa ja allekirjoittaa 27 artiklan 3 kohdassa, 29 artiklan 5 kohdassa ja 31 artiklassa tarkoitettu sopimus;
- b) valmistella hallintoneuvoston työskentelyä ja osallistua hallintoneuvoston työskentelyyn ilman äänioikeutta, jollei 75 artiklan 2 kohdan toisesta alakohdasta muuta johdu;
- c) panna hallintoneuvoston tekemät päätökset täytäntöön;

- d) huolehtia avaruusohjelmaviraston monivuotisen ja vuotuisen työohjelman valmistelusta ja niiden toimittamisesta hallintoneuvoston hyväksyttäväksi, lukuun ottamatta turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan 80 artiklan a ja b alakohdan mukaisesti valmistelemissä ja hyväksymissä työohjelmien osia;
- e) huolehtia avaruusohjelmaviraston monivuotisen ja vuotuisen työohjelman täytäntöönpanosta, lukuun ottamatta turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajan täytäntöönpanemissa työohjelmien osia;
- f) laatia kertomus vuotuisen työohjelman ja asiaankuuluvissa tapauksissa monivuotisen työohjelman täytäntöönpanon edistymisestä hallintoneuvoston jokaista kokousta varten ja liittää siihen turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajan laatima osa muutoksitta;
- g) valmistella avaruusohjelmaviraston toimintaa ja näkymiä koskeva vuosikertomus lukuun ottamatta V osaston mukaisia toimia koskevaa osuutta, jonka valmistelee ja hyväksyy turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta 80 artiklan c alakohdan mukaisesti, sekä toimittaa vuosikertomus hallintoneuvoston hyväksyttäväksi;
- h) hallinnoida avaruusohjelmaviraston päivittäistä toimintaa ja toteuttaa kaikki avaruusohjelmaviraston tämän asetuksen mukaisen toiminnan varmistamiseksi tarvittavat toimenpiteet, mukaan luettuina sisäisten hallinnollisten ohjeiden antaminen ja tiedonantojen julkaiseminen;
- i) laatia avaruusohjelmaviraston tuloja ja menoja koskeva ennakoarvioesitys 84 artiklan mukaisesti ja huolehtia talousarvion toteuttamisesta 85 artiklan mukaisesti;
- j) varmistaa, että avaruusohjelmavirasto pystyy Galileon turvallisuuden valvontakeskuksen operaattorina toimimaan päätöksen (YUTP) 2021/698 nojalla annettujen ohjeiden mukaisesti ja täyttämään päätöksen N:o 1104/2011/EU 6 artiklassa tarkoitetut tehtävänsä;
- k) varmistaa, että kaikki asiaankuuluvat ja erityisesti turvallisuuteen liittyvät tiedot välittyvät 72 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa avaruusohjelmaviraston rakenteessa;
- l) laatia viraston organisaatorakenne tehden V osaston II luvun mukaisia turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimia koskevissa kysymyksissä tiivistä yhteistyötä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajan kanssa ja toimittaa organisaatorakenne hallintoneuvoston hyväksyttäväksi. Organisaatorakenteessa on otettava huomioon ohjelman eri komponenttien ominaispiirteet;
- m) käyttää avaruusohjelmaviraston henkilöstön suhteen 77 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja nimittävän viranomaisen valtuuksia sikäli kuin nämä valtuudet on hänelle siirretty 77 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti;
- n) varmistaa, että turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalla, 38 artiklan 3 kohdassa ja 82 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilla elimillä ja hyväksyntälautakunnan puheenjohtajalla on käytettävissä sihteeripalvelut ja kaikki resurssit, jotka ovat tarpeen niiden asianmukaisen toiminnan kannalta;
- o) laatia toimintasuunnitelma 102 artiklassa tarkoitettujen arviointien mukaisten päätelmien ja suositusten edellyttämien jatkotoimien varmistamiseksi, lukuun ottamatta V osaston II luvun mukaista toimintaa koskevaa toimintasuunnitelman osaa, ja toimittaa komissiolle puolivuositain kertomus tapahtuneesta edistymisestä liitettyään siihen turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan laatiman osan muutoksitta; kertomus toimitetaan myös hallintoneuvostolle tiedoksi;
- p) toteuttaa seuraavat unionin taloudellisia etuja suojaavat toimet:
- i) toteuttaa toimenpiteitä petoksien, lahjonnan ja muun laittoman toiminnan ehkäisemiseksi sekä toteuttaa tehokkaita valvontatoimia;
- ii) jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, periä aiheettomasti maksetut määrät takaisin sekä tarvittaessa soveltaa tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia ja taloudellisia seuraamuksia;
- q) laatia avaruusohjelmavirastolle petostentorjuntastrategia, joka on oikeasuhteinen petokseen liittyviin riskeihin nähden, ottaen huomioon toteutettavien toimenpiteiden kustannus-hyötyanalyysi, ja jossa otetaan huomioon OLAFin suorittamien tutkimusten päätelmät ja suositukset, ja toimittaa sen hallintoneuvoston hyväksyttäväksi;
- r) toimittaa pyydettyä Euroopan parlamentille raportteja tehtäviensä hoidosta; neuvosto voi pyytää toimitusjohtajaa raportoimaan tehtäviensä hoidosta.

2. Toimitusjohtaja päättää, onko avaruusohjelmaviraston tehtävien tehokkaan ja vaikuttavan suorittamisen kannalta tarpeellista sijoittaa yksi tai useampi henkilöstön jäsen yhteen tai useampaan jäsenvaltioon. Ennen kuin toimitusjohtaja tekee päätöksen paikallistoimiston perustamisesta, hänen on hankittava ennakkosuostumus komissiolta, hallintoneuvostolta ja asianomaiselta jäsenvaltiolta (asianomaisilta jäsenvaltioilta). Päätöksessä on määriteltävä paikallistoimistossa toteutettavien toimien laajuus siten, että vältetään tarpeettomia kustannuksia ja avaruusohjelmaviraston hallinnollisten tehtävien päällekkäisyyttä. Mikäli mahdollista, vaikutus henkilöstömäärään ja talousarvioon sisällytetään 84 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuun yhtenäisen ohjelma-asiakirjan luonnokseen.

80 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan hallinnointitehtävät

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalla on 38 artiklassa tarkoitettujen tehtävien lisäksi seuraavat avaruusohjelmaviraston hallinnointiin liittyvät tehtävät:

- a) laatia ja hyväksyä monivuotisen työohjelman se osa, joka koskee V osaston II luvun mukaisia operatiivisia toimia sekä näiden toimien toteuttamiseen tarvittavia taloudellisia ja henkilöstöresursseja, ja toimittaa se hyvissä ajoin hallintoneuvostolle, jotta se voidaan sisällyttää monivuotiseen työohjelmaan;
- b) laatia ja hyväksyä vuotuisen työohjelman se osa, joka koskee V osaston II luvun mukaisia operatiivisia toimia sekä näiden toimien toteuttamiseen tarvittavia taloudellisia ja henkilöstöresursseja, ja toimittaa se hyvissä ajoin hallintoneuvostolle, jotta se voidaan sisällyttää vuotuisen työohjelmaan;
- c) laatia ja hyväksyä vuosikertomuksen se osa, joka koskee V osaston II luvun mukaisia avaruusohjelmaviraston toimia ja näkymiä sekä näiden toimien ja näkymien toteuttamiseen tarvittavia taloudellisia ja henkilöstöresursseja, ja toimittaa se hyvissä ajoin hallintoneuvostolle, jotta se voidaan sisällyttää vuosikertomukseen.

81 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtaja

1. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kaikkien äänioikeutettujen jäsenten kahden kolmasosan enemmistöllä. Jos kahden kolmasosan enemmistöä ei ole saavutettu turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan kahden kokouksen jälkeen, vaaditaan yksinkertainen enemmistö.
2. Varapuheenjohtaja toimii viran puolesta puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estyneenä.
3. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalla on valta erottaa puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai molemmat. Se tekee tätä koskevan päätöksensä jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä.
4. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on kaksi vuotta, ja se voidaan uusia kerran. Jokainen toimikausi päättyy silloin, kun kyseisen henkilön jäsenyys turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnassa päättyy.

82 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan organisatoriset näkökohdat

1. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalla on oltava käytettävissään kaikki henkilöstö- ja materiaaliressit, jotka tarvitaan sen tehtävien riippumattomaan hoitamiseen. Sillä on oltava käytössään kaikki avaruusohjelmaviraston muiden elinten hallussa oleva tieto, josta on hyötyä sen tehtävien hoitamisessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 37 artiklan i alakohdassa tarkoitettuja itsenäisyyden ja riippumattomuuden periaatteita.

2. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta ja sen alaisuuteen asetettu avaruusohjelmaviraston henkilöstö suorittavat tehtävänsä ohjelman eri komponenttien tavoitteiden mukaisesti siten, että itsenäisyys ja riippumattomuus avaruusohjelmaviraston muista toimista ja erityisesti järjestelmien käyttöön liittyvistä operatiivisista toimista on taattu. Kenellekään turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan valvonnassa toimivalle avaruusohjelmaviraston henkilöstön jäsenelle ei saa antaa samanaikaisesti muita tehtäviä avaruusohjelmavirastossa.

Tämän vuoksi V osaston II luvun mukaisten avaruusohjelmaviraston toimien toteuttamiseen osallistuvan henkilöstön ja viraston muun henkilöstön toimet on erotettava organisatorisesti toisistaan. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta ilmoittaa välittömästi toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle ja komissiolle olosuhteista, jotka voivat olla esteenä sen itsenäisyydelle tai riippumattomuudelle. Jos asiaa ei pystytä korjaamaan avaruusohjelmavirastossa, komissio tutkii tilanteen kuullen siitä asianomaisia osapuolia. Komissio toteuttaa tämän tutkimuksen tulosten pohjalta asianmukaiset korjaustoimenpiteet, jotka avaruusohjelmavirasto panee täytäntöön, ja ilmoittaa niistä Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

3. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta perustaa alaisuudessaan toimivia elimiä, jotka toimivat sen ohjeiden mukaisesti ja käsittelevät erityiskysymyksiä. Samalla kun hyväksyntälautakunta varmistaa työn jatkuvuuden, se perustaa erityisesti paneelin, joka tekee turvallisuusanalyysikatsauksia ja testejä asiaankuuluvien riskiraporttien laatimiseksi avustukseen lautakuntaa tämän päätösten valmistelussa. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunta voi perustaa tämän paneelin työtä edistäviä asiantuntijatyöryhmiä ja hajottaa niitä.

83 artikla

Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajan tehtävät

1. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajan on varmistettava, että lautakunta toteuttaa turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimensa riippumattomasti, ja hänen tehtävänä on

- a) hallinnoida turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimia turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan valvonnassa;
- b) panna täytäntöön turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan valvonnassa V osaston II luvun mukaiset avaruusohjelmaviraston monivuotisten ja vuotuisen työohjelmien osat;
- c) tehdä yhteistyötä toimitusjohtajan kanssa ja auttaa tätä laatimaan 84 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu henkilöstötaulukkoa koskeva esitys ja avaruusohjelmaviraston organisaatorakenne;
- d) laatia edistymiskertomuksen se osa, joka koskee V osaston II luvun mukaisia operatiivisia toimia, ja toimittaa se turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalle ja toimitusjohtajalle hyvissä ajoin, niin että se voidaan liittää edistymiskertomukseen;
- e) laatia vuosikertomuksen ja toimintasuunnitelman se osa, joka koskee V osaston II luvun mukaisia operatiivisia toimia, ja toimittaa se toimitusjohtajalle hyvissä ajoin;
- f) edustaa avaruusohjelmavirastoa V osaston II luvun mukaisten toimien ja päätösten osalta;
- g) käyttää V osaston II luvun mukaisiin toimiin osallistuvan avaruusohjelmaviraston henkilöstön suhteen 77 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja valtuuksia, jotka on siirretty hänelle 77 artiklan 3 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti.

2. Asetuksen V osaston II luvun mukaisten toimien osalta Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat kutsua turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajan vaihtamaan näkemyksiä näiden toimielinten kanssa avaruusohjelmaviraston työstä ja näkymistä, myös monivuotisista ja vuotuisista työohjelmista.

III LUKU

Avaruushjelmavirastoa koskevat varainhoitosäännökset

84 artikla

Avaruushjelmaviraston talousarvio

1. Avaruushjelmaviraston tulot sisältävät unionin rahoitusosuuden, joka otetaan unionin talousarvioon ja jonka tarkoituksena on varmistaa tulojen ja menojen välinen tasapaino, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta muihin tulolähteisiin ja maksuihin. Avaruushjelmavirastolle voidaan maksaa unionin talousarviosta tehtäväkohtaisia avustuksia.
2. Avaruushjelmaviraston menoihin kuuluvat henkilöstö-, hallinto- ja infrastruktuurimenot, toimintakustannukset sekä menot, jotka liittyvät turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan toimintaan, 38 artiklan 3 kohdassa ja 82 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut elimet mukaan luettuina, sekä sopimuksiin ja sitoumuksiin, joita avaruushjelmavirasto tekee sille annettujen tehtävien suorittamiseksi.
3. Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.
4. Toimitusjohtaja laatii, V osaston II luvun mukaisten toimien osalta tiiviissä yhteistyössä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtajan kanssa, avaruushjelmaviraston seuraavan varainhoitovuoden tuloja ja menoja koskevan ennakoarvioesityksen erottamalla selvästi toisistaan tuloja ja menoja koskevan ennakoarvioesityksen turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimia koskevat osat ja avaruushjelmaviraston muut toimet. Turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan puheenjohtaja voi kirjoittaa lausunnon tästä ehdotuksesta mainitukseksi esitykseksi, ja toimitusjohtaja toimittaa sekä ennakoarvioesityksen että lausunnon hallintoneuvostolle ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalle yhdessä henkilöstötaulukkoa koskevan esityksen kanssa.
5. Hallintoneuvosto laatii vuosittain tuloja ja menoja koskevan ennakoarvioesityksen perusteella ja V osaston II luvun mukaisten toimien osalta tiiviissä yhteistyössä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan kanssa ennakoarvion avaruushjelmaviraston tuloista ja menoista seuraavaa varainhoitovuotta varten.
6. Hallintoneuvosto toimittaa yhtenäisen ohjelma-asiakirjan luonnoksen, johon sisältyy muun muassa ennakoarvio, henkilöstötaulukkoa koskeva esitys ja alustava vuotuinen työohjelma, viimeistään 31 päivänä tammikuuta komissiolle sekä kolmansille maille tai kansainvälisille järjestöille, joiden kanssa avaruushjelmavirasto on tehnyt 98 artiklan mukaisia sopimuksia.
7. Komissio toimittaa tuloja ja menoja koskevan ennakoarvion Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jäljempänä 'budjettivallan käyttäjä', yhdessä Euroopan unionin yleistä talousarviota koskevan esityksen kanssa.
8. Ennakoarvion perusteella komissio sisällyttää arviot, joita se pitää henkilöstötaulukon ja yleisestä talousarviosta suoritettavan avustuksen määrän osalta välttämättöminä, esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi. Komissio toimittaa talousarvioesityksen budjettivallan käyttäjälle SEUT 314 artiklan mukaisesti.
9. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy avaruushjelmavirastolle annettavaa rahoitusosuutta koskevat määrärahat ja vahvistaa viraston henkilöstötaulukon.
10. Hallintoneuvosto vahvistaa talousarvion. Siitä tulee lopullinen, kun Euroopan unionin yleinen talousarvio on lopullisesti vahvistettu. Talousarviota mukautetaan tarvittaessa tätä vastaavasti.
11. Hallintoneuvosto ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle mahdollisimman pian aikomuksestaan toteuttaa hankkeita, joilla on huomattavaa taloudellista vaikutusta talousarvion rahoittamiseen, erityisesti kiinteistöihin liittyviä hankkeita, kuten kiinteistöjen vuokraus tai hankinta. Hallintoneuvosto ilmoittaa asiasta komissiolle.
12. Kun toinen budjettivallan käyttäjä on ilmoittanut aikomuksestaan antaa lausunto, se toimittaa sen hallintoneuvostolle kuuden viikon kuluessa hankkeesta ilmoittamisesta.

*85 artikla***Avaruusohjelmaviraston talousarvion toteuttaminen**

1. Toimitusjohtaja huolehtii viraston talousarvion toteuttamisesta.
2. Toimitusjohtaja ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle vuosittain kaikki sen arviointitehtävien hoitamiseen tarvittavat tiedot.

*86 artikla***Avaruusohjelmaviraston tilinpäätöksen esittäminen ja vastuuvapauden myöntäminen**

Avaruusohjelmaviraston alustavan ja lopullisen tilinpäätöksen esittämisessä ja vastuuvapauden myöntämisessä on noudatettava varainhoitoasetuksen ja varainhoitoasetuksen 70 artiklassa tarkoitettuihin elimiin sovellettavan varainhoidon puiteasetuksen sääntöjä ja aikataulua.

*87 artikla***Avaruusohjelmavirastoa koskevat varainhoitosäännökset**

Hallintoneuvosto hyväksyy avaruusohjelmavirastoon sovellettavat varainhoitosäännöt komissiota kuultuaan. Kyseiset säännöt voivat poiketa varainhoitoasetuksen 70 artiklassa tarkoitettuihin elimiin sovellettavasta varainhoidon puiteasetuksesta ainoastaan, jos avaruusohjelmaviraston toiminta sitä erityisesti edellyttää ja jos komissio on antanut siihen ennalta suostumuksensa.

*IV LUKU***Avaruusohjelmaviraston henkilöstöresurssit***88 artikla***Avaruusohjelmaviraston henkilöstö**

1. Avaruusohjelmaviraston palveluksessa olevaan henkilöstöön sovelletaan unionin virkamiehiin sovellettavia henkilöstösääntöjä, palvelussuhteen ehtoja sekä unionin toimielinten näiden henkilöstösääntöjen ja palvelussuhteen ehtojen soveltamiseksi yhteisesti antamia sääntöjä.
2. Avaruusohjelmaviraston henkilöstö muodostuu työntekijöistä, jotka virasto ottaa palvelukseensa tehtäviensä suorittamiseksi. Heistä tehdään asianmukainen turvallisuusselvitys, joka vastaa heidän käsittelemiensä tietojen turvallisuustasoa.
3. Avaruusohjelmaviraston omissa menettelysäännöissä, kuten hallintoneuvoston työjärjestyksessä, turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan työjärjestyksessä, avaruusohjelmavirastoon sovellettavissa varainhoitosäännöissä, henkilöstösääntöjen soveltamissäännöissä ja asiakirjojen saatavuutta koskevilla säännöissä, taataan turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimia suorittavan henkilöstön itsenäisyys ja riippumattomuus viraston muita tehtäviä hoitavaan henkilöstöön nähden 37 artiklan i alakohdan mukaisesti.

*89 artikla***Toimitusjohtajan nimittäminen ja toimikausi**

1. Toimitusjohtaja nimitetään avaruusohjelmaviraston väliaikaiseksi toimihenkilöksi palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan a alakohdan mukaisesti.

Hallintoneuvosto nimittää toimitusjohtajan tämän ansioiden ja todistuksin osoitettujen hallinnollisten ja johtamistaitojen sekä tehtävään soveltuvan pätevyyden ja kokemuksen perusteella komission ehdottamalta vähintään kolmen ehdokkaan listalta, joka on laadittu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* tai muissa julkaisuissa julkaistun kiinnostuksenilmaisupyynnön jälkeen järjestetyn avoimen kilpailun perusteella.

Hallintoneuvoston toimitusjohtajan tehtävään valitsema ehdokas voidaan kutsua pian valinnan jälkeen antamaan lausunto Euroopan parlamentille ja vastaamaan parlamentin jäsenten kysymyksiin.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja edustaa avaruusohjelmavirastoa toimitusjohtajan työsopimuksen tekemisen yhteydessä.

Hallintoneuvosto tekee toimitusjohtajan nimittämistä koskevan päätöksensä jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä.

2. Toimitusjohtajan toimikausi on viisi vuotta. Toimikauden päättyessä komissio tekee arvioinnin toimitusjohtajan tehtävänhoidosta ottaen huomioon avaruusohjelmaviraston tulevat tehtävät ja haasteet.

Hallintoneuvosto voi komission ehdotuksesta ja ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu arviointi huomioon ottaen jatkaa toimitusjohtajan toimikautta kerran enintään viiden vuoden jaksoksi.

Hallintoneuvosto tekee toimitusjohtajan toimikauden jatkamista koskevan päätöksen jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä.

Toimitusjohtaja, jonka toimikautta on jatkettu, ei saa sen jälkeen osallistua samaa tointa koskevaan valintamenettelyyn.

Hallintoneuvosto ilmoittaa Euroopan parlamentille aikeestaan jatkaa toimitusjohtajan toimikautta. Toimitusjohtaja voidaan kutsua ennen toimikauden pidentämistä antamaan lausunto Euroopan parlamentin asiaan kuuluville valiokunnille ja vastaamaan parlamentin jäsenten esittämiin kysymyksiin.

3. Hallintoneuvosto voi komission tai jäsentensä yhden kolmasosan ehdotuksesta tehdä toimitusjohtajan erottamista koskevan päätöksen jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä.

4. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat kutsua toimitusjohtajan vaihtamaan näkemyksiä näiden toimielinten kanssa avaruusohjelmaviraston työstä ja näkymistä, myös monivuotisista ja vuotuisista työohjelmista. Tässä näkemysten vaihdossa ei käsitellä asioita, jotka liittyvät V osaston II luvun mukaisiin turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntätoimiin.

90 artikla

Kansallisten asiantuntijoiden tilapäinen siirto avaruusohjelmaviraston palvelukseen

Avaruusohjelmavirasto voi ottaa palvelukseensa jäsenvaltioiden asiantuntijoita sekä 98 artiklan 2 kohdan mukaisesti avaruusohjelmaviraston toimintaan osallistuvien kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kansallisia asiantuntijoita. Heistä tehdään asianmukainen turvallisuusselvitys, joka vastaa heidän käsittelemiensä tietojen turvallisuustasoa 43 artiklan 2 alakohdan mukaisesti. Näihin henkilöihin ei sovelleta henkilöstösääntöjä eikä palvelussuhteen ehtoja.

V LUKU

Muut säännökset

91 artikla

Erioikeudet ja vapaudet

Avaruusohjelmavirastoon ja sen henkilöstöön sovelletaan SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitettyä Euroopan unionin erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa N:o 7.

92 artikla

Toimipaikkaa koskeva sopimus ja vastaanottosopimukset

1. Vastaanottavan jäsenvaltion, jossa viraston toimipaikka sijaitsee, avaruusohjelmavirastolle tarjoamia tiloja ja palveluja koskevat järjestelyt sekä avaruusohjelmaviraston toimitusjohtajaan, hallintoneuvoston jäseniin, avaruusohjelmaviraston henkilöstöön ja heidän perheenjäseniinsä vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavat erityissäännöt vahvistetaan toimipaikkaa koskevassa sopimuksessa. Toimipaikkaa koskeva sopimus tehdään avaruusohjelmaviraston ja kyseisen jäsenvaltion välillä, jossa toimipaikka sijaitsee, sen jälkeen kun hallintoneuvoston hyväksyntä on saatu.
2. Avaruusohjelmaviraston ja kyseisen jäsenvaltion, jossa 79 artiklan 2 kohdan mukaisesti perustettu paikallistoimisto sijaitsee, välillä tehdään vastaanottosopimus sen jälkeen, kun hallintoneuvosto on sen hyväksynyt, mikäli se on tarpeen paikallistoimiston toiminnan kannalta.
3. Vastaanottavien jäsenvaltioiden on avaruusohjelmaviraston sujuvan ja tehokkaan toiminnan varmistamiseksi tarjottava parhaat mahdolliset olosuhteet, mukaan luettuina monikieliset ja eurooppahenkiset koulunkäyntimahdollisuudet sekä asianmukaiset kulkuyhteydet.

93 artikla

Avaruusohjelmavirastoa koskevat kielijärjestelyt

1. Avaruusohjelmavirastoon sovelletaan neuvoston asetusta N:o 1 ⁽⁴⁸⁾.
2. Euroopan unionin elinten käännöskeskus huolehtii viraston toiminnan edellyttämistä käännöspalveluista.

94 artikla

Avaruusohjelmaviraston hallussa olevien asiakirjojen saatavuutta koskeva toimintatapa

1. Avaruusohjelmaviraston hallussa oleviin asiakirjoihin sovelletaan asetusta (EY) N:o 1049/2001.
2. Hallintoneuvosto hyväksyy asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanojärjestelyt.
3. Päätöksistä, jotka avaruusohjelmavirasto on tehnyt asetuksen (EY) N:o 1049/2001 8 artiklan nojalla, voidaan tehdä kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle tai nostaa kante Euroopan unionin tuomioistuimessa SEUT 228 ja 263 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

⁽⁴⁸⁾ Neuvoston ASETUS N:o 1, annettu 15 päivänä huhtikuuta 1958, Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä (EYVL 17, 6.10.1958, s. 385).

95 artikla

Avaruusohjelmaviraston toteuttama petostentorjunta

1. Helpottaakseen petosten, lahjonnan ja muun laittoman toiminnan torjuntaa asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 nojalla avaruusohjelmavirasto liittyy kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona se aloittaa toimintansa, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisistä tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen⁽⁴⁹⁾ ja antaa kaikkia avaruusohjelmaviraston työntekijöitä koskevat asiaan liittyvät määräykset käyttäen kyseisen sopimuksen liitteessä olevaa mallipäätöstä.
2. Tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien avaruusohjelmavirastolta unionin rahoitusta saaneiden avustuksensaajien, toimeksisaajien ja alihankkijoiden osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikalla suoritettavia tarkastuksia.
3. OLAF voi asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 vahvistettujen säännösten ja menettelyjen mukaisesti tehdä tutkimuksia, mukaan luettuina paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko avaruusohjelmaviraston myöntämiin avustuksiin tai sen rahoittamiin sopimuksiin liittynyt unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa.
4. Avaruusohjelmaviraston yhteistyösopimuksiin kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa, muihin sopimuksiin, avustussopimuksiin ja avustuspäätöksiin on sisällytettävä määräyksiä, joissa nimenomaisesti annetaan tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille valtuudet tehdä tällaisia tarkastuksia ja tutkimuksia niiden oman toimivallan mukaisesti. Tämä ei vaikuta 1, 2 ja 3 kohtaan.

96 artikla

Avaruusohjelmaviraston toteuttama turvallisuusluokiteltujen tai arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojaaminen

Kuultuaan ensin komissiota avaruusohjelmavirasto hyväksyy omat turvallisuussääntönsä, jotka vastaavat Euroopan unionin turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojaamista koskevia komission turvallisuussääntöjä, myös tällaisten tietojen vaihtamista, käsittelyä ja tallentamista koskevia sääntöjä päätösten (EU, Euratom) 2015/443 ja (EU, Euratom) 2015/444 mukaisesti.

97 artikla

Avaruusohjelmaviraston vastuu

1. Sopimukseen perustuva avaruusohjelmaviraston vastuu määräytyy kyseessä olevaan sopimukseen sovellettavan lain mukaan.
2. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia avaruusohjelmaviraston tekemässä sopimuksessa mahdollisesti olevan välityslausekkeen nojalla.
3. Jos kyseessä on sopimukseen perustumaton vastuu, avaruusohjelmavirasto korvaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöön sisältyvien yhteisten peruseräkkeiden mukaisesti vahingon, jonka viraston yksiköt tai henkilöstöön kuuluvat ovat tehtäviään suorittaessaan aiheuttaneet.
4. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista riidat, jotka koskevat 3 kohdassa tarkoitettujen vahinkojen korvaamista.
5. Avaruusohjelmaviraston henkilöstön henkilökohtaisesta vastuusta virastoa kohtaan määrätään heihin sovellettavissa henkilöstösäännöissä tai palvelussuhteen ehdoissa.

98 artikla

Yhteistyö kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa

1. Avaruusohjelmaviraston toimintaan voivat osallistua kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt, jotka ovat tehneet tästä kansainvälisen sopimuksen unionin kanssa.

⁽⁴⁹⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 15.

2. Näihin tämän artiklan 1 kohdassa ja 43 artiklassa tarkoitettuihin sopimuksiin sisältyvien asianomaisten määräysten mukaisesti laaditaan järjestelyjä, joissa määritellään erityisesti luonne, laajuus ja tapa, jolla nämä kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt osallistuvat avaruusohjelmaviraston toimintaan, mukaan luettuina viraston tekemiin aloitteisiin osallistumista, rahoitusosuuksia ja henkilöstöä koskevat säännökset. Henkilöstöasioiden osalta näiden järjestelyjen on kaikilta osin oltava henkilöstösääntöjen mukaiset. Tarvittaessa niihin on sisällytettävä määräyksiä turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihdosta ja suojaamisesta kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. Näille määräyksille tarvitaan komission etukäteen antama hyväksyntä.

3. Hallintoneuvosto hyväksyy strategian, joka koskee avaruusohjelmaviraston suhteita kolmansiin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin 1 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten sopimusten yhteydessä asioissa, joissa virasto on toimivaltainen.

4. Komissio varmistaa, että avaruusohjelmavirasto toimii suhteissaan kolmansiin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin toimeksiantonsa ja olemassa olevien institutionaalisten puitteiden mukaisesti sopimalla asianmukaisesta työjärjestelystä viraston toimitusjohtajan kanssa.

99 artikla

Eturistiriidat

1. Hallintoneuvoston ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan jäsenten, toimitusjohtajan sekä määräaikaisten kansallisten asiantuntijoiden ja tarkkailijoiden on tehtävä sitoumuksistaan ja etunäkökohdistaan ilmoitus, jossa he toteavat, onko olemassa heidän riippumattomuuttaan mahdollisesti vaarantavia välittömiä tai välillisiä etunäkökohtia. Ilmoituksen on oltava

- a) täsmällinen ja täydellinen;
- b) tehty kirjallisena asianomaisten henkilöiden palvelukseen ottamisen yhteydessä;
- c) vuosittain uusittava; ja
- d) se on päivitettävä aina tarvittaessa ja erityisesti asianomaisten henkilöiden henkilökohtaisen tilanteen muuttuessa merkittävällä tavalla.

2. Hallintoneuvoston ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan jäsenten, toimitusjohtajan, kansallisten asiantuntijoiden, tarkkailijoiden ja tilapäisiin työryhmiin osallistuvien ulkopuolisten asiantuntijoiden on ilmoitettava tarkoin ja täydellisesti ennen jokaista kokousta esityslistalla oleviin asioihin liittyvistä etunäkökohdistaan, jotka saattavat vaarantaa heidän riippumattomuutensa, ja jos tällaisia etunäkökohtia on olemassa, kyseisen jäsenen on pidättäydyttävä osallistumasta näitä kohtia koskevaan keskusteluun tai äänestykseen.

3. Hallintoneuvoston ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan on määritettävä työjärjestyksessään käytännön järjestelyt 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua etunäkökohtien ilmoittamista koskevia sääntöjä sekä eturistiriitojen ehkäisyä ja hallintaa varten.

X OSASTO

OHJELMASUUNNITTELU, SEURANTA, ARVIOINTI JA VALVONTA

100 artikla

Työohjelma

Ohjelma toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla, jotka ovat erityisiä ja täysin erillisiä työohjelmia kullekin ohjelman komponentille. Työohjelmissa on esitettävä toimet ja niihin liittyvät määrärahat, joita ohjelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, sekä tarvittaessa rahoitusta yhdistäviä toimia varten varattu kokonaismäärä.

Komissio hyväksyy työohjelmat täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*101 artikla***Seuranta ja raportointi**

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 4 artiklassa vahvistettujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä.
2. Sen varmistamiseksi, että ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistymistä arvioidaan tehokkaasti, siirretään komissiolle valta antaa 105 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä tarvittaessa indikaattoreiden osalta sekä täydennetään tätä asetusta säännöksillä, jotka koskevat seuranta- ja arviointipuitteiden luomista.
3. Tämän artiklan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 106 artiklassa säädettyä menettelyä, kun tämä on tarpeen pakottavista kiireellisyyssyistä.
4. Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että ohjelman toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti.

Tätä varten unionin varojen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

5. Sovellettaessa 1 kohtaa unionin varojen saajien on annettava asianmukaiset tiedot. Tulosten tarkistamiseen tarvittavat tiedot on kerättävä tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti.

*102 artikla***Arviointi**

1. Komissio suorittaa ohjelman arvioinnit oikea-aikaisesti, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.
2. Komissio arvioi viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024 ja sen jälkeen joka neljäs vuosi ohjelman toteuttamista. Arvioinnin piiriin kuuluvat kaikki ohjelman komponentit ja toimet. Siinä arvioidaan:
  - a) ohjelman nojalla tarjottavien palveluiden suorituskykyä;
  - b) ohjelman käyttäjien tarpeiden kehitystä ja yhteiskäyttöä; ja
  - c) yhdistämistä varten käytettävissä olevien kapasiteettien kehitystä, kun arvioidaan SSA:n ja GOVSATCOMin toteutusta, ja kilpailijoiden tarjoamia dataa ja palveluja, kun arvioidaan Galileon, Copernicuksen ja EGNOSin toteutusta.

Kunkin ohjelman komponentin osalta arvioinnissa arvioidaan kustannus-hyötyanalyysin perusteella ensimmäisen kohdan c alakohdassa tarkoitetun kehityksen vaikutusta, mukaan lukien tarve muuttaa hinnoittelupolitiikkaa tai saada lisää avaruus- tai maainfrastruktuuria.

Arviointiin liitetään tarvittaessa asianmukainen ehdotus.

3. Komissio toimittaa arviointien päätelmät ja omat huomautuksensa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.
4. Tämän asetuksen täytäntöönpanoon osallistuvien yhteisöjen on toimitettava komissiolle data ja tiedot, joita tarvitaan 1 kohdassa tarkoitettua arviointia varten.
5. Komissio suorittaa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024 ja sen jälkeen joka neljäs vuosi komission suuntaviivojen mukaisesti arvioinnin avaruusohjelmaviraston toiminnasta suhteessa sen tavoitteisiin, toimeksiantoon ja tehtäviin. Arvioinnin on perustuttava kustannus-hyötyanalyysiin. Arvioinnissa on tarkasteltava erityisesti sitä, onko avaruusohjelmaviraston toimeksiantoa tarpeen muuttaa ja millaisia taloudellisia vaikutuksia muutoksilla olisi. Siinä on tarkasteltava myös

eturistiriitoja koskevaa avaruusohjelmaviraston toimintatapaa sekä turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan itsenäisyyttä ja riippumattomuutta. Komissio voi myös arvioida avaruusohjelmaviraston tuloksellisuutta voidakseen arvioida mahdollisuutta antaa sille lisätehtäviä 29 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Arviointiin liitetään tarvittaessa asianmukainen ehdotus.

Jos komissio katsoo, ettei avaruusohjelmaviraston toiminnan jatkaminen ole enää perusteltua sille asetettuihin tavoitteisiin, toimeksiantoon ja tehtäviin nähden, se voi ehdottaa, että tätä asetusta muutetaan vastaavasti.

Komissio toimittaa avaruusohjelmaviraston arviointikertomuksen sekä sitä koskevat päätelmänsä Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä viraston hallintoneuvostolle ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnalle. Arvioinnin tulokset julkaistaan.

103 artikla

Tarkastukset

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoitusosuuden käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti.

104 artikla

Henkilötietojen ja yksityisyyden suoja

1. Tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien ja toimien suorittamiseen liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan henkilötietojen suojaan sovellettavaa lainsäädäntöä, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EU) 2016/679 ⁽⁵⁰⁾ ja (EU) 2018/1725 ⁽⁵¹⁾, avaruusohjelmaviraston suorittamat tehtävät ja toimet mukaan luettuina.

2. Hallintoneuvosto vahvistaa toimenpiteet, joiden mukaisesti avaruusohjelmavirasto soveltaa asetusta (EU) 2018/1725, viraston tietosuojavastaavan nimittämistä koskevat toimenpiteet mukaan luettuina. Ennen toimenpiteiden vahvistamista on kuultava Euroopan tietosuojavaltuutettua.

XI OSASTO

SÄÄDÖSVALLAN SIIRTO JA TÄYTÄNTÖÖNPANOTOIMENPITEET

105 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään 53 ja 101 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä komissiolle 31 päivään joulukuuta 2028 saakka.

⁽⁵⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁵¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 53 ja 101 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevien 53 ja 101 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

106 artikla

Kiireellinen menettely

1. Tämän artiklan nojalla annetut delegoidut säädökset tulevat voimaan viipymättä, ja niitä sovelletaan niin kauan kuin niitä ei vastusteta 2 kohdan mukaisesti. Kun säädös annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, esitetään samalla ne perusteet, joiden vuoksi sovelletaan kiireellistä menettelyä.
2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat 105 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vastustaa delegoitua säädöstä. Siinä tapauksessa komissio kumoaa säädöksen välittömästi sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin tai neuvoston päätös vastustaa sitä on annettu sille tiedoksi.

107 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa ohjelmakomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

Komitea kokoontuu seuraavissa erilaisissa kokoonpanoissa:

- a) Galileo ja EGNOS;
  - b) Copernicus;
  - c) avaruustilannetietoisuus (SSA);
  - d) GOVSATCOM;
  - e) turvallisuuskokoonpano: kaikki ohjelman turvallisuusnäkökohdat rajoittamatta turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan roolia; Euroopan avaruusjärjestön ja avaruusohjelmaviraston edustajia voidaan kutsua osallistumaan tarkkailijoina; myös EUH kutsutaan osallistumaan kokouksiin;
  - f) monialainen kokoonpano: strateginen yleiskuva ohjelman toteutuksesta, johdonmukaisuus ohjelman eri komponenttien kesken, monialaiset toimet ja 11 artiklassa tarkoitetun talousarvion uudelleenkohdentaminen.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.
  3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

4. Jos ohjelmakomitea ei anna lausuntoa tämän asetuksen 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ehdotuksesta täytäntöönpanosäädökseksi, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.
5. Unionin tekemien kansainvälisten sopimusten mukaisesti kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajia voidaan kutsua tarkkailijoina komitean kokouksiin sen työjärjestyksessä vahvistetuin edellytyksin ja unionin turvallisuus huomioon ottaen.
6. Ohjelmakomitea perustaa työjärjestyksensä mukaisesti käyttäjäfoorumin työryhmäksi antamaan ohjelman komitealle neuvoja käyttäjien vaatimuksia koskevista seikoista, palvelujen kehityksestä ja niiden omaksumisesta käyttäjien keskuudessa. Käyttäjäfoorumin on pyrittävä takaamaan käyttäjien jatkuva ja tosiasiallinen osallistuminen, ja se kokoontuu ohjelman kunkin komponentin osalta sen mukaisessa kokoonpanossa.

XII OSASTO

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

108 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, tehokasta ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.
2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat ohjelmaa, ohjelman nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia.

Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta sikäli kuin prioriteetit liittyvät 4 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

3. Virasto voi toteuttaa tiedotustoimia omasta aloitteestaan toimivaltaansa kuuluvilla aloilla. Resurssien osoittaminen tiedotustoimiin ei saa haitata 29 artiklassa tarkoitettujen tehtävien tehokasta hoitamista. Tällaiset tiedotustoimet on toteutettava johtokunnan hyväksymien asiaankuuluvien viestintä- ja tiedotussuunnitelmien mukaisesti.

109 artikla

Kumoaminen

1. Kumotaan asetukset (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätös N:o 541/2014/EU 1 päivästä tammikuuta 2021 alkaen.
2. Viittauksia kumottuihin säädöksiin pidetään viittauksina tähän asetukseen.

110 artikla

Siirtymäsäännökset ja palvelujen jatkuvuus vuoden 2027 jälkeen

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 sekä päätöksen N:o 541/2014/EU nojalla aloitettuja toimia, joita sovelletaan kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti. Erityisesti päätöksen N:o 541/2014/EU 7 artiklan 3 kohdan nojalla perustettu konsortio tarjoaa SST-palveluja kolmen kuukauden ajan siitä, kun kansalliset perustajayhteisöt ovat allekirjoittaneet SST-kumppanuuden perustamissopimuksen tämän asetuksen 58 artiklan mukaisesti.

2. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menoja, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen ohjelman ja asetusten (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 sekä päätöksen N:o 541/2014/EU nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.

3. Talousarvioon voidaan 4 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien kulujen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja myös vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen ohjelman päättymiseen mennessä, sekä sellaisten kulujen kattamiseksi, jotka liittyvät kriittisiin operatiivisiin toimiin ja kriittisten palvelujen tarjoamiseen, myös rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen ja rahoitusosuusso-
pimusten avulla.

111 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetusta tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetusta on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 28 päivänä huhtikuuta 2021.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

D. M. SASSOLI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. P. ZACARIAS

LIITE

KESKEISET INDIKAATTORIT

Sen seuraaminen, kuinka tuloksellisesti ohjelmalla saavutetaan 4 artiklassa tarkoitetut tavoitteet, jäsenellään keskeisten indikaattoreiden avulla, jotta voidaan minimoida hallinnollinen rasite ja kustannukset.

1. Sen vuoksi vuotuista raportointia varten kerätään dataa seuraavien keskeisten indikaattoreiden osalta, ja niitä koskevat toteutustiedot, kuten mittarit, luvut ja niihin liittyvät nimellis- ja kynnyisarvot, myös määrälliset ja laadulliset, sovellettavien tehtävävaatimusten ja odotetun tuloksellisuuden mukaan määritellään niiden yhteisöjen, joille on annettu tehtäviä, kanssa tehtävissä sopimuksissa:

- 1.1 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu erityistavoite

Indikaattori 1: Galileon ja EGNOSin erikseen tarjoamien navigointi- ja ajanmäärityspalveluiden tarkkuus

Indikaattori 2: Galileon ja EGNOSin erikseen tarjoamien palveluiden saatavuus ja jatkuvuus

Indikaattori 3: EGNOSin palveluiden maantieteellinen kattavuus ja julkistettujen EGNOSin menettelyjen lukumäärä (sekä APV-I että LPV-200)

Indikaattori 4: unionin käyttäjien tyytyväisyys Galileo- ja EGNOS-palveluihin

Indikaattori 5: Galileon ja EGNOSin tukemien vastaanottimien osuus maailmanlaajuisista ja EU:n satelliittipaikantamisjärjestelmien / satelliitteihin perustuvien lisäjärjestelmien (GNSS/SBAS) vastaanottimien markkinoilla

- 1.2 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu erityistavoite

Indikaattori 1: Copernicus-käyttäjien, Copernicus-datan ja datan ja tietojen saantipalveluiden (Data and Information Access Services, DIAS) unionin käyttäjien lukumäärä ja mahdollisuuksien mukaan tiedot esimerkiksi käyttäjätyyppistä, maantieteellisestä jakaumasta ja toiminta-alasta

Indikaattori 2: tapauksen mukaan pyydettyjen tai tarjottujen Copernicus-palvelujen aktivointikertojen lukumäärä

Indikaattori 3: unionin käyttäjien tyytyväisyys Copernicus- ja DIAS-palveluihin

Indikaattori 4: Copernicus-palvelujen ja Copernicus-datavirtojen luotettavuus, saatavuus ja jatkuvuus

Indikaattori 5: kussakin Copernicus-palvelukokonaisuudessa toimitettujen uusien tietotuotteiden lukumäärä

Indikaattori 6: Copernicus Sentinelien tuottaman datan määrä

- 1.3 4 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu erityistavoite:

Indikaattori 1: SSA-komponenttien käyttäjien lukumäärä ja mahdollisuuksien mukaan tiedot esimerkiksi käyttäjätyyppistä, maantieteellisestä jakaumasta ja toiminta-alasta

Indikaattori 2: palvelujen saatavuus

- 1.4 4 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu erityistavoite

Indikaattori 1: GOVSATCOMin käyttäjien lukumäärä ja mahdollisuuksien mukaan tiedot esimerkiksi käyttäjätyyppistä, maantieteellisestä jakaumasta ja toiminta-alasta

Indikaattori 2: palvelujen saatavuus

- 1.5 4 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu erityistavoite
Indikaattori 1: laukaisujen lukumäärä ohjelman osalta (mukaan lukien lukumäärät kantorakettien tyyppin mukaan)
  - 1.6 4 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettu erityistavoite
Indikaattori 1: avaruusalan yhteistyöalustojen lukumäärä ja sijainti unionissa
Indikaattori 2: unionin sijoittautuneiden pk-yritysten osuus ohjelmaan liittyvien sopimusten kokonaisarvosta
  2. Tämän asetuksen 102 artiklassa tarkoitettussa arvioinnissa on otettava huomioon myös esimerkiksi seuraavat seikat:
    - 2.1 kilpailijoiden suorituskyky navigoinnin ja maanhavainnoinnin alalla
    - 2.2 Galileo- ja EGNOS-palvelujen omaksuminen käyttäjien keskuudessa
    - 2.3 EGNOS-palvelujen integriteetti
    - 2.4 Copernicus-palvelujen omaksuminen Copernicuksen ydinkäyttäjien keskuudessa
    - 2.5 niiden unionin tai jäsenvaltioiden politiikkojen määrä, joissa käytetään Copernicusta tai saadaan siitä hyötyä
    - 2.6 analyysi SST-osakomponentin autonomiasta ja unionin riippumattomuuden tasosta tällä alalla
    - 2.7 NEO-toimintoihin liittyvän verkottumisen tilanne
    - 2.8 arvio GOVSATCOM-kapasiteeteista 69 ja 102 artiklassa tarkoitettujen käyttäjien tarpeiden osalta
    - 2.9 käyttäjien tyytyväisyys SSA- ja GOVSATCOM-palveluihin
    - 2.10 Ariane- ja Vega-kantorakettien laukaisujen osuus kokonaismarkkinoista julkisesti saatavilla olevien tietojen perusteella
    - 2.11 toimintaketjun loppupään kehitys, jota mitataan saatavuuden mukaan seuraavien tietojen perusteella: unionin avaruusdataa, -tietoja ja -palveluita käyttävien uusien yritysten lukumäärä sekä luotujen työpaikkojen määrä ja liikevaihto jäsenvaltioittain komission (Eurostat) tutkimusten perusteella, jos näitä on saatavilla
    - 2.12 unionin avaruusalan toimintaketjun alkupään kehitys, jota mitataan saatavuuden mukaan seuraavien tietojen perusteella: luotujen työpaikkojen määrä ja liikevaihto jäsenvaltioittain sekä Euroopan avaruusteollisuuden osuus maailmanmarkkinoista komission (Eurostat) tutkimusten perusteella, jos näitä on saatavilla
-

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2021/697,
annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021,
Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan 3 kohdan, 182 artiklan 4 kohdan, 183 artiklan ja 188 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin geopoliittinen toimintaympäristö on muuttunut rajusti viime vuosikymmenen aikana. Tilanne Euroopan naapurialueilla on epävakaa, ja unionilla on edessään monitahoinen ja haastava ympäristö, jossa ilmenee paitsi uusia uhkia, kuten hybridi- ja kyberhyökkäyksiä, myös perinteisempiä haasteita. Tässä tilanteessa sekä Euroopan kansalaiset että heidän poliittiset johtajansa ovat yhtä mieltä siitä, että puolustuksen alalla on tehtävä entistä enemmän yhdessä.
- (2) Puolustuslalle ovat luonteenomaisia kasvavat puolustustarvikkeiden kustannukset sekä korkeat tutkimuksen ja kehittämisen (T&K) kustannukset, jotka rajoittavat uusien puolustusohjelmien käynnistämistä ja vaikuttavat suoraan Euroopan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan (EDTIB) kilpailukykyyn ja innovointikapasiteettiin. Kun otetaan huomioon kyseinen kustannusten nousu, uuden sukupolven merkittävien puolustusjärjestelmien ja uusien puolustusteknologioiden kehittämistä olisi tuettava unionin tasolla, jotta voitaisiin lisätä jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä puolustustarvikkeisiin tehtävissä investoinneissa.
- (3) Komissio sitoutui 30 päivänä marraskuuta 2016 antamassaan tiedonannossa ”Euroopan puolustusalan toimintasuunnitelma” täydentämään, kannustamaan ja yhtenäistämään jäsenvaltioiden yhteisiä pyrkimyksiä tehdä teknologisten ja teollisten puolustusvoimavarojen kehittämistä koskevaa yhteistyötä turvallisuushaasteisiin vastaamiseksi sekä kilpailukykyisen, innovatiivisen ja tehokkaan Euroopan puolustusteollisuuden edistämiseksi kaikkialla unionissa ja sen ulkopuolella. Lisäksi komissio sitoutui tukemaan yhdenmetympien puolustustarvikemarkkinoiden luomista unioniin ja edistämään eurooppalaisten puolustustuotteiden ja -teknologioiden käyttöönottoa sisämarkkinoilla ja siten lisäämään riippumattomuutta unionin ulkopuolisista lähteistä. Komissio ehdotti erityisesti, että käynnistettäisiin Euroopan puolustusrahasto, jolla tuettaisiin investointeja yhteiseen tutkimukseen ja puolustustuotteiden ja -teknologioiden yhteiseen kehittämiseen ja vahvistettaisiin näin synergioita ja kustannustehokkuutta sekä edistettäisiin puolustustarvikkeiden yhteisiä hankintoja ja yhteistä ylläpitoa jäsenvaltioissa. Euroopan puolustusrahaston olisi täydennettävä kansallista rahoitusta, jota jo käytetään kyseiseen tarkoitukseen, kannustettava jäsenvaltioita lisäämään yhteistyötä ja investointeja puolustuksen alalla ja tuettava yhteistyötä puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisen koko elinkaaren ajan.

⁽¹⁾ EUVL C 110, 22.3.2019, s. 75.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 18. huhtikuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 16. maaliskuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 29. huhtikuuta 2021 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

- (4) Euroopan puolustusrahaston olisi edistettävä vahvan, kilpailukykyisen ja innovatiivisen EDTIB:n luomista ja täydennettävä unionin aloitteita, joilla pyritään yhdentämään eurooppalaisia puolustustarvikemarkkinoita entisestään, ja erityisesti vuonna 2009 annettuja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivejä 2009/43/EY⁽³⁾ ja 2009/81/EY⁽⁴⁾, jotka koskevat unionin sisäisiä siirtoja ja hankintoja puolustusosalalla.
- (5) Unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyyn ja innovointikapasiteetin lisäämiseksi olisi perustettava yhdenmetyt lähestymistavan pohjalta Euroopan puolustusrahasto, jäljempänä 'rahasto', seitsemäksi vuodeksi, jotta sen kesto vastaisi neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2093⁽⁵⁾ säädettyä monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 kesto. Rahastolla pyritään parantamaan unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä, innovointia, tehokkuutta ja teknologista riippumattomuutta ja siten lisäämään unionin strategista riippumattomuutta tukemalla jäsenvaltioiden rajatylittävää yhteistyötä sekä yritysten, tutkimuskeskusten, kansallisten hallintojen, kansainvälisten järjestöjen ja yliopistojen yhteistyötä kaikkialla unionissa sekä tutkimusvaiheessa että puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämissä vaiheissa. Innovatiivisempien ratkaisujen löytämiseksi ja avointen sisämarkkinoiden edistämiseksi rahaston olisi tuettava ja helpotettava pienten ja keskisuurten yritysten, jäljempänä 'pk-yritykset', sekä markkina-arvoltaan keskisuurten yritysten, jäljempänä 'mid-cap-yritykset', rajatylittävän yhteistyön laajentamista puolustusosalalla. Yhteisten puolustusvoimavarojen puutteet yksilöidään unionissa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa erityisesti voimavarojen kehittämissuunnitelmassa, kun taas yleisessä strategisessa tutkimussuunnitelmassa yksilöidään myös puolustusalan tutkimuksen yhteiset tavoitteet.

Muiden unionin prosessien, kuten puolustuksen koordinoitujen vuosittaisen tarkastelun (CARD) ja pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY), tarkoituksena on tukea asiaankuuluvien prioriteettien täytäntöönpanoa kartoittamalla ja edistämällä mahdollisuuksia tiiviimpään yhteistyöhön, jotta voidaan saavuttaa unionin tavoitetaso turvallisuus- ja puolustusosalalla. Tarvittaessa voidaan ottaa huomioon myös alueellisia ja kansainvälisiä prioriteetteja, myös Pohjois-Atlantin puolustusliittoon liittyviä, jos ne ovat unionin prioriteettien mukaisia eivätkä estä minkään jäsenvaltion tai assosioituneen maan osallistumista, pyrkien samalla välttämään tarpeetonta päällekkäisyyttä.

- (6) Puolustusvoimavarojen kehittämiseen liittyvä tutkimusvaihe on ratkaisevan tärkeä, koska se tukee Euroopan teollisuuden valmiuksia ja riippumattomuutta puolustustuotteiden kehittämisessä ja jäsenvaltioiden riippumattomuutta tällaisten tuotteiden loppukäyttäjienä. Tutkimusvaiheeseen saattaa sisältyä huomattavia riskejä, jotka liittyvät erityisesti teknologioihin, jotka eivät ole kovin kehittyneitä, ja teknologioiden murroksellisuuteen. Tutkimusvaihetta yleensä seuraavaan kehittämissä vaiheeseen liittyy myös huomattavia riskejä ja kustannuksia, jotka haittaavat tutkimustulosten jatkoehdyntämistä ja vaikuttavat kielteisesti unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyyn ja innovointiin. Rahaston olisi siksi vahvistettava tutkimus- ja kehittämissä vaiheiden välistä yhteyttä.
- (7) Perustutkimusta ei tueta rahastosta vaan muista rahoitusohjelmista, mutta rahaston tuki voisi kattaa sellaisen puolustukseen liittyvän perusuonteisen tutkimuksen, joka todennäköisesti tarjoaa perustan ratkaisulle yksilöityihin tai odotettuihin ongelmiin tai luo uusia mahdollisuuksia.
- (8) Rahastosta voitaisiin tukea toimia, jotka liittyvät sekä uusiin puolustustuotteisiin ja -teknologioihin että jo olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden, myös niiden yhteentoimivuuden, parantamiseen. Olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden parannusta koskevien toimien olisi oltava tukikelpoisia vain, jos muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muu kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei rajoita toimen toteuttamisen edellyttämää jo olemassa olevaa tietoa siten, ettei toimea voida toteuttaa. Oikeussubjekteja olisi unionin rahoituksen hakemisen yhteydessä vaadittava toimittamaan asiaankuuluvat tiedot sen vahvistamiseksi, ettei rajoituksia sovelleta. Jos tällaisia tietoja ei toimiteta, unionin rahoitusta ei olisi myönnettävä.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/43/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, yhteisön sisällä tapahtuvia puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskevien ehtojen yksinkertaistamisesta (EUVL L 146, 10.6.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/81/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusosalalla ja direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta (EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76).

⁽⁵⁾ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

- (9) Rahastosta olisi tuettava toimia, jotka johtavat murroksellisten puolustusteknologioiden kehittämiseen. Koska murrokselliset teknologiat voivat perustua muiden kuin perinteisten puolustusalan toimijoiden konsepteihin tai ideoihin, rahaston olisi mahdollistettava riittävä joustavuus sidosryhmien kuulemisen ja tällaisten toimien toteuttamisen osalta.
- (10) Sen varmistamiseksi, että unionin ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisiä velvoitteita noudatetaan tämän asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä, rahastosta ei olisi tuettava toimia, jotka liittyvät puolustustuotteisiin tai -teknologioihin, joiden käyttö, kehittäminen tai tuotanto on kansainvälisen oikeuden mukaan kiellettyä. Tässä suhteessa uusia puolustustuotteita tai -teknologioita koskevien toimien tukikelpoisuuden olisi myös oltava riippuvaista kansainvälisen oikeuden kehityksestä. Rahastosta ei myöskään olisi voitava myöntää tukea toimille sellaisten tappavien autonomisten aseiden kehittämiseksi, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta ja voimankäytöstä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta antaa rahoitusta toimiin varhaisvaroitusjärjestelmien ja vastatoimenpiteiden kehittämiseksi puolustustarkoituksiin.
- (11) Se seikka, että yhdenmukaistettuja puolustusvoimavaroja koskevista vaatimuksista ja yhteisistä teknisistä eritelmistä tai standardeista on vaikeaa päästä yhteisymmärrykseen, haittaa jäsenvaltioiden ja eri jäsenvaltioihin sijoittautuneiden oikeussubjektien rajatylittävää yhteistyötä. Tällaisten vaatimusten, eritelmien ja standardien puuttuminen on pirstaloinut puolustusala entisestään, lisännyt teknistä monimutkaisuutta, viivästyksiä ja kustannuksia, luonut tarpeetonta päällekkäisyyttä sekä heikentänyt yhteentoimivuutta. Yhteisistä teknisistä eritelmistä yhteisymmärrykseen pääsemisen olisi oltava ennakkoehto toimille, jotka edellyttävät korkeampaa teknologista valmiustasoa. Rahastosta olisi voitava myöntää tukea myös toimintaan, jonka tavoitteena on yhdenmukaistettuja puolustusvoimavaroja koskevat vaatimukset, sekä toimintaan, jolla pyritään tukemaan teknisten eritelmien tai standardien yhteisen määrittelyn luomista, erityisesti jos niillä edistetään yhteentoimivuutta.
- (12) Koska rahaston tavoitteena on tukea unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä, tehokkuutta ja innovointia kannustamalla ja täydentämällä yhteistyöhön perustuvaa puolustusalan tutkimus- ja teknologiatoimintaa sekä vähentämällä yhteistyöhankkeiden kehittämisvaiheen riskejä, rahastosta olisi voitava myöntää tukea puolustustuotteen tai -teknologian tutkimus- ja kehittämisvaiheisiin liittyville toimille.
- (13) Koska rahastolla pyritään erityisesti lisäämään oikeussubjektien ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä kaikkialla unionissa, toimeen olisi voitava myöntää rahoitusta ainoastaan, jos toimen toteuttavat oikeussubjektit yhteistyönä vähintään kolmen sellaisen tukikelpoisen oikeussubjektin konsortiossa, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kolmeen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan. Vähintään kolme kyseisistä tukikelpoisista oikeussubjekteista, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kahteen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, eivät saisi toimen koko toteuttamisaikana olla suoraan tai välillisesti saman oikeussubjektin määräysvallassa, eivätkä ne saisi olla toistensa määräysvallassa. Tässä yhteydessä määräysvallan olisi ymmärrettävä tarkoittavan kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä. Kun otetaan huomioon murroksellisten puolustusteknologioiden ja tutkimusten erityispiirteet, toimet voisi toteuttaa yksi oikeussubjekti. Jäsenvaltioiden välisen yhteistyön vauhdittamiseksi rahastosta olisi voitava tukea myös esikaupallisia yhteishankintoja.
- (14) Neuvoston päätöksen 2013/755/EU⁽⁶⁾ nojalla merentakaisiin maihin tai merentakaisille alueille sijoittautuneille yhteisöille voidaan myöntää rahoitusta rahaston sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon asiaankuuluva merentakainen maa tai alue on sidoksissa.
- (15) Koska rahaston tavoitteena on lisätä unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tehokkuutta, lähtökohtaisesti ainoastaan sellaisten oikeussubjektien olisi oltava tukikelpoisia, jotka ovat sijoittautuneet unioniin tai assosioituneisiin maihin ja jotka eivät ole muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa. Kyseisessä yhteydessä määräysvallan olisi ymmärrettävä tarkoittavan kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä. Lisäksi jotta voidaan varmistaa unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuus- ja puolustusetujen suojeleminen, saajien ja rahastosta tukea saavaan toimeen osallistuvien alihankkijoiden infrastruktuurien, välineiden, omaisuuden ja resurssien olisi sijaittava jäsenvaltion tai assosioituneen

⁽⁶⁾ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

maan alueella koko toimen keston ajan, ja saajien ja toimeen osallistuvien alihankkijoiden johtorakenteiden olisi oltava unionissa tai assosioituneessa maassa. Tukikelpoisena saajana tai toimeen osallistuvana alihankkijana ei saisi olla oikeussubjekti, joka on sijoittautunut muuhun kuin assosioituneeseen kolmanteen maahan, tai oikeussubjekti, joka on sijoittautunut unioniin tai assosioituneeseen maahan mutta jonka johtorakenteet ovat muussa kuin assosioituneessa kolmannessa maassa. Jotta voidaan turvata unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeiset turvallisuus- ja puolustusedut, kyseisiä tukikelpoisuusperusteita olisi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 (⁷), jäljempänä 'varainhoitoasetus', 176 artiklasta poiketen sovellettava myös hankintojen kautta annettavaan rahoitukseen.

- (16) Joissakin olosuhteissa olisi oltava mahdollista poiketa periaatteesta, jonka mukaan saajat ja rahastosta tukea saavaan toimeen osallistuvat alihankkijat eivät ole muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa. Tässä yhteydessä unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneiden oikeussubjektien, jotka ovat muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, olisi oltava tukikelpoisia saajia tai toimeen osallistuvia alihankkijoita edellyttäen, että unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuihin liittyvät tiukat ehdot täyttyvät. Tällaisten oikeussubjektien osallistuminen ei saisi olla ristiriidassa rahaston tavoitteiden kanssa. Hakijoiden olisi toimitettava kaikki asiaankuuluvat tiedot toimessa käytettävistä infrastruktuureista, välineistä, omaisuudesta ja resursseista. Huoltovarmuutta koskevat jäsenvaltioiden huolenaiheet olisi myös otettava huomioon tältä osin.
- (17) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 29 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 215 artiklan 2 kohdan perusteella hyväksytyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden yhteydessä varoja ja taloudellisia resursseja ei saa asettaa suoraan tai välillisesti nimettyjen oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai niiden hyväksi. Rahastosta ei siten voida antaa tukea tällaisille nimetyille yhteisöille eikä niiden omistamille tai määräysvallassa oleville yhteisöille.
- (18) Unionin rahoitusta olisi myönnettävä varainhoitoasetuksen mukaisesti julkaistujen kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella. Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa ja poikkeuksellisissa olosuhteissa unionin rahoitusta olisi voitava kuitenkin myöntää ilman ehdotuspyyntöä varainhoitoasetuksen 195 artiklan ensimmäisen kohdan e alakohdan mukaisesti. Koska rahoituksen myöntäminen varainhoitoasetuksen 195 artiklan ensimmäisen kohdan e alakohdan mukaisesti on poikkeus yleissäännöstä, jonka mukaan rahoitusta on määrä myöntää kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella, kyseisiä poikkeuksellisia olosuhteita olisi tulkittava suppeasti. Jotta rahoitusta voidaan myöntää ilman ehdotuspyyntöä, komission olisi jäsenvaltioista koostuvan komitean, jäljempänä 'komitea', avustuksella tässä yhteydessä arvioitava, missä määrin ehdotettu toimi vastaa koko toimitusketjun käsittävää rajatylittävää teollista yhteistyötä ja kilpailua koskevia rahaston tavoitteita.
- (19) Jos konsortio haluaa osallistua tukikelpoiseen toimeen ja unionin tukea on tarkoitus myöntää avustuksena, konsortion olisi nimettävä yksi jäsenistään koordinaattoriksi. Koordinaattorin olisi toimittava konsortion pääasiallisena yhteyspisteenä suhteissa komissioon.
- (20) Jos rahastosta tukea saavaa toimea hallinnoi jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden nimittämä projektipäällikkö, komission olisi kuultava projektipäällikköä toimen edistymisestä ennen kuin se suorittaa maksun saajille, jotta projektipäällikkö voi varmistaa, että saajat noudattavat määräaikoja. Projektipäällikön olisi toimitettava komissiolle havaintoja toimen edistymisestä, jotta komissio voi määrittää, ovatko maksutapahtuman käynnistämisen ehdot täyttyneet.

(⁷) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (21) Rahaston toteuttamisessa olisi käytettävä suoraa hallinnointia, jotta voidaan maksimoida toteutuksen vaikuttavuus ja tehokkuus ja varmistaa sen täysi yhdenmukaisuus muiden unionin aloitteiden kanssa. Komission olisi sen vuoksi edelleenkin vastattava valinta- ja myöntämismenettelyistä, myös eettisten seulontojen ja arviointien osalta. Komission olisi perustelluissa tapauksissa kuitenkin voitava siirtää talousarvion toteuttamistehtäviä tiettyjen rahastosta tukea saavien erityistoimien osalta varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuille elimille, esimerkiksi silloin, kun toimen rahoitukseen osallistuvat jäsenvaltiot ovat nimittäneet projektipäällikön, edellyttäen, että varainhoitoasetuksen vaatimukset täyttyvät. Tällainen talousarvion toteuttamistehtävien siirtäminen auttaisi virtaviivaistamaan yhteisrahoitettujen toimien hallinnointia ja varmistaisi saumattoman koordinoinnin rahoitussopimuksen sekä konsortion ja toimen rahoitukseen osallistuvien jäsenvaltioiden nimittämän projektipäällikön allekirjoittaman sopimuksen välillä.
- (22) Jotta rahoitettavien kehittämistoimien taloudellinen toteuttamiskelpoisuus voitaisiin varmistaa, hakijoiden on tarpeen osoittaa, että toimen kustannukset, joita ei kateta unionin rahoituksesta, katetaan muilla rahoitustavoilla.
- (23) Jäsenvaltioiden käytettävissä olisi oltava erityyppisiä rahoitusjärjestelyjä puolustusvoimavarojen yhteistä kehittämistä ja hankintaa varten. Komissio voisi tarjota erityyppisiä järjestelyjä, joita jäsenvaltiot voisivat halutessaan käyttää vastataksaan yhteistyöhön perustuvan kehittämisen ja hankinnan haasteisiin rahoituksen näkökulmasta. Tällaisten rahoitusjärjestelyjen käyttö voisi edelleen vauhdittaa yhteistyöhön perustuvien ja rajatylittävien puolustushankkeiden käynnistämistä ja tehostaa puolustusmenojen käyttöä, myös rahastosta tuetuissa hankkeissa.
- (24) Kun otetaan huomioon puolustusteollisuuden erityispiirteet ja se, että puolustusala kysyntä tulee lähes yksinomaisesti sellaisista jäsenvaltioista ja assosioituneista maista, jotka myös valvovat kaikkea puolustusalaan liittyvien tuotteiden ja teknologioiden hankintaa, mukaan lukien vienti, puolustusala ei noudata tavanomaisia sääntöjä ja liiketoimintamalleja, joita sovelletaan perinteisemmällä markkinoilla. Puolustusala ei siksi voi omarahoittaa tärkeitä T&K-hankkeita, ja jäsenvaltiot ja assosioituneet maat rahoittavat usein kokonaan kaikki T&K-kustannukset. Jotta saavutetaan rahaston tavoitteet, erityisesti se, että kannustetaan eri jäsenvaltioista ja assosioituneista maista tulevia oikeussubjekteja yhteistyöhön, ja kun otetaan huomioon puolustusalan erityispiirteet, tukikelpoiset kustannukset olisi katettava jopa kokonaisuudessaan toimissa, jotka toteutetaan ennen prototyyppivaihetta.
- (25) Prototyyppivaihe on ratkaisevan tärkeä vaihe, jossa jäsenvaltiot tai assosioituneet maat yleensä päättävät investointiensa yhtenäistämistä ja käynnistävät tulevien puolustustuotteidensa tai -teknologioidensa hankintaprosessin. Tästä syystä jäsenvaltiot ja assosioituneet maat sopivat tässä vaiheessa tarvittavista sitoumuksista, mukaan lukien hankkeen kustannusten jakaminen ja omistajuus. Sitoumustensa uskottavuuden varmistamiseksi rahastosta myönnettävän tuen olisi tavanomaisesti oltava enintään 20 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
- (26) Prototyyppivaiheen jälkeisiin toimiin olisi varattava rahoitusta 80 prosenttiin saakka. Tällaisiin toimiin, jotka liittyvät ennemminkin tuotteiden ja teknologioiden viimeistelyyn, saattaa silti sisältyä huomattavia kustannuksia.
- (27) Puolustusalan sidosryhmille aiheutuu erityisiä välillisiä kustannuksia, esimerkiksi turvallisuuteen liittyen. Lisäksi sidosryhmät toimivat erityisillä markkinoilla, joilla ne – kysynnän puuttuessa ostajapuolelta – eivät voi kompensoida T&K-kustannuksia samalla tavoin kuin sidosryhmät siviilialalla. Siksi on aiheellista sallia kiinteämääräinen 25 prosentin osuus toimen tukikelpoisista välittömistä kokonaiskustannuksista ja mahdollisuus laskuttaa välilliset tukikelpoiset kustannukset, jotka on määritetty saajien tavanomaisten kustannuspaikkapohjaisten kirjanpitoikäntöjen mukaisesti, jos kyseiset käytännöt ovat saajien kansallisten viranomaisten hyväksymiä vastaavissa puolustusalan toimissa ja jos saaja on ilmoittanut niistä komissiolle.
- (28) Toimet, jotka käsittävät rajatylittävää toimintaa harjoittavien pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osallistumisen, tukevat toimitusketjujen avaamista ja edistävät rahaston tavoitteita. Tällaisiin toimiin olisi näin ollen voitava myöntää suurempi rahoitusosuus, joka hyödyttää kaikkia osallistuvia oikeussubjekteja.

- (29) Jotta varmistettaisiin, että rahoitetut toimet edistävät Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tehokkuutta, on tärkeää, että jäsenvaltiot aikovat yhteisesti hankkia valmiin tuotteen tai käyttää teknologiaa, erityisesti yhteisin rajatylittävin hankintoin, jolloin jäsenvaltiot järjestävät yhteisesti hankintamenettelynsä, erityisesti yhteishankintayksikön kautta.
- (30) Jotta varmistettaisiin, että rahastosta tukea saavat toimet edistävät Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tehokkuutta, niiden olisi oltava markkinasuuntautuneita, kysynnän ohjaamia ja kaupallisesti kannattavia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Kehittämistoimien tukikelpoisuusperusteissa olisi näin ollen otettava huomioon se, että jäsenvaltiot aikovat, myös yhteisymmärryspöytäkirjalla tai aiesopimuksella, hankkia valmiin tuotteen tai käyttää teknologiaa koordinoitulla tavalla. Kehittämistoimien myöntämisperusteissa olisi lisäksi otettava huomioon se, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet poliittisesti tai oikeudellisesti käyttämään, omistamaan tai ylläpitämään yhdessä valmista tuotetta tai -teknologiaa koordinoitulla tavalla.
- (31) Unionin puolustusteollisuuden innovointia ja teknologista kehitystä olisi edistettävä tavalla, joka on johdonmukainen unionin turvallisuus- ja puolustusetujen kanssa. Näin ollen yhtenä myöntämisperusteena olisi oltava se, miten toimet edistävät kyseisiä etuja ja jäsenvaltioiden yhteisesti sopimia puolustusalan tutkimuksen ja voimavarojen prioriteetteja.
- (32) Unionin toimielinjärjestelmän PRY-hankkeiden yhteydessä kehitetyillä tukikelpoisilla toimilla olisi varmistettava jatkuvalta pohjalta tiiviimpi yhteistyö eri jäsenvaltioiden oikeussubjektien välillä ja olisi siten suoraan edistettävä rahaston tavoitteita. Tällaisiin toimiin, jos ne valitaan, olisi siksi voitava myöntää suurempi rahoitusosuus.
- (33) Komissio ottaa huomioon muun toiminnan, jota rahoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/695⁽⁸⁾ perustetusta tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta "Euroopan horisontti", jotta voidaan välttää tarpeeton päällekkäisyys ja varmistaa vuorovaikutus ja synergiat siviili- ja puolustusalan tutkimuksen välillä.
- (34) Kyberturvallisuus ja -puolustus ovat entistä suurempia haasteita, ja komissio ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ovat tunnustaneet tarpeen luoda synergioita tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien kyberpuolustustoimien ja unionin kyberturvallisuusaloitteiden, kuten komission 13 päivänä syyskuuta 2017 antamassa yhteisessä tiedonannossa "Resilienssi, pelote ja puolustus: vahvan kyberturvallisuuden rakentaminen EU:lle" ilmoitettujen aloitteiden, välillä. Erityisesti sidosryhmien olisi pyrittävä synergioihin kyberturvallisuuden siviili- ja puolustusnäkökohtien välillä kyberuhkien sietokyvyn lisäämiseksi.
- (35) Olisi varmistettava yhdenmukainen lähestymistapa kokoamalla yhteen toiminta, joka sisältyy komission varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti käynnistämään, puolustusalan tutkimusta koskevaan valmistelutoimeen, jäljempänä 'PADR', ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1092⁽⁹⁾ perustettuun Euroopan puolustusteolliseen kehittämisohjelmaan, jäljempänä 'EDIDP', ja yhdenmukaistamalla osallistumisehdot. Tällaisen yhdenmukaisen lähestymistavan olisi luotava johdonmukaisempi välineistö ja lisätä innovatiivisia, yhteistyöhön perustuvia ja taloudellisia vaikutuksia sekä samalla välttää tarpeeton päällekkäisyys ja hajanaisuus. Sillä varmistettaisiin myös se, että rahasto edistää puolustusalan tutkimustulosten parempaa hyödyntämistä, jolloin voitaisiin kaventaa tutkimus- ja kehittämisvaiheiden välistä kuilua ottaen huomioon puolustusalan erityispiirteet ja edistää kaikkia innovoinnin muotoja, myös murroksellisia puolustusteknologioita. Lisäksi tällä voi tapauksen mukaan olla myönteisiä heijastusvaikutuksia myös siviilialalla.

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta "Euroopan horisontti" ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 1).

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1092, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, Euroopan puolustusteollisen kehittämisohjelman perustamisesta unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyyn ja innovointikapasiteetin tukemiseksi (EUVL L 200, 7.8.2018, s. 30).

- (36) Rahaston tavoitteita olisi käsiteltävä myös rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden yhteydessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/523⁽¹⁰⁾ perustetussa InvestEU-rahastossa, jos se on toimen erityispiirteet huomioon ottaen asianmukaista.
- (37) Rahastosta annettavaa tukea olisi käytettävä markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin puuttumiseen oikeasuhteisesti, eivätkä toimet saisi olla päällekkäisiä yksityisen rahoituksen kanssa tai syrjäyttää sitä tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla. Toimilla olisi tuotettava selvää lisäarvoa unionille.
- (38) Rahastosta myönnettävän unionin rahoituksen muodot ja toteutustavat olisi valittava sen perusteella, miten niillä voidaan saavuttaa toimien erityiset tavoitteet ja saada tuloksia, ottaen erityisesti huomioon tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasite ja odotettavissa oleva vaatimusten noudattamatta jättämisen riski. Kyseisessä valinnassa olisi tarkasteltava kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttöä sekä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusta, joka ei perustu kustannuksiin.
- (39) Komission olisi hyväksyttävä täytäntöönpanosäännöksillä vuotuisia työohjelmia, jotka ovat rahaston tavoitteiden mukaisia, ottaen huomioon EDIDP:stä ja PADR:stä saadut alustavat kokemukset. Komitean olisi avustettava komissiota työohjelmien laatimisessa. Komission olisi pyrittävä löytämään ratkaisuja, joilla on mahdollisimman laaja tuki komiteassa. Komitean olisi tässä yhteydessä voitava kokoontua kansallisten puolustus- ja turvallisuusalan asiantuntijoiden kokoonpanossa antaakseen erityistä apua komissiolle, muun muassa antamalla neuvontaa turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta toimien yhteydessä. Jäsenvaltiot nimeävät edustajansa kyseiseen komiteaan. Komitean jäsenille olisi annettava hyvissä ajoin ja tosiasiallisesti mahdollisuus tarkastella täytäntöönpanosäädöksiä koskevia ehdotuksia ja ilmaista näkemyksensä.
- (40) Työohjelmissa vahvistetuissa luokissa olisi mainittava tarvittaessa toiminnalliset vaatimukset, jotta toimialalla olisi selvyys siitä, mitä toimintoja ja tehtäviä kehitettävillä voimavaroilla on määrä suorittaa. Odotetun suoritustason olisi käytävä selvästi ilmi tällaisista vaatimuksista, mutta niissä ei pitäisi viitata tiettyihin ratkaisuihin tai oikeussubjekteihin eikä estää kilpailua ehdotuspyyntövaiheessa.
- (41) Työohjelmien laatimisen aikana komission olisi myös varmistettava komiteaa asianmukaisesti kuulemalla, että ehdotetuissa tutkimus- tai kehittämistoimissa vältetään tarpeetonta päällekkäisyyttä. Komissio voi tässä yhteydessä tehdä ennakoarvioinnin mahdollisista päällekkäisyyksistä olemassa olevien voimavarojen tai unionissa jo rahoitettujen tutkimus- tai kehittämishankkeiden kanssa.
- (42) Komission olisi varmistettava työohjelmien johdonmukaisuus puolustustuotteiden ja -teknologioiden koko teollisen elinkaaren aikana.
- (43) Työohjelmissa olisi myös varmistettava, että merkityksellinen osa kokonaistalousarviosta suunnataan toimiin, joilla mahdollistetaan pk-yritysten rajatylittävä osallistuminen.
- (44) Jotta Euroopan puolustusviraston puolustusalan asiantuntemusta voitaisiin hyödyntää, sille olisi annettava tarkkailijan asema mainitussa komiteassa. Kun otetaan huomioon puolustusalan erityispiirteet, Euroopan ulkosuhdehallinnon olisi myös osallistuttava komitean kokouksiin.
- (45) Tämän asetuksen tehokkuuden varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä SEUT 290 artiklan mukaisesti, jotta voidaan muuttaa tämän asetuksen liitettä indikaattoreiden osalta tarpeen mukaan sekä täydentää tätä asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁽¹¹⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30).

⁽¹¹⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (46) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa hyväksyä työohjelmia ja myöntää rahoitus valittuihin tutkimus- ja kehittämistoimiin. Erityisesti tutkimus- ja kehittämistoimien toteuttamisessa olisi otettava huomioon puolustusalan erityispiirteet, varsinkin jäsenvaltioiden, assosioituneiden maiden tai molempien vastuu suunnittelu- ja hankintaprosessista. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽¹²⁾ mukaisesti.
- (47) Komission olisi laadittava luettelo riippumattomista asiantuntijoista. Asiaankuuluvien jäsenvaltioiden olisi varmistettava kyseisten riippumattomien asiantuntijoiden luotettavuus. Kyseistä luetteloa ei saisi julkistaa. Riippumattomat asiantuntijat olisi valittava osaamisensa, kokemuksensa ja tietämyksensä perusteella ottaen huomioon heille osoitettavat tehtävät. Komission olisi riippumattomia asiantuntijoita nimittäessään mahdollisuuksien mukaan toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä, joiden avulla tavoitellaan riippumattomien asiantuntijoiden ryhmissä ja arviointilautakunnissa eri osaamisen, kokemuksen, tietämyksen, maantieteellisen jakauman ja sukupuolten edustuksen kannalta tasapainoista kokoonpanoa, ottaen huomioon kyseisen toimen edustaman alan tilanne. Olisi myös pyrittävä riippumattomien asiantuntijoiden asianmukaiseen kiertoon sekä yksityisen ja julkisen sektorin asianmukaiseen tasapainoon.
- (48) Riippumattomien asiantuntijoiden ei olisi arvioitava sellaisia asioita, antaa sellaisia asioita koskevia neuvoja tai avustaa sellaisissa asioissa, joissa heillä on mahdollisia eturistiriitoja erityisesti heidän arviointihetken asemansa osalta. Heidän ei etenkään olisi oltava asemassa, jossa he voisivat käyttää saatuja tietoja arvioimansa konsortion vahingoksi.
- (49) Arvioituaan ehdotukset riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella komission olisi valittava rahastosta tukea saavat toimet. Jäsenvaltioille olisi ilmoitettava arvioinnin tuloksista toimittamalla luettelo valituista toimista paremmuusjärjestyksessä sekä rahoitettujen toimien edistymisestä.
- (50) Ehdottaessaan uusia puolustustuotteita tai -teknologioita taikka olemassa olevien puolustustuotteiden tai -teknologioiden parannusta hakijoiden olisi sitouduttava noudattamaan eettisiä periaatteita, kuten ihmisten hyvinvointiin ja ihmisen perimän suojelemiseen liittyviä periaatteita, jotka sisältyvät myös asiaankuuluvaan unionin oikeuteen, kansalliseen lainsäädäntöön ja kansainväliseen oikeuteen, mukaan lukien Euroopan unionin perusoikeuskirja ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty eurooppalainen yleissopimus ja soveltuvin osin sen pöytäkirjat. Komission olisi seurattava ehdotuksia järjestelmällisesti, jotta voidaan tunnistaa ehdotukset, joihin liittyy vakavia eettisiä kysymyksiä. Tällaisista ehdotuksista olisi tarvittaessa teetettävä eettinen arviointi.
- (51) Avointen sisämarkkinoiden tukemiseksi olisi kannustettava rajatylittävää toimintaa harjoittavia pk-yrityksiä ja mid-cap-yrityksiä osallistumaan hankkeisiin konsortion jäseninä, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa.
- (52) Komission olisi pyrittävä ylläpitämään vuoropuhelua jäsenvaltioiden ja toimialan kanssa rahaston menestyksen takaamiseksi. Toisena lainsäätäjänä ja keskeisenä sidosryhmänä myös Euroopan parlamentti olisi otettava tähän mukaan.
- (53) Tässä asetuksessa vahvistetaan rahaston rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen⁽¹³⁾, jäljempänä '16 päivänä joulukuuta 2020 tehty toimielinten sopimus', 18 kohdan mukaisesti ensisijaisena rahoitusohjeena vuosittaisessa talousarviomenettelyssä. Komission olisi varmistettava, että hallinnolliset menettelyt pidetään mahdollisimman yksinkertaisina ja että niistä aiheutuu vähimmäismäärä lisäkuluja.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽¹³⁾ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

- (54) Rahastoon sovelletaan varainhoitoasetusta, ellei toisin säädetä. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuuta ja rahoitusapua koskevat säännöt.
- (55) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseiset säännöt vahvistetaan varainhoitoasetuksessa, ja niissä määritetään varsinkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, palkintoja, hankintoja, ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden vastuun valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla hyväksyttäviin sääntöihin sisältyy myös ehdollisuusjärjestelmä unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (56) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013⁽¹⁴⁾ sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95⁽¹⁵⁾, (Euratom, EY) N:o 2185/96⁽¹⁶⁾ ja (EU) 2017/1939⁽¹⁷⁾ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja.

Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁽¹⁸⁾ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOlle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (57) Kolmannet maat, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, voivat osallistua unionin ohjelmiin Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksessa⁽¹⁹⁾ vahvistetun yhteistyön puitteissa; ETA-sopimuksessa määrätään ohjelmien toteuttamisesta kyseisen sopimuksen mukaisesti hyväksytyn päätöksen perusteella. Tähän asetukseen olisi lisättävä erityinen säännös, jossa edellytetään, että kyseiset kolmannet maat myöntävät toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti.
- (58) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 22 ja 23 kohdan nojalla rahastoa olisi arvioitava erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämättä samalla erityisesti jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta ja ylisääntelyä. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällyttävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan rahaston käytännön vaikutuksia. Komission olisi laadittava väliarviointi viimeistään neljän vuoden kuluttua rahaston toteuttamiskauden alkamisesta, myös esittääkseen ehdotuksia tähän asetukseen tehtäviksi asianmukaisiksi muutoksiksi. Komission olisi myös suoritettava loppuarviointi rahaston toteuttamiskauden päättyessä siten, että se tarkastelee rahoitustoimintoja rahoituksen toteuttamisen tulosten ja, siltä osin kuin se on tuolloin mahdollista, rahaston toteuttamisen tulosten ja rahaston vaikutusten kannalta. Loppuarviointikertomuksen olisi myös tässä yhteydessä autettava määrittämään,

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁷⁾ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁹⁾ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

miltä osin unioni on puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisessä riippuvainen kolmansista maista. Loppukertomuksessa olisi myös analysoitava pk-yritysten ja mid-cap-yritysten rajatylittävää osallistumista rahastosta tukea saaneisiin hankkeisiin sekä pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osallistumista globaaliin arvoketjuun samoin kuin rahaston panosta voimavarojen kehittämissuunnitelmassa yksilöityjen puutteiden korjaamisessa, ja siihen olisi sisällytettävä tiedot saajien alkuperämaista, yksittäisiin toimiin osallistuneiden jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden lukumäärästä sekä syntyneiden immateriaalioikeuksien jakautumisesta. Komissio voi myös ehdottaa muutoksia tähän asetukseen, jotta voidaan reagoida mahdolliseen rahaston toteutuksen aikana ilmenevään kehitykseen.

- (59) Komission olisi seurattava säännöllisesti rahaston toteuttamista ja toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittainen kertomus edistymisestä, myös siitä, miten EDIDP:stä ja PADR:stä saadut kokemukset otetaan huomioon rahaston toteuttamisessa. Komission olisi toteutettava tätä varten tarvittavat seurantajärjestelyt. Tämä kertomus ei saisi sisältää arkaluonteisia tietoja.
- (60) Rahastossa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen torjumisen merkitys ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyin Pariisin sopimuksen ⁽²⁰⁾ ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon liittyvien unionin sitoumusten mukaisesti, ja rahastolla edistetään ilmastotoimien valtavirtaistamista unionin politiikoissa ja sen yleisen tavoitteen saavuttamista, että unionin talousarviomenoista 30 prosentilla tuetaan ilmastotavoitteita. Asiaankuuluvat toimet yksilöidään rahaston valmistelun ja toteutuksen aikana, ja niitä arvioidaan uudelleen sen väliarvioinnin yhteydessä.
- (61) Ottaen huomioon, että on tärkeää puuttua luonnon monimuotoisuuden merkittävään vähenemiseen, tällä asetuksella edistetään luonnon monimuotoisuutta koskevan toiminnan valtavirtaistamista unionin politiikoissa sekä sen yleisen tavoitteen saavuttamista, että monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vuotuisista menoista osoitetaan luonnon monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin 7,5 prosenttia vuonna 2024 ja 10 prosenttia vuosina 2026 ja 2027, ottaen samalla huomioon ilmastotavoitteiden ja luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden väliset olemassa olevat päällekkäisyydet 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn toimielinten sopimuksen mukaisesti.
- (62) Koska rahastosta olisi tuettava ainoastaan puolustustuotteiden ja -teknologioiden tutkimus- ja kehittämisvaiheita, unionilla ei periaatteessa olisi oltava omistusoikeutta tai immateriaalioikeuksia rahoitettavista toimista saataviin puolustustuotteisiin tai -teknologioihin, ellei unionin tukea myönnetä julkisten hankintojen kautta. Tutkimustoimien osalta halukkaiden jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden olisi kuitenkin voitava käyttää rahoitettujen toimien tuloksia osallistuakseen yhteistyössä tehtävään jatkokehittämiseen.
- (63) Unionin tuki ei saisi vaikuttaa unionin sisällä direktiivin 2009/43/EY mukaisesti tapahtuvaan puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoon tai tuotteiden, tarvikkeiden tai teknologioiden vientiin. Sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden vientiä jäsenvaltioista säännellään neuvoston yhteisellä kannalla 2008/944/YUTP ⁽²¹⁾.
- (64) Arkaluonteisten taustatietojen, kuten ennen rahaston toimintaa tai sen ulkopuolella tuotetun datan, tietämyksen tai tietojen, käytöllä tai sivullisten pääsyllä rahastosta tukea saaneiden toimien yhteydessä tuotettuihin tuloksiin saattaa olla haitallisia vaikutuksia unionin taikka yhden tai useamman jäsenvaltion etuihin. Arkaluonteisten tietojen käsittelyyn olisi siten sovellettava asiaankuuluvaa unionin oikeutta ja kansallista lainsäädäntöä.
- (65) Jotta voitaisiin varmistaa turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen vaaditulla tasolla, yhteisöturvallisuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia olisi noudatettava allekirjoitettaessa turvallisuusluokiteltuja rahoitussopimuksia. Tätä varten ja komission päätöksen (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾ mukaisesti komission on määrä toimittaa jäsenvaltioiden nimeämille riippumattomille asiantuntijoille ohjeeksi ohjelman turvallisuusohjeet, mukaan lukien turvallisuusluokitusopas.

⁽²⁰⁾ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

⁽²¹⁾ Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99).

⁽²²⁾ Komission päätös (EU, Euratom) 2015/444, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista säännöistä (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 53).

- (66) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (67) Komission olisi hallinnoitava rahastoa ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuus- ja turvallisuusvaatimukset, erityisesti arkaluonteisten tietojen, mukaan lukien turvallisuusluokitellut tiedot, osalta.
- (68) Jotta varmistetaan jatkuva tuen tarjonnassa asiaankuuluvalla toimintapolitiikan alalla ja jotta rahaston toteutus voidaan käynnistää monivuotisen rahoituskehyn 2021–2027 alusta, tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti ja sitä olisi sovellettava takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 2021.
- (69) Asetus (EU) 2018/1092 olisi sen vuoksi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

TUTKIMUKSEEN JA KEHITTÄMISEEN SOVELLETTAVAT YHTEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan Euroopan puolustusrahasto, jäljempänä 'rahasto', sellaisena kuin siitä säädetään asetuksen (EU) 2021/695 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavaksi ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyväksi kaudeksi. Rahaston kesto vastaa monivuotisen rahoituskehyn 2021–2027 kesto.

Tässä asetuksessa vahvistetaan rahaston tavoitteet, sen talousarvio 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavaksi ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyväksi kaudeksi, unionin rahoituksen muodot ja tällaisen rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'oikeussubjektilla' unionin oikeuden, kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja kelpoisuus omista nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä;
- 2) 'hakijalla' oikeussubjektia, joka tekee hakemuksen tuen saamiseksi rahastosta ehdotuspyynnön perusteella tai varainhoitoasetuksen 195 artiklan ensimmäisen kohdan e alakohdan mukaisesti;
- 3) 'saajalla' oikeussubjektia, jonka kanssa on allekirjoitettu rahoitussopimus tai jolle on ilmoitettu rahoituspäätöksestä;
- 4) 'konsortiolla' sellaisten hakijoiden tai saajien yhteenliittymää, johon sovelletaan sopimusta ja joka on muodostettu rahaston puitteissa toteutettavaa tointa varten;
- 5) 'koordinaattorilla' oikeussubjektia, joka on konsortion jäsen ja jonka kaikki konsortion jäsenet ovat nimittäneet pääasialliseksi yhteyspisteeksi konsortion suhteissa komissioon;

- 6) 'määräysvallalla' kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä;
- 7) 'johtorakenteella' kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä ja tapauksen mukaan toimitusjohtajalle raportoivaa oikeussubjektin elintä, jolle on annettu valtuudet määritellä oikeussubjektin strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen ja joka valvoo ja seuraa johdon päätöksentekoa;
- 8) 'järjestelmäprototyypillä' tuotteen tai teknologian mallia, jolla voidaan osoittaa suoritustaso operatiivisessa ympäristössä;
- 9) 'hyväksymisellä' koko prosessia, jossa osoitetaan, että puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian suunnittelu täyttää eriteltyt vaatimukset, ja annetaan objektiivinen näyttö siitä, että tietyt suunnittelua koskevat vaatimukset on osoitetusti täytetty;
- 10) 'sertifioinnilla' prosessia, jossa kansallinen viranomainen varmentaa, että puolustustuote, aineellinen tai aineeton komponentti tai teknologia on sovellettavien säännösten mukainen;
- 11) 'tutkimustoimella' tointa, joka koostuu pääasiassa tutkimustoiminnasta, erityisesti soveltavasta tutkimuksesta ja tapauksen mukaan perusluonteisesta tutkimuksesta, jonka tavoitteena on hankkia uutta tietoa ja joka keskittyy yksinomaan puolustussovelluksiin;
- 12) 'kehittämistoimella' tointa, joka koostuu puolustukseen liittyvästä pääasiassa kehittämisvaiheen toiminnasta, joka kattaa uudet puolustustuotteet ja -teknologiat tai jo olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden parannuksen, poislukien aseiden tuotanto tai käyttö;
- 13) 'murroksellisella puolustusteknologialla' radikaalin muutoksen aikaansaavaa tehokkaampaa tai täysin uutta teknologiaa, joka muuttaa mullistavasti puolustusasioiden käsitettä ja puolustusalan toimintatapoja, esimerkiksi korvaamalla nykyiset puolustusteknologiat tai tekemällä niistä vanhentuneita;
- 14) 'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' tai 'pk-yrityksillä' komission suosituksen 2003/361/EY⁽²³⁾ liitteessä olevassa 2 artiklassa määriteltyjä pieniä ja keskisuuria yrityksiä;
- 15) 'markkina-arvoltaan keskisuurella yrityksellä' tai 'mid-cap-yrityksellä' yritystä, joka ei ole pk-yritys ja joka työllistää enintään 3 000 henkilöä ja jonka henkilöstömäärä lasketaan suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevan 3–6 artiklan mukaisesti;
- 16) 'rahoitusta yhdistävällä toimella' sellaista unionin talousarviosta tuettavaa toimea, myös silloin, kun se kuuluu varainhoitoasetuksen 2 artiklan 6 alakohdassa määriteltyyn rahoitusta yhdistävään välineeseen tai foorumiin, joka yhdistää unionin talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, tai rahoitusvälineitä kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten sekä kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamia, takaisin maksettavia tukimuotoja;
- 17) 'esikaupallisella hankinnalla' tutkimus- ja kehittämispalvelujen hankintaa, johon liittyy riskien ja hyötyjen jakaminen markkinaehdoilla, ja kehitystyön kilpailuttaminen vaiheittain, kun hankitut tutkimus- ja kehittämispalvelut on selkeästi erotettu lopputuotteiden kaupallisten erien käyttöönotosta;
- 18) 'projektipäälliköllä' jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan sijoittautunutta hankintaviranomaista, jonka jäsenvaltio tai assosioitunut maa tai jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden ryhmä on nimittänyt hallinnoimaan jatkuvasti tai tilapäisesti monikansallisia asevarusteluhankkeita;
- 19) 'tuloksilla' kaikkia yksittäisen toimen aineellisia tai aineettomia vaikutuksia, kuten dataa, tietämystä tai tietoja, riippumatta niiden muodosta tai luonteesta ja siitä, voidaanko ne suojata, sekä niihin liittyviä oikeuksia, mukaan lukien immateriaalioikeudet;
- 20) 'tulostiedoilla' rahaston toiminnassa tuotettavaa dataa, tietämystä tai tietoja riippumatta niiden muodosta tai luonteesta;

⁽²³⁾ Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- 21) 'turvallisuusluokitelluilla tiedoilla' missä tahansa muodossa olevia tietoja tai aineistoja, joiden luvaton ilmitulo saattaisi vaihtelevassa määrin vahingoittaa unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion etuja ja joilla on EU:n turvallisuusluokitusmerkintä tai vastaava turvallisuusluokitusmerkintä, sellaisena kuin se on vahvistettu Euroopan unionin edun vuoksi vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta tehdyn neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisessä sopimuksessa ⁽²⁴⁾;
- 22) 'arkaluonteisilla tiedoilla' tietoja ja dataa, mukaan lukien turvallisuusluokitellut tiedot, joita on suojattava luvattomalta käytöltä tai ilmitulolta unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen veloitteiden vuoksi taikka luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön yksityisyyden tai turvallisuuden suojaamiseksi;
- 23) 'erityiskertomuksella' erityistä tutkimustoimen tuotosta, jossa esitetään tiivistetysti toimen tulokset ja joka antaa kattavat tiedot peruseriaateista, päämääristä, saavutuksista, perusominaisuuksista, tehdyistä testeistä, mahdollisista hyödyistä, mahdollisista puolustusovelluksista ja tutkimuksen odotettavissa olevasta hyödyntämispolusta kehittämistä kohti, mukaan lukien immateriaalioikeuksien omistajuutta koskevat tiedot, joihin ei kuitenkaan vaadita sisällyttämään tietoja immateriaalioikeuksista;
- 24) 'muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisöllä' muuhun kuin assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunutta oikeussubjektia tai, jos se on sijoittautunut unioniin tai assosioituneeseen maahan, oikeussubjektia, jonka johtorakenteet ovat muussa kuin assosioituneessa kolmannessa maassa.

3 artikla

Tavoitteet

1. Rahaston yleisenä tavoitteena on edistää Euroopan puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan (EDTIB) kilpailukykyä, tehokkuutta ja innovointikapasiteettia kaikkialla unionissa, mikä lisää unionin strategista riippumattomuutta ja sen toimintavapautta, tukemalla oikeussubjektien, erityisesti pk-yritysten ja mid-cap-yritysten, yhteistyötoimia ja rajatylittävää yhteistyötä kaikkialla unionissa sekä lujittamalla puolustusalan toimitus- ja arvoketjuja ja parantamalla niiden ketteryyttä, laajentamalla oikeussubjektien rajatylittävää yhteistyötä ja kannustamalla innovoinnin, tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen teollisten mahdollisuuksien parempaan hyödyntämiseen puolustustuotteiden ja -teknologioiden teollisen elinkaaren kaikissa vaiheissa.

2. Rahastolla on seuraavat erityistavoitteet:

- a) tuetaan yhteistyöhön perustuvaa tutkimusta, jolla voitaisiin merkittävästi tehostaa tulevaisuuden voimavarojen suoritusastoa kaikkialla unionissa ja jonka tavoitteena on maksimoida innovointi ja ottaa käyttöön uusia puolustustuotteita ja -teknologioita, mukaan lukien murroselliset puolustusteknologiat, sekä saavuttaa puolustusalan tutkimusmenojen mahdollisimman tehokas käyttö unionissa;
- b) tuetaan yhteistyöhön perustuvaa puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämistä, jolloin voidaan edistää puolustusmenojen tehokkaampaa käyttöä unionissa, saavuttaa suurempia mittakaavaetuja, pienentää tarpeettoman päällekkäisyyden riskiä ja siten kannustaa eurooppalaisten puolustustuotteiden ja -teknologioiden käyttöönottoon markkinoilla ja vähentää puolustustuotteiden ja -teknologioiden hajanaisuutta unionissa, mikä viime kädessä lisää puolustusjärjestelmien standardointia ja jäsenvaltioiden voimavarojen yhteentoimivuutta.

Tällaisessa yhteistyössä on noudatettava jäsenvaltioiden yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) ja erityisesti voimavarojen kehittämissuunnitelman puitteissa yhteisesti sopimia puolustusvoimavarojen prioriteetteja.

Myös alueelliset ja kansainväliset prioriteetit voidaan ottaa kyseisessä yhteydessä tarvittaessa huomioon, kun ne palvelevat yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa määritettyjä unionin turvallisuus- ja puolustusetuja, ottaen huomioon tarve välttää tarpeetonta päällekkäisyyttä, jos niissä ei ole suljettu pois minkään jäsenvaltion tai assosioituneen maan osallistumismahdollisuutta.

⁽²⁴⁾ Neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välinen sopimus Euroopan unionin edun vuoksi vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta (EUVL C 202, 8.7.2011, s. 13).

4 artikla

Talousarvio

1. Asetuksen (EU) 2021/695 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti rahoituspuitteet rahaston toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 7 953 000 000 euroa käypinä hintoina.
2. Seuraavassa esitetään 1 kohdassa tarkoitettun määrän jakautuminen:
  - a) 2 651 000 000 euroa tutkimustoimiin;
  - b) 5 302 000 000 euroa kehittämistoimiin.Voidakseen reagoida odottamattomiin tilanteisiin tai uusiin kehityskulkuihin ja tarpeisiin komissio voi kohdentaa uudelleen tutkimus- tai kehittämistoimiin osoitettua määrää enintään 20 prosenttia.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua määrää voidaan käyttää myös rahaston toteuttamista koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien tietotekniikkajärjestelmien suunnittelu, käyttöönotto, toiminta ja ylläpito.
4. Vähintään 4 prosenttia ja enintään 8 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista rahoituspuitteista kohdennetaan ehdotuspyyntöihin tai rahoituksen myöntämiseksi murroksellisten puolustusteknologioiden tukemiseen.

5 artikla

Assosioituneet maat

Rahastoon voivat osallistua Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat ETA:n jäseniä, Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti (assosioituneet maat).

6 artikla

Murroksellisten puolustusteknologioiden tukeminen

1. Komissio myöntää täytäntöönpanosäädöksillä rahoitusta murroksellisia puolustusteknologioita koskevien avointen ja julkisten kuulemisten jälkeen 24 artiklassa tarkoitetuissa työohjelmissä määritellyillä toiminta-aloilla. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Työohjelmissä on vahvistettava soveltuvimmat rahoitusmuodot murroksellisille puolustusteknologioille.

7 artikla

Etiikka

1. Rahastosta toteutettavissa toimissa on noudatettava asiaankuuluvaa unionin oikeutta, kansallista lainsäädäntöä ja kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien Euroopan unionin perusoikeuskirja. Kyseisissä toimissa on lisäksi noudatettava eettisiä periaatteita, jotka sisältyvät myös asiaankuuluvaan unionin oikeuteen, kansalliseen lainsäädäntöön ja kansainväliseen oikeuteen.
2. Ennen rahoitussopimuksen allekirjoittamista komissio seuloa ehdotukset konsortion laatiman eettisen itsearvioinnin perusteella, jotta voidaan tunnistaa ehdotukset, joihin liittyy vakavia eettisiä kysymyksiä, myös sellaisten ehtojen osalta, joiden mukaisesti toimet on määrä toteuttaa. Tällaisista ehdotuksista on tapauksen mukaan tehtävä eettinen arviointi.

Komissio suorittaa eettisen seulonnan ja arvioinnin 26 artiklan mukaisesti nimitettyjen riippumattomien asiantuntijoiden tuella. Kyseisten riippumattomien asiantuntijoiden on oltava taustaltaan erilaisia, heillä on erityisesti oltava tunnustettua puolustuseettisten kysymysten asiantuntemusta ja heidän on edustettava mahdollisimman monen jäsenvaltion kansalaisuuksia.

Rahoitussopimuksessa on täsmennettävä ehdot, joiden mukaisesti toimet, joihin liittyy eettisesti arkaluonteisia kysymyksiä, on määrä toteuttaa.

Komissio varmistaa, että eettiset menettelyt ovat mahdollisimman läpinäkyviä ja sisällyttää ne väliarviointikertomukseensa 29 artiklan mukaisesti.

3. Toimeen osallistuvien oikeussubjektien on hankittava kaikki asiaankuuluvat hyväksynnät tai muut asiakirjat, joita kansalliset tai paikalliset eettiset lautakunnat ja muut elimet, kuten tietosuojaviranomaiset, edellyttävät, ennen asiaankuuluvien toimien aloittamista. Kyseiset hyväksynnät ja muut asiakirjat on säilytettävä ja toimitettava komissiolle pyynnöstä.

4. Ehdotukset, joiden ei katsota olevan eettisesti hyväksyttäviä, hylätään.

8 artikla

Unionin rahoituksen toteutus ja muodot

1. Rahaston toteuttamisessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti.

2. Tämän artiklan 1 kohdasta poiketen varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen elimien voivat perustelluissa tapauksissa toteuttaa erityistoimia välillisen hallinnoinnin kautta. Tähän ei sisälly tämän asetuksen 11 artiklassa tarkoitettu valinta- ja myöntämismenettely.

3. Rahastosta voidaan myöntää rahoitusta varainhoitoasetuksen mukaisesti käyttäen avustuksia, palkintoja ja hankintoja ja, jos se on toimen erityispiirteet huomioon ottaen asianmukaista, sellaisia rahoitusvälineitä, jotka kuuluvat rahoitusta yhdistäviin toimiin.

4. Rahoitusta yhdistävät toimet toteutetaan varainhoitoasetuksen X osaston ja asetuksen (EU) 2021/523 mukaisesti.

5. Rahoitusvälineet on osoitettava yksinomaan saajille.

9 artikla

Tukikelpoiset oikeussubjektit

1. Saajien ja toimeen osallistuvien alihankkijoiden on oltava unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautuneita.

2. Saajien ja toimeen osallistuvien alihankkijoiden infrastruktuurien, välineiden, omaisuuden ja resurssien, joita käytetään rahastosta tukea saavassa toimessa, on sijaittava jäsenvaltion tai assosioituneen maan alueella koko toimen keston ajan, ja niiden johtorakenteiden on oltava sijoittautuneita unioniin tai assosioituneeseen maahan.

3. Rahastosta tukea saavan toimen osalta saajat ja toimeen osallistuvat alihankkijat eivät saa olla muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.

4. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa säädetään, unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautunut ja muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa oleva oikeussubjekti on tukikelpoinen saaja tai toimeen osallistuva alihankkija vain, jos sellaisen jäsenvaltion tai assosioituneen maan, johon se on sijoittautunut, kansallisten menettelyjensä mukaisesti hyväksymät takeet asetetaan komission saataville. Kyseiset takeet voivat koskea oikeussubjektin unioniin tai assosioituneeseen maahan sijoittautunutta johtorakennetta. Jos jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, pitää sitä asianmukaisena, kyseiset takeet voivat myös koskea oikeussubjektiin kohdistuvaan määräysvaltaan liittyviä erityisiä valtiollisia oikeuksia.

Takeilla on vakuutettava, että tällaisen oikeussubjektin toimeen osallistuminen ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa, sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä SEU V osaston nojalla, tai tämän asetuksen 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa. Takeiden on myös oltava tämän asetuksen 20 ja 23 artiklan mukaisia. Takeissa on erityisesti perusteltava, että toimen osalta on käytössä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että:

- a) oikeussubjektiin kohdistuvaa määräysvaltaa ei käytetä tavalla, joka hillitsee tai rajoittaa sen kykyä toteuttaa tointa ja tuottaa tuloksia, rajoittaa sen infrastruktuuria, välineitä, omaisuutta, resursseja, immateriaalioikeuksia tai toimen edellyttämää osaamista taikka heikentää sen valmiuksia ja toimen toteuttamisen edellyttämiä standardeja;
- b) muulla kuin assosioituneella kolmannella maalla tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisöllä ei ole pääsyä toimeen liittyviin arkaluonteisiin tietoihin, ja toimeen osallistuvilla työntekijöillä tai muilla henkilöillä on tarvittaessa jäsenvaltion tai assosioituneen maan tekemä kansallinen turvallisuus selvitys;
- c) omistusoikeus toimesta saatavaan henkiseen omaisuuteen ja toimen tuloksiin säilyy saajalla toimen aikana ja sen päättymisen jälkeen, muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei valvo tai rajoita niitä, niitä ei viedä unionin tai assosioituneiden maiden ulkopuolelle, eikä niihin ole pääsyä unionin tai assosioituneiden maiden ulkopuolelta ilman sen jäsenvaltion tai assosioituneen maan suostumusta, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, ja 3 artiklassa vahvistettuja tavoitteita noudattaen.

Mikäli jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon oikeussubjekti on sijoittautunut, katsoo sen asianmukaiseksi, voidaan antaa lisätakeita.

Komissio tiedottaa 34 artiklassa tarkoitetulle komitealle tämän kohdan mukaisesti tukikelpoisina pidetyistä oikeussubjekteista.

5. Jos unionissa tai assosioituneessa maassa ei ole helposti saatavilla kilpailukykyisiä korvikkeita, saajat ja toimeen osallistuvat alihankkijat voivat käyttää omaisuuttaan, infrastruktuuriaan, välineitään ja resurssejaan, jotka sijaitsevat tai joita pidetään jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden alueen ulkopuolella, edellyttäen että tällainen käyttö ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa, käyttö on 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaista ja se noudattaa 20 ja 23 artiklaa.

Kyseisiin toimintoihin liittyviin kustannuksiin ei voida myöntää tukea rahastosta.

6. Tukikelpoista toimea toteuttaessaan rahoituksen saajat ja toimeen osallistuvat alihankkijat voivat myös tehdä yhteistyötä sellaisten oikeussubjektien kanssa, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden alueen ulkopuolelle tai jotka ovat muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, myös käyttäen tällaisten oikeussubjektien omaisuutta, infrastruktuuria, välineitä ja resursseja, edellyttäen että tämä ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa. Tällaisen yhteistyön on oltava yhdenmukainen 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa ja sen on oltava 20 ja 23 artiklan mukaista.

Muulla kuin assosioituneella kolmannella maalla tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan muulla yhteisöllä ei saa olla luvaton pääsy toimen toteuttamiseen liittyviin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, ja on vältettävä toimen kannalta olennaisten resurssien toimitusvarmuuteen kohdistuvia mahdollisia kielteisiä vaikutuksia.

Tähän toimintaan liittyviin kustannuksiin ei voida myöntää tukea rahastosta.

7. Hakijoiden on toimitettava kaikki asiaa koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen tukikelpoisuusperusteiden arvioimiseksi. Jos toimen toteuttamisen aikana tapahtuu muutos, joka saattaisi kyseenalaistaa tukikelpoisuusperusteiden täyttymisen, asiaankuuluvan oikeussubjektin on ilmoitettava tästä komissiolle, joka arvioi, täyttyvätkö kyseiset tukikelpoisuusperusteet edelleen, sekä puuttuu kyseisen muutoksen mahdollisiin vaikutuksiin toimen rahoitukseen.

8. Tässä artiklassa toimeen osallistuvilla alihankkijoilla tarkoitetaan saajaan suorassa sopimussuhteessa olevia alihankkijoita, toisia alihankkijoita, joille on kohdennettu vähintään kymmenen prosenttia toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, sekä alihankkijoita, jotka saattavat tarvita pääsyä turvallisuusluokiteltuihin tietoihin toimen toteuttamiseksi. Toimeen osallistuvat alihankkijat eivät ole konsortion jäseniä.

10 artikla

Tukikelpoiset toimet

1. Rahoitusta voivat saada ainoastaan sellaiset toimet, joilla toteutetaan 3 artiklassa vahvistettuja tavoitteita.
2. Rahastosta annetaan tukea toimille, jotka koskevat uusia puolustustuotteita ja -teknologioita ja olemassa olevien puolustustuotteiden ja -teknologioiden parannusta edellyttäen, että muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei rajoita suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä parannustoimen toteuttamisen edellyttämän olemassa olevan tiedon käyttöä siten, ettei toimea voida toteuttaa.
3. Tukikelpoisen toimen on liityttävä yhteen tai useampaan seuraavista toiminnoista:
  - a) toiminta, jonka tavoitteena on luoda, tukea ja parantaa tietämystä, tuotteita ja teknologioita, myös murroksellisia puolustusteknologioita, ja jolla voidaan saavuttaa merkittäviä vaikutuksia puolustuksen alalla;
  - b) toiminta, jonka tavoitteena on lisätä yhteentoimivuutta ja häiriönsietokykyä, mukaan lukien suojattu tiedon tuotanto ja vaihto, hallita kriittisiä puolustusteknologioita, parantaa toimitusvarmuutta tai mahdollistaa tulosten tehokas hyödyntäminen puolustustuotteiden ja -teknologioiden hyväksi;
  - c) tutkimukset, kuten toteutettavuustutkimukset uusien tai parannettujen tuotteiden, teknologioiden, prosessien, palvelujen ja ratkaisujen toteutettavuuden selvittämiseksi;
  - d) puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian suunnittelu sekä niiden teknisten eritelmien määrittely, joihin tällainen suunnittelu on perustunut, mukaan lukien mahdolliset osittaiset testit riskien vähentämiseksi teollisessa tai tunnusomaisessa ympäristössä;
  - e) järjestelmäprototyypin luominen puolustustuotteesta, aineellisesta tai aineettomasta komponentista tai teknologiasta;
  - f) puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian testaaminen;
  - g) puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian hyväksyminen;
  - h) puolustustuotteen, aineellisen tai aineettoman komponentin tai teknologian sertifiointi;
  - i) sellaisten teknologioiden tai voimavarojen kehittäminen, jotka lisäävät puolustustuotteiden ja -teknologioiden tehokkuutta niiden koko elinkaaren aikana.
4. Vähintään kolmesta tukikelpoisesta oikeussubjektista, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kolmeen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, koostuvassa konsortiossa yhteistyötä tekevien oikeussubjektien on toteuttava toimi. Vähintään kolme kyseisistä tukikelpoisista oikeussubjekteista, jotka ovat sijoittautuneet vähintään kahteen eri jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan, ei saa koko toimen toteuttamisaikana olla suoraan tai välillisesti saman oikeussubjektin määräysvallassa, eivätkä ne saa olla toistensa määräysvallassa.
5. Edellä olevaa 4 kohtaa ei sovelleta murroksellisiin puolustusteknologiaihin liittyviin toimiin tai 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin toimintoihin.
6. Sellaisten tuotteiden ja teknologioiden kehittämistä koskeville toimille, joiden käyttö, kehittäminen tai tuotanto on sovellettavan kansainvälisen oikeuden mukaan kielletty, ei voida myöntää tukea rahastosta.

Rahastosta ei myöskään saa antaa tukea toimiin sellaisten tappavien autonomisten aseiden kehittämiseksi, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta ja voimankäytöstä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta antaa rahoitusta toimiin varhaisvaroitusjärjestelmien ja vastatoimenpiteiden kehittämiseksi puolustustarkoituksiin.

*11 artikla***Valinta- ja myöntämismenettely**

1. Unionin rahoitusta on myönnettävä varainhoitoasetuksen mukaisesti julkaistujen kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella.

Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa ja poikkeuksellisissa olosuhteissa unionin rahoitusta voidaan myöntää myös varainhoitoasetuksen 195 artiklan ensimmäisen alakohdan e alakohdan mukaisesti ilman ehdotuspyyntöä.

2. Komissio myöntää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rahoituksen täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*12 artikla***Myöntämisperusteet**

Kukin ehdotus arvioidaan soveltaen seuraavia myöntämisperusteita:

- a) sen myötävaikutus huippuosaamiseen tai murrospotentiaaliin puolustusosalalla erityisesti osoittamalla, että ehdotetulta toimelta odotettavissa olevat tulokset tarjoavat merkittäviä etuja olemassa oleviin puolustustuotteisiin tai -teknologioihin verrattuna;
- b) sen myötävaikutus Euroopan puolustusteollisuuden innovointiin ja teknologiseen kehittämiseen erityisesti osoittamalla, että ehdotettu toimi sisältää urauurtavia tai uusia konsepteja ja lähestymistapoja, uusia lupaavia tulevia teknologisia parannuksia tai sellaisten teknologioiden tai konseptien soveltamista, joita ei ole aiemmin sovellettu puolustusosalalla, välttämällä samalla tarpeetonta päällekkäisyyttä;
- c) sen myötävaikutus Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukykyyn osoittamalla, että ehdotettu toimi on todennetusti tasapainoinen kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden näkökulmasta ja luo näin ollen uusia markkinamahdollisuuksia koko unionissa ja sen ulkopuolella ja vauhdittaa yritysten kasvua kaikkialla unionissa;
- d) sen myötävaikutus EDTIB:n riippumattomuuteen, myös lisäämällä riippumattomuutta unionin ulkopuolisista lähteistä ja vahvistamalla toimitusvarmuutta, sekä unionin turvallisuus- ja puolustusetuihin 3 artiklassa tarkoitettujen prioriteettien mukaisesti;
- e) sen myötävaikutus jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien uuden rajatylittävän yhteistyön syntymiseen, erityisesti sellaisten pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osalta, jotka osallistuvat merkittävällä tavalla toimeen saajina, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa ja jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin kuin niihin, joihin ovat sijoittautuneet ne konsortion kanssa yhteistyötä tekevät oikeussubjektit, jotka eivät ole pk-yrityksiä tai mid-cap-yrityksiä;
- f) toimen toteutuksen laatu ja tehokkuus.

*13 artikla***Yhteisrahoitusosuus**

1. Rahastosta rahoitetaan enintään 100 prosenttia tämän asetuksen 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun toiminnan tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta varainhoitoasetuksen 190 artiklan soveltamista.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään:

- a) 10 artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitetun toiminnan osalta rahaston tuki saa olla enintään 20 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista;
- b) 10 artiklan 3 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitetun toiminnan osalta rahaston tuki saa olla enintään 80 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

3. Kehittämistoimien osalta rahoitusosuuksia korotetaan seuraavissa tapauksissa:

a) neuvoston päätöksellä (YUTP) 2017/2315 ⁽²⁵⁾ vahvistetun PRY-hankkeen yhteydessä kehitetyn toimen osalta rahoitusosuutta voidaan korottaa vielä 10 prosenttiyksiköllä;

b) toiminnan rahoitusosuutta voidaan korottaa tässä kohdassa tarkoitettulla tavalla, jos vähintään 10 prosenttia toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista on kohdennettu jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneille pk-yrityksille, jotka osallistuvat toimintaan saajina, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa.

Rahoitusosuutta voidaan korottaa prosenttiyksiköillä, jotka vastaavat toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista sellaisille pk-yrityksille kohdennettua prosenttiosuutta, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin, joihin saajat, jotka eivät ole pk-yrityksiä, ovat sijoittautuneet, ja jotka osallistuvat toimintaan saajina, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa, mutta enintään vielä viidellä prosenttiyksiköllä.

Rahoitusosuutta voidaan korottaa prosenttiyksiköillä, jotka vastaavat toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista sellaisille pk-yrityksille kohdennettua prosenttiosuutta kaksinkertaisena, jotka ovat sijoittautuneet muihin kuin niihin jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin, joihin saajat, jotka eivät ole pk-yrityksiä, ovat sijoittautuneet, ja jotka osallistuvat toimintaan saajina, alihankkijoina tai muina oikeussubjekteina toimitusketjussa;

c) toiminnan rahoitusosuutta voidaan korottaa vielä 10 prosenttiyksiköllä, jos vähintään 15 prosenttia toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista on kohdennettu jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin sijoittautuneille mid-cap-yrityksille;

Toiminnan rahoitusosuuden kokonaiskorotus ei saa ylittää 35:tä prosenttiyksikköä a, b tai c alakohdan soveltamisen johdosta.

Rahastosta myönnettävä tuki, mukaan lukien korotettu rahoitusosuus, saa kattaa enintään 100 prosenttia toimen tukikelpoisista kustannuksista.

14 artikla

Taloudelliset valmiudet

1. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 198 artiklan 5 kohdassa säädetään, vain koordinaattorin taloudelliset valmiudet tarkistetaan ja ainoastaan, jos unionilta haettu rahoitus on vähintään 500 000 euroa.

Jos jonkin hakijoista tai koordinaattorin taloudellisia valmiuksia on syytä epäillä, komissio tarkistaa myös kaikkien hakijoiden tai koordinaattorin taloudelliset valmiudet, jos unionilta haettu rahoitus on alle 500 000 euroa.

2. Taloudellisia valmiuksia ei tarkisteta niiden oikeussubjektien osalta, joiden elinkelpoisuuden jäsenvaltioiden asiaankuuluvat viranomaiset takaavat.

3. Jos taloudelliset valmiudet takaa rakenteellisesti jokin muu oikeussubjekti, on tarkistettava kyseisen muun oikeussubjektin taloudelliset valmiudet.

15 artikla

Välilliset kustannukset

1. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 181 artiklan 6 kohdassa säädetään, tukikelpoiset välilliset kustannukset määritetään soveltamalla 25 prosentin kiinteää osuutta toimen tukikelpoisista välittömistä kokonaiskustannuksista, joihin ei lueta alihankinnan eikä kolmansille osapuolille myönnettävän tuen tukikelpoisia välittömiä kustannuksia eikä yksikkökustannuksia tai kertakorvauksia, jotka sisältävät välillisiä kustannuksia.

2. Tukikelpoiset välilliset kustannukset voidaan vaihtoehtoisesti määrittää saajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti tosiasiallisten välillisten kustannusten perusteella edellyttäen, että kansalliset viranomaiset hyväksyvät kyseiset kustannuslaskentakäytännöt vastaavia puolustusalan toimintoja varten varainhoitoasetuksen 185 artiklan mukaisesti ja saaja on ilmoittanut ne komissiolle.

⁽²⁵⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2017/2315, annettu 11 päivänä joulukuuta 2017, pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) ja siihen osallistuvien jäsenvaltioiden luettelon vahvistamisesta (EUVL L 331, 14.12.2017, s. 57).

*16 artikla***Kustannuksiin perustumattoman rahoitusosuuden tai kokonaiskertakorvauksen käyttö**

Jos unionin avustuksella yhteisrahoitetaan vähemmän kuin 50 prosenttia toimen kokonaiskustannuksista, komissio voi käyttää joko

- a) varainhoitoasetuksen 180 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua rahoitusosuutta, joka ei perustu kustannuksiin vaan tulosten saavuttamiseen, mitä mitataan suhteessa aiempiin määriteltyihin välitavoitteisiin tai tulosindikaattoreilla; tai
- b) varainhoitoasetuksen 182 artiklassa tarkoitettua kokonaiskertakorvausta, joka perustuu yhteisrahoitukseen osallistuvien jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden kansallisten viranomaisten jo hyväksymän toimen alustavaan talousarvioon.

Välilliset kustannukset sisältyvät ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettuun kokonaiskertakorvaukseen.

*17 artikla***Esikaupalliset hankinnat**

1. Unioni voi tukea esikaupallisia hankintoja myöntämällä avustuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2014/24/EU ⁽²⁶⁾ ja 2014/25/EU ⁽²⁷⁾ määritellyille hankintaviranomaisille tai hankintayksiköille, jotka hankkivat yhteisesti puolustusalan tutkimus- ja kehittämispalveluja tai koordinoivat hankintamenettelyjään.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa hankintamenettelyissä
  - a) on noudatettava tätä asetusta;
  - b) voidaan sallia useampien hankintasopimusten tekeminen samassa menettelyssä (useiden hankintalähteiden käyttö);
  - c) on tehtävä hankintasopimus kokonaistaloudellisesti edullisimpien tarjousten perusteella ja huolehdittava siitä, ettei synny eturistiriitoja.

*18 artikla***Takuurahasto**

Riski, joka liittyy määrien takaisinperintään saajilta, voidaan kattaa keskinäiseen vakuutusjärjestelmään suoritettavilla maksuilla, jotka katsotaan varainhoitoasetuksen mukaiseksi riittäväksi vakuudeksi. Asetuksen (EU) 2021/695 37 artiklaa sovelletaan.

*19 artikla***Hankintoja ja palkintoja koskevat tukikelpoisuusperusteet**

1. Palkintoihin sovelletaan 9 ja 10 artiklaa soveltuvin osin.
2. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 176 artiklassa säädetään, tämän asetuksen 10 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tutkimuksia koskeviin hankintoihin sovelletaan tämän asetuksen 9 artiklaa ja tämän asetuksen 10 artiklaa soveltuvin osin.

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽²⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

II OSASTO

TUTKIMUSTOIMIIN SOVELLETTAVAT ERITYISSÄÄNNÖKSET

20 artikla

Tutkimustoimien tulosten omistusoikeus

1. Rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tulosten omistusoikeus kuuluu ne tuottaneille saajille. Jos oikeussubjektit tuottavat tuloksia yhdessä eikä voida varmistua siitä, mikä osuus kuuluu kullekin niistä, tai jos ei ole mahdollista erottaa toisistaan tällaisia yhteisiä tuloksia, oikeussubjekteilla on oltava yhteinen omistusoikeus tuloksiin. Yhteisomistajat tekevät sopimuksen osuuksiensa jakamisesta ja yhteisen omistusoikeuden käytön ehdoista niille avustusso-
pimuksen nojalla kuuluvien velvoitteiden mukaisesti.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos unionin tukea myönnetään julkisen hankinnan muodossa, rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tulokset omistaa unioni. Jäsenvaltioilla ja assosioituneilla mailla on oikeus kirjallisesta pyynnöstä saada maksutta pääsy tuloksiin.
3. Muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei saa valvoa tai rajoittaa suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tuloksia myöskään teknologian siirron osalta.
4. Kun on kyse tuloksista, joita saajat ovat tuottaneet rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien avulla, komissiolle on ilmoitettava ennalta mahdollisesta omistusoikeuden siirrosta tai yksinomaisen lisenssin myöntämisestä muulle kuin assosioituneelle kolmannelle maalle tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisölle, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 9 kohdan soveltamista. Jos tällainen omistusoikeuden siirto tai yksinomaisen lisenssin myöntäminen on ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen kanssa tai 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa, rahastosta myönnetty tuki on maksettava takaisin.
5. Jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden kansallisilla viranomaisilla on oikeus saada pääsy erityiskertomuksiin. Tällaiset pääsyoikeudet on myönnettävä ilman rojaltimeksua, ja komissio siirtää ne jäsenvaltioille ja assosioituneille maille sen jälkeen, kun komissio on varmistanut, että asianmukaisia luottamuksellisuusvelvoitteita sovelletaan.
6. Jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden kansallisten viranomaisten on käytettävä erityiskertomusta yksinomaan sellaisiin tarkoituksiin, jotka liittyvät käyttöön niiden asevoimissa tai turvallisuus- tai tiedustelujoukoissa taikka näitä varten, myös yhteistyöohjelmien puitteissa. Tällaiseen käyttöön kuuluvat selvitykset, evaluointi, arviointi, tutkimus, suunnittelu, tuotteiden hyväksyminen ja sertifiointi, käyttäminen, koulutus ja käytöstä poistaminen sekä hankintoja koskevien teknisten vaatimusten arviointi ja laatiminen.
7. Saajien on myönnettävä pääsyoikeudet rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tuloksiin ilman rojaltimeksua unionin toimielimille, elimille tai laitoksille unionin nykyisten poliitikkojen tai ohjelmien asianmukaisesti perusteltua kehittämistä, täytäntöönpanoa ja seurantaa varten sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla. Tällaiset pääsyoikeudet on rajoitettava muuhun kuin kaupallisessa tai kilpailutarkoituksessa tapahtuvaan käyttöön.
8. Rahoitusso-
pimuksissa ja esikaupallisia hankintoja koskevissa sopimuksissa on oltava omistusoikeutta, pääsyoikeuksia ja lisensointia koskevia erityismääräyksiä, jotta voidaan varmistaa tulosten mahdollisimman laaja käyttöönotto ja välttää perusteettoman edun saaminen. Hankintaviranomaisilla on oltava vähintään pääsyoikeudet tuloksiin ilman rojaltimeksua omaa käyttöä varten sekä oikeus myöntää tai velvoittaa saajat myöntämään ei-yksinomaisia lisenssejä kolmansille osapuolille tulosten hyödyntämiseksi oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ilman oikeutta myöntää alilisenssejä. Kaikilla jäsenvaltioilla ja assosioituneilla mailla on oltava pääsy erityiskertomukseen ilman rojaltimeksua. Jos toimeksisaaja ei hyödynnä tuloksia kaupallisesti tietyn ajan kuluessa esikaupallisen hankinnan jälkeen sopimuksessa määritellyllä tavalla, sen on siirrettävä kaikki tulosten omistusoikeudet hankintaviranomaisille.
9. Tämä asetus ei vaikuta rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tuloksia sisältävien tuotteiden, laitteiden tai teknologioiden vientiin eikä jäsenvaltioiden harkintavaltaan niiden puolustukseen liittyvien tuotteiden vientipolitiikan osalta.

10. Jos vähintään kaksi jäsenvaltiota tai assosioitunutta maata ovat monenvälisesti tai unionin puitteissa tehneet yhdessä yhden tai useamman sopimuksen yhden tai useamman saajan kanssa kehittääkseen yhdessä rahastosta tukea saaneiden tutkimustoimien tuloksia, niillä on oltava pääsyoikeudet kyseisiin tuloksiin siltä osin kuin ne ovat tällaisten saajien omistuksessa ja sopimuksen tai sopimusten täytäntöönpano edellyttää. Tällaiset pääsyoikeudet on myönnettävä ilman rojaltimaksua erityisehdoin, joilla pyritään varmistamaan, että kyseisiä oikeuksia käytetään ainoastaan sopimuksen tai sopimusten mukaiseen tarkoitukseen ja että asianmukaisia luottamuksellisuusvelvoitteita asetetaan.

III OSASTO

KEHITTÄMISTOIMIIN SOVELLETTAVAT ERITYISSÄÄNNÖKSET

21 artikla

Kehittämistoimien täydentävät tukikelpoisuusperusteet

1. Konsortion on osoitettava, että toimen kustannukset, joita ei kateta unionin tuella, katetaan muilla rahoitustavoilla, kuten jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden rahoitusosuuksilla tai oikeussubjektien toteuttamalla yhteisrahoituksella.
2. Edellä 10 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettuna toiminnan on perustuttava vähintään kahden jäsenvaltion tai assosioituneen maan yhteisesti sopimiin yhdenmukaistettuihin puolustusvoimavaravaatimuksiin.
3. Edellä 10 artiklan 3 kohdan e–h alakohdassa tarkoitettuna toiminnan osalta konsortion on osoitettava kansallisten viranomaisten myöntämällä asiakirjoilla, että
  - a) vähintään kaksi jäsenvaltiota tai assosioitunutta maata aikoo hankkia valmiin tuotteen tai käyttää teknologiaa koordinoitulla tavalla, mukaan lukien tarvittaessa yhteisin hankinnoin;
  - b) toiminta perustuu niiden jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden yhteisesti sopimiin yhteisiin teknisiin eritelmiin, jotka osallistuvat toimen rahoitukseen tai aikovat hankkia valmiin tuotteen yhdessä tai käyttää teknologiaa yhdessä.

22 artikla

Kehittämistoimien täydentävät tukikelpoisuusperusteet

Työohjelmassa on 12 artiklassa tarkoitettujen myöntämisperusteiden lisäksi otettava huomioon myös

- a) panos tehokkuuden lisäämiseen puolustustuotteiden ja -teknologioiden koko elinkaaren aikana, mukaan lukien kustannustehokkuus ja mahdollisuus synergiaan hankinta- ja huoltoprosesseissa sekä käytöstä poistamista koskevissa prosesseissa;
- b) Euroopan puolustusteollisuuden jatkuvan yhdentymisen edistäminen kaikkialla unionissa, mitä varten saajien on osoitettava, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet käyttämään, omistamaan tai huoltamaan yhdessä lopputuotetta tai teknologiaa koordinoitulla tavalla.

23 artikla

Kehittämistoimien tulosten omistusoikeus

1. Unioni ei omista rahastosta tukea saaneista kehittämistoimista saatavia puolustustuotteita tai -teknologioita, eikä sillä ole mitään oikeutta vaatia kyseisistä toimista johtuvia immateriaalioikeuksia.
2. Muut kuin assosioituneet kolmannet maat tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöt eivät saa valvoa tai rajoittaa suoraan eivätkä yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä rahastosta tukea saaneiden kehittämistoimien tuloksia myöskään teknologian siirron osalta.

3. Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden harkintavaltaan niiden puolustukseen liittyvien tuotteiden vientipolitiikan osalta.
4. Kun on kyse tuloksista, joita saajat ovat tuottaneet rahastosta tukea saaneiden kehittämistoimien avulla, komissiolle on ilmoitettava ennalta mahdollisesta omistusoikeuden siirrosta muulle kuin assosioituneelle kolmannelle maalle tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisölle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 3 kohdan soveltamista. Jos tällainen omistusoikeuden siirto on ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusasetusten kanssa tai 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa, rahastosta myönnetty tuki on maksettava takaisin.
5. Jos unionin tukea myönnetään tutkimuksen julkisen hankinnan muodossa, kaikilla jäsenvaltioilla tai assosioituneilla mailla on oikeus saada kirjallisesta pyynnöstä maksutta ei-yksinomaisen lisenssi käyttäjä tutkimusta.

IV OSASTO

HALLINNOINTI, SEURANTA, ARVIOINTI JA VALVONTA

24 artikla

Työohjelmat

1. Rahasto toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla vuotuisilla työohjelmilla. Työohjelmissa esitetään tarvittaessa rahoitusta yhdistäviä toimia varten varattu kokonaismäärä. Työohjelmissa vahvistetaan kokonaistalousarvio pk-yritysten rajatylittävää osallistumista varten.
2. Komissio hyväksyy tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut työohjelmat täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Työohjelmissa vahvistetaan yksityiskohtaisesti tutkimusaiheet ja rahastosta tukea saavien toimien luokat. Kyseisten luokkien on oltava 3 artiklassa tarkoitettujen puolustusalan prioriteettien mukaisia.

Lukuun ottamatta murroksellisille puolustusteknologioille varattua työohjelman osaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tutkimusaiheisiin ja toimien luokkiin kuuluu seuraavien alojen puolustustuotteita ja -teknologioita:

- a) valmistautuminen, suojelu, käyttöönotto ja kestävyys;
  - b) tiedonhallinta ja informaatioylivoima, johto, valvonta, viestitoiminta, tietokoneet, tiedustelu, valvonta ja taktinen tiedustelu (C4ISR), kyberpuolustus ja kyberturvallisuus; ja
  - c) voimankäyttö ja sen välineet.
4. Työohjelmiin on tarvittaessa sisällyttävä toiminnalliset vaatimukset, ja niissä on täsmennettävä 8 artiklan mukainen unionin rahoituksen muoto estämättä kuitenkaan kilpailua ehdotuspyyntövaiheessa.

Työohjelmissa voidaan ottaa huomioon myös rahastosta jo tukea saaneiden, lisäarvoa tuovien tutkimustoimien tulosten siirtäminen kehittämisvaiheeseen.

25 artikla

Projektipäällikön kuuleminen

Jos projektipäällikkö on nimitetty, komissio kuulee projektipäällikköä toimen yhteydessä saavutetusta edistyksestä ennen maksun suorittamista.

26 artikla

Riippumattomat asiantuntijat

1. Komissio nimeää riippumattomia asiantuntijoita avustamaan tämän asetuksen 7 artiklassa tarkoitetuissa eettisessä seulonnessa ja arvioinnissa sekä ehdotusten arvioinnissa varainhoitoasetuksen 237 artiklan mukaisesti.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen riippumattomien asiantuntijoiden on oltava mahdollisimman monen jäsenvaltion kansalaisia, ja heidät on valittava sellaisten kiinnostuksenilmaisupyyntöjen perusteella, jotka on osoitettu riippumattomien asiantuntijoiden luettelon laatimista varten puolustusministeriöille ja niiden alaisille virastoille, muille asiaankuuluville hallituselimille, tutkimuslaitoksille, korkeakouluille, toimialajärjestöille tai puolustusalan yrityksille. Poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 237 artiklassa säädetään, riippumattomien asiantuntijoiden luetteloa ei julkaista.
3. Asiaankuuluvan jäsenvaltion on vahvistettava nimettyjen riippumattomien asiantuntijoiden luotettavuus.
4. Edellä 34 artiklassa tarkoitettulle komitealle tiedotetaan vuosittain riippumattomien asiantuntijoiden luettelosta, jotta asiantuntijoiden luotettavuus voidaan todeta läpinäkyvästi. Komissio varmistaa, että riippumattomat asiantuntijat eivät arvioi sellaisia asioita, anna sellaisia asioita koskevia neuvoja tai avusta sellaisissa asioissa, joissa heillä on mahdollisia eturistiriitoja.
5. Riippumattomat asiantuntijat valitaan heille osoitettavien tehtävien kannalta asiaankuuluvan osaamisen, kokemuksen ja tietämyksen perusteella.

27 artikla

Turvallisuusluokiteltuja tietoja koskevien sääntöjen soveltaminen

1. Tämän asetuksen soveltamisalalla
  - a) kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen tarjoaman EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojan taso vastaa neuvoston päätöksessä 2013/488/EU⁽²⁸⁾ esitettyä neuvoston turvallisuussääntöjä;
  - b) komissio suojaa turvallisuusluokiteltuja tietoja päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädettyjen turvallisuussääntöjen mukaisesti;
  - c) kolmannessa maassa oleskelevat luonnolliset henkilöt ja kolmanteen maahan sijoittautuneet oikeushenkilöt voivat käsitellä rahastoa koskevia EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja ainoastaan, jos niihin sovelletaan kyseisissä maissa sellaisia turvallisuussääntöjä, joilla varmistetaan vähintään vastaava suojan taso kuin päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 ja päätöksessä 2013/488/EU säädettyillä komission ja neuvoston turvallisuussäännöillä;
  - d) kolmannessa maassa sovellettavien tai kansainvälisten järjestöjen soveltamien turvallisuussääntöjen vastaavuudesta on määrättävä unionin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä SEUT 218 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen tehdyssä tai tehtävässä tietoturvallisuussopimuksessa, joka sisältää tarvittaessa yhteisöturvallisuutta koskevat asiat, ja ottaen huomioon päätöksen 2013/488/EU 13 artikla; ja
  - e) luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, kolmannelle maalle tai kansainväliselle järjestölle voidaan myöntää pääsy EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, jos se katsotaan tarpeelliseksi tapauskohtaisesti tällaisten tietojen luonteen ja sisällön, vastaanottajan tiedonsaantitarpeen ja unionille koituvan edun arvioinnin perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta päätöksen 2013/488/EU 13 artiklan ja päätöksessä (EU, Euratom) 2015/444 säädettyjen yhteisöturvallisuuden alaa koskevien sääntöjen soveltamista.
2. Jos toimiin liittyy, niissä edellytetään tai ne sisältävät turvallisuusluokiteltuja tietoja, asiaankuuluvan rahoituselimen on määritettävä ehdotusta tai tarjouspyyntöjä koskevissa asiakirjoissa toimenpiteet ja vaatimukset, jotka ovat tarpeen tällaisten tietojen turvaamiseksi vaaditulla tasolla.

⁽²⁸⁾ Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

3. Komissio perustaa suojatun tietojenvaihtojärjestelmän helpottaakseen arkaluonteisten tietojen, mukaan lukien turvallisuusluokitellut tiedot, vaihtoa komission sekä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden välillä ja tarvittaessa hakijoiden ja saajien kanssa. Kyseisessä järjestelmässä otetaan huomioon jäsenvaltioiden kansalliset turvallisuussäännöt.

4. Jäsenvaltiot, joiden alueelle saajat ovat sijoittautuneet, päättävät tutkimus- tai kehittämistoimen toteuttamisen yhteydessä saadun turvallisuusluokitellun tulostiedon alkuperän. Tätä varten kyseiset jäsenvaltiot voivat päättää erityisistä turvallisuussäännöistä toimeen liittyvien turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista ja käsittelemistä varten, ja niiden on ilmoitettava tästä komissiolle. Tällaiset turvallisuussäännöt eivät rajoita komission mahdollisuutta saada tarvittavia tietoja tutkimus- tai kehittämistoimen toteutuksesta.

Jos kyseiset jäsenvaltiot eivät ota käyttöön erityisiä turvallisuussääntöjä, komissio ottaa toimea varten käyttöön turvallisuussäännöt päätöksen (EU, Euratom) 2015/444 mukaisesti.

Toimeen sovellettavat turvallisuussäännöt on joka tapauksessa otettava käyttöön ennen rahoitussopimuksen tai muun sopimuksen allekirjoittamista.

28 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan rahaston edistymisestä 3 artiklan 2 kohdassa säädettyjen erityisten tavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä.

2. Sen varmistamiseksi, että rahaston tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistymistä arvioidaan tehokkaasti, siirretään komissiolle valta antaa 33 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä indikaattoreiden osalta tarpeen mukaan sekä täydennetään tätä asetusta seuranta- ja arviointikehyksen perustamista koskevilla säännöksillä.

3. Komissio seuraa rahaston toteuttamista säännöllisesti ja laatii vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen edistymisestä, myös siitä, miten EDIDP:stä ja PADR:stä saadut kokemukset otetaan huomioon rahaston toteuttamisessa. Komissio toteuttaa tätä varten tarvittavat seurantajärjestelyt.

4. Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että rahaston toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti.

Sitä varten unionin rahoituksen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

29 artikla

Rahaston arviointi

1. Rahaston arvioinnit on suoritettava, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa oikea-aikaisesti.

2. Rahaston väliarviointi on suoritettava heti kun sen toteuttamisesta on saatavilla riittävästi tietoa, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun rahaston toteuttamiskausi on käynnistynyt.

Väliarviointikertomukseen, joka kattaa 31 päivään heinäkuuta 2024 päättyvän kauden, on erityisesti sisällyttävä:

a) arviointi rahaston hallinnosta, mukaan lukien seuraavista:

i) riippumattomia asiantuntijoita koskevat säännökset;

ii) tämän asetuksen 7 artiklassa säädettyjen eettisten menettelyjen täytäntöönpano;

- b) EDIDP:stä ja PADR:stä saadut kokemukset;
- c) toteuttamisasteet;
- d) rahoituksen myöntämistä hankkeisiin koskevat tulokset, mukaan lukien pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osallistumisen aste ja niiden rajatylittävän osallistumisen aste;
- e) tämän asetuksen 15 artiklassa säädettyjen välillisten kustannusten korvausaste;
- f) murroksellisiin puolustusteknologioihin ehdotuspyynnöissä osoitetut määrät; ja
- g) varainhoitoasetuksen 195 artiklan mukaisesti myönnetty rahoitus.

Väliarviointiin on lisäksi sisällyttävä tiedot saajien alkuperämaista, yksittäisiin hankkeisiin osallistuneiden maiden lukumäärästä ja mahdollisuuksien mukaan syntyneiden immateriaalioikeuksien jakautumisesta. Komissio voi esittää ehdotuksia tähän asetukseen mahdollisesti tehtäviksi asianmukaisiksi muutoksiksi.

3. Komissio suorittaa rahaston toteuttamista koskevan loppuarvioinnin ja laatii kertomuksen toteuttamiskauden päättyessä, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2031.

Loppuarviointikertomuksen on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) siihen on sisällyttävä toteuttamisen tulokset ja, siltä osin kuin se on mahdollista, rahaston vaikutus;
- b) se laaditaan jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden sekä tärkeimpien sidosryhmien asiaankuuluvien kuulemisten perusteella, ja siinä arvioidaan erityisesti edistymistä 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamisessa;
- c) sen on autettava yksilöimään, miltä osin unioni on puolustustuotteiden ja -teknologioiden kehittämisessä riippuvainen kolmansista maista;
- d) siinä analysoidaan myös rajatylittävää osallistumista, mukaan lukien pk-yritysten ja mid-cap-yritysten osallistuminen, rahastosta toteutettuihin toimiin sekä pk-yritysten ja mid-cap-yritysten integroitumista globaaliin arvoketjuun samoin kuin rahaston panosta voimavarojen kehittämissuunnitelmassa yksilöityjen puutteiden korjaamisessa; ja
- e) sen on sisällettävä tiedot rahoituksen saajien alkuperämaista ja, jos mahdollista, syntyneiden immateriaalioikeuksien jakautumisesta.

4. Komissio toimittaa arviointien päätelmät ja omat huomautuksensa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

30 artikla

Tarkastukset

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten, elinten tai laitosten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoitusosuuden käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat yleisen varmuuden perustan varainhoitoasetuksen 127 artiklan mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa unionin kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit SEUT 287 artiklan mukaisesti.

31 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos jokin kolmas maa osallistuu rahastoon kansainvälisen sopimuksen nojalla tehdyn päätöksen tai jonkin muun oikeudellisen välineen perusteella, kolmannen maan on myönnettävä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, OLAFille ja tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 säädetty oikeus tehdä tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset.

32 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava kyseisen rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö. Rahoitusso-
pimuksen on sisällettävä määräyksiä mahdollisuudesta julkaista tutkimustuloksiin perustuvia tieteellisiä julkaisuja.

2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat rahastoa, rahaston nojalla toteutettuja toimia ja saavutettuja tuloksia.

Rahastolle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

3. Rahastolle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla voidaan tukea myös tulosten levittämistä koskevien toimien, kohdennettujen tapahtumien ja tietoisuutta lisäävien toimien järjestämistä, erityisesti sellaisten, joiden tarkoituksena on avata toimitusketjuja pk-yritysten rajatylittävän osallistumisen edistämiseksi.

V OSASTO

DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET, TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄDÖKSET SEKÄ SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

33 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 12 päivästä toukokuuta 2021 määräämättömäksi ajaksi 28 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 28 artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 28 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

34 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

Euroopan puolustusvirastoa pyydetään esittämään näkemyksiään ja tarjoamaan asiantuntemustaan komitealle tarkkailijana. Myös Euroopan ulkosuhdehallinto kutsutaan avustamaan komitean kokouksiin.

Komitea kokoontuu myös erityiskokoonpanoissa muun muassa keskustelemaan rahastosta toteutettuihin toimiin liittyvistä puolustus- ja turvallisuusnäkökohdista.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

35 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EU) 2018/1092 1 päivästä tammikuuta 2021.

36 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia, jotka on käynnistetty asetuksen (EU) 2018/1092 tai PADR:n nojalla, joita sovelletaan edelleen kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti ja niiden tuloksiin.

2. Rahaston rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen rahaston ja asetuksen (EU) 2018/1092 sekä PADR:n nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.

3. Unionin talousarvioon voidaan 4 artiklan 4 kohdassa säädettyjen menojen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja 31 päivän joulukuuta 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen rahaston keston päättymiseen mennessä.

37 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 29 päivänä huhtikuuta 2021.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

D. M. SASSOLI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. P. ZACARIAS

LIITE

**INDIKAATTORIT, JOIDEN AVULLA RAPORTOIDAAN RAHASTON EDISTYMISESTÄ SEN ERITYISTA-
VOITTEIDEN SAAVUTTAMISESSA**

3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa vahvistettu erityistavoite:

Indikaattori 1: osallistujat

Mittausperuste: osallistuvien oikeussubjektien lukumäärä (jaettuna koon, tyyppin ja sijoittautumismaan mukaan)

Indikaattori 2: yhteistyöhön perustuva tutkimus

Mittausperuste:

2.1 rahoitettujen hankkeiden lukumäärä ja arvo

2.2 rajatylittävä yhteistyö: pk-yritysten ja mid-cap-yritysten kanssa tehtyjen sopimusten osuus ja sopimusten arvo rajatylittävälle yhteistyölle

2.3 niiden saajien osuus, jotka eivät toteuttaneet puolustussovelluksiin liittyvää tutkimustoimintaa ennen 12 päivää toukokuuta 2021

Indikaattori 3: innovaatiotuotteet

Mittausperuste:

3.1 rahastosta tukea saaneisiin hankkeisiin perustuvien uusien patenttien lukumäärä

3.2 yhdistelmätiedot patenttien jakautumisesta pk-yritysten, mid-cap-yritysten ja muiden oikeussubjektien kuin pk-yritysten tai mid-cap-yritysten kesken

3.3 yhdistelmätiedot patenttien jakautumisesta jäsenvaltioittain

3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistettu erityistavoite:

Indikaattori 4: yhteistyöhön perustuva voimavarojen kehittäminen

Mittausperuste: niiden rahoitettujen toimien lukumäärä ja arvo, joilla korjataan voimavarojen kehittämissuunnitelmassa yksilöityjä puutteita

Indikaattori 5: jatkuva tuki koko T&K-syklin ajan

Mittausperuste: immateriaalioikeuksien tai aiemmin tuetuista toimista saatujen tulosten esiintyminen tausta-aineistossa

Indikaattori 6: työpaikkojen luominen/tukeminen

Mittausperuste: tuettujen puolustusalan T&K-työntekijöiden lukumäärä jäsenvaltioittain

---

II

(Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2021/698,

annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021,

unionin turvallisuuden mahdollisesti vaikuttavien unionin avaruusohjelman yhteydessä käyttöön otettujen, toimivien ja käytettyjen järjestelmien ja palvelujen turvallisuudesta sekä päätöksen 2014/496/YUTP kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Eurooppalainen maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä (European Global Navigation Satellite System), jäljempänä 'GNSS', muodostaa erityisesti strategisen ulottuvuutensa, alueellisen ja maailmanlaajuisen kattavuutensa sekä monikäyttöisyytensä vuoksi herkan infrastruktuurin, jonka käyttöönotto ja käyttö voivat vaikuttaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen.
- (2) Jos kansainvälinen tilanne edellyttää unionin operatiivisia toimia ja jos GNSS:n toiminta voisi vaikuttaa unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen tai jos GNSS:n toiminta on uhanalainen, neuvoston olisi päätettävä tarvittavista toimenpiteistä.
- (3) Neuvosto hyväksyi sen vuoksi päätöksen 2014/496/YUTP ⁽¹⁾.
- (4) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/696 ⁽²⁾ perustetaan unionin avaruusohjelma, jäljempänä 'ohjelma', ja Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto, jäljempänä 'virasto'. Asetuksen 3 artiklassa säädetään, että ohjelma koostuu viidestä komponentista, jotka ovat maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä (Galileo), alueellinen satelliittinavigointijärjestelmä (EGNOS), maanhavainnointijärjestelmä (Copernicus), avaruusesineiden valvonta- ja seurantajärjestelmä, jota täydennetään avaruussäätapahtumiin ja maapallon lähelle tuleviin kohteisiin liittyvillä seurantaparametreilla, jäljempänä 'avaruustilannetietoisuus', sekä satelliittiviestintäpalvelu (GOVSATCOM).
- (5) Avaruusteknologiasta, -datasta ja -palveluista on tullut välttämätön osa eurooppalaisten jokapäiväistä elämää, ja niillä on keskeinen tärkeä merkitys monien unionin ja sen jäsenvaltioiden strategisten etujen turvaamisessa. Lisäksi avaruuteen liittyvät järjestelmät ja palvelut itsessään ovat mahdollisia turvallisuushkien kohteita.
- (6) Ohjelman eri komponenttien käyttöönotto, toiminta ja käyttö voi aiheuttaa monenlaisia unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen ja olennaisiin etuihin kohdistuvia mahdollisia uhkia. Sen vuoksi on tarpeen laajentaa päätöksen 2014/496/YUTP soveltamisalaa kattamaan näiden komponenttien yhteydessä perustetut järjestelmät ja

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2014/496/YUTP, annettu 22 päivänä heinäkuuta 2014, Euroopan unionin turvallisuuteen vaikuttavista eurooppalaisen maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän käyttöönoton, toiminnan ja käytön näkökohdista sekä yhteisen toiminnan 2004/552/YUTP kumoamisesta (EUVL L 219, 25.7.2014, s. 53).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen 541/2014/EU kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden sivu 69).

palvelut, jotka asetuksen (EU) 2021/696 107 artiklan 1 kohdan e alakohdassa perustetun komitean turvallisuusko-koonpano on määrittänyt turvallisuuden kannalta arkaluonteisiksi, ja ottaen huomioon erot ohjelman komponenttien välillä, erityisesti ohjelman kannalta merkityksellisiä ilmaisia, järjestelmiä tai muita valmiuksia koskevien jäsenvaltioiden valtuuksien ja valvonnan osalta.

- (7) Päätöksen 2014/496/YUTP täytäntöönpanosta viime vuosina saadut kokemukset ovat olleet opettavia. Päätöksen 2014/496/YUTP mukaista operatiivista menettelyä olisi sen vuoksi muutettava.
- (8) Viraston taikka ohjelman jonkin komponentin yhteydessä asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 4 kohdan mukaisesti perustetun järjestelmän tai tarjotun palvelun turvallisuuden seurannasta tarvittaessa vastaavan asiaankuuluvan rakenteen, jäljempänä 'nimetty turvallisuuden seurantarakenne', tai jäsenvaltioiden tai Euroopan komission olisi toimitettava neuvostolle ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäljempänä 'korkea edustaja', tietoja ja asiantuntemusta siitä, muodostaako avaruuteen liittyvään järjestelmään tai palveluun liittyvä tapahtuma uhkan unionille, jäsenvaltioille tai avaruuteen liittyville järjestelmille ja palveluille. Myös kolmannet valtiot voivat toimittaa tällaisia tietoja.
- (9) Neuvoston, korkean edustajan, viraston, nimetyn turvallisuuden seurantarakenteen ja jäsenvaltioiden roolia olisi selvennettävä operatiivisten vastuiden ketjussa, joka on otettava käyttöön unioniin, jäsenvaltioihin tai mihin tahansa ohjelmaa koskevan asetuksen mukaisesti perustettuihin järjestelmiin ja palveluihin kohdistuvaan uhkaan reagoimiseksi.
- (10) Asetuksen (EU) 2021/696 28 artiklassa säädetään, että komissiolla on kokonaisvastuu ohjelman toteuttamisesta, myös turvallisuuden alalla. Tässä päätöksessä olisi määritettävä neuvoston ja korkean edustajan vastuualueet avaruuteen liittyvien järjestelmien ja palvelujen käyttöönotosta, toiminnasta ja käytöstä aiheutuvien uhkien torjumiseksi tai jos kyseiset järjestelmät tai palvelut ovat uhattuina.
- (11) Uhkia koskeva viitekehys on tältä osin esitetty järjestelmäkohtaisessa turvavaatimusilmoituksessa, joka sisältää tärkeimmät ohjelman eri komponentteihin kohdistuvat yleiset uhat sekä kunkin järjestelmän turvasuunnitelmat, jotka sisältävät kutakin komponenttia koskevassa turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntämenettelyssä esitetyt turvallisuusriskikriterit. Kyseinen viitekehys toimii viitekehysenä sellaisten uhkien yksilöimiseksi, joita käsitellään erityisesti tässä päätöksessä, ja operatiivisten menettelyjen täydentämiseksi tämän päätöksen täytäntöönpanoa varten.
- (12) Kiireellisissä tapauksissa päätökset saatetaan joutua tekemään muutaman tunnin kuluessa uhkaa koskevien tietojen vastaanottamisesta. Korkealla edustajalla olisi oltava valtuudet antaa tarpeelliset väliaikaiset ohjeet siinä tapauksessa, että olosuhteet eivät salli sitä, että neuvosto tekee päätöksen uhkan torjumiseksi tai sen lievittämiseksi, että unionin taikka sen yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisille eduille koituu vakavaa haittaa, tai jos avaruuteen liittyvät järjestelmät tai palvelut ovat uhattuina. Tällaisissa tilanteissa neuvostolle olisi ilmoitettava asiasta välittömästi, ja sen olisi mahdollisimman pian tarkasteltava uudelleen väliaikaisia ohjeita.
- (13) Asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti viraston olisi oman vastuualueensa puitteissa varmistettava Galileon turvallisuuden valvontakeskuksen (GSMC) toiminta kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten sekä tämän päätöksen soveltamisalan puitteissa laadittujen ohjeiden mukaisesti. Viraston toimitusjohtajan olisi asetuksen (EU) 2021/696 79 artiklan 1 kohdan j alakohdan mukaisesti varmistettava, että avaruusohjelmavirasto pystyy GSMC:n operaattorina toimimaan tämän päätöksen nojalla annettujen ohjeiden mukaisesti.
- (14) Asiaankuuluvien nimettyjen turvallisuuden seurantarakenteiden olisi toimittava asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohtassa tarkoitettujen turvallisuusvaatimusten sekä tämän päätöksen mukaisesti laadittujen ohjeiden mukaisesti.

- (15) Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 1104/2011/EU ⁽³⁾ vahvistetaan säännöt, joiden mukaan jäsenvaltiot, neuvosto, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto, unionin erillisvirastot, kolmannet valtiot ja kansainväliset järjestöt voivat käyttää Galileo-ohjelman mukaisesti perustetun maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän tarjoamaa julkisesti säänneltyä palvelua, jäljempänä 'PRS-palvelu'. Päätöksen N:o 1104/2011/EU 6 artiklassa todetaan, että GSMC huolehtii PRS-vastuuviranomaisten, neuvoston ja korkean edustajan sekä valvontakeskusten välisistä toiminnallisista yhteyksistä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Tässä päätöksessä määritetään neuvoston ja korkean edustajan vastuualueet
  - a) sen torjumiseksi, että unionin avaruusohjelman, jäljempänä 'ohjelma', komponenttien yhteydessä perustettujen järjestelmien ja tarjottujen palvelujen käyttöönotto, toiminta tai käyttö uhkaa unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion turvallisuutta, taikka sen lievittämiseksi, että unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisille eduille koituu vakavaa haittaa; tai
  - b) jos kyseisten järjestelmien toiminta tai palvelujen tarjoaminen on uhattuna.
2. Tämän päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä on kiinnitettävä asianmukaista huomiota ohjelman komponenttien välisiin eroihin, erityisesti ohjelman kannalta merkityksellisiä ilmaisimia, järjestelmiä tai muita valmiuksia koskevien jäsenvaltioiden valtuuksien ja valvonnan osalta.

2 artikla

1. Tällaisessa uhkatilanteessa jäsenvaltiot, komissio, Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto, jäljempänä 'virasto', tai asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 4 kohdan mukaisesti nimetty turvallisuuden seurantarakenne, jäljempänä 'nimetty seurantarakenne', ilmoittavat tapauksen mukaan välittömästi korkealle edustajalle kaikista käytettävissään olevista merkittävistä pitämistään seikoista.
2. Korkea edustaja ilmoittaa välittömästi neuvostolle uhasta ja sen mahdollisesta vaikutuksesta unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion turvallisuuteen sekä kyseisten järjestelmien toimintaan taikka palvelujen tarjoamiseen.

3 artikla

1. Neuvosto, joka toimii yksimielisesti korkean edustajan ehdotuksesta, päättää virastolle tai nimetylle turvallisuuden seurantarakenteelle toimitettavista tarpeellisista ohjeista tapauksen mukaan.
2. Virasto tai asianmukainen nimetty turvallisuuden seurantarakenne ja komissio toimittavat korkealle edustajalle lausunnon siitä, mitä todennäköisiä laajempia vaikutuksia niillä ohjeilla, joita korkea edustaja suunnittelee antavansa neuvostolle 1 kohdan nojalla, on ohjelman komponenttien yhteydessä perustettuihin järjestelmiin ja tarjottuihin palveluihin.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun korkean edustajan ehdotuksen on sisällettävä ehdotettuja ohjeita koskeva vaikutusarviointi.
4. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea (PTK) antaa neuvostolle tarvittaessa lausunnon ehdotetuista ohjeista.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1104/2011/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, julkisesti säännellyn palvelun käyttöehdoista Galileo-ohjelman mukaisesti perustetussa maailmanlaajuisessa satelliittinavigointijärjestelmässä (EUVL L 287, 4.11.2011, s. 1).

4 artikla

1. Jos tilanteen kiireellisyys edellyttää välittömiä toimia ennen kuin neuvosto on hyväksynyt 3 artiklan 1 kohdan mukaisen päätöksen, korkealla edustajalla on valtuudet antaa virastolle tai asianomaiselle nimetyille turvallisuuden seurantarakenteelle tarpeelliset väliaikaiset ohjeet. Korkea edustaja voi määrätä, että Euroopan ulkosuhdehallinnon pääsihteeri antaa virastolle tai asianomaiselle nimetyille turvallisuuden seurantarakenteelle tällaiset ohjeet korkean edustajan puolesta.
2. Korkea edustaja ilmoittaa välittömästi neuvostolle ja komissiolle 1 kohdan mukaisesti annetuista ohjeista.
3. Neuvosto vahvistaa korkean edustajan väliaikaiset ohjeet taikka muuttaa niitä tai kumoaa ne mahdollisimman pian.
4. Korkea edustaja tarkastelee jatkuvasti uudelleen kyseisiä väliaikaisia ohjeita, muuttaa niitä tarvittaessa tai kumoaa ne, jollei välittömiä toimia enää tarvita. Väliaikaisten ohjeiden voimassaolo päättyy joka tapauksessa neljä viikkoa niiden antamisen jälkeen tai neuvoston 3 kohdan nojalla antamalla päätöksellä.

5 artikla

1. Vuoden kuluessa siitä, kun asetuksen (EU) 2021/696 107 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti perustetun komitean turvallisuuskokoonpano on määrittänyt komission asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 2 kohdan nojalla ja sen 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti suorittaman riski- ja uhka-analyysin perusteella, ovatko ohjelman tietyn komponentin mukaisesti perustettu järjestelmä tai tarjottu palvelu tai molemmat turvallisuuden kannalta arkaluonteisia, korkea edustaja valmistelee tarvittavat operatiiviset menettelyt tämän päätöksen kyseistä järjestelmää tai palvelua tai molempia koskevien säännösten käytännön täytäntöönpanoa varten ja toimittaa ne PTK:n hyväksyttäväksi. Tätä varten korkean edustajan tukena toimivat tarvittaessa jäsenvaltioiden, komission, viraston ja asiaankuuluvan nimetyn turvallisuuden seurantarakenteen asiantuntijat.
2. Asetuksen 1 kohdassa tarkoitetut operatiiviset menettelyt voivat sisältää ennalta määritettyjä ohjeita, joita viraston tai asianomaisen nimetyn turvallisuuden seurantarakenteen on tarvittaessa pantava täytäntöön.
3. Korkea edustaja tarkastelee operatiivisia menettelyjä uudelleen vähintään joka toinen vuosi, erityisesti tämän päätöksen täytäntöönpanosta vuosittain saatuja kokemuksia koskevan tarkasteluprosessin tulosten pohjalta, tai jäsenvaltion pyynnöstä, ja toimittaa ne PTK:n hyväksyttäväksi.
4. Korkea edustaja tiedottaa PTK:lle vähintään kerran vuodessa tämän päätöksen käytännön täytäntöönpanoa varten toteutetuista meneillään olevista toimista.

6 artikla

1. Korkealla edustajalla on unionin taikka unionin ja sen jäsenvaltioiden tekemien kansainvälisten sopimusten, mukaan lukien sopimukset, joissa annetaan pääsy julkisesti säänneltyyn palveluun päätöksen N:o 1104/2011/EU 3 artiklan 5 kohdan nojalla, mukaisesti valtuudet sopia kolmansien valtioiden kanssa hallinnollisista yhteistyöjärjestelyistä tämän päätöksen täytäntöönpanoa varten. Neuvoston on hyväksyttävä tällaiset järjestelyt yksimielisesti.
2. Jos tällaiset järjestelyt edellyttävät pääsyä unionin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, turvallisuusluokiteltujen tietojen julkaiseminen tai vaihto on hyväksyttävä sovellettavien turvallisuus sääntöjen mukaisesti.

7 artikla

Neuvosto tarkastelee uudelleen ja tarvittaessa muuttaa tässä päätöksessä vahvistettuja sääntöjä ja menettelyjä kolmen vuoden kuluessa tämän päätöksen voimaantulopäivästä tai jäsenvaltion pyynnöstä.

8 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet varmistaakseen tämän päätöksen täytäntöönpanon vastuualueillaan muun muassa asetuksen (EU) 2021/696 34 artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti. Jäsenvaltioiden on nimettävä tätä varten yksi tai useampi yhteyspiste avustamaan uhkan operatiivisessa hallinnoinnissa. Nämä yhteyspisteet voivat olla luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

9 artikla

Kumotaan päätös 2014/496/YUTP.

Päätöksen 2014/496/YUTP mukaisesti Galileo-järjestelmän osalta laadittuja operatiivisia menettelyjä sovelletaan siihen saakka, kunnes ne saatetaan ajan tasalle tämän päätöksen mukaisesti.

10 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tehty Brysselissä 30 päivänä huhtikuuta 2021.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. P. ZACARIAS

ISSN 1977-0812 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-261X (painettu julkaisu)

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI